

Velike zgodbe
Svetega pisma

stare in nove zaveze

za

katoliško mladino meščanskih šol in višjih razredov občin
ljudskih šol.

Spisal

Janez Panholzer,

Nj. Svetosti tajni komornik, kn. nadskoč. duh. svetovalec in župnik.

Poslovenil Janez Evang. Kociper, katehet v Ljutomeru.

Izvirnik potrdili vsi avstrijski škofje, zbrani na Dunaju, dne 19. novembra 1901.

S 102 pedobo in 3 zemljevidi.

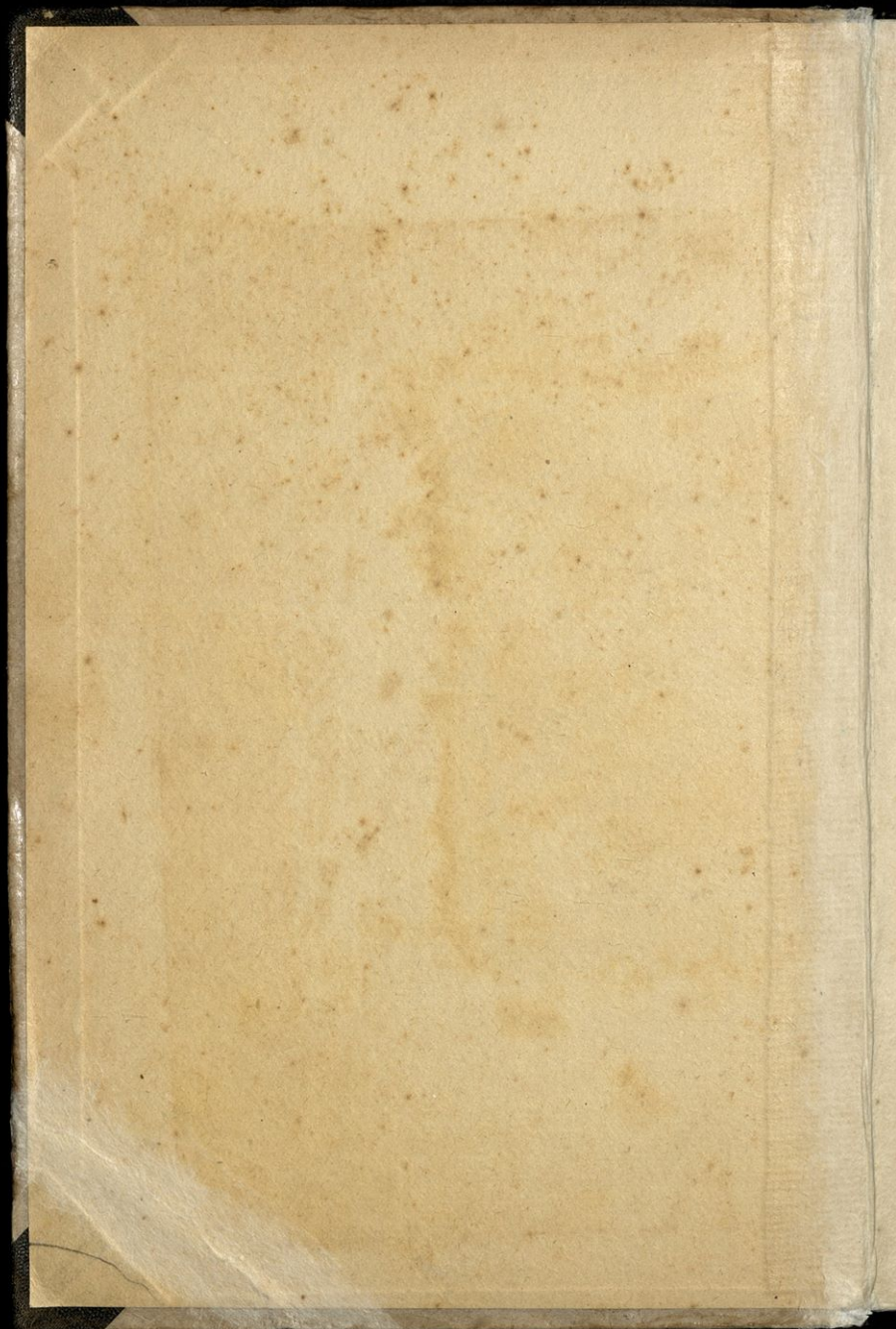

To knjige je priporočilo c. k. ministrstvo za bogočastje in nauk z razpisom z dne 21. aprila 1908.
št. 10.944 kot učno knjigo.

Cena vezani knjigi 1 K.

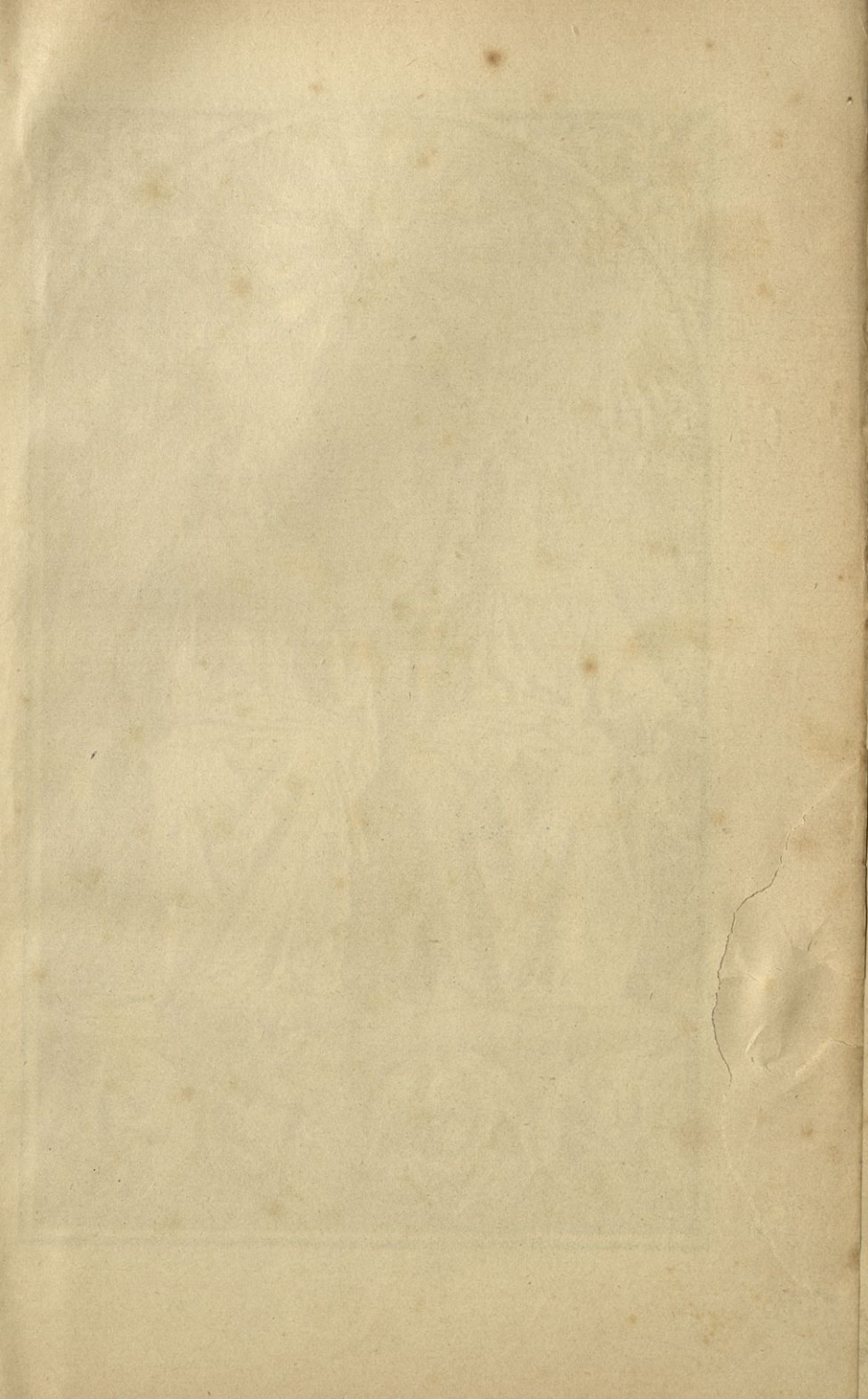
Na Dunaju.

V cesarski kraljevi zalogi šolskih knjig.

or
dube

Velike zgodbe

Svetega pisma

stare in nove zaveze

za

katoliško mladino meščanskih šol in višjih razredov občin
ljudskih šol.

Spisal

Janez Panholzer,

Nj. Svetosti tajni komornik, kn. nadškof. duh. svetovalec in župnik.

Poslovenil Janez Evang. Kociper, katehet v Ljutomeru.

Izvirnik potrdili vsi avstrijski škofje, zbrani na Dunaju, dne 19. novembra 1901.

S 102 podobo in 3 zemljevidi.

To knjige je pripustilo c. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk z razpisom z dne 21. aprila 1908.
št. 10.944 kot učno knjigo.

Cena vezani knjigi 1 krona.

Na Dunaju.

V cesarski kraljevi zalogi šolskih knjig.

1909.

2009/1944/1

Šolske knjige, v c. kr. zalogi šolskih knjig na svetlo dane, se
smejo prodajati **samo** po ceni, ki je povedana na čelni strani.

Pridržujejo se vse pravice.

Zgodbe stare zaveze.

Prva doba.

Prazgodovina človeštva.

Od Adama do Abrahama (okoli 4000—2000 let pred Kristusom).

1. Ustvarjenje sveta.

V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Zemlja pa je bila še pusta in prazna. Vsa je bila pokrita z vodami in tema je bila povsod. Duh božji se je razprostiral nad vodami. In Bog je rekel: „Bodi luč!“ In bila je luč. To je bilo prvi dan.

Drugi dan je Bog rekel: „Bodi trdina sredi vode!“ In bila je trdina. Bog je imenoval trdino nebo.

Tretji dan je Bog rekel: „Zberó naj se vode v en kraj in prikaži se sušina!“ In zgodilo se je. Bog je imenoval sušino zemljo, stoke vodâ pa je imenoval morje. Potem je Bog rekel: „Zemlja poženi travo, zelišča in rodovitno drevje!“ In zgodilo se je. Zemlja je ozelenela, in rasle so cvetice, grmovje in razno drevje.

Četrty dan je Bog rekel: „Naj bodo luči na nebu, da razsvetlujejo zemljo in kažejo dneve in leta!“ In zgodilo se je. Na nebu je zasijalo solnce, ki razsvetluje, ogreva in rodovitno stori zemljo, potem mesec in zvezde brez števila.

Peti dan je Bog rekel: „Naj bodo ribe v vodi in ptice pod nebom!“ In Bog je ustvaril raznovrstne živali v vodi in pod nebom, velike in male.

Šesti dan je Bog rekel: „Zemlja naj rodi vsakovrstne živali!“ In je ustvaril mnogovrstne živali, pitome domače in divje živali, velike in male. — Nazadnje je Bog ustvaril človeka, ki naj mu služijo vse stvari na zemlji.

In Bog je videl vse, kar je bil naredil, in bilo je jako dobro. Sedmi dan je Bog počival; in je blagoslovil sedmi dan in ga posvetil.

Občuduj velikost Boga! On edini je sam od sebe in neskončno popoln. On edini je večni, to je, on je vselej bil, je in bo vselej. On edini je vsemogočen, ustvaril je nebo in zemljo in vse, kar je. On je Gospod črez vse; njemu edinemu gre najvišja čast, najvišja hvala in zahvala. „Svet, svet, svet je Gospod Bog Sabaot, nebo in zemlja sta polna njegove slave.“

2. Ustvarjenje in izkušanje angelov.

V nebesih je Bog ustvaril veliko angelov. Angeli so zgolj duhovi, ki imajo um in prosto voljo, telesa pa ne. Angeli naj bi Boga molili, ga ljubili, mu služili in ljudi varovali. Vsi so bili dobri in srečni, obdarjeni so bili s posvečujočo milostjo božjo in z mnogimi popolnostmi.

Veliko angelov se je prevzelo, uprli so se Bogu, niso mu hoteli več služiti in so rekli: „Najvišjemu hočemo biti enaki; nad zvezde hočemo postaviti svoj prestol!“

In nastal je velik prepir v nebesih. Dobri angeli so se vojskovali zoper hudobne. Napuhnjeni angeli so bili premagani. Bog jih

je vekomaj zavrgel in pahnil v pekel. Pravimo jim hudobni duhovi ali hudiči. Dobre angele je Bog poplašal z večnim zveličanjem v nebesih; tam vedno gledajo obličje nebeškega Očeta. Dobri angeli so sveti, ljubijo nas in varujejo na duši in na telesu, opominjajo k dobremu in prosijo za nas. Pravimo jim tudi sveti angeli varuhi.

O, kako svet je Bog! Bog hoče in ljubi samo dobro in sovraži vse hudo — napuh, nepokorščino. Bog je pa tudi neskončno pravičen, zakaj Bog plačuje dobro in kaznuje hudo, kakor kdo zasluži. Vse mora služiti Njemu. — Svojega svetega angela varuha moraš častiti, na pomoč klicati, poslušati njegove opomine in mu biti hvaležen!

3. Ustvarjenje človeka. Raj.

Preden je Bog šesti dan ustvaril človeka, je rekel: „Naredimo človeka po svoji podobi in sličnosti, da gospoduje ribam morja in pticam neba in vsemu, kar se giblje po zemlji!“ In Bog je naredil iz ila človeško telo in mu je vdihnil neumrjočo dušo. Tako je postal prvi človek. Bog ga je imenoval A d a m a, to je moža iz ila.

Bog je zasadil za človeka prekrasen vrt, vrt veselja, ki mu pravimo raj. V raj je Bog postavil Adama, da bi ga obdeloval

in ohranil. V raju je bilo raznovrstno drevje z najslajšim sadjem. Namakala ga je reka, ki se je delila v štiri struge. V sredi raja je stalo drevo življenja ter drevo spoznanja dobrega in hudega. Na tem drevesu je Bog hotel poizkusiti pokorščino človekovo. Reče torej Adamu: „Od vsega drevja v raju jej; nikar pa ne jej od drevesa spoznanja dobrega in hudega v sredi raja; zakaj katerikoli dan boš jedel od njega, umreš smrti.“

Adam je bil še edini človek. In Bog reče: „Ni dobro človeku, biti samemu; naredimo mu pomočnico, njemu enako!“ In Bog pripelje vse živali pred Adama, da bi jim dal imena. In Adam je dal vsaki njeno ime. Toda za Adama ni bilo pomočnice, ki bi mu bila enaka. Tedaj je Bog dal Adamu trdno spanje, mu vzel eno izmed njegovih reber in je iz rebra naredil ženo. Adam se zbudi in Bog mu pripelje ženo. Adam se je razveselil in je ženo imenoval Evo, to je: mater živih. Bog ju blagoslovi. Oba sta bila srečna v prekrasnem vrtu. Bila sta brez greha, prosta vsakršnega trpljenja in neumrjoča tudi po telesu.

Kako visoka je čast človekova! Le malo pod angele ga je Bog ponižal, s slavo in častjo ga je ovenčal in ga postavil gospoda črez dela svojih rok (Psalm 8). Telo človekovo je sicer iz ila, a njegova duša je neumrjoč duh in zato po svoji naravi podoba božja. Bog pa je prvima človekoma podelil tudi posvečujočo milost in tako sta bila tudi nadnaravno Bogu podobna in otroka božja. — Kako dobrotljiv je bil Bog do Adama in Eve! Bila sta neizmerno srečna. Boga bi naj spoznavala in čistila, ga ljubila in mu služila ter se tako večno zveličala.

4. Greh in kazen. Obljubljeni Odrešenik.

Hudobni duh je zavidal prvima človekoma srečo in ju je izkušal zapeljati v greh. V to si je izvolil kačo; bila je namreč bolj prekanjena nego vse živali. Nekega dne se Eva približa prepovedanemu drevesu. Kar zagleda na njem kačo. Kača reče Evi: „Zakaj vama je zapovedal Bog, da ne jejta od vsega drevja v raju?“ — Eva ji odgovori: „Sad dreves, ki so v raju, jeva, sad drevesa pa, ki je sredi raja, je nama Bog prepovedal jesti ali se ga dotakniti, da ne umrjeva.“ — Kača pa reče: „Nikakor ne umrjeta, ne. Marveč oči se vama odpro in Bogú bota enaka in bota spoznala dobro in hudo.“ — In Eva je poželjivo ogledovala drevo, sad ji je ugajal, slastno ga je vzela in jedla. Nato je dala svojemu možu, in tudi

on je jedel. Adam in Eva sta bila prvič Bogu nepokorna, storila sta prvi greh.

Zdaj so se jima odprle oči, toda vse drugače kakor sta bila pričakovala; osramočena sta videla, da sta naga. Splela sta figovo listje in si naredila krila.

In prikazal se jima je Bog. Ko sta slišala njegov glas, sta se skrila med drevje raja. Bog pa je zaklical: „Adam, kje si?“ — Adam odgovori: „Slišal sem tvoj glas, a zbal sem se te, ker sem nag, pa sem se skril.“ — In Bog mu reče: „Kdo ti je neki povedal, da si nag? In zakaj se bojiš, razen ker si jedel od drevesa, od katerega sem ti prepovedal jesti?“ — Adam odgovori: „Žena, ki si mi jo pridružil, mi je dala in jedel sem.“ — In Bog reče ženi: „Zakaj si to storila?“ — Eva odgovori: „Kača me je premotila in jedla sem.“

In Bog reče kači: „Ker si to storila, si prekleta med vsemi živalmi na zemlji, po trebuhu se boš plazila in prst jedla vse dni

svojega življenja! Sovraštvo bom postavil med teboj in ženo, med tvojim zarodom in njenim zarodom: „Ona ti bo strla glavo, ti pa boš zalezovala njeno peto!“ — Evi reče Bog: „Veliko boš

trpela s svojimi otroki in boš pod moževo oblastjo; on bo tebi gospodoval.“

Adamu pa reče Bog: „Ker si poslušal glas svoje žene in si jedel od drevesa, ki sem ti prepovedal jesti od njega, bodi zemlja prekleta v tvojem delu! V trudu se boš živil od nje. Trnje in osat ti bo rodila. V potu svojega obraza boš užival kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, ki si iz nje vzet: zakaj prah si in v prah se povrneš!“

In Gospod Bog je naredil Adamu in njegovi ženi suknji iz kož in ju je oblekel. Nato ju je izgnal iz raja. Pred raj pa je postavil angela z ognjenim mečem, da čuva pot k drevesu življenja.

Bog je vseveden: Bog vé vse, preteklo, sedanje in prihodnje; vé tudi naše najskrivnejše misli. — Kako nesrečna je storil greh prva človeka, kako nesrečne tudi nas, ker je kot izvirni greh s svojimi hudimi nasledki prešel na vse ljudi! Blažena Devica Marija edina je bila obvarovana izvirnega greha. — In Bog se je usmilil ljudi in je obljubil Odrešenika že prvima človekoma. Obljubljeni Odrešenik je Jezus Kristus, ki je kači strl glavo, to se pravi, hudobnemu duhu odvzel njegovo moč ter nas iz stanu sužnosti povzdignil k nadnaravni časti otrok božjih in dedičev nebes.

5. Kajn in Abel.

Adam in Eva sta dobila več sinov in hčera. Najstarejša sinova sta bila Kajn in Abel. Kajn je bil kmetovalec, Abel ovčar. Abel je bil pobožen in pravičen, Kajn pa hudoben. Nekega dne sta oba darovala Bogu. Kajn je daroval od sadežev zemlje, Abel najboljše jagnje svoje črede. Bog se je dopadljivo ozrl na Abela in njegov dar, na Kajna in na njegove darove se ni ozrl. Zato se je Kajn razsrdil, ter je bil nevoščljiv svojemu bratu in obraz mu je upadel. Bog ga je posvaril in mu rekel: „Kajn, zakaj se jeziš in zakaj je upadel tvoj obraz? Ako delaš dobro, prejmeš plačilo, ako pa hudo, ti bo kaznen takoj za petami. Podvrzi si hudo poželenje in gospoduj nad njim!“ Toda Kajn ni poslušal svarilnega glasú božjega.

Nekega dne prijazno reče Abelu: „Pojdiva skupaj na polje!“ In ko sta bila na polju, se vzdigne Kajn zoper svojega brata in ga ubije.

In Bog reče Kajnu: „Kje je Abel, tvoj brat?“ — Kajn odgovori: „Ne vem. Ali sem mar varih svojega brata?“ — Bog pa reče: „Kaj si storil? Glas bratove krvi vpije k meni od zemlje.“

Zatorej boš preklet na zemlji. Ko jo boš obdeloval, ne bo ti dala sadu. Potikal se boš in begal po zemlji!“ — Kajn je ves obupan zavpil: „Moja pregreha je prevelika, da bi bil vreden odpuščenja! Skrivati se moram pred tvojim obličjem, in kdorkoli me dobi, me ubije.“

In Bog je zaznamoval Kajna, da ga nikdo ne bi ubil. Nato pobegne Kajn izpred obličja Gospodovega in bil je nestanoviten in bežen na zemlji.

Po nedolžnem ubiti Abel je predpoda Jezusa, ki je bil od svojih bratov, Judov, po nedolžnem umorjen. Kako strašen je greh nevoščljivosti, da zakrivi celo bratomor, ki vpije v nebo za maščevanje! Najstrašnejše pa je, če grešnik obupa nad milostjo božjo.

6. Namnoženje in popačenje ljudi.

Namesto ubitega Abela je Bog dal prvim staršem drugega sina, ki so mu dali ime Set. Bil je dober in pobožen kakor Abel. Še več sinov in hčera je dobil Adam. Pripovedoval jim je vse, kar mu je bil Bog govoril; tudi, da je obljubil Odrešenika. Adam je živel 930 let. Tudi njegovi bližnji potomci so dosegli visoko starost; Matuzala je dosegel celo 969 let.

Takrat so se ljudje delili v kmetovalce in pastirje. Nekateri so postali tudi rokodelci, tako Tubalkajn, ki je bil kovač, in Jubal, ki je izdeloval godala. Setovi otroci so bili pobožni, zato so se imenovali otroci božji; Kajnovi potomci pa so bili hudobni in so se imenovali otroci sveta. Izmed otrok božjih se je posebno odlikoval Henoh. Živel je pobožno in bogaboječe ter je hudobne opominjal k poboljšanju; zato ga je tudi Bog posebno rad imel.

Toda sčasoma so se dobri začeli družiti s hudobnimi in veliko dobrih je bilo zapeljanih v greh, tako da je število hudobnih ljudi bilo vedno večje. Tedaj reče Bog: „Ljudje ne bodo več dalje živeli; potrebil jih bom z zemlje; zakaj, živijo po svojih grešnih željah. Še 120 let naj imajo časa, da se poboljšajo.“

Slabe tovarišije popačijo dobre nрави. Po slabi tovarišiji rada glava boli. „Moj sin, ako te vabijo grešniki, ne vdaj se jim! Ne hodi z njimi, zakaj, njih noge hitijo v pogubljenje!“ (Pregovori Salomonovi 1, 10. 15. 16.)

7. Vesoljni potop.

(Okoli leta 2400 pred Kristusovim rojstvom.)

Ljudje se niso izpreobrnili in njih hudobija je bila vedno večja. Med temi hudobneži je živel Noe. On je bil pobožen in pravičen. Imel je tri sinove: Sema, Kama, Jafeta. Noe je našel milost pri Bogu in je bil rešen. Gospod mu je rekel: „Zemlja je polna krivice; pokončal bom ljudi. Naredi si ladjo iz tesanega lesa! Tristo komolcev¹⁾ naj bo dolga, 50 komolcev široka in 30 komolcev visoka! Zgoraj naredi okno, na strani vrata, znotraj troje nadstropje, v njih pa pređale. Razpoke zamaži s smolo znotraj in zunaj! Zakaj, glej, povodenj pošljem na zemljo in vse, kar je na zemlji, naj pogine! Ti pa pojdeš s svojo družino v ladjo: ti in tvoja žena in tvoji sinovi in žene tvojih sinov. Tudi vzemi od vseh

živali, kar jih je, po dvoje v ladjo; od čistih živali pa po sedem parov! Tudi živeža vzemi s seboj za se in za živali!“

¹⁾ Komolec je bila mera od lakta do konca srčnika (sredinca) pri odraslem možu, približno pol metra.

Noe je storil vse, kakor mu je Bog zapovedal. Stavil je ladjo in je opominjal ljudi k pokori. Toda ljudje niso marali pokore, jedli so in pili in se gostili.

Ko je potekel čas pokore, je Bog rekel Noetu: „Pojdi v ladjo, ti in tvoja družina in tudi živali vzemi s seboj! Še sedem dni, in dal bom deževati 40 dni in 40 noči. Vsa živa bitja, ki sem jih naredil, naj izginejo s površja zemlje.“ Noe gre v ladjo ¹⁾ s svojimi sinovi, s svojo ženo in z ženami svojih sinov, v celem torej osem ljudi. Tudi živali so šle v ladjo, kakor je bil Gospod zapovedal.

Ko je poteklo sedem dni, je Bog sam zaprl vrata na ladji od zunaj. In glej, zdaj prideró studenci iz globin, z neba lije dež 40 dni in 40 noči. Vse je bilo pod vodo in voda je vedno naraščala, dokler ni dosegla 15 komolcev nad najvišjimi gorami; ladja pa je mirno plavala po vodi.

Tako je bilo pokončano vse, kar je živelo na zemlji, ljudje in živali. Samo Noe je bil rešen in vse, kar je bilo ž njim v ladji.

Strašna šiba božja, vesoljni potop, nas uči, da je Bog sicer neskončno usmiljen, pa tudi neskončno pravičen. — Ladja je predpodoba svete katoliške cerkve, ki je v njej edini rešitev.

8. Noe gre iz ladje in daruje.

Stoinpetdeset dni je stala voda na zemlji. In Bog se spomni Noeta in vseh živali, ki so bile ž njim v ladji, in pošlje gorak veter črez zemljo. Voda je upadala. Ladja je obstala na neki gori v Armeniji. Kmalu potem so se prikazali tudi vrhovi gora naokrog. Ko je minilo še štirideset dni, odpre Noe okno na ladji ter izpusti krokarja; ni se več vrnil. Nato izpusti goloba; ker pa še ni našel ničesar, kamor bi se mogel usesti, se je takoj vrnil. Za sedem dni izpusti Noe zopet goloba; še le zvečer se vrne z zeleno oljinkino vejico v kljunu! Iz tega spozna Noe, da zemlja ni več pod vodo. Vendar še čaka sedem dni in zopet izpusti goloba. Ta se pa ne vrne več; zakaj zemlja je bila že popolnoma suha.

Celo leto je bil Noe v ladji. In Bog mu je zapovedal: „Idi iz ladje, ti in tvoja družina in vse živali!“ In Noe je šel iz ladje, je postavil Gospodu oltar in je Bogu daroval v zahvalo za čudežno

¹⁾ Bilo je mesca novembra.

rešitev. Všeč je bil Gospodu Noetov dar, in mavrica se je prikazala na nebu. In Bog je blagoslovil Noeta in njegove sinove in je rekel: „Zavezo sklenem z vami in vašimi potomci; nikdar ne bo več take

povodnji, ki bi opustošila zemljo! Dokler bo zemlja, naj se enakomerno vrsti setev in žetev, poletje in zima, noč in dan. Svojo mavrico postavim v oblake in bo v znamenje moje zaveze med menoj in med vami.“

9. Noetovi sinovi. Njegova smrt.

Noe je s svojimi sinovi zopet obdeloval zemljo. Zasadil je tudi vinograd in je drozgal grozdje. Ker pa še ni poznal moči vina, ga je nekega dne preveč pil, se upijanil ter razgaljen ležal v svojem šotoru. Ko to vidi Kam, gre vun ter zaničljivo pripoveduje bratoma, kar je videl. Sem in Jafet pa se podasta v šotor ter s proč obrnjenim obrazom odeneta s plaščem spečega očeta. Ko se Noe zbudi in zve, kaj se je zgodilo, oznani Kamu, da ga bo Bog kaznoval, ker je očeta zaničeval; Sema in Jafeta pa blagoslovi. Noe je po vesoljnem potopu živel še 350 let ter je umrl 950 let star.

Noe je predpoda Zveličarja. Noe je delal ladjo, ki je v njej človeški rod našel rešitev; Jezus je ustanovil sv. cerkev, ki v njej najdejo ljudje rešitev in zveličanje. Bog je sklenil zavezo z Noetom in znamenje zaveze je bila mavrica. Jezus je sklenil novo zavezo miru. — „Očetov blagoslov utrjuje otrokom hiše; materina kletev pa jih podira do tal.“ (Sirahove knjige 3, 11.) „Spoštuj očeta in mater!“

10. Babilonski stolp. Začetek malikovanja.

Noetovi potomci so se najprej razširili po veliki planjavi senaarski, kjer so prebivali. Doslej je bil le en jezik na zemlji. Ko so se ljudje zelo namnožili, nič več niso mogli ostati skupaj. Preden so se razšli, so rekli: „Pridite, zgradimo mesto in stolp, čigar vrh bo segal do neba, in poslavimo svoje ime, da se ne razkropimo po vseh deželah!“ Žgali so opeko iz ilovice. Zemeljsko smolo so vzeli za malto ter so začeli zidati. Ali Bog jim prepreči

njih prevzetno početje. Rekel je: „Glej, en jezik govore vsi ljudje. Zmešajmo njih jezik, da drug drugega ne bo več razumel!“ In morali so od zgradbe prenehati in so se razkropili po zemlji. Tako so nastali različni narodi in jeziki. Kraj, kjer so začeli graditi mesto, se imenuje Babel, to je: Zmešnjava.

Od Noetovih treh sinov izhaja ves človeški rod. Semovi potomci so ostali v Aziji; od njih izhaja izraelsko ljudstvo. Kamovi potomci so se večinoma preselili v Afriko. Jafetovi potomci so šli v Evropo. Kmalu so ti narodi popolnoma pozabili Boga in so začeli malikovati. Namesto Stvarnika so ljudje molili stvari, na primer solnce, mesec in zvezde. Da, celo ljudem in živalim so izkazovali božjo čast. Delali so si podobe iz lesa, kamna in kovine ter jih molili. Za kazen jih je Bog prepustil njih hudim nagonom in tako so padali vedno globlje v grehe in hudobije; da, tako globoko so padli, da so celo ljudi darovali malikom.

Druga doba.

Izvolitev izraelskega ljudstva.

a) Očaki.

Od Abrahama do Mojzesa (okoli 2000—1500 pred Kristusom).

11. Abrahamova izvolitev.

Med množico brezbožnežev je živel pobožen in čednosten mož, Abram po imenu, pozneje Abraham imenovan, ki je bil Semov potomec. Abrahama in njegove potomce je Bog izvolil, da ohrani in razširi pravo vero in upanje v obljubljenega Odrešenika. Njegov oče je naposled prebival s svojo družino v Haranu na Kaldejskem.

Gospod se je prikazal Abrahamu in mu je rekel: „Pojdi iz svoje dežele in od svoje rodovine in idi v deželo, ki ti jo pokažem! Očeta te naredim velikemu narodu in te blagoslovim; in v tebi bodo blagoslovljeni vsi narodi na zemlji.“

Abraham se brž odpravi na pot s Saro, svojo ženo, in z Lotom, bratovim sinom, s svojimi hlapei, deklami in čredami. Pride v deželo Kanaan. Takrat je bil 75 let star in je prišel v mesto Sihem. Tu se mu Bog zopet prikaže in reče: „Tvojemu zarodu bom dal to deželo.“

V zahvalo za to je Abraham postavil oltar in je daroval Bogu zahvalno daritev.

Dežela Kanaan se tudi imenuje v sv. pismu obljubljena dežela; zaradi rodovitnosti so jo imenovali deželo, ki se po njej cedi mleko in med. Zdaj ji navadno pravimo Sveta dežela ali Palestina. Tisti, ki bodo po njem blagoslovljeni vsi narodi na zemlji, je Jezus Kristus, Odrešenik sveta.

12. Abrahamova miroljubnost. Abraham osvobodi Lota. Melkizedek.

Bog je blagoslovil Abrahama, ki je zelo obogatel. Imel je mnogo hlapcev in dekel, obilo čred in šatorov. Pa tudi Lot je imel veliko čred. Ko pa Abrahamovim in Lotovim pastirjem pašniki niso več zadostovali, nastane med njimi prepir za najboljše paše. Abraham to zve in reče bratovemu sinu: „Ljubi moj, naj vendar ne bo prepira med menoj in teboj, med mojimi in tvojimi

pastirji; saj sva brata! Glej, vsa dežela je pred teboj; prosim, loči se od mene! Ako greš ti na levo, se bom držal jaz desne; ako pa ti izvoliš desno, grem jaz na levo.“ — Lot si je izvolil lepo, vodnato pokrajino ob Jordanu, kjer je bilo mesto Sodoma,

ter se je ločil od Abrahama. In Abraham je prebival v dolini Mambre pri Hebronu.

Nekaj časa potem udarijo tuji kralji v deželo, poplenijo mesti Sodomo in Gomoro, ujamejo prebivalce in oropajo ves imetek. Tudi Lota ujamejo ter ga odpeljejo z vsem premoženjem. Eden izmed hlapcev, ki je ušel, prihiti k Abrahamu ter mu sporoči, kar se je zgodilo. Ko Abraham to sliši, jo takoj udere s 318 obo-roženimi hlapci za kralji, ponoči plane nanje, jih premaga, reši Lota in vse jetnike s premoženjem vred.

Ko se vrne iz boja, mu pride naproti Melkizedek, salemski kralj, ki je bil tudi duhovnik Najvišjega. Ta je daroval kruh in vino Bogu v zahvalo za rešitev in je blagoslovil Abrahama, rekoč: „Blagoslovljen bodi Abraham od najvišjega Boga, ki je ustvaril nebo in zemljo; hvaljen bodi Bog najvišji, ki ti je podelil zmago nad sovražniki!“ Sodonski kralj pa mu reče: „Daj mi ljudi, ostalo obdrži za se!“ Abraham pa povzdigne svojo roko ter odgovori: „Niti trohice ne vzamem od vsega; le možje, ki so šli z menoj, naj dobijo svoj delež.“ In se je vrnil domov.

Melkizedek je predpodoba Kristusa, njegova daritev pa je predpodoba sv. maše. — „Blagor mirnim; ker bodo imenovani otroci božji.“ Reševati jetnike je telesno delo usmiljenja.

13. Abrahamova vera in gostoljubnost. Bog mu obljubi sina.

Nekega dne se Bog zopet prikaže Abrahamu in mu reče: „Ne boj se! Jaz sem tvoj varih in tvoje veliko, veliko plačilo.“ In ponoči ga pelje pod milo nebo ter mu pravi: „Ozri se v nebo, preštej zvezde, če moreš. Toliko bo tvojega zaroda.“ Abraham je veroval Bogu in šteto mu je bilo v pravičnost.

Ko je bil Abraham že 99 let star, se mu Bog zopet prikaže in mu reče: „Jaz sem vsemogočni Bog; hodi vpričo mene in bodi popoln! Zavezo sklenem s teboj. Tvoje ime ne bo več Abram,¹⁾ ampak Abraham, to je: oče velike množice. Jaz bom s teboj in s tvojimi potomci. Vi pa služite meni, edinemu Bogu. V znamenje te zaveze naj se obreže vsak deček, ko bo osem dni star. Sara,

¹⁾ Tako mu je bilo prej ime.

tvoja žena, bo dobila sina, imenuj ga Izak.“ Abraham je veroval Gospodovim besedam.

Kmalu potem nekega opoldne je sedel Abraham pri šotorovih vratih. Kar zagleda na poti tri popotnike. Hiti jim naproti, jih pozdravi in reče najimenoitnejšemu izmed njih: „Gospod, če sem našel milost v tvojih očeh, ne idi mimo svojega hlapca! Prinesem vam vode in umijem vam noge. Počivajte tukaj pod drevesom! Prinesem vam kruha, in ko se pokrepčate, potem šele idite dalje!“ In rekli so mu: „Stori, kakor si govoril!“ In Abraham je hitel v šotor in je rekel Sari: „Podvizaj se in speci pod pepelnjake in pšenične moke!“ Sam pa je odbral najboljše tele, ga dal zaklati in pripraviti. Tudi mleka in sirovega masla je prinesel in pripravljeno tele in je postavil pred popotnike. Ves čas, ko so jedli, je ostal pri njih pod drevesom, da jim je stregel. Po jedi reče najimenoitnejši izmed njih: „K letu osorej se povrnem in Sara, tvoja žena, bo imela sina.“

Abraham je spoznal, da si je Bog sam dal postreči z dvema angeloma v podobi popotnikov.

Abrahamova vera je bila trdna. Bog je večna resnica, zato moramo trdno verovati vse, kar je razodel in nam po katoliški cerkvi zapoveduje verovati.

14. Bog kaznuje Sodomo in Gomoro.

Možje so šli naprej proti Sodomi. Abraham jih je spremljal nekoliko. Kar mu reče Gospod: „Grehi Sodome in Gomore so veliki in vpijejo k meni za maščevanje.“ Angela sta šla naprej. Abrahamu so se prebivalci usmili, zato stopi pred Gospoda in reče: „Ali boš pogubil pravičnega s krivičnim vred? Ako bi bilo 50 pravičnih v mestu, ali bi ne prizanesel mestu zaradi njih?“ — Gospod mu reče: „Ako najdem v Sodomi 50 pravičnih, prizanesem vsemu mestu zaradi njih.“ — Abraham prosi dalje: „Ker sem že začel, bom govoril s svojim Gospodom, dasiravno sem prah in pepel. Kaj pa, ko bi bilo pravičnih pet manj od petdeset, ali bi potem razdejal celo mesto?“ — Gospod pa reče: „Ne razdenem ga, ako najdem v njem 45 pravičnih.“ — In zopet reče Abraham: „Kaj pa, ko bi se jih našlo tam 40 pravičnih, kaj bi storil?“ — Gospod odgovori: „Ne kaznujem ga zaradi 40 pravičnih.“ Abraham

prosi dalje in pride slednjič do deset in reče: „Gospod, ne jezi se, če govorim še enkrat. Kaj pa, ko bi se jih tam našlo samo deset pravičnih?“ — Gospod odvrne: „Ne razdenem mesta zaradi desetih.“ — In šel je Gospod, Abraham pa se je vrnil. Niti deset pravičnih ni bilo v Sodomi.

Na večer sta oba angela prišla v Sodomo. Lot je ravno sedel pred mestnimi vrati. Ko ugleda tujca, jima gre prijazno naproti in ju prosi, naj prenočita pri njem. Še tisti večer angela rečeta Lotu: „Izpelji svoje iz mesta, zakaj Bog je našu poslal, da pokončava mesto zaradi velikih pregreh!“ Ko se je zdanilo, sta ga angela silila, naj hiti. Ker pa se je še obotavljal, sta prijela za roko njega in njegovo ženo in njegovi dve hčeri in jih peljala pred mesto, rekoč: „Hiti in reši se v gore! Ne oziraj se, da ne pogineš!“

Solnce je vzšlo nad zemljo. In Gospod je dežil ogenj in žveplo nad mesti in vso okolico. Hudobna mesta so bila razdejana, vsi prebivalci so poginili in ves okraj je bil opustošen. Lotova žena pa se je ozrla, je obstala in se izpremenila v solnat steber.

Ko Abraham zgodaj zjutraj pride tja, kjer je Gospod naposled govoril ž njim, zapazi, da se na oni strani, kjer ste bili mesti,

dviga velikanski dim, kakor dim iz peči. Na tem spozna, da je Bog izvršil kazen nad Sodomo in Gomoro.

Na mestu, kjer sta stali nekdanj Sodoma in Gomora, je zdaj mrtvo morje, strašno znamenje božje pravičnosti. — Glej, kako angeli v službi božji varujejo človeka! Molitev pravičnega veliko premore pri Bogu. — Kako strašen je greh nečistosti, ki je zaslužil tako grozno kazen!

15. Izak rojen in darovan.

Kakor je bil Bog obljubil, je dobila Sara sina. Abraham ga je imenoval Izaka. Deček je rastlel, je bil priden in starši so imeli ž njim veliko veselje.

Bog pa je hotel izkušati Abrahamovo pokorščino. Prikaže se mu ter mu reče: „Abraham, vzemi svojega edinorojenega sina, ki ga ljubiš, Izaka, pojdi na goro Morijo in tam mi ga daruj v žgalni dar!“ Abraham takoj vstane, nakolje drv za žgalno daritev, obloži ž njimi svojega osla, vzame s seboj dva hlapca,

svojega sina Izaka in hoderine proti kraju, kamor mu je bil Bog ukazal. Tretji dan zagleda hrib v daljavi in reče hlapcema: „Čakajta tukaj z oslom! Jaz in sin pohitiva tja gori, da moliva

Boga.“ In vzel je drva in jih naložil Izaku; sam pa je nesel v rokah ogenj in meč. Tako sta oba šla skupaj. In Izak reče: „Oče, glej, tu je ogenj in drva, kje je pa jagnje za žgalno daritev?“ Oče odgovori: „Bog si že priskrbi jagnje za žgalno daritev, moj sin!“

Ko sta prišla na hrib, postavi Abraham iz kamenja oltar in zloži nanj drva. In zveže svojega sina Izaka in ga položi na drva. Že iztegne Abraham roko z mečem, da zakolje Izaka. A glej, angel Gospodov se prikaže in zakliče: „Stoj, Abraham, ne stori mladeniču nič žalega! Sedaj vem, da se Boga bojiš, ker nisi prizanesel svojemu edinemu sinu zaradi mene.“

Ko je Abraham povzdignil svoje oči, zagleda ovna, ki se je bil z rogovi zapletel med trnjem; vzame ga in ga daruje namesto sina v žgalno daritev. Angel Gospodov pa je zaklical drugič z nebes, rekoč: „Tako pravi Gospod: Ker si storil to in nisi prizanesel svojemu edinemu sinu zaradi mene, te bom blagoslovil in pomnožil tvoj zarod kakor zvezde na nebu in kakor pesek na morskem bregu. In v enem iz tvojega zaroda bodo blagoslovljeni vsi narodi na zemlji.“

Poln veselja in hvaležnosti se je Abraham vrnil z Izakom in s hlapcema domov.

Izak je predpodoba Jezusa Kristusa. — Boga moramo nad vse ljubiti in biti pripravljeni, za Boga žrtvovati tudi najdražje, če bi se zahtevalo.

16. Izak se oženi z Rebeko. Abraham umrje.

Sara je bila 127 let stara in je umrla. Abraham je žaloval in jokal za njo in je pokopal njeno truplo v votlini, ki je v dolini Mambré.

Ko se je Abraham že postaral, je hotel oženiti svojega sina, pa ne s tako, ki bi malikovala, kakor Kanaanci. Reče torej svojemu najstarejšemu hlapcu Eliezerju: „Idi v mojo domovino k mojim sorodnikom in izberi mojemu sinu Izaku bogaboječo ženo!“ — Hlapec obljubi, vzame darove od vsega blaga svojega gospoda, obloži z njimi deset velblodov ter odrine v Mezopotamijo.

Nekega dne proti večeru dospe do mesta Haran. Pred mestom ukaže velblodom leči zraven vodnjaka. Na večer so mestne hčere

hodile iz mesta zajemat vode. In hlapec je na tistem molil k Bogu: „Gospod, Bog mojega gospoda Abrahama, prosim, stoj mi danes na strani in izkaži milost mojemu gospodu Abrahamu! Glej, stojim pri vodnjaku, in hčere prebivalcev tega mesta bodo hodile zajemat vode. Deklica torej, ki ji porečem: Nagni mi svoj vrč, da pijem, in ki bo odgovorila: Pij, in tudi tvoje velblode bom napojila: ta je, ki si jo namenil svojemu služabniku Izaku.“

Ni še bil izgovoril sam pri sebi, in glej, že pride Rebeka z vrčem na rami. Bila je čednostna in pohlevna devica. Stopila je k vodnjaku, napolnila svoj vrč in se vrnila. In hlapec ji je šel naproti in je rekel: „Daj mi nekoliko vode piti iz svojega vrča!“ In hitro je spustila vrč v naročje ter ga je nagnila, rekoč: „Pij!“ In ko se je bil napil, je pristavila: „Tudi tvojim velblodom [bom zajela vode, dokler se vsi ne napijejo.“ In je izpraznila vrč v korito, se vrnila k vodnjaku in je zajemala in natakala vsem velblodom, da so se napili.

Eliezer je gledal in molčal. Spoznal je, da je Bog uslišal njegovo molitev. Dal ji je zlate uhane in zapestnice ter rekel: „Čigava hči si? Povej mi, ali je v hiši tvojega očeta kaj prostora za prenočevanje?“ Ona je odgovorila: „Hči sem Batuela, sina Nahorjevega. Tudi slame in sena je prav veliko pri nas in prostora dovolj za prenočevanje.“ Hlapec se prikloni, hvali Boga in moli: „Hvaljen bodi Gospod, Bog mojega gospoda Abrahama, ki ni odtegnil ušmiljenja in zvestobe mojemu gospodu, in me je naravnost pripeljal v hišo brata mojega gospoda!“

Deklica hiti domov in pove materi vse, kar se je zgodilo. Imela je pa Rebeka brata, Labana po imenu. Ta je šel hitro k možu zraven vodnjaka ter ga pripeljal v hišo. Predenj položijo kruha. On pa je rekel: „Ne bom jedel, preden ne povem, kar mi je govoriti.“ In ko je povedal vse, kako ga je Abraham poslal, in kako mu je Bog pokazal nevesto za Izaka, odgovorita Batuel in Laban: „To je delo Gospodovo! Kaj hočemo, kakor izpolniti njegovo voljo? Glej, tukaj je Rebeka; vzemi jo in naj bo žena Izakova!“ Hlapce se prikloni do tal in moli Gospoda. Potem prinese srčbrne in zlate posode, dragocena oblačila in jih podari Rebeki. Tudi njene brate in mater je bogato obdaroval.

Na to so imeli gostijo, jedli so in pili in tam prenočili. In zjutraj reče hlapec: „Pustite me, da grem k svojemu gospodu!“ Ko tudi Rebeka privoli, jo starši in bratje blagoslovijo. In Rebeka je odšla na Kanaansko in je postala Izakova žena.

Abraham je živel še več let in je doživel mnogo veselja s svojim dobrim Izakom. Ko je čutil, da se bliža njegov konec, je blagoslovil Izaka ter umrl 175 let star. Izak je pokopal njegovo truplo v isti votlini, ki je v njej bila pokopana Sara.

Bog vlada svet: Bog vodi in obrača vse na dobro; nič se ne zgodi, če on noče, ali če on ne pripusti. V vseh potrebah trdno in otroško zaupaj v božjo previdnost! „Tistim, ki ljubijo Boga, vse k dobremu služi.“ Rimlj. 8, 28.

17. Izakova sinova.

Bog je blagoslovil tudi Izaka ter je dobrim staršem dal dva sina. Prvemu je bilo ime Ezav, drugemu Jakob. Ezav je bil rjav in ves kosmat; postal je spreten lovec in kmet. Jakob pa je bil krotak in tih; ljubil je pastirsko življenje ter je rad doma pomagal pri opravilih. Izak je posebno ljubil močnega in srčnega Ezava in je rad jedel od divjačine, ki jo je ta donášal z lova. Mati pa je bolj ljubila Jakoba. Bog ji je razodel, da bo Jakob gospodoval svojemu bratu.

Nekega dne kuha Jakob lečo. Utrujen in lačen pride Ezav s polja domov ter reče Jakobu: „Daj mi od te rdeče jedi, zakaj zelo sem truden!“ Jakob mu odgovori: „Daj mi za njo svoje prvorojenstvo!“ Ezav odvrne: „Glej, umiram od glada, čemu mi bo prvorojenstvo?“ Celo prisegel je lahkomišljeno in prodal prvorojenstvo. In je jedel in pil ter odšel. Malo mu je bilo mar, da je prodal prvorojenstvo.

Izak pa se je postaral, in njegove oči so otemnele, in ni videl. Mislił je, da bo kmalu umrl. Pokliče torej Ezava in mu reče: „Moj sin! Vidiš, da sem se postaral, in ne vem dneva svoje smrti. Idi na lov, in če kaj dobiš na lovu, pripravi mi jed, kakršno veš, da imam rad. In blagoslovim te, preden umrjem.“ Rebeka je to slišala. Ko je Ezav odšel na polje, da izpolni očetovo povelje, gre k Jakobu ter ga pregovori, naj se pri očetu izda za Ezava. In je pripravila dva kozliča, kakor je vedela, da ima rad njegov oče Izak. Jakoba obleče z Ezavovimi oblačili, ovije mu vrat in roki s kozličevino, da je bil kosmat, kakor Ezav. Da mu

jedi in kruha. Jakob gre s tem v šotor in reče: „Moj oče!“ Izak ga vpraša: „Kdo si ti, moj sin?“ — Jakob odgovori: „Ezav, tvoj prvorojenec, sem; storil sem, kakor si mi ukazal. Vstani, sedi, jej od divjačine in blagoslovi me!“ — In Izak reče: „Pristopi bliže, moj sin, da te potipljem in spoznam, ali si ti moj sin Ezav, ali ne!“ — Jakob pristopi. Izak ga potiplje in reče: „Glas je sicer glas Jakobov, roke pa so roke Ezavove.“ In ni ga spoznal, ker so bile kosmate njegove roke. Jedel je in je blagoslovil Jakoba in je molil nad njim, rekoč: „Bog ti daj od rose neba in od rodovitnosti zemlje obilico žita in vina! Služijo naj ti narodi in rodovi naj se ti klanjajo! Ti bodi gospod svojih bratov! Preklet, kdor te kolne; poln blagoslova, kdor te blagoslavlja!“

Jakob odide. In že pride Ezav, prinese očetu divjačino, ki jo je bil pripravil, in reče: „Vstani, moj oče, jej in blagoslovi me!“ Izak odgovori: „Kdo si pa ti?“ — Ezav pravi: „Jaz sem, tvoj prvorojeni sin Ezav.“ — Izak se prestraši, spozna, da ga je Jakob prekanil, in reče: „Tvoj brat je prišel z zvijačo. Blagoslovil sem ga in blagoslovljen ostane.“ — Ezav pa reče: „Že drugič me je prevaril. Najprej mi je vzel prvorojenstvo in zdaj me je oropal še blagoslova. Prosim, oče, blagoslovi tudi mene!“ In ko je silno vpil in se jokal, je bil Izak ginjen in mu je rekel: „V obilnosti zemlje in v rosi neba od zgoraj bo tvoj blagoslov. Z mečem se boš živil in služil svojemu bratu; vendar pride čas, ko otreseš njegov jarem s svojega tilnika.“

18. Jakob beži in prebiva pri Labanu.

Ezav je sovražil svojega brata zaradi blagoslova, ki ga je prejel od očeta, in je rekel v svojem srcu: „Dnevi žalovanja pridejo nad mojega očeta, zakaj ubil bom svojega brata.“ Ko Rebeka to zve, reče Jakobu: „Ezav, tvoj brat, ti preti, da te ubije. Vstani in beži, moj sin, v Haran k Labanu, mojemu bratu, in ostani tam, dokler se ne poleže bratova jeza!“ Jakob se poslovil od očeta. Še enkrat prejme očetov blagoslov ter odrine v Haran.

Med potjo ga je na polju zatéla noč. Vzame kamen, si ga podloži za zglavje in zaspi. V spanju vidi lestvico, stoječo na zemlji, njen vrh se je dotikal neba. Angeli so hodili po njej

gori in doli. Na vrhu je slonel Bog, ki mu je govoril: „Jaz sem Gospod, Bog Abrahamov in Bog Izakov. Zemljo, ki spiš na njej, dam tebi in tvojemu zarodu. Tvoj zarod bodi kakor prah zemlje! In v enem iz tvojega zaroda bodo blagoslovljeni vsi narodi na zemlji. Tvoj varih bom, kamorkoli pojdeš, in nazaj te pripeljem v to deželo.“

Jakob se vzbudi in reče: „Resnično, Gospod je na tem kraju, in jaz nisem vedel. Kako strašán je ta kraj! Tukaj ni drugega, kakor hiša božja in vrata nebeška.“ Ker se je izdaniło, vstane, vzame kamen, ki si ga je bil podložil pod glavo, ga postavi v znamenje, ga oblije z oljem ter imenuje kraj Betel, to je: Hiša božja. Obljubi tudi obljubo, rekoč: „Če me bo varoval Bog in se srečno povrnem v hišo svojega očeta, bom Gospodu daroval desetino od vsega, kar mi da.“

Poln zaupanja v božjo pomoč gre Jakob dalje in dospe v Haran. Tam je bil na polju vodnjak, ki so iz njega pastirji napajali svoje črede. Reče jim: „Bratje, od kod ste?“ — Rečejo mu: „Iz Harana.“ — Jakob vpraša: „Ali poznate Labana?“ — Odgovorijo mu: „Poznamo ga; zdrav je. Glej, ravno prihaja

njegova hči Rahéla s čredo.“ — Jakob ji gre naproti, jo prijazno pozdravi, se ji da spoznati ter ji napoji ovce. Ona pa hiti domov in vse pove očetu. Oče hiti Jakobu naproti, ga objame in poljubi ter ga pelje na svoj dom.

Jakob je ostal 20 let pri Labanu. Pasel mu je črede. Oženil se je in kot plačilo za zvesto in pridno službo je prejel del njegovih čred. Bog je blagoslovil Labana zaradi Jakoba ter pomnožil njegovo imetje. Pa tudi Jakob je obogatel. Imel je veliko ovac in koz, goved in velblodov; pa tudi veliko hlapcev in dekel.

Kraj, kjer je Jakob videl lestvico, je predpodoba naših cerkvâ, ki so v pravem pomenu „Hiša božja“ — lestvica v nebesa. Koliko spoštovanje smo dolžni hiši božji! Angeli nosijo pred Boga naše molitve; nam pa donšajo njegove milosti.

19. Jakob se vrne. Izak umrje.

Laban je bil Jakobu nevoščljiv zaradi bogastva in ni mu več pokazal prijaznega lica. Zato reče Bog Jakobu: „Vrni se v svojo deželo, in oblagodarim te!“ Jakob odrine s svojo družino, s svojimi hlapci in deklami in čredami.

Po dolgem potovanju pride k reki Jordan, ki je bila meja kanaanske dežele. Odtod pošlje poslance pred seboj k Ezavu z naročilom: „Jakob, tvoj brat, prihaja z mnogimi čredami, hlapci in deklami. Pošilja nas k tebi, rekoč: Daj mi najti milost v tvojih očeh!“ Poslanci se vrnejo k Jakobu in mu sporočijo: „Prišli smo k Ezavu. Hiti ti naproti s 400 možmi.“ Jakob se silno ustraši in moli k Bogu, rekoč: „Bog mojega očeta Abrahama in Bog mojega očeta Izaka! Gospod, ki si mi govoril: Vrni se v svojo deželo, v svoj rojstni kraj, in oblagodarim te; nisem vreden tvoje velike milosti in tvoje zvestobe, ki si jo izpolnil nad svojim služabnikom. Z golo palico sem šel črez reko Jordan in — vračam se — z dvema četama. Reši me iz rok mojega brata Ezava!“ — In izbere darila za svojega brata in mu jih pošlje naproti. Drugi dan Jakob zgodaj vstane, odpošlje svoje ljudi naprej, sam pa zaostane in moli. In glej, angel Gospodov se mu prikaže. Jakob se bori ž njim v molitvi in reče: „Ne izpustim te, če me ne blagosloviš.“ Angel pa odvrne: „Ne imenuj se več Jakob, ampak Izrael, to je: Borilec z Bogom!“ In ga je blagoslovil.

Zjutraj zgodaj pride Ezav s 400 možmi. Jakob gre naprej, se prikloni sedemkrat do tal ter ga kar najprijazneje pozdravi. Ezav pa hiti svojemu bratu naproti, ga objame in poljubi in se od veselja joka. In ko zagleda otročiče, vpraša: „Čigavi so pa ti?“ Jakob odgovori: „Otročiči so, ki jih je Bog dal meni, tvojemu hlapcu.“ In vsi pristopijo ter se poklonijo Ezavu. In Jakob mu del svojih čred ponudi v darilo. Ezav jih noče vzeti. Jakob pa reče: „Prosim te, vzami blagodar, ki mi ga je Bog podaril.“ In Ezav sprejme darilo. Ker Jakob ni mogel hitro potovati, sta se ločila spravljeni brata, in Ezav se je vrnil domov.

Ko Jakob na daljnem potovanju dospe zopet v Betel, kjer se mu je prvič prikazal Gospod, postavi ondi oltar ter daruje v zahvalo za božje varstvo, kakor je obljubil. Jakob gre dalje in pride k svojemu očetu. Izak je bil vesel, da se je vrnil Jakob. Kmalu potem je umrl 180 let star. Ezav in Jakob sta ga pokopala poleg Abrahama v isti votlini, kjer je počivala tudi Rebeka. Ezav se je ločil od svojega brata ter je šel in se naselil v deželi Edom.

Izak se je v molitvi boril z angelom, to se pravi: Molil je stanovitno; ni jenjal moliti, dokler ni bil uslišan.

20. Jakobovi sinovi. Bratje prodajo Jožefa.

Jakob je imel dvanajst sinov. Najstarejši je bil Ruben, najmlajšemu je bilo ime Benjamin, predzadnji je bil Jožef. Najboljši med njimi je bil Jožef. Zato ga je tudi oče prav posebno ljubil in mu je dal napraviti pisano suknjo. Ko je bil Jožef šestnajst let star, je z brati pasel črede svojega očeta. Nekega dne pa je videl, da so storili nekaj silno hudega. Povedal je očetu, da se ne bi nikdar več zgodilo. A bratje se niso poboljšali, ampak so ga sovražili in mu niso več dali lepe besede.

Nekoč je imel Jožef čudovite sanje; povedal jih je svojim bratom. Reče jim: „Poslušajte, kaj sem videl v sanjah! Zdelo se mi je, da vežemo snope na njivi. Moj snop se je vzdignil in je stal, vaši snopi na okrog so se pa do tal priklanjali mojemu snopu.“ Odgovoré mu bratje: „Ali boš mar naš kralj in ali bomo mi tebi podložni?“ In so ga še bolj črteli. — Imel je še druge sanje. Povedal jih je očetu vpričo svojih bratov. „Zdelo se mi je

v sanjah, kakor da bi se mi solnce in mesec in enajstero zvezd priklanjalo do tal.“ Oče ga zaradi tega posvari, rekoč: „Kaj hočejo te sanje, ki si jih imel? Ali se ti bomo mar jaz in tvoja mati in tvoji bratje priklanjali do tal?“

Nekoč so Jožefovi bratje odšli s svojimi čredami daleč od očetovega doma. Jožef je ostal pri očetu. Tedaj mu reče Jakob: „Pojdi in poglej, kako je z brati in čredami, in sporoči mi!“ Jožef se takoj odpravi na pot. Ko ga bratje od daleč vidijo prihajati, govoré med seboj: „Glejte, sanjavec pride! Ubijmo ga in ga vrzimo

v star vodnjak in recimo, huda zver ga je požrla. In tedaj se pokaže, kaj mu koristijo njegove sanje.“ Ruben, najstarejši brat, pa reče: „Ne ubijajte ga in ne prelivajte njegove krvi, vrzite ga rajši živega v ta le vodnjak!“ Mislil ga je skrivoma rešiti in vrniti svojemu očetu. Ko je torej Jožef prišel k bratom, ga napadejo. Slečejo mu pisano suknjo in ga vržejo v star vodnjak, ki v njem ravno ni bilo vode. Potem sedejo k jedi. Ruben odide. Medtem pridejo tuji trgovci z velblodi, ki so nosili blago v Egipt. Tedaj Juda reče svojim bratom: „Kaj nam pomaga, če ubijemo svojega brata? Boljše je prodati ga, da ne oskrunimo svojih rok; saj je

naš brat.“ Bratje mu pritrdijo, izvlečejo Jožefa iz vodnjaka in ga prodajo trgovcem za dvajset srebrnikov. Jožef joka in prosi, a zaman. Trgovci ga odpeljejo s seboj v Egipt.

Ko se Ruben povrne in ne najde več dečka, od žalosti raztrga svoja oblačila in zakliče: „Dečka ni več tukaj, in jaz — kam pojdem?“ Drugi bratje pa so zaklali kozlička in so pomočili Jožefovo suknjo v kozličevo kri. Potem pošljejo sla k očetu s poročilom: „To suknjo smo našli; poglej, ali je suknja tvojega sina, ali ne!“ Oče spozna suknjo in reče: „Suknja je mojega sina; huda zver je požrla mojega Jožefa!“ Žalosten raztrga svoja oblačila, obleče raševino in bridko joka.

Njegovi otroci so ga izkušali tolažiti, on pa je rekel: „Žalosten pojdem k svojemu sinu pod zemljo.“ In žaloval je neprenehoma.

Jožef je predpodoba Jezusa Kristusa. Veliki duhovni, pismarji in farizeji so ga sovražili zavoljo njegovega nauka in ga izkušali umoriti. Judež ga jim je slednjič izdal za trideset srebrnikov.

21. Jožef v Putifarjevi hiši.

Trgovci so pripeljali Jožefa v Egipt in so ga tam prodali za sužnja Putifarju, načelniku kraljeve telesne straže. Bog je bil z Jožefom in vse mu je šlo po sreči, kar je počel. Gospod je blagoslovil tudi Egipčanovo hišo zavoljo Jožefa. Ko je Putifar videl, kako je šlo Jožefu vse izpod rok, kar je delal, je imel Jožefa jako rad ter ga je postavil črez vso hišo.

Nekoč je hotela Putifarjeva žena, ki je bila hudobna, Jožefa zapeljati v velik greh. On pa reče: „Glej, moj gospod mi je izročil vse, kako bi mogel storiti toliko hudobijo in grešiti zoper svojega Boga!“ Hudobna žena ga je še večkrat izkušala, on pa je ostal stanovit in v dobrem. Ko je bil Jožef nekega dne sam v hiši, ponovi Putifarjeva žena svoje hudobno govorjenje ter zgrabi konec njegovega plašča. Jožef popusti plašč v njeni roki in zbeži iz hiše. To raztogoti ženo, tako da skliče vse domače in vpije: „Glejte, kako hudobnega človeka je moj mož pripeljal v hišo! Prišel je k meni in mi je hotel hudo; ker pa sem vpila, je popustil plašč

in je zbežal.“ Tudi Putifarju pove isto laž. Mož veruje lažnivi tožbi svoje žene in ukaže nedolžnega Jožefa vreči v ječo.

Varuj se greha! Hudo ali edino pravo zlo je greh! Bog plačuje dobro in kaznuje hudo, kakor si kdo zasluži. Bog ti poplača zvestobo.

22. Jožef v ječi.

Bog je bil tudi v ječi z Jožefom; usmilil se ga je in mu dal milost pred načelnikom ječe. Ta mu je celo izročil nadzorstvo črez vse jetnike. In dogodilo se je, da sta se véliki točaj in véliki pek pregrešila zoper svojega gospoda in kralja, ki ju je vrgel v isto ječo. Nekega jutra opazi Jožef, da sta oba zelo žalostna. Sočutno ju vpraša: „Zakaj sta danes tako žalostna?“ Odgovorita: „Sanje sva imela, in ni ga, ki bi nama jih razložil.“ In Jožef reče: „Ali ne pride razlaga od Boga? Povejta mi, kaj se vama je sanjalo!“

Véliki točaj prvi pove svoje sanje: „Videl sem pred seboj trto, ki je imela tri mladike, in grozdje je zrelo na njih. In iztisnil sem grozdje v kraljevo kupo in jo podal kralju.“ Jožef odgovori: „Tri mladike pomenijo tri dni. Črez tri dni te bo kralj zopet postavil v prejšnjo službo in mu boš podajal kupo, kakor si delal poprej. Spomni se tudi mene tedaj, ko ti bo dobro, ter prosi kralja, naj me reši iz te ječe; zakaj po nedolžnem sem prišel semkaj.“ Ko je véliki pek videl, da je Jožef modro razložil sanje, pripoveduje tudi on: „Sanjalo se mi je: Nesel sem tri jerbaze peciva na glavi. V jerbasu na vrhu je bilo lepo pecivo in ptiči so jedli iz njega.“ Jožef odgovori: „Trije jerbasi pomenijo tri dni. Črez tri dni ti bo kralj vzel glavo in te bo dal obesiti na vešala, in ptiči bodo jedli tvoje meso.“

Črez tri dni je bil kraljev rojstni dan. Kralj je priredil veliko pojedino svojim služabnikom. In spomnil se je vélikega točaja in vélikega peka. Točaja je zopet postavil na njegovo prejšnje mesto, peka pa je dal obesiti na vešala. In dobro se je godilo točaju, a na Jožefa je pozabil.

Kakor Jožef, tako je tudi Jezus bil med dvema hudodelnikoma. Eden izmed njiju je umrl kot zakrknjen grešnik, drugemu je Jezus oznanil večno zveličanje.

23. Jožef povišan.

Črez dve leti je imel kralj nenavadne sanje. Zaran pokliče egiptovske razlagalce sanj in jim pove sanje, pa nobeden mu jih ne ve razložiti. Tedaj se točaj spomni Jožefa in reče Faraonu: „V ječi je mladenič, ki je nekdanj meni in peku razložil sanje, in kakor jih je razložil, tako se je tudi zgodilo.“

Na kraljevo povelje takoj pripeljejo Jožefa iz ječe in ga postavijo pred kralja. In kralj mu reče: „Sanje sem imel, pa nihče mi jih ne ve razložiti. Slišal sem, da ti veš modro razlagati sanje.“ Jožef odgovori: „Ne jaz, kralj, ampak Bog lahko da dobro razlago.“ In Faraon je povedal svoje sanje, rekoč: „Zdelo se mi je, kakor bi stal na bregu reke Nil. Kar pride iz vode sedem krav, prav lepih in debelih, in te so se pasle na zelenem bregu. Takoj za temi pride sedem drugih krav, prav grdi in suhih, in te so požrle in pojedle prejšnje, toda ostale so suhe kakor poprej. Zbudim se. Ko sem zopet zaspal, sem imel druge sanje: Sedem klasov je pognalo na enem stebelu, prav lepih in polnih. Takoj na to je pognalo sedem drugih klasov, praznih in snetljivih, ki so požrli lepe in polne klase.“

Jožef odgovori: „Kraljeve sanje so enake. Bog je Faraonu pokazal, kaj hoče storiti. Sedem lepih krav in sedem polnih klasov pomeni sedem rodovitnih let; sedem suhih krav in sedem praznih klasov pomeni sedem nerodovitnih let. Ta si bodo tako sledila, da pride najprej sedem zelo rodovitnih let. Tedaj bo velika obilnost po vsej deželi. Nato bode sledilo sedem zelo nerodovitnih let, ki bodo požrla bogato obilnost. Tedaj bo velika lakota stiskala vso deželo. Dvakratne sanje o isti stvari pomenijo, da se bo božja beseda gotovo in takoj izpolnila. Poskrbi torej za modrega in pridnega moža. Ta naj zbira obilico sedmero rodovitnih let in naj jo spravi v žitnice, da bodo ljudje imeli zaloge za leta lakote in da ljudstvo ne bo umiralo vsled pomanjkanja.“

Ta svet je bil vseč Faraonu in vsem njegovim služabnikom. Kralj reče: „Ali bomo mogli najti moža, ki bi bil tako moder in poln božjega duha?“ In reče Jožefu: „Glej, postavim te črez ves

Egiptet. Vse ljudstvo bodi pokorno tvojemu povelju. Samo za kraljevi prestol hočem biti višji od tebe.“ In sname prstan s svoje roke in ga natakne na Jožefovo roko. Obleče ga v obleko iz tančice in okoli vratu mu dene zlato verižico. Potem ga da na svojem drugem državnem vozu javno voziti in po klicarju klicati: „Vsi naj pred

njim pripogibajo kolena in naj vedó, da je postavljen črez ves Egiptet.“ Tudi izpremeni njegovo ime in ga imenuje „odrešenika sveta“. Jožef je bil takrat trideset let star.

Jožef je predpodoba Jezusa Kristusa. Rešil je Egiptet časnega pogina, lakote. Jezus je rešil vse človeštvo večnega pogubljenja; zato je v pravem pomenu besede „Odrešenik sveta“. — Jožef je bil iz ječe rešen in k najvišji časti povišan; Jezus je neumrjoč in častit prišel iz zaprtega groba ter sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega.

24. Jožefovi bratje pridejo v Egiptet.

Prišlo je sedem rodovitnih let, kakor je bil Jožef napovedal po navdihnjenju božjem. Jožef je postavil velike žitnice in je ukazal shraniti vso obilico žita. Ko so prišla nerodovitna leta, je egiptovsko ljudstvo kralja glasno prosilo kruha. Kralj pa reče:

„Pojdite k Jožefu in storite, karkoli vam poreče!“ In Jožef je odprl žitnice in vsi Egipčani so dobivali žita.

Tudi v drugih deželah je bila lakota in iz vseh krajev so prihajali ljudje kupovat žita. Tudi Jakob reče svojim sinovom: „Pojdite v Egiptet in kupite, česar nam je treba, da ne umremo od lakote!“ In deset Jožefovih bratov je šlo v Egiptet. Benamina, najmlajšega sina, je oče pridržal doma, da ga ne bi zadelo na potu kaj hudega.

Bratje srečno pridejo v Egiptet. Peljejo jih k Jožefu. Priklo-nijo se pred njim do tal. Niso ga spoznali. Jožef pa jih je brž spoznal. Govoril je z njimi kakor s tujci ter jih vprašal: „Od kod ste prišli?“ Odgovore mu: „Iz kanaanske dežele smo prišli, da kupimo živeža.“ Jožef pa je govoril ž njimi trdo, rekoč: „Ogleduhi ste in ste prišli ogledovat deželo!“ Prestrašeni mu odgovore: „Ni tako, gospod! Mi, tvoji hlapci smo le prišli kupovat žita. Smo mirni ljudje in ne mislimo nič hudega. Nas je dvanajstero bratov, sinov enega očeta; najmlajši je doma pri očetu, enega pa — ni več.“ Jožef jim odvrne: „Poizkusim vas, ali govorite resnico. Če ste mirni ljudje, naj ostane eden izmed vas tukaj v ječi. Vi drugi pa odidite s kupljenim žitom in svojega najmlajšega brata pripeljite k meni!“

Tedaj so bratje govorili med seboj: „Po pravici to trpimo; zakaj pregrešili smo se nad svojim bratom. Videli smo bridkost njegove duše, ko nas je prosil, pa ga nismo poslušali. Glejte, zdaj je prišlo nad nas to trpljenje.“ In niso vedeli, da jih Jožef umeva, ker je govoril ž njimi po tolmaču. Razumel pa je vse in se je obrnil v stran in je jokal. Potem ukaže pred njimi zvezati Simeona in ga odpeljati. Svojim služabnikom pa je ukazal, naj napolnijo njih vreče z žitom in denejo vsakteremu denarje nazaj v njegovo vrečo in živeža na pot.

Bratje naložijo žito oslom in odidejo. Doma so očetu povedali vse, kar se je bilo zgodilo. Ko so izpraznjevali vreče, je vsakteri našel vrh vreče svoje denarje. Vsi se prestrašijo in Jakob reče: „Ob vse otroke me spravite. Jožefa ni več, Simeon je v ječi in Benamina mi hočete odpeljati. On ne sme z vami. Če se mu kaj hudega pripeti, bi moje sive lase od žalosti spravili pod zemljo.“

25. Benjamin gre z brati v Egipt.

Žito, ki so ga bili prinesli iz Egipta, je pošlo in lakota je hudo pritiskala. Zato reče Jakob sinovom: „Pojdite zopet v Egipt in kupite živeža!“ Juda odgovori: „Mož, ki vlada v Egiptu, nam je strogo zapovedal: „Ne bodeste videli mojega obličja, ako ne pripeljete s seboj svojega najmlajšega brata. Pusti dečka z nami, da ne umrjemo! Jaz sem porok zanj. Če ga ne pripeljem nazaj, hočem imeti krivdo vse žive dni.“ Oče odgovori: „Ako že mora biti takó, storite, kar hočete! Vzemite najboljšega sadja naše dežele in nesite ga za dar onemu možu! Tudi še enkrat toliko denarja vzemite s seboj in povrh še denar, ki ste ga našli v vrečah! Morebiti se je zgodila pomota. Bog, vsemogočni, vam naklóni moža, da pošlje z vami nazaj brata, ki ga ima zaprtega, in tudi tega mojega Benjamina!“

Bratje pridejo pred Jožefa. Ko jih zagleda in Benjamina ž njimi, ukaže svojemu hišniku: „Pelji te ljudi v hišo in napravi gostijo, zakaj z menoj bodo obedovali!“ Hišnik je storil, kakor mu je bilo ukazano. In bratje so se bali in so govorili: „To se godi zaradi denarja, ki smo ga našli v svojih vrečah. Tatvine nas hočejo obdolžiti in nas storiti sužnje.“ Zato se že pred vrati izgovarjajo pri hišniku. Ta pa jim reče: „Nič se ne bojte!“ Nato pripelje k njim Simeona in jim prinese vode, da si umijejo noge.

Opoldne pride Jožef. Bratje se mu poklonijo do tal in mu podajo darove. Jožef prijazno odzdravi ter vpraša: „Ali še živi vaš stari oče, ki ste mi pripovedovali o njem? Ali je zdrav?“ — Odgovore mu: „Naš oče živi in je zdrav.“ — In Jožef zagleda Benjamina in reče: „Ali je ta vaš najmlajši brat, ki ste mi pravili o njem? Bog te blagoslovi, moj sin!“ In je šel v svojo sobo in je jokal; zakaj njegovo srce je bilo ginjeno. Ko si je bil umil obraz in se pomiril, se vrne in ukaže: „Prinesite jedila!“ Ko so bila na mizi, posadi Jožef brate po starosti za mizo. Temu so se jako čudili. Vsak je dobil svoj del; Benjamin pa petkrat toliko. Egipčani so jedli pri drugi mizi, ravno tako tudi Jožef. Bratje so jedli in pili in so bili dobre volje.

26. Jožef izkuša svoje brate.

Da bi se popolnoma prepričal, ali so se bratje poboljšali, ukaže Jožef po obedu svojemu hišniku: „Napolni njih vreče z žitom, kolikor drže, in deni denarje vsakterega na vrh vreče; v vrečo najmlajšega pa še prideni mojo srebrno kupo!“ Zgodilo se je tako. Drugo jutro so odrinili.

Ko so že bili iz mesta, pokliče Jožef hišnika in reče: „Vstani in hiti za možmi! Ko jih dohitiš, reci: Zakaj ste povrnili dobro s hudim? Kupa, ki ste jo ukradli, je tista, ki iz nje pije moj gospod. Veliko hudobijo ste storili.“ Hišnik jih dohiti ter jim reče, kakor mu je bilo ukazano. Bratje odgovoré: „Kaj mi da bi kradli v hiši tvojega gospoda? Pri kateremkoli se kupa najde, naj umrje, in mi vsi bomo sužnji našega gospoda!“ Hišnik reče: „Zgódi se po vaši besedi!“

Vsi denejo vreče na tla in vsak odveže svojo. Hišnik preišče vse in najde kupo v vreči Benjaminovi. Od žalosti raztrgajo svoja oblačila, osle zopet otovorijo in se vrnejo v mesto.

Juda na čelu svojih bratov prvi stopi pred Jožefa in vsi se vržejo na tla pred njega. Jožef jim reče: „Zakaj ste to storili?“ Juda odgovori: „Kaj naj odgovorimo, ali s čim naj se opravičimo?“ Bog je našel krivico nad nami. Glej, vsi smo tvoji sužnji!“ — In Jožef odgovori: „Tega nikakor ne storim. Kdor je ukradel mojo kupo, bodi moj suženj; vi pa odidite prosti k svojemu očetu!“

Tedaj pristopi Juda bliže in pripoveduje, kako težko je bilo očetu pustiti Benjamina ž njimi, in pravi: „Če pridem k našemu očetu in ne bo dečka z nami, bi umrl in mi bi spravili njegove sive lase od žalosti pod zemljo. Jaz sem porok za Benjamina. Obljubil sem očetu, rekoč: „Če ga ne pripeljem nazaj, hočem imeti krivdo vse žive dni. Jaz torej ostanem, in bom tvoj suženj namesto dečka; Benjamina pa pusti z brati domú!“

27. Jožef se da spoznati. Bratje se vrnejo.

Zdaj je Jožef spoznal, da bratje ne bi radi nove bolečine prizadejali svojemu očetu, da so se torej odkritosrčno poboljšali. Ukaže vsem Egipčanom, naj gredo vun. Ko je bil sam s svojimi

brati, se zjoka in reče: „Jaz sem Jožef. Ali moj oče še živi?“ Bratje se tako prestrašijo, da ne morejo odgovoriti. On pa jim prijazno reče: „Stopite sem k meni! Jaz sem vaš brat Jožef, ki ste ga prodali v Egiptet. Nič se ne bojte radi tega! V vašo srečo me je Bog poslal v Egiptet, da morete dobiti živeža za življenje. Ne po vašem namenu, ampak po božji volji sem bil poslan semkaj. Bog me je postavil poglavarja vsej egiptovski deželi. Hitro idite k mojemu očetu in recite mu: Jožef, tvoj sin, ti poroča: Bog me je postavil poglavarja vsej egiptovski deželi. Pridi k meni, ne mudi se! Prebival boš v gesenski deželi in boš blizu mene, ti in vsi tvoji. Tukaj vas bom živil, zakaj še pet let bo lakota.“ Nato Jožef objame Benjamina in joka, tudi Benjamin joka od veselja. Potem poljubi vse brate. Zdaj šele so si upali ž njim govoriti.

Ko kralj sliši, da so prišli Jožefovi bratje, se veseli in reče Jožefu: „Reci svojim bratom, da pripeljejo svojega očeta. On in vsa njegova družina naj prebivajo v Egiptu in dobivajo živeža.“ Jožef jim da vozove in živeža za pot in veliko dragocenih daril za nje in za očeta. Pri odhodu jim še reče: „Nikar se ne prepirajte po poti!“

Bog vodi in obrača vse na dobro; nič se ne zgodi, če on noče, ali če on ne pripusti. — Bog pripušča tudi greh, ker noče vzeti človeku proste volje, in ker more tudi posledke greha obrniti na dobro.

28. Jakob gre v Egiptet.

Veseli pridejo bratje k očetu v kanaansko deželo in rečejo: „Jožef, tvoj sin, živi in je poglavar vsej egiptovski deželi.“ Ko Jakob to sliši, se mu zdi, kakor bi se prebudil iz težkega spanja, in noče verovati. Šele ko mu pripovedujejo vse po vrsti in ko vidi kraljeve vozove in darila, reče: „Dovolj mi je, če moj sin Jožef še živi. Tja pojdem, da ga vidim, preden umrjem.“ Nemudoma se odpravi na pot z vsem, kar je imel.

Na meji kanaanske dežele daruje Bogu. V prikazni mu reče Gospod: „Jaz sem vsemogočni Bog; ne boj se in pojdi v Egiptet. Tam hočem namnožiti tvoje potomce v velik narod in jih zopet pripeljati v to deželo.“

Jakob je šel dalje z vso svojo družino, z vsemi hlapci in čredami in je prišel v Egiptet. Juda je hitel naprej in je naznanil

Jožefu, da pride oče. Takoj da Jožef napreči svoj voz in se pelje očetu naproti. Ko ga zagleda, ga objame krog vratu, ga poljubi in se joka od veselja. In Jakob reče: „Sedaj rad umrjem, ker sem videl tvoje obličje in vem, da živiš.“ Jožef je sporočil kralju, da so prišli oče in bratje. Kralj se je veselil prihoda očetovega in Jožefovih bratov in jim je podaril rodovitna zemljišča v deželi gesenski, kjer je bilo veliko pašnikov za črede. Ko Jožef očeta predstavi, ga vpraša kralj, koliko je star. Jakob odgovori: „Let mojega zemeljskega potovanja je stointrideset. Malo jih je in huda

so in ne dosegajo let mojih očetov, v katerih so potovali.“ Nato blagoslovi kralja in prebiva v deželi gesenski. Jožef je vse obilno preskrbel z živežem.

„Potovanje je človeško življenje na zemlji; zakaj, še smo daleč od svoje domovine, od nebes. Nimamo tukaj stalnega mesta, ampak prihodnjega iščemo.“ (Hebr. 13, 14.) Porabimo kratki čas življenja, da dosežemo večno slavo in najdemo mir, ki po njem hrepeni človeško srce!

29. Jakobova in Jožefova smrt.

Jakob je še sedemnajst let srečno živel v Egiptu. Ko je videl, da se mu bliža smrt, pokliče Jožefa in druge sinove k sebi. Jožef

pride s svojima sinovoma Efrajmom in Manasetom. Jakob mu reče: „Obljubi mi, da me ne pokoplješ v Egiptu; počivati hočem pri svojih očetih. Odpelji in pokoplji me v Kanaanu.“ Jožef je obljubil. Nato Jakob blagoslovi oba Jožefova sina in reče: „Bog, ki sta pred njegovim obličjem hodila moja očeta Abraham in Izak, Bog, ki me je preživil od moje mladosti do današnjega dneva, angel, ki me je rešil vsega hudega, blagoslovi ta mladeniča, in naj se imenujeta po imenu mojih očetov.“ — In Jožefu reče: „Glej, jaz umrjem, Bog pa bo z vami in vas bo pripeljal v deželo vaših očetov.“ — Potem je blagoslovil vse druge svoje sinove. Judu pa reče posebej: „Juda, tebe bodo hvalili tvoji bratje. Tvoja roka bo nad zatilnikom tvojih sovražnikov. Tebi se bodo klanjali sinovi tvojega očeta. Žezlo¹⁾ ne bo vzeto od Juda, dokler ne pride, Ki ima biti poslan, in ki Ga pričakujejo narodi.²⁾“

Še enkrat reče vsem sinovom: „Pokopljite me v kanaanski deželi pri mojih očetih!“ Po teh besedah je umrl. Jožef je jokal in poljubljal očeta. In je ukazal maziliti truplo z dišavami. In obžaloval ga je ves Egipt sedemdeset dni.

Potem gre Jožef z brati in starejšinami Faraonove hiše in z višjimi egiptovske dežele v Kanaan in pokoplje Jakoba v isti votlini, ki sta v njej bila pokopana Abraham in Izak. In bali so se bratje, da bi jih Jožef zdaj kaznoval zaradi krivice, ki so mu jo bili storili, in so ga prosili odpuščenja. Jožef pa jih tolaži, rekoč: „Nič se ne bojte! Vi ste hudo mislili z menoj, Bog pa je to na dobro obrnil. Ne bojte se, preživil bom vas in vaše otroke!“ In jih je tolažil in ljubeznivo in milo ž njimi govoril. In so se vrnili v Egipt.

Jožef je živel 110 let. Ko je tudi on videl, da se mu bliža smrt, reče bratom: „Po moji smrti vas Bog obišče in vas popelje v deželo, ki jo je obljubil Abrahamu, Izaku in Jakobu. Takrat nesite s seboj moje kosti!“ Nato je umrl in mazlili so ga z dišavami in položili v krsto.

¹⁾ Žezlo, kraljeva palica.

²⁾ To je Jezus Kristus, kralj miru.

30. Jobova potrpežljivost.

Ob času očakov je v Arabiji živel pobožen in pravičen mož, Job po imenu. Molil je pravega Boga. Imel je sedem sinov in tri hčere, silno veliko ovac, velblodov, volov, oslic ter mnogo poslov. Bil je visoko čislán med vsem ljudstvom, zakaj storil je veliko dobrega. In Bog ga je izkušal, da bi ga postavil ljudem vseh časov za zgled pravičnosti, potrpežljivosti in neomajnega zaupanja v Boga. Pripustil je, da mu je satan prizadejal veliko škodo na njegovem premoženju in njegovem zdravju.

Nekega dne so bili vsi Jobovi otroci na godovanju v hiši prvorojenega brata. Oče je bil sam doma. Glej, tu prihiti k njemu sel in reče:

„Voli so orali in oslice so se pasle zraven. In pridrli so Sabejci, oropali vse ter pomorili pastirje; le jaz edini sem ušel, da ti to naznanim.“

In ko je ta še govoril, pride drugi sel in reče: „Tvoje ovce in hlapce je strela pokončala; le jaz edini sem ušel, da ti to naznanim.“

In ko je ta še govoril, pride tretji sel in reče: „Kaldejci s tremi četami so naskočili velblode, odgnali so jih in z mečem posekali pastirje; le jaz edini sem ušel, da ti to naznam.“ In ko je ta še govoril, pride četrti sel in reče: „Vsi tvoji otroci so bili zbrani v hiši tvojega najstarejšega sina in so se gostili. Nastane silen vihar, hiša se strese in podere in zmečka vse tvoje otroke; le jaz edini sem ušel, da ti to naznam.“ — Od prevelike bolečine raztrga tedaj Job svoja oblačila. Vendar se ožunači ter moli: „Gospod je dal, Gospod je vzel. Kakor je Gospodu dopadlo, tako se je zgodilo. Bodi češčeno Gospodovo ime!“

Potem se je Joba lotila strašna bolezen, gobe. Celo telo je bilo pokrito s tvorji in sedel je na gnojišču. Še njegova žena ga je zasramovala, rekoč: „Ali še tudi zdaj ostaneš v svoji preproščini? Le hvali Boga in umri!“ Job zavrne njeno nespametno govorjenje, rekoč: „Kakor nespametna ženska govoriš. Ako smo dobro prejeli iz rok božjih, zakaj ne bi sprejeli tudi hudega?“ In ni je izgovoril nobene grešne besede.

Trije njegovi prijatelji so zvedeli, kaka nesreča je zadela Joba, in so ga prišli tolažit. Niso ga več spoznali, tako strašno ga je izkazila bolezen. Od groze na glas zavpijejo in se zjokajo, raztrgajo svoja oblačila in si potresejo pepela na glavo. Dolgo niso govorili Jobu niti besedice, zakaj videli so, da je bila bolečina silno velika. Tedaj izpregovori Job in pripoveduje svoje veliko trpljenje. In tudi prijatelji so začeli govoriti; pa napravili so mu novo bolečino. Dejali so Jobu, da mora biti velik grešnik. V svoji nespameti so mislili, da Bog le grešnike obiskuje s trpljenjem.

Ta nova žalitev je Joba zelo žalostila in klical je: „Usmilite se me, usmilite se me vsaj vi, prijatelji moji, ker roka Gospodova me je zadela! Moja priča je v nebesih, in tisti, ki me pozna, je na višavah. Vem, da moj Odrešenik živi, in poslednji dan bom vstal iz groba in bom zopet obdan s svojo kožo in v svojem mesu bom gledal svojega Boga. Jaz sam ga bom videl in moje oči ga bodo gledale. To upanje je shranjeno v mojih prsih. Dokler živim, ne bodo govorile moje ustnice nobene krivice, in dokler ne umrjem, ne odstopim od svoje nedolžnosti. Bog vidi moja pota in pazi na vse moje korake.“

In Bog je končal izkušnjo, ki jo je Job tako slavno preстал, in ga je bogato obdaril. Job je ozdravel in je imel vsega dvakrat toliko, kakor poprej: Zopet je dobil sedem sinov in tri hčere ter je živel v sreči in blagoslovu še mnogo let.

Job je predpodoba trpečega Odrešenika, ki je trpel neizrekljivo velike bolečine na duši in na telesu, popolno vdan v voljo nebeškega Očeta v spravo za grehe človeštva. — Od Joba se uči potrpežljivo prenašati trpljenje in nadloge življenja, in pomisli vselej, da se nič ne zgodi, če Bog noče, ali če on ne pripusti!

b) Mojzes (okoli 1500 pred Kristusom).

31. Mojzesovo rojstvo.

Potomci Jakobovi so živeli v Egiptu približno štiristo let. Postali so velik narod. Po Jakobovem drugem imenu so se imenovali „Izraelovi sinovi“ ali „Izraelci“, tudi „Hebrejci“. — Zavladal je nov kralj, ki ni poznal Jožefa. Ta je rekel Egipčanom: „Glejte,

Izraelovo ljudstvo je veliko in močnejše od nas. Dajte, zatirajmo ga, da se ne bo množilo. Zakaj primeri naj se kaka vojska, in pridružilo se bo našim sovražnikom!“ Postavil jim je priganjače

pri tlaki, da bi ljudstvo silili k težkim delom v opekarnicah. Ker pa so se vkljub temu množili, da Faraon svojemu ljudstvu grozoviti ukaz: „Vse dečke, ki se narodé pri Izraelcih, vrzite v reko Nil!“

Vse ljudstvo je žalovalo. Mnoge matere so izkušale rešiti svoje otroke. Bila je tudi mati iz Levijevega rodu, ki je tri mesce skrivala svojega sina. Ko pa ga ni mogla več prikrivati, splete iz ličja jerbasček, ga zamaže s smolo, položi vanj dete ter ga dene v ločje na bregu reke. Njegova sestra pa je od daleč stala in gledala, kaj se zgodi.

Pa glej, kraljična pride k reki, da bi se kopala. Zapazi jerbasček in pošlje svojo deklo ponj. Kraljična ga odpre in vidi v njem dete, ki se je jokalo. Usmili se ga in reče: „Izmed hebrejskih detet je!“ In detetova sestra prihi in reče: „Ali hočeš, da grem in ti pokličem izraelsko mater, ki bi lahko redila otroka?“ Odgovori ji: „Idi!“ Deklica je hitela in poklicala svojo mater. Kraljična ji reče: „Vzemi tega otroka in redi mi ga, plačala ti bom!“ Ko je deček dorastel, ga je izročila Faraonovi hčeri. Kraljična ga je vzela za sina in je imenovala njegovo ime „Mojzes“, to je: Iz vode oteti.

Mojzes je predpodoba Jezusa, ki je ušel Herodovemu zalezovanju.

32. Mojzes na kraljevem dvoru. Mojzes beži.

Mojzes je rasel na kraljevem dvoru in se je poučil v vseh vednostih Egipčanov. Ko je dorastel v moža, je videl nekega dne stisko Izraelcev. Odločno se je potegnil za stiskane brate. Ko Faraon to zve, izkuša Mojzesa umoriti.

Mojzes ubeži kraljevi jezi in pride v Madijan. Usede se pri nekem studentu. Ravno so hotele hčere madijanskega duhovna Jetro napajati črede svojega očeta. In prišli so pastirji ter so jih odganjali. Mojzes je branil deklice in je napojil njih ovce. Ko pridejo domov, pripovedujejo očetu, kar se je zgodilo. Oče jim reče: „Zakaj ste pustile možá? Pokličite ga, da bo z nami jedel!“ Mojzes pride in ostane pri Jetru štirideset let. Pasel je njegove črede.

33. Bog pokliče Mojzesa. Goreči grm.

Nekega dne žene Mojzes črede daleč v puščavo in pride do gore Horeb. In prikaže se mu Gospod v ognjenem plamenu, ki je gorel iz srede grma. Mojzes vidi, da grm gori, pa ne zgori. Stopi torej bliže, da bi videl, kaj bi to bilo. Pa glas Gospodov mu zakliče: „Mojzes! Mojzes!“ On odgovori: „Tukaj sem!“ Gospod pa reče: „Nikar se ne bližaj sem! Sezuj svoje obuvalo; zakaj kraj, ki stojiš na njem, je sveta zemlja! Jaz sem Bog tvojih očetov, Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov.“ Mojzes je zakril obraz, zakaj ni si upal pogledati v Boga.

Gospod pa reče: „Videl sem stisko svojega ljudstva v Egiptu in slišal sem njegovo vpitje. Rešim ga iz rok Egipčanov in odpeljem v dobro in prostrano deželo, ki se po njej cedi med in mleko.

Tebe pošljem k Faraonu, da popelješ moje ljudstvo iz Egipta.“ Mojzes pa boječe reče: „Kdo sem jaz, da pojdem k Faraonu in odpeljem Izraelce?“ Bog mu odvrne: „Jaz bom s teboj!“ Mojzes reče dalje: „Glej, jaz naj grem k sinovom Izraelovim in jim rečem: Bog vaših očetov me je poslal k vam. Ako me vprašajo:

Kako mu je ime? Kaj naj jim odgovorim?“ In Bog mu reče: „Jaz sem, ki sem! Reci sinovom Izraelovim: Ki je, me je poslal k vam. In poslušali bodo tvoj glas. Potem pojdi ti in starejšine h kralju egiptovskemu in mu reci: Gospod, Bog Hebrejcev, nas je poklical. V puščavo pojdemo, da darujemo Gospodu, svojemu Bogu.“

Mojzes odgovori: „Ne bodo mi verjeli in ne bodo poslušali mojega glasa; ampak porečejo: Ni se ti prikazal Gospod.“ Tedaj mu Bog podeli moč, delati čudeže, v dokaz njegovega božjega poslanstva do Faraona in do ljudstva. Bog reče: „Vrzi na tla palico, ki jo imaš v roki!“ Mojzes jo vrže, in glej, palica se izpremeni v kačo, in Mojzes je bežal pred njo. Gospod pa ukaže: „Stegni svojo roko in primi jo za rep!“ Mojzes jo prime in kača se izpremeni v palico. In Gospod zopet reče: „To znamenje in druga stori pred Faraonom in ljudstvom, da ti bodo verjeli!“ Mojzes zopet prosi: „Gospod, nisem zgovoren in težko govorim. Prosim, pošlji tistega, ki ga hočeš poslati.“ Bog odgovori: „Kdo je podelil človeku jezik? Ali ne jaz? Idi torej, jaz ti bom na jezik polagal besede, ki jih boš govoril! Aron, tvoj brat je zgovoren. On bo govoril k ljudstvu namesto tebe, ti ga boš pa vodil.“

Tedaj gre Mojzes k Jetru in se poslovi od njega. Jetro ga blagoslovi in mu reče: „Idi v miru!“ Na potu v Egipt mu na povelje Gospodovo Aron pride naproti. Mojzes mu pove prikazen in vse besede Gospodove. In oba sta šla k Izraelcem, zbrala starejšine ljudstva in jim oznanila povelje Gospodovo. Mojzes je naredil čudež. Ljudstvo je verjelo in molilo Boga.

Mojzes in Aron sta šla k Faraonu in sta mu oznanila božje povelje, rekoč: „To pravi Gospod, Izraelov Bog: Izpusti moje ljudstvo, da mi daruje v puščavi!“ Faraon pa odvrne: „Kdo je Gospod, da naj poslušam njegovo besedo? Ne poznam Gospoda in Izraelcev ne izpustim.“ Paznikom ukaže, naj ljudstvu naložijo še težja dela. In ljudstvo je godrnjalo zoper Mojzesa in Arona.

Mojzes je molil k Bogu za pomoč in Gospod mu je rekel: „Jaz sem Gospod in odpeljem vas iz egiptovske sužnosti z močno roko. Idi z Aronom k Faraonu in reci Aronu: Vzemi svojo palico ter jo vrzi pred Faraona in izpremenila se bo v kačo!“

34. Desetere stiske v Egiptu.

Mojzes in Aron sta šla k Faraonu in sta storila, kakor je bil Gospod ukazal. Aron vrže palico pred Faraonom na tla in izpremenila se je v kačo. Kralj pokliče egiptovske čarovnike in storili so v prevaro nekaj podobnega; toda Aronova palica je požrla njih palice. Faraonovo srce pa je ostalo trdo in ni izpustil ljudstva.

Tedaj reče Bog Mojzesu: „Pojdi zjutraj z Aronom kralju naproti, ko pride na breg reke, in mu reci: Gospod, Bog Izraelov, je rekel: Izpusti moje ljudstvo, da mi daruje v puščavi! V tem boš spoznal, da je on Gospod: Udaril bom s palico, ki je v moji roki, vodo reke in izpremenila se bo v kri.“ Mojzes je udaril vodo. Izpremenila se je v kri in se usmradila. Ribe so poginile, in bila je velika stiska v deželi sedem dni. Faraonovo srce pa je ostalo trdo.

In Aron stegne na božje povelje svojo roko nad egiptovske vode, in glej: Prišle so žabe in so pokrile egiptovsko deželo; oblazile so hiše, postelje, jedilne shrambe in peči pri Faraonu in

njegovih služabnikih in pri vsem ljudstvu. Faraon pokliče Mojzesa in Arona ter jima reče: „Prosita Gospoda, da odvzame žabe, in izpustil bom ljudstvo, da daruje Gospodu!“ Mojzes je klical h Gospodu in istega dne so poginile žabe po hišah, po dvorih in po polju. Ko je pa Faraon videl, da ima zopet mir, je zakrknil svoje srce in ni izpustil ljudstva.

Na božje povelje udari Aron prah zemlje, in prah se je izpremenil v komarje po vsej egiptovski deželi. In roji komarjev so mučili ljudi in živino. Faraonovo srce pa je ostalo trdo.

Tedaj so prišle muhe v celih rojih v hiše Faraonove in njegovih služabnikov in po vsej egiptovski deželi, ki je bila od njih ugonobljena. Gesenske dežele pa niso zadele te stiske. Faraon pokliče Mojzesa in Arona ter jima reče: „Izpustim vas, da darujete Gospodu, svojemu Bogu, v puščavi; toda dalje ne hodite; molite zame!“ Ko je na Mojzesovo molitev stiska odnehala, je Faraon zopet zakrknil svoje srce in ni izpustil ljudstva.

Zdaj je prišla strašna kuga nad živino Egipčanov. V eni noči je poginila velika množina konj, velblodov, goved, ovac in oslov. Od živine Izraelcev pa nič ni poginilo. Faraonovo srce je ostalo trdo.

In na božje povelje je Mojzes stresel pepela proti nebu, in naredili so se turi in gnojni mehurji ljudem in živini. Tudi to ni ganilo srca Faraonovega.

Nastali so viharji. Toča in ogenj sta padala po vsej deželi, kakor še nikdar, in sta pobila vse zelenje na polju in polomila vse drevje in ubila veliko ljudi in živine na polju. In omehčalo se je srce Faraonovo. Poklical je Mojzesa in Arona ter jima rekel: „Prosita Gospoda, da ponehata grom in toča, in izpustim vas.“ Ko pa je stiska odnehala, je Faraon zopet zakrknil svoje srce in ni izpustil izraelovih otrok.

In nato je Bog poslal gorak veter, ki je prinesel nešteto množico kobilic. Vse, kar je še ostalo zelenega na rastlinah in drevju, je bilo pokončano.

In grozna tema je nastala po vsej deželi tri dni, da drugi drugega niso mogli videti. Vsi so se bali; v gesenski deželi pa je bilo svetlo.

In zopet je poklical Faraon Mojzesa in Arona ter jima rekel: „Idite, darujte Gospodu, samo vaše ovce in goveda naj ostanejo!“ Mojzes odgovori: „Vse črede pojdejo z nami, niti parklja izmed njih ne bo zaostalo!“ In Faraon reče Mojzesu: „Poberi se izpred mene in varuj se, da mi zopet ne prideš pred moje oči; zakaj katerikoli dan se mi prikažeš, umreš smrti!“ Mojzes odgovori: „Zgodilo se bo, kakor si rekel. Ne bom ti več hodil pred tvoje oči. To pa govori Gospod: Še eno stisko naložim Faraonu in Egipčanom. V eni noči bo umrlo vse prvorojeno Egipčanov. In veliko vpitje bo po vsej egiptovski deželi, kakršnega ni bilo in ga tudi več ne bo. Pri sinovih Izraelovih pa pes ne bo zalajal, da boste znali, kako čudežno Gospod loči Egipčane in Izraelce. In prišli bodo tvoji služabniki in ponižno me bodo prosili, rekoč: Odidi, ti in vse ljudstvo! Takrat odidemo.“

Kako strašno je, do lepega opominjevanja otrpnjeno srce imeti! To je greh zoper svetega Duha, čigar milosti grešnik zametuje in tako prepreči izpreobrnjenje.

35. Velikonočno jagnje. Izhod iz Egipta.

Bog je ukazal Mojzesu in Aronu: „Recita vsemu ljudstvu Izraelcev: Štirinajsti dan tega mesca na večer zakolji vsak hišni gospodar jagnje brez madeža in ga pripravi, toda kosti naj mu ne zlomi! S krvjo jagnjetovo naj pomaže oba podboja in naddurje svoje hiše. Meso pecite na ognju in tisto noč ga jejte z grenkimi zelišči in opresnim kruhom! Jejte ga pripravljeni na odhod, palice držite v rokah; zakaj „Pasah“ je, to je: mimohod Gospodov. Tisto noč udarim vse prvorojeno Egipčanov. Kri na vaših hišah bodi znamenje, da idem mimo in da stiska vas ne zadene.“ Izraelci so storili, kakor jim je Gospod ukazal.

Opolnoči je Gospod udaril vse prvorojeno Egipčanov, od prvorojenca Faraonovega do prvorojenca zadnjega hlapca. In veliko vpitje je bilo po vsem Egiptu; zakaj ni je bilo hiše, ki bi v njej ne imeli mrliča. Še ponoči pokliče Faraon Mojzesa in Arona k sebi ter jima reče: „Pojdite, vidva in ljudstvo z živino in darujte, kakor je ukazal Gospod, in blagoslovita me!“ Egipčani so silili ljudstvo, naj odide, rekoč: „Odidite hitro, sicer vsi umremo smrti!“

Tedaj so se Izraelci takoj in naglo vzdignili. Žene so vzele s seboj opresno testo, ker ni bilo časa peči. Tudi Jožefove kosti so vzeli s seboj. In Mojzes je rekel ljudstvu: „Spominjajte se tega dneva, ko vas je Gospod z močno roko izpeljal iz Egipta; odslej ga kot praznik posvečujte! Tudi vse prvorojeno med vami bodi Gospodu posvečeno!“

Velikonočno jagnje je predpoda Jezusa Kristusa. Jezus je Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Zaužívanje velikonočnega jagnjeta je predpoda svetega obhajila. Kri velikonočnega jagnjeta, ki so bile po njej hiše Izraelcev rešene, je predpoda dragocene krvi Jezusove, ki nas reši vseh zalezovanj hudobnega duha in večne smrti.

36. Prehod skozi Rdeče morje.

Blizu 400 let so Izraelci prebivali v Egiptu. Namnožili so se v veliko ljudstvo. Pri izhodu iz Egipta jih je bilo 600.000 mož brez žen in otrok. Bog sam jim je kazal pot. Šel je pred njimi po dnevu v oblačnem, ponoči v ognjenem stebri. Tako so prišli do Rdečega morja in so se utaborili tam.

Zdaj se kralj skesa, da je izpustil ljudstvo. Udere jo za Izraelci z vozovi, jezdec in z vso vojsko ter jih proti večeru

dojde pri morju. Izraelci so se silno bali in vpili h Gospodu. Mojzes pa je rekel: „Ne bojte se, Gospod se bo za vas bojeval!“ In glej, oblačni steber, ki je bil pred njimi, se vzdigne ter se postavi med Izraelce in Egipčane, tako da niso mogli drugi k drugim priti. Egipčanom je bil temen; Izraelcem pa je svetil ponoči. Bog reče Mojzesu: „Vzdigni svojo palico in iztegni svojo roko nad morje!“ In Mojzes je iztegnil roko nad morje. Voda se razdeli in stoji kakor zid na njih desnici in na njih levici. Vroč veter je posušil tla, in Izraelci so šli po suhem skozi morje. Ko se zdani, planejo Egipčani za Izraelci. Že so v sredi morja! Pa glej, strele švignejo iz oblačnega stebra na Faraonovo vojsko in Egipčani vpijejo: „Bežimo pred Izraelci; zakaj Gospod se bojuje za nje proti nam!“

In Gospod reče Mojzesu: „Iztegni svojo roko nad morje!“ Mojzes iztegne svojo roko. Morje se strne in potopi vozove in jezdece in vso vojsko Faraonovo v svojih valovih; niti eden ni ušel!

Tako je Bog ta dan rešil Izraelce iz rok Egipčanov. Ljudstvo se je balo Boga in je verovalo Gospodu in Mojzesu, njegovemu služabniku.

Prehod skozi Rdeče morje je predpodoba sv. krsta: Po sv. krstu smo dospeli iz sužnosti greha k prostosti otrok božjih; po sv. krstu bomo tudi mi prišli v obljubljeni deželo, v nebesa.

37. Izraelci v puščavi.

Izraelci so se vzdignili od Rdečega morja in so prišli v puščavo. Tri dni so hodili po puščavi in niso našli vode. In prišli so v Maro, pa niso mogli piti vode v Mari, ker je bila grenka. Ljudstvo je godrnjalo zoper Mojzesa: „Kaj bomo pili?“ On pa je vpil h Gospodu. In Bog mu pokaže les¹⁾ z naročilom, naj ga vrže v vodo. In glej voda je bila sladka, pitna.

Vedno dalje so šli Izraelci v puščavo. Ko je bil použit ves živež, kar so ga bili vzeli s seboj iz Egipta, je ljudstvo zopet godrnjalo zoper Mojzesa in Arona:

„O, da bi bili umrli po roki Gospodovi v egiptovski deželi, ko smo sedeli pri loncih mesa in jedli kruh do sitega! Zakaj sta nas pripeljala v to puščavo, da vso množico z lakoto pomorita?“

¹⁾ Ta les nas spominja na sv. križ, ki se po njem posladijo vse bridkosti življenja.

Gospod pa reče Mojzesu: „Slišal sem godrnjanje Izraelcev. Reci jim: Zvečer boste jedli meso in zjutraj se boste nasitili s kruhom in spoznali boste, da sem jaz Gospod, vaš Bog.“

Zvečer tistega dne priletijo prepelice v velikih jatah in pokrijejo šotorišče. Lahko so jih polovili. Zjutraj so bila tla okoli šotorišča pokrita z belim zrnjem, kakor s slano. Ko Izraelci to vidijo, se povprašujejo: Man hu? to je: Kaj je to? Mojzes jim reče: „To je kruh, ki vam ga je Gospod dal jesti. Vsakteri si ga naberi, kolikor ga potrebuje na dan. Dan pred soboto pa si naberite dvakrat toliko, zakaj v soboto ne bote našli ničesar!“

Ljudstvo je imenovalo to jed mana. Nabiralo jo je zgodaj zjutraj; zakaj, ko se je razgrela solnce, se je stajala. Njen tek je bil, kakor tek medene povitice. Če je je kdo več nabral, kakor je rabil na dan, je bila drugo jutro polna črvov in je segnila. Le za soboto nabrana mana je ostala dobra.

S tem čudežnim kruhom je Bog štirideset let živil Izraelce v puščavi, dokler niso prišli v obljubljeno deželo.

Na svojem potovanju pride ljudstvo v kraj, kjer ni bilo vode. In zopet mrmrajo Izraelci. Mojzes pa moli k Bogu in Gospod mu ukaže: „Idi pod goro Horeb in udari s svojo palico po skali, in voda priteče iz nje.“ In zgodilo se je tako.

Amalečani pa, ki so Izraelci prišli do njih mej, so se vzdignili, da bi jih odvrnili od svoje dežele. Mojzes postavi Jozueta bojevnikom na čelo, da so se bojevali zoper Amalečane. Sam pa je šel z dvema tovarišema na hrib in je molil. Celi dan so se bojevali. Dokler je Mojzes imel povzdignjene roke v molitvi, so zmagovali Izraelci, ko jih je povesil, so zmagovali sovražniki. Zato sta spremljevalca podpirala njegove roke do večera, ko so bili sovražniki popolnoma premagani.

Čudežna mana je predpoda sv. Obhajila. Vsak dan prihaja iz nebes pri daritvi sv. maše in hrani duše za večno življenje.

38. Bog da deset zapovedi na gori Sinaj.

Tretji dan tretjega mesca po izhodu iz Egipta pridejo Izraelci do gore Sinaj. Tam se utaborijo. Mojzes gre na goro. In Bog se mu prikaže in reče: „Reci ljudstvu: Vi sami ste videli, kaj sem

storil Egipčanom, kako sem vas izpeljal in varoval. Ako torej poslušate moj glas in se držite moje zaveze, bodete moje izvoljeno ljudstvo.“ Mojzes razloži Izraelcem vse besede Gospodove, in vse ljudstvo odgovori: „Vse, karkoli je Gospod govoril, bomo storili.“ Mojzes gre zopet na goro in Gospod mu reče: „Pojdi in reci ljudstvu, naj se danes in jutri posveti! Tudi svoja oblačila naj operejo in naj bodo pripravljene na tretji dan. Ko bodo zabučale trombe, naj gredo h gori. Mojzes je storil, kakor je Gospod zapovedal.

Prisvetilo je jutro tretjega dne. In glej, začne se bliskati in grmeti. Črn oblak pokrije vso goro Sinaj. Trombe glas buči. Strašna je vsa gora! Kadi se, žari in trese. Ljudstvo v taboru se je balo. Mojzes ga pelje Bogu naproti do vznožja gore.

In Gospod govori z gore:

„1. Jaz sem Gospod, tvoj Bog. Ne imej tujih bogov zraven mene! Ne narejaj si izrezane podobe, da bi jo molil!

2. Ne imenuj po nemarnem imena Gospoda, svojega Boga!

3. Spomni se, da posvečuješ sobotni dan!

4. Spoštuj svojega očeta in svojo mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji!

5. Ne ubijaj!

6. Ne prešestuj!

7. Ne kradi!

8. Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega!

9. Ne želi svojega bližnjega žene!

10. Ne želi svojega bližnjega blaga, ne hiše, ne njive, ne hlapca, ne dekle, ne vola, ne osla, ne ničesar, kar je njegovega!“

Trepetaje je ljudstvo poslušalo božji glas. Preplašeni so od daleč stali in rekli Mojzesu: „Govori ti z nami in poslušali bomo; Gospod naj ne govori z nami, ker sicer umrjemo!“

Mojzes pa reče: „Bog se je pokazal, da bi vi videli njegovo moč, da bi se ga bali in ne bi grešili.“ Nato Mojzes zapiše besede Gospodove v knjigo, postavi ob vznožju gore oltar in daruje Bogu. Krog in krog stoji ljudstvo. In Mojzes vzame knjigo ter čita ljudstvu Gospodove zapovedi. Vse ljudstvo odgovori enoglasno: „Vse, kar je Gospod zapovedal, hočemo izpolnjevati.“ In Mojzes poškropi ljudstvo s krvjo darovanih živali in reče: „To je kri zaveze, ki jo je Gospod sklenil z vami črez vse te besede!“

Mojzes je potem zopet šel na goro in je ostal tam štirideset dni in štirideset noči. Ko ga je Bog poučil, kako naj napravi sveti šotor, kako naj uredi službo božjo in kako naj razvrsti praznike, mu je dal dve kameniti plošči, ki je bilo na njih zapisanih deset zapovedi.

Stara zaveza je bila sklenjena s krvjo darovanih živali, nova zaveza s krvjo Jezusovo, ki jo je pretil na križu. V stari zavezi se je Bog razodel v svoji moči in strogosti, v novi zavezi v svoji ljubezni in svojem usmiljenju. S kolikim spoštovanjem moramo božje zapovedi imeti v spominu ter jih zvesto izpolnjevati!

39. Zlato tele.

Ker se je Mojzes tako dolgo mudil na gori, se je ljudstvo zbralo zoper Arona ter silovito zahtevalo: „Naredi nam bogove, ki bodo hodili pred nami; zakaj ne vemo, kaj se je zgodilo Mojzesu!“ Aron odgovori: „Prinesite mi zlate uhane svojih žen in otrok!“ In česar se ni nadejal, prineso mu jih veliko množico. Aron ulije tele iz zlata ter ga postavi na oltar. Mnogi so prihajali, darovali pred njim, jedli in pili, plesali in igrali po šegi poganov.

Medtem pride Mojzes z gore z dvema ploščama postave v svoji roki. Ko vidi grešno počenjanje ljudstva, se silno razsrdi in vrže

plošči na tla, da se zdrobita. In zgrabi zlato tele, ga stere in zdrobi v prah in prah potrese v vodo. Nato očita Aronu greh in ukaže levitom: „Vzemite svoje meče in za kazen usmrtite vse, ki še malikujejo!“ Storili so po besedi Mojzesovi in tisti dan jih je padlo blizu triindvajset tisoč mož.

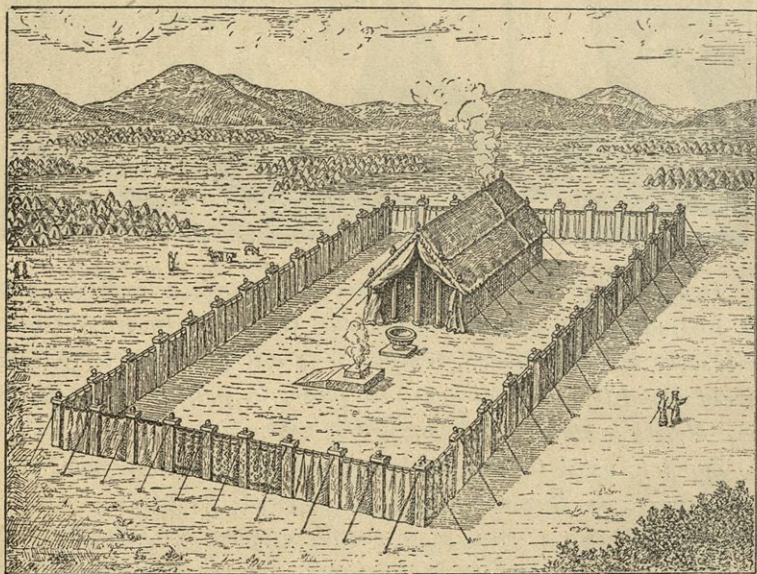
Drugi dan je Mojzes prosil Boga usmiljenja za ljudstvo, rekoč: „Oh, to ljudstvo je hudo grešilo! Toda, Gospod, odpusti jim ali pa izbriši mene iz knjige živih!“ Gospod se je dal potolažiti ter je ukazal Mojzesu narediti dve drugi kameniti plošči in priti z njima na goro Sinaj. Mojzes je storil, kakor mu je Bog zapovedal, in je šel na goro.

Zopet je ostal tamkaj štirideset dni in štirideset noči. Postil se je in molil, in Bog mu je zapisal zapovedi na plošči. Ko pride Mojzes s ploščama z gore, se je svetilo njegovo lice. In vsi, ki so ga videli, so se bali pristopiti k njemu. Še enkrat je opomnil ljudstvo na božje zapovedi.

Mojzes kot srednik med Bogom in grešnim ljudstvom je predpoda Jesusa. Mojzes je svoje življenje ponudil neskončno pravičnemu Bogu v zadoščenje za grehe ljudstva; Jezus je resnično dal svoje življenje za grehe ljudi. Judje so grešili z malikovanjem, ker so molili zlato tele. Kako nespametni in grešni so ljudje, ki zapustijo živega Boga in molijo malike!

40. Sveti šotor.

Mojzes je dopolnil vse, kar mu je bil Gospod naročil. Postavil je sveti šotor. Stene je naredil iz dragocenih desk in jih prevlekel z zlato pločevino. Stojala so bila srebrna. Ves šotor se je dal razložiti, hitro podreti in na drugem mestu zopet postaviti, kadar je ljudstvo potovalo. Sveti šotor je bil trideset komolcev dolg, deset komolcev širok in deset komolcev visok. Od znotraj so bile stene zastrte s preprogami, ki so v njih bile umetno vezene podobe angelov, palm in cvetlic. Vnanja stran je bila pokrita z živalskimi kožami. Pred vhodom je visel lepo tkan zastor. Še lepši zastor je ločil notranjščino v dva dela. En del je bil deset komolcev dolg in se je imenoval „Najsvetejše“; drugi večji del pa je bilo „Sveto“.

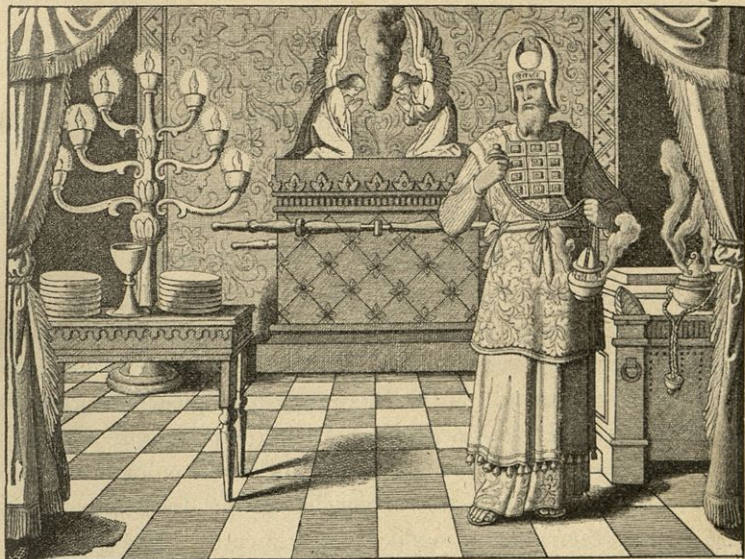

V Najsvetejšem je stala skrinja zaveze. Umetno je bila narejena iz dragega lesa, dva in pol komolca dolga in poldrugi komolec široka in ravnotako visoka. Na obeh straneh pokrova, ki se je imenoval prestol milosti (spravni pokrov, spravišče), sta bila dva keruba iz čistega zlata. Prestol milosti je bil umetno okrašen.

Na voglih skrinje zaveze so bili roči, ki so v nje vtikali droge, da so jo mogli nositi. V skrinji zaveze sta se hranili kameniti plošči z zapovedmi in posodica z mano.

V Svetem je bilo: Kadilni oltar, ki se je na njem vsak dan zažigalo kadilo; miza z dvanajsterimi kruhi obličja. Dvanajsteri opresni kruhi so se vsako soboto zamenjavali z novimi; zlate kupe za vino; sedmeroročni svečnik iz čistega zlata, ki je na njem noč in dan gorelo sedem oljenic. Kadilni oltar in miza kruhov sta bila lesena in z zlato pločevino prevlečena. Vrh tega je bilo še mnogo posod iz zlata narejenih za službo božjo.

Okrog svetega šotor je bil odločen prostor, dvor imenovan. V njem je stal veliki žgalni oltar in umivalnik za predpisana umivanja pri daritvah. Tukaj se je ljudstvo zbiralo k službi božji. V Sveto so smeli stopiti le duhovniki, v Najsvetejše samo veliki duhoven.

Mojzes je mazilil sveti šotor in bogoslužne posode ter jih posvetil za službo božjo. Nato se je prvičrat v njem darovalo. In glej, oblak je pokril sveti šotor in veličastvo Gospodovo ga je napolnilo. Odslej je Mojzes hodil v Najsvetejše, kadar je hotel povprašati Gospoda. In Gospod je govoril z njim.

Sv. šotor je predpodoba naših hiš božjih. S kolikim spoštovanjem in zaupanjem moramo moliti tam, kjer je veličastvo božje pričuje v Najsvetejšem zakramentu!

41. Sveti časi, prazniki, daritve, duhovniki.

Izraelci so vsak teden posvečevali soboto kot Gospodov dan. Ta dan so morali počivati vsi od navadnega dela in ga posebno praznovati v čast božjo, kakor je bilo določeno že od ustvarjenja sveta. Razen tega so bili vpeljeni še posebni prazniki, in sicer:

1. Velikonočni praznik. Ta praznik je bil postavljen, da bi se Izraelci hvaležno spominjali, kako čudežno jih je Bog izpeljal iz Egipta. Obhajali so ga od štirinajstega Nizana cel teden. Prvi dan se je moralo v vsaki družini zaklati enoletno jagnje, brez madeža, in jesti z grenkimi zelišči in opresnim kruhom. Vseh sedem dni se je v dvoru svetega šotora darovalo, in uživati so smeli le opresni kruh.

2. Praznik žetve. Obhajali so ga petdeseti dan po velikonočnem prazniku, v hvaležni spomin, kako je Bog dal deset zapovedi na gori Sinaj. Bil je obenem praznik zahvale za dokončano žetev. Trajal je en dan.

3. Praznik šotorov. Obhajali so ga sedem dni v jeseni, h koncu vinotoka, v spomin na čudeže božje tistih štiridesetih let, ko so Izraelci bivali v puščavi. Ljudstvo je v teh dneh bivalo v šotorih, narejenih iz drevesnih vejic.

4. Pet dni pred praznikom šotorov je bil veliki dan sprave, ki je bil strogo zapovedan post. Ta dan je veliki duhoven daroval govedo in potem kozla, da bi Boga prosil odpusčenja grehov za duhovne in za ljudstvo. Z darilno krvjo je poskropil skrinjo zaveze in tla pred njo. Potem je veliki duhoven položil svoje roke na glavo drugega kozla ter izpovedal grehe ljudstva. In za to nalašč pripravljen mož je kozla živega izgnal v puščavo.

5. Sobotno leto. Kakor vsak sedmi dan, tako so posvečevali tudi vsako sedmo leto. Kar je prirastlo v tem letu brez obdelovanja, je bila imovina vseh in ubogim odločena.

6. Jubilejno leto. Vsako petdeseto leto je bilo istotako sveto. Vsa prodana dédina je pripadla tedaj zopet prvotnemu posestniku ali njegovim dedičem. Sužnji izraelskega ljudstva so

dobili prostost in dolgovi so bili odpuščeni; zato se je tudi imenovalo veliko leto odpuščanja.

Daritve so bile deloma krvave¹⁾, kakor: junci, koze, golobi; deloma nekrvave, kakor: lepa moka, opresen kruh, vino, olje, sadje, kadilo.

Namesto prvorojencev, ki so bili doslej Bogu posvečeni, je Bog odločil po Mojzesu rod Levijev za službo v svetem šotoru. Najvišjo čast je imel veliki duhoven. To dostojanstvo je dobil Aron in moralo je prehajati na prvorojenega sina vélikega duhovna. Ostali sinovi Aronovi in njih potomci so bili duhovni. Vsi drugi možje iz rodu Levijevega so bili pomočniki pri službi božji in so se imenovali leviti. Arona in njegove sinove kakor tudi ostale levite je Mojzes po slovesnem posvečenju vpeljal v njih službo. Pozneje so posvečevali samo vélike duhovne in duhovne.

To posvečenje se je vršilo po maziljenju z oljem in s podelitvijo sedmerih duhovskih oblačil.

Véliko duhoven in duhovni so pri službi božji imeli posebno oblačilo. Véliko duhoven je nosil višnjevo suknjo z zlatini zvončki na robu, čveterobarven naramnik, naprsnik z dvanajsterimi dragimi kameni, ki so v njih bila vrezana imena dvanajsterih rodov. Na pokrivalu je imel zlato pločo z napisom: „Sveto Gospodu“.

Po posebni zapovedi zastran jedil je bil razloček med čistimi in nečistimi jedili. Izraelcem so kot nečiste jedi bile prepovedane: 1. Meso vseh kot nečistih zaznamovanih živali, zlasti svinjetina; 2. kri in krvavi kosi mesa; 3. mastni kosi, ki so bili odločeni za daritev; 4. meso zadušenih ali od zverine raztrganih živali; 5. darilno meso in darilno vino, ki se je darovalo poganskim malikom.

Dostojanstveni red služabnikov pri bogoslužnih opravilih: véliko duhoven, duhovni, leviti, je predpoda od Kristusa ustanovljenega dostojanstvenega reda katoliškega duhovništva: papež, škofje, duhovniki, diakoni, tako da je tudi v tem oziru stara zaveza priprava na novo zavezo. Tudi ostali predpisi so bili predpode krščanskega bogoslužja.

¹⁾ Te so ali popolnoma ali le deloma sežgali na oltarju. Pri nekaterih se je sežgala le maščoba.

42. Ogledniki.

V drugem letu po izhodu iz Egipta se Izraelci vzdignejo iz puščave Sinaj in gredo dalje. Oblačni steber jim kaže pot in pridejo na mejo kanaanske dežele. Mojzes izvoli dvanajst oglednikov, iz vsakega rodu enega. Pošlje jih, naj prehodijo deželo in potem sporočijo, kakšna je dežela, kakšni nje prebivalci. Dvanajsteri moške prehodijo vso deželo ter vzamejo s seboj tudi sadja, ki je rastlo v njej, in sicer: grozd, ki sta ga dva moža nosila na drogu, margaranov in smokev. Črez štirideset dni se vrnejo ter pripovedujejo: „Dežela je zelo rodovitna, v resnici, po njej se cedi mleko in med; ampak prebivalci so silno veliki in močni, in mesta imajo trdno zidovje. Videli smo tam velikane, ki smo se zdeli proti njim kakor kobilice.“

In ljudstvo je postalo malosrčno, je godrnjalo zoper Mojzesa in reklo: „O, da bi bili umrli v Egiptu ali da bi poginili v tej puščavi in nas ne bi peljal Gospod v tisto deželo, da ne pademo pod mečem! Izvolimo si vojvoda in vrnimo se v Egipt!“ Jozue in Kaleb, dva izmed oglednikov, opominjata ljudstvo, rekoč:

„Dežela, ki smo jo prehodili, je prav dobra. Ne bojte se! Če nam bo Gospod milostljiv, nas popelje vanjo in nam jo da. Nikar se ne upirajte Gospodu!“ Vsa množica pa je vpila ter hotela kamenjati oba oglednika.

Kar se vpričo ljudstva izpremení oblak, ki je bil nad svetim šotorom, v strašno podobo, in Bog reče Mojzesu: „Kako dolgo me bo zaničevalo to ljudstvo? Kako dolgo mi ne bodo verjeli kljub vsem čudežem, ki sem jih delal med njimi? Pokončam jih s kugo; tebe pa naredim poglavarja velikemu in močnejšemu ljudstvu.“ Mojzes pa moli za ljudstvo, rekoč: „O Bog, ki si prizanesljiv in velikega usmiljenja, odpusti greh temu ljudstvu po velikem svojem usmiljenju, ki si mu ga izkazoval doslej!“ Gospod odgovori: „Ker si ti molil, hočem odpustiti. Reci ljudstvu: Kakor ste želeli, tako vam storim: V tej puščavi bodeste umrli. Le Jozue in Kaleb bosta prišla v deželo. Črez štirideset let, ko bodo trupla očetov počivala v puščavi, popeljem vaše otroke v obljubljeno deželo.“ Desetero oglednikov, ki so puntali ljudstvo, je nagle smrti umrlo vpričo ljudstva. Jozue in Kaleb sta ostala živa.

Ljudstvo spozna in obžaluje svojo napako ter že drugo jutro izjavi, da je pripravljeno iti v deželo. Mojzes pa reče: „Ne ravnejte zopet božji naredbi nasproti! Ne posreči se vam, zakaj Gospod ni z vami.“ In ko je kljub temu nekaj krdel poizkušalo vdreti v deželo, so bili od sovražnikov pobiti, mnogi umorjeni, drugi so pobegnili. In so se vrnili v puščavo.

Kako strašen je greh nezaupnosti do Boga! Moli za tiste, ki živijo v greh; zakaj veliko premore molitev pravičnega!

43. Skrunitelj sobote. Nov upor.

Zgodilo se je, da so našli človeka, ki je v soboto nabiral drva. Pripeljali so ga pred Mojzesa in Arona. Mojzes je zapovedal, naj ga zaprejo, dokler Gospod ne da spoznati, kaj se ima z njim zgoditi. Gospod pa reče Mojzesu: „Smrti naj umrje ta človek. Vsa občina naj ga kamenja zunaj tabora!“ In so ga peljali vun in so ga posuli s kamenjem.

Črez nekoliko časa se je uprlo 250 veljavnih mož zoper Mojzesa in Arona. Na čelu upora so bili Kóre, Datan in Abiron. Rekli

so Mojzesu in Aronu: „Vsa občina je sveta! Zakaj se vzdigujeta črez ljudstvo Gospodovo?“ — Ko Mojzes to sliši, pade na obraz in moli k Bogu. Nato reče: „Pridite jutri k svetemu šotoru! Gospod bo sodil in naznanil, koga je izvolil.“ Drugo jutro prideta Mojzes in Aron, drhal upornikov s svojimi kadilnicami in starejšine ljudstva pred skrinjo zaveze. Le trije podpihovalci niso prišli, ampak so ostali v svojih šotorih.

Mojzes je šel z Aronom in s starejšini ljudstva k šotorom treh podpihovalcev ter je rekel ljudstvu: „Odstopite od šotorov brezbožnih ljudi in ne dotaknite se nobene njihove reči, da se ne zapletete v njihove grehe!“ „Pazite! Ako ti umrjejo naravne smrti: spoznajte, da me Gospod ni poslal. Ako pa se odpre zemlja in požre nje in vse, kar je njihovega, in se živi pogreznejo v brezdno: potem spoznajte, da so Boga preklinjali.“ Ko je nehal govoriti, glej, se je hipoma razpočila zemlja pod nogami teh treh upornikov in s svojimi šotori vred se pogreznejo v globočino. Obenem šine ogenj iz svetega šotora ter pokonča 250 upornikov, ki so stali pred svetiščem.

Da bi takim uporom za vselej bil konec, potrdi Bog s posebnim čudežem Aronovo izvolitev za veliko-duhovniško službo. Ukaže namreč Mojzesu: „Vzami vsakemu poglavarju dvanajsterih rodov palico. Ime vsakterega poglavarja zapiši na njegovo palico. Na palico roda Levijevega zapiši Aronovo ime. In palice položi v sveti šotor! Čigar palica ozeleni, tega sem izvolil.“ Mojzes to naznani ljudstvu. Palice dene v sveti šotor in glej, drugo jutro najde Aronovo palico zeleno. Imela je popke, liste, cvete in sad. Mojzes prinese vse palice pred zbrano ljudstvo. Vsakdo spozna in vzame svojo palico. In Gospod reče Mojzesu: „Nesi Aronovo palico nazaj v šotor, da se tam shrani v znamenje zoper uporne Izraelove sinove!“

Kazen skrunitelja sobote kaže, da je velik greh, skruniti Gospodov dan. — Spoštuj duhovnike, ki jih je Bog izvolil za svojo službo!

44. Mojzes dvomi. Bronasta kača.

V začetku štiridesetega leta svojega bivanja v puščavi je ljudstvo zopet imelo premalo pitne vode ter je godrnjalo zoper Mojzesa in Arona. In molila sta k Bogu za pomoč. In Gospod

reče Mojzesu: „Vzami palico in zberi ljudstvo, ti in tvoj brat Aron, in ukaži ta skali, in dala bo vode!“ Mojzes vzame palico iz svetega šotor, zbere ljudstvo pred skalo ter reče: „Vi uporneži! Ali bomo mogli dobiti vode za vas iz te skale?“ Nato udari dvakrat na skalo in ulila se je obilna voda, da so se mogli napiti ljudje in živali. Zaradi tega dvoma reče Bog Mojzesu in Aronu: „Ker mi nista verovala, ne bosta peljala ljudstva v deželo, ki mu jo hočem dati.“

Kmalu potem je umrl Aron. Njegov sin, po imenu Eleazar, mu je sledil v velikoduhovniški službi.“

Ljudstvo gre dalje ter pride do meje obljubljenega dežele. Ker pa še ni smelo iti v obljubljeni deželo, je zopet godrnjalo. Za kazen pošlje Bog med nje strupene kače. Njih pik je žgal kakor ogenj. Mnogi so bili pičeni in so umrli. In ljudstvo reče Mojzesu:

„Grešili smo, ker smo godrnjali zoper Gospoda in zoper tebe. Prosi, da nam Gospod odvzame kače.“ Mojzes moli h Gospodu za ljudstvo. Bog pa reče Mojzesu: „Naredi bronasto kačo in jo postavi v znamenje! Kdorkoli bo pičen in jo pogledal, bo živel.“ Mojzes stori to. Postavi kol in pritrdi nanj bronasto kačo. In vsi, ki so bili pičeni ter so jo pogledali z zaupanjem, so bili ozdravljeni.

Bronasta kača je predpodoba Jezusa na križu. Oziraj se pogosto in z zaupanjem na križanega Odrešenika, zlasti ob času izkušnjave, da ti izkušnja ne škoduje.

45. Balaamovo prerokovanje. Mojzesovi poslednji opomini in smrt.

Izraelci gredo dalje in pridejo v deželo vzhodno od reke Jordana. Vsi sovražniki, ki so se jim postavili naproti, so bili premagani. Vsled tega se je kralj Moabljanov zelo prestrašil. Pošlje po vedeža, Balaam imenovanega, ter mu reče: „Prekolni izraelsko ljudstvo, morebiti ga potem premagam.“ Bog pa ni pripustil, da bi Balaam izrekel preklinjevalne besede, marveč ga je prisilil, da je izgovoril besede blagoslova nad ljudstvom. In kralj se je razjezil. Balaam pa reče: „Kako naj preklinjam, če Gospod ne preklinja? Kako naj zaklinjam, če Gospod ne zaklinja? Ali morem govoriti drugače, kakor mi je ukazal Gospod? Bog ni kakor človek, da bi lagal; ni kakor sin človekov, da bi se izpreminjal. On je rekel, in jaz naj tega ne storim? On je izgovoril, in jaz naj tega ne držim? Blagoslovit sem poklican, in blagoslova ne morem zadrževati“. In je prerokoval: „Videl ga bom, toda ne zdaj; gledal ga bom, toda ne blizu. Zvezda izhaja iz Jakoba; žezlo se vzdiguje iz Izraela.“ Po teh besedah se vrne Balaam v svojo hišo.

Prišel je čas, ko se je Mojzes moral ločiti od svojega ljudstva. Bog mu reče: „Položi svojo roko na Jozueta vpričo vsega ljudstva, da bo poslej poslušalo njega!“ Mojzes je storil, kakor mu je Gospod ukazal.

Potem se obrne k ljudstvu, ga spominja vsega, kar jim je Gospod izkazal tekom 40 let, in vseh zapovedi, ki jih je Bog dal, in reče: „Glejte, jaz umrjem v tej deželi in ne pojdem črez Jordan; vi pa pojdete tja črez in posedete lepo deželo. Nikdar ne pozabite zaveze, ki jo je Gospod sklenil z vami! Tako govori Gospod: Jaz sem Gospod, vaš Bog; bodite sveti, kakor sem jaz svet! Odkar stoji svet, se niso godila taka dela božja, kakršna so gledale vaše oči. Vedite torej in mislite v svojem srcu, da je Bog Gospod v nebesih in na zemlji, in izpolnjujte njegove zapovedi! Čuj, Izrael, Gospod, naš Bog, je edini Gospod! Ljubi Gospoda,

svojega Boga, iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vse svoje moči. Ohranite si vse besede Gospodove v srcu, povejte jih svojim otrokom, kadar sedite doma, kadar ste na potu, kadar se ulegate in kadar vstajate! Vaš Bog je v vaši sredini. Glejte, postavim danes pred vas blagoslov in prekletstvo: blagoslov, ako boste izpolnjevali zapovedi božje; prekletstvo, ako jih ne boste izpolnjevali. Ako se vzdignejo krivi preroki, ki vas hočejo zapeljati v greh, ne poslušajte jih. Preroka kakor mene vam bo Gospod, vaš Bog, obudil izmed vaših bratov, tega poslušajte.“¹⁾

Nato Mojzes blagoslovi ljudstvo ter gre na goro Nebo ob meji kanaanske dežele. Odtod pregleda lepo deželo. Bog mu reče: „To je dežela, ki sem jo obljubil Abrahamu, Izaku in Jakobu. Videl si jo sedaj s svojimi očmi, vanjo pa ne pojdeš.“ Mojzes je umrl na gori 120 let star, ne da bi bil občutil težave starosti. Ljudstvo je trideset dni objokovalo njegovo smrt.

c) Jozue in sodniki (1450 do 1095 pred Kristusovim rojstvom).

46. Izraelci gredo v obljubljeno deželo. Jozue.

Po Mojzesovi smrti je Gospod govoril Jozuetu: „Vzdigni se in pojdi črez Jordan, ti in vse ljudstvo s teboj v deželo, ki jo hočem dati Izraelovim otrokom. Kakor sem bil z Mojzesom, tako bom s teboj; ne bom se umaknil od tebe, ne bom te zapustil.“

Ljudstvo je slušalo Jozueta. Prišlo je k Jordanu. Duhovni, ki so nosili skrinjo zaveze, so stopili v reko. In glej: voda, ki je od zgoraj tekla, se ustavi in nakopiči kakor gora; voda pa, ki je bila spodaj, je odtekla v morje. Duhovni s skrinjo zaveze so stali na suhih tleh sredi Jordana, in vse ljudstvo je šlo po suhi strugi. Jozue je dal prinesiti iz struge dvanajst kamenov ter jih je postavil v spomin. Ko so tudi duhovni s skrinjo zaveze stopili iz struge,

¹⁾ V teh besedah je že večkrat od Boga napovedana obljuba, da bo prišel Odrešenik. Od Mojzesa napovedani prihodnji prerok je Jezus Kristus, čigar predpoda je bil Mojzes po čudežni rešitvi pri rojstvu, po čudežih, po zakonodajstvu, po različnih preganjanjih, po neutrudljivi ljubezni in priprošnji, po pohlevnosti.

je voda tekla kakor poprej. In ljudstvo se je utaborilo na poljanah mesta Jeriho. Obhajalo je velikonočni praznik ter jedlo od sadja dežele. Odslej ni več padala mana.

Jeriho je bilo utrjeno, močno obzidano mesto. Mnogo hrabrih mož je imelo v obrambo. In Bog reče Jozuetu: „Pojdite okrog mesta vsi bojovníki enkrat na dan. Tako delajte šest dni. Sedmi dan pa naj vzamejo duhovniki sedem trobent, ki se rabijo v svetem letu, in naj gredó pred skrinjo zaveze: in sedemkrat pojdite okrog mesta, in duhovniki naj trobijo s trobentami. Pri sedmem obhodu naj vse ljudstvo zažene prav velik krik.“ Jozue izpolni ukaz. In glej, ko sedmi dan pri sedmem obhodu duhovni zatrobijo s trobentami in ljudstvo glasno kriči, se je podrlo ozidje mesta.

Izraelci vderejo od vseh strani v mesto ter ga vzamejo z majhnim trudom. Polagoma se polastijo vse dežele in Jozue jo po žrebu razdeli med dvanajstere rodove. Samo Levijev rod ni dobil posebne pokrajine, marveč je prejel posestva v vseh rodovih ter je prebival razkropljen. Nasproti pa sta dobila Jožefova rodova, Efrajm in Manase, po en del, kakor je bil Jakob odredil na smrtni postelji.

Imena dvanajsterih rodov so: Ruben, Simeon, Juda, Dan, Neftali, Gad, Aser, Isahar, Zabulon, Efrajim, Manase, Benjamin.

Ko se Jozue postara, še enkrat zbere ljudstvo ter mu tako le govori: „Bodite močni in čujte! Izpolnjujte vse, kar je zapisano v postavi Mojzesovi in ne odstopite ne na desno ne na levo! Ne sklepajte zakonov z malikovalci in ne služite njih bogovom, marveč Gospodu, svojemu Bogu! Potem vas bo varoval zoper vse sovražnike.“ Kmalu potem je umrl, 110 let star.

47. Sodniki.

Po Jozuetovi smrti Izraelci niso imeli skupnega poglavarja, ki bi jih vladal. Prejšnji poganski prebivalci še niso bili vsi pokončani. Namesto da bi se Izraelci ž njimi vojskovali in rušili oltarje malikov, pa so sklenili ž njimi mir in prijateljstvo. Tudi zakone so sklepali ž njimi. In tako se je zgodilo, da so bili mnogi zapeljani in so začeli celo malikovati.

Za kazen jim je Gospod odtegnil svojo pomoč. Bili so premagani od sosednih poganov, prišli so pod njih oblast in so bili hudo stiskani. Tolika nesreča je spametovala ljudstvo. Obrnilo se je k Bogu in njegovim zapovedim ter delalo pokoro. In Bog je klical iz ljudstva može ter jim dajal moč in srčnost, da so mogli sovražnike premagati ter ljudstvo rešiti stiske. Še mnogokrat so Izraelci zabredli v malikovanje. Vselej jim je Bog takoj poslal kazni, da so se spametovali in izpreobrnili. Tako se je godilo nad tristo let.

Možje, ki jih je Bog klical, da osvobodijo ljudstvo, so se imenovali sodniki. Ti od Boga poslani rešitelji so uživali veliko spoštovanje. Skrbeli so za pravo in pravico pri razprtijah, ki so se primerile. Najznamenitejši med njimi so bili: Gedeon zaradi svoje hrabrosti, Samson zaradi svoje telesne moči in Samuel zaradi svoje pobožnosti.

48. Gedeon.

Bog je kaznoval Izraelce zaradi malikovanja. Dal jih je v roke poganskim Madijancem. Sedem let jih je stiskal in žulil težki jarem. Vsako leto ob času žetve so prihajali Madijanci. Ugrabili

so žito in živino. Velika lakota je razsajala med ljudstvom. Izraelci so delali pokoro in goreče prosili Boga odpuščenja.

In Gospod pošlje angela h Gedeonu. Ravno je pri zaprtih vratih otepal žito, da bi ga skrtil, preden pridejo Madijanci. Angel ga pozdravi, rekoč: „Gospod s teboj, ti najmočnejši izmed mož! Pojdi v tej svoji moči in rešil boš Izraelce iz rok Madijancev; zakaj vedi, da sem te jaz poslal!“ Gedeon odgovori: „Moj Gospod! Prosim te, s čim bom rešil Izraelce? Glej, moja družina je najmanjša v rodu Manasetovem in jaz sem najmanjši v hiši svojega očeta.“ Angel pa reče: „Gospod bo s teboj in pobil boš Madijance ko enega možá.“ In angel je izginil.

Na božje povelje podere Gedeon oltar malika Bala, poseka log, ki je obdajal oltar malika, ter postavi oltar Gospodu in mu daruje. Od vseh strani so se vzdignili Madijanci. Gedeon pa v vsa mesta pošlje sle ter skliče vse za orožje sposobne može na vojsko. Naglo se zbere 32.000 mož. Pred vojsko moli Gedeon k Bogu, rekoč: „Glej, denem to volneno runo na gumno: ako bo rosa samo na runu, na vseh tleh pa suho, bom vedel, da hočeš po moji roki rešiti Izraelce, kakor si govoril.“ In zgodilo se je tako. Ponoči je vstal, vzel runo, ga izžet in je skledico z roso napolnil. In zopet je rekel Bogu: „Naj se ne vname tvoj srd nad menoj, ako še enkrat poizkusim ter iščem znamenja na runu! Prosim, da bi bilo suho samo runo, vsa tla pa namočena od rose!“ In Bog je storil tisto noč, kakor je prosil: in bilo je suho samo na runu in rosa na vseh tleh!

Zdaj se Gedeon vzdigne ter gre proti Madijancem. Gospod pa mu reče: „Obilno ljudstva je s teboj in Madijancev ne izročim v njegove roke, da se Izraelci ne bodo ponašali zoper mene in rekli: S svojimi močmi smo se rešili. Govori ljudstvu in oznani, da vsi slišijo: Kdor je boječ in plašljiv, naj se vrne.“ In vrnilo se jih je 22.000 mož in le 10.000 jih je ostalo. In Gospod je rekel Gedeonu: „Še je preveč ljudstva. Pelji jih k vodi in tam jih poizkusim. Tiste, ki bodo stoje iz roke srebali vodo, odloči posebej; tisti pa, ki bodo s pripognjenimi koleni pili, naj bodo na drugi strani. Bilo pa je samo 300 mož, ki so stoje pili iz peščice. Vsa druga množica je pila s pripognjenimi koleni. In Gospod je rekel: „S temi 300 možmi hočem rešiti ljudstvo; ostali naj se vrnejo domu!“ Tako se je zgodilo.

Gedeon razdeli teh 300 mož v tri oddelke. Vsakteremu da trobento in prazen vrč, ki je v njem bila skrita goreča baklja, in reče: „Kar delam jaz, storite tudi vi! Ako trobim s trobento, trobite tudi vi, poterite vrče, mahajte z gorečimi bakljami ter kličite: Meč Gospodov in Gedeonov!“ Po polnoči gredo skrivaj v sovražni tabor ter storé, kakor jim je Gedeon ukazal. Med Madijanci nastane velika zmešnjava. Vpijejo, tulijo, bežijo ter se med seboj morijo. Gedeon jih zasleduje.

Ko so šli Madijanci v deželo Izraelcev, je štela njih vojska 135.000 mož; od teh se jih je vrnilo le 15.000 v svojo deželo.

Dokler je Gedeon živel, se Madijanci niso upali več vojskovati zoper Izraelce. Gedeon je bil sodnik 40 let, do svoje smrti.

49. Samson.

Ob času, ko so Filistejci gospodovali Izraelcem ter jih hudo stiskali, je Bog za rešnika poklical moža, po imenu Samsona. Bog ga je blagoslovil ter mu podelil nenavadno moč in veliko srčnost. Bil je tako močen, da je nekoč z rokami pograbil in raztrgal leva, ki ga je hotel napasti. Drugikrat je raztrgal dvojne vezi, ki so ga bili v spanju z njimi zvezali, in ker ni imel orožja v roki, je zgrabil oslovsko čeljust, ležečo na tleh ter je pobil z njo 1000 sovražnikov; ostale pa je zapodil v beg. Nekoč so ga Filistejci zaprli v mesto ter ga hoteli ujeti. On pa je ponoči vzdignil plati mestnih vrat in jih odnesel na visoko goro.

Ker pa je Samson pozneje odstopil od zapovedi Gospodovih ter si vzel pogansko ženo, ga je Bog zapustil. Po zvijači te ženske je prišel v oblast Filistejcem. Iztaknili so mu oči ter ga ujetega odpeljali. Kmalu potem so obhajali praznik, ki so se ob njem zbrali vsi poglavarji dežele. Ukažejo v sobo pripeljati Samsona, ki so se ga prej tako bali, ga zasmehujejo ter zahtevajo, da igra pred njimi. On pa reče dečku, ki ga je vodil: „Pelji me k stebroma, ki na njiju sloni hiša!“ Samson prosi Boga pomoči, prime oba stebra ter ju poruši. Vsa hiša se podere in vsi navzoči, okrog tri tisoč po številu, so bili pokončani. Tudi Samson je bil ubit v podrtini. Tako je s svojo smrtjo še več koristil svojemu ljudstvu, kakor pa v življenju.

50. Ruta.

Nekoč je ob času sodnikov nastala v deželi lakota. Mnogo prebivalcev se je izselilo, da bi si drugod poiskali živeža. Med izseljenci je bil tudi Elimelek. S svojo ženo Noemi in s svojima dvema sinovoma je odrinil v deželo Moab. Elimelek, Noemin mož je umrl, sinova pa sta vzela Moabljanki za ženi. In so ostali ondi deset let. Po smrti obeh sinov se vrne Noemi v svoje rojstno mesto Betlehem. Orfa in Ruta, njuni snehi, sta jo spremljali. Noemi jima reče: „Vrnita se v hišo svoje matere! Gospod naj vama izkaže svoje usmiljenje, kakor sta ve storili z rajnima in z menoj.“ Orfa se je vrnila. Ruta pa reče: „Kamor pojdeš ti, pojdem tudi jaz; kjer ostaneš ti, ostanem tudi jaz. Tvoje ljudstvo je moje ljudstvo, in tvoj Bog je moj Bog. V deželi, kjer boš pokopana ti, hočem umreti tudi jaz.“

Šli sta skupaj in prišli v Betlehem. Ruta je stregla svoji tašči, ki je bila že priletna, in ji je skrbela za hrano. Ravno se je začela ječmenova žetev. Po navadi ubogih je šla Ruta pobirati klasje, ki pada iz rok ženjcev. Bog uravna, da je pobirala klasje ravno na njivi, ki je bila last bogatega, dobrega moža, Booz po imenu. Bil je bližnji sorodnik Elimeleka. In glej, on sam je prišel iz Betlehema in je rekel ženjem: „Gospod z vami!“ In so mu odgovorili: „Bog te blagoslovi!“

Booz zagleda Ruto in vpraša paznika: „Čigava je ta deklica?“ Paznik mu odgovori: „To je Moabljanka, ki je prišla z Noemo iz moabske dežele, in je prosila, da bi smela za ženjci hoditi in zaostalo klasje pobirati; in je od jutra do sedaj na njivi in niti za hip se ni vrnila domov.“ In Booz reče Ruti: „Poslušaj, hči, pridruži se mojim deklam in kjerkoli bodo žele, pojdi za njimi; zakaj ukazal sem svojim hlapcem, da naj te nihče ne nadleguje. In ko bi te žejalo, pojdi k posodam ter se napij vode, ki jo tudi hlapci pijo. Ko bo čas za obed, pridi sem in jej! Vse mi je bilo povedano, kar si storila svoji tašči. Gospod ti povrni za tvoje delo!“ Hlapcem pa reče: „Nekatere svojih snopov nalašč tja vrzite in jih pustite ležati, da jih brez strahu pobere.“

Ruta je pobirala klasje do večera. Del obeda je shranila ter prinesla tašči. Ko na večer s palico otepe nabrano klasje, dobi

tri mere ječmena. Naslednje dni gre zopet na polje, dokler ni žetev končana. Nekaj časa potem reče Booz Ruti: „Vse mesto ve, da si krepostna ženska.“ In vzame jo za ženo.

Bog ju je blagoslovil in jima dal sina, ki mu je bilo ime Obed. Obed je bil oče Izaja, Izaj pa oče Davida, ki je postal izraelski kralj in ki je iz njegovega roda izšel Odrješnik.

Otrokom, ki spoštujejo očeta in mater, je Bog obljubil v tem življenju svoje varstvo in svoj blagoslov, v drugem pa večno zveličanje.

51. Heli, véliki duhoven in sodnik.

Ko je bil Heli véliki duhoven in sodnik, sta živela dva pobožna zakonska, Elkan in njegova žena Ana. Ana ni imela otrok. Nekoč je šla v Silo k šotoru Gospodovemu, je molila k Bogu in storila tudi obljubo, rekoč: „Gospod vojnih trum! Ako se spomniš svoje služabnice in mi daš sina, ga bom tebi posvetila vse dni njegovega življenja.“ Gospod je uslišal njeno molitev ter ji dal sina, ki mu je dala ime Samuel. Ko je bil tri leta star, so ga starši prinesli v Silo k Heliju, da bi služil pri svetem šotoru. Samuel je rastel, bil dober ter je skrbno opravljal vsa svoja opravila. In ljub je bil Bogu in ljudem.

Heli je imel dva sina, ki pa sta bila zelo hudobna. Kadar so ljudje prihajali k svetemu šotoru, da bi darovali Gospodu, sta večkrat s silo jemala daritveno meso. Celo na svetem kraju sta delala velike grehe. Ljudstvo se je glasno pritoževalo o tem. In mnogi niso hoteli prihajati v tempelj. Heli je slišal tožbe ljudstva o svojih sinovih. Opominjal ju je sicer k poboljšanju, toda kaznoval ju ni, tako da sta tudi odslej ostala hudobna. Bog ga je svaril po preroku ter mu zažugal ostre šibe, ako bo še nadalje trpel grehe svojih sinov. Heli pa se ni zmenil za to svarilo.

Zgodilo se je nekega dne, ko je Heli spal v predvoru svetega šotoru in Samuel v bližini pri svetem šotoru, da zakliče glas Gospodov ponoči: „Samuel! Samuel!“ Deček se prebudi in misli, da ga je klical Heli. Hiti k njemu ter mu reče: „Glej, tukaj sem, ker si me klical!“ Heli odgovori: „Jaz te nisem klical, moj sin, vrni se in spi!“ Zopet zakliče Gospod in Samuel vstane ter hiti k Heliju in reče: „Glej, tukaj sem, ker si me klical.“ On pa odgovori: „Nisem te klical, moj sin, vrni se in spi!“ Še tretjič

pokliče Gospod Samuela. Zdaj spozna Heli, da je Gospod klical Samuela in mu reče: „Pojdi in spi, in če te še pokliče, reci: Govori, Gospod, ker tvoj hlapec posluša!“ Samuel gre in zopet zaspi. In Gospod je prišel in je klical četrtočkrat: „Samuel! Samuel!“ Ta odvrne: „Govori, Gospod, ker tvoj hlapec posluša!“ In Gospod reče Samuelu: „Kmalu se bo izvršila sodba, ki sem jo Heliju napovedal. En dan mu bota umrla oba sinova. Vedel je, da sta počenjala velike hudobije, a ju ni kaznoval.“ Zjutraj pokliče Heli Samuela in mu reče: „Kaj je govoril Gospod? Ne utaji mi nobene besede!“ Samuel mu pripoveduje vse. Heli pa odgovori: „On je Gospod; naj stori, kar je dobro v njegovih očeh.“

Čez nekaj časa udarijo Filistejci v deželo in Izraelci gredo na boj zoper nje. Prva bitka je bila nesrečna. Izraelci so bili premagani. Tedaj pošljejo sle k Heliju s prošnjo, naj se prinese v šotor skrinja zaveze, da bi jih Bog podpiral. Helijeva sinova spremljata skrinjo Gospodovo. Z novo srčnostjo gredo Izraelci v boj, a zopet so premagani, in Helijeva sinova pobita; tudi skrinja zaveze je prišla Filistejcem v roke. Ko Heli sliši to žalostno novico, od strahu pade vznak s stola, si zlomi vrat in umrje.

Filistejci prinesejo skrinjo zaveze v svojo deželo ter jo postavijo v malikovalnem templju. Bog pa je poslal velike nesreče mestu, kjer je bila skrinja zaveze. Filistejci so jo nosili na različne kraje, a povsod so nastale iste stiske. Zato so se bali ter so odposlali skrinjo zaveze. Naložili so jo na voz in vpregli dve kravi. In glej, kravi sta šli brez vodnika naravnost v deželo Izraelcev.

Glej dolžnost staršev, napake otrok kaznovati ter jih dobro odgojevati! Jemlji si k srcu opomine in kazni staršev in učiteljev, da se poboljšaš ter uideš kazni božji!

52. Samuel sodnik.

Po Heljevi smrti je Samuel postal sodnik. Živo je opominjal ljudstvo, rekoč: „Ako se iz vsega svojega srca vrnete h Gospodu, odpravite tuje bogove izmed sebe, in pripravite svoja srca Gospodu in njemu samemu služite, vas bo rešil iz rok Filistejcev.“ Izraelci so se izpreobrnili k Bogu ter so delali odkritosrčno pokoro z molitvijo in postom. Bog se jih usmili ter jim podeli zmago nad

Filistejci, ki so si bili poprej že podjarmili kos dežele. Tako so bili rešeni njih gospodstva in so dobili nazaj vsa prejšnja posestva.

Samuel je vladal ljudstvo, ki je zvesto služilo Gospodu ter je imelo mir pred vsemi sovražniki. Samuel je vsako leto prehodil deželo ter je razsojal v vseh prepirih po pravici in resnici. Ko pa se je že postaral, odloči svoja sinova za sodnika namesto sebe. Ta pa nista bila tako modra in pravična kakor oče; zato se je ljudstvo pritožilo pri Samuelu, rekoč: „Postavi nam kralja, ki nas bo vladal, kakor ga imajo vsi narodi!“ Samuelu ta terjatev ni bila všeč, ker je hotel, da bi Bog sam bil kralj Izraelcev. Moli torej k Bogu za svet, kaj naj stori. Bog reče: „Izpolni jim željo. Oznani jim pa tudi pravice kralja, ki jih bo vladal.“ Samuel stori to; ljudstvo pa je vztrajalo pri svoji terjatvi.

č) Kralji (1095 do 588 pred Kristusovim rojstvom).

53. Savel prvi kralj.

Tisti čas je živel mož iz roda Benjaminovega, Savel po imenu. Bil je izboren in dober. Za dobro glavo je presegal vse druge. Nekoč pride k Samuelu. Ko ga zagleda, reče Gospod Samuelu: „Glej moža, ki sem ti o njem govoril! Ta bo vladal moje ljudstvo.“ In Samuel je povabil Savla k obedu. Drugi dan se vrne Savel domov. Samuel ga spremi nekoliko. Ko prideta iz mesta, vzame Samuel posodico olja, ga izlije na njegovo glavo in ga poljubi, rekoč: „Glej, Gospod te je mazilil za kneza svojemu ljudstvu, in rešil boš njegovo ljudstvo iz rok njegovih sovražnikov, ki ga obdajejo. Gospod bo s teboj.“

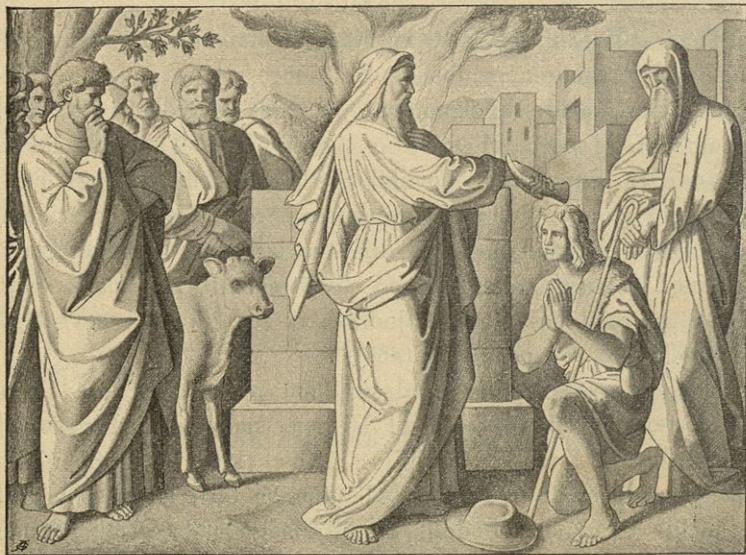
Zdaj Samuel pokliče ljudstvo, mu predstavi Savla in reče: „Glejte, tega je izvolil Gospod! Ni mu enakega med vsem ljudstvom.“ In vse ljudstvo je vpilo: „Živel kralj!“ Hudobni ljudje pa so ga zaničevali in rekli: „Ali nam bo ta-le mogel pomagati?“ Bog je bil s Savlom. Podelil mu je zmago nad vsemi sovražniki Izraelovimi. Čislalo ga je vse ljudstvo, tudi tisti, ki so ga prej zaničevali.

Toda Savel ni ostal zvest in pokoren božjim zapovedim. Postal je ošaben in lakomen. Takega se je zlasti pokazal, ko je

šel na boj zoper Amalečane. Bog mu je po Samuelu zapovedal: „Ne poželi ničesar izmed blaga Amalečanov!“ Savel je premagal sovražnike, a se ni ravnal po ukazu božjem, ampak je obdržal za se najboljše ovce in govejo živino in vse, kar je bilo dragoceno. Postavil si je tudi zmagoslavni slavolok in je daroval od plena. Samuel gre Savlu naproti in mu reče: „Kakšno beketanje čred je to, ki ga slišim?“ Savel odvrne: „Ljudstvo je ohranilo najboljše ovce in goveda, da bi jih darovali Gospodu, svojemu Bogu.“ Samuel odgovori: „Boljša je pokorščina ko daritev. Ker si zavrgel besedo Gospodovo, je Gospod zavrgel tudi tebe, da ne boš več kralj.

54. David maziljen za kralja.

Samuel je objokoval Savla, ker ga je Bog zavrgel. Gospod pa mu reče: „Kako dolgo boš obžaloval Savla, ker sem ga zavrgel? Napolni svoj rog z oljem in pridi, da te pošljem k Izaji Betlehemčanu; zakaj enega izmed njegovih sinov sem si izvolil za

kralja. Samuel je storil, kakor mu je Gospod govoril. Prišel je v Betlehem. Izaja in njegove sinove je povabil k daritvi, ki jo je daroval Gospodu.

Ko najstarejši sin, velik in lepozrasel, stopi pred Samuela, mu reče Gospod: „Ne glej na njegovo postavo! Njega nisem izvolil; zakaj jaz ne sodim po zunanosti, kakor ljudje, ampak gledam na srce.“ In Izaj pripelje šest drugih sinov pred Samuela. On pa reče: „Nobenega od teh ni izvolil Gospod. Ali so to že vsi tvoji sinovi?“ Izaj odgovori: „Najmlajši je še, ki ovce pase.“ Bil je David. Samuel reče: „Pošlji ponj in pripelji ga!“ Ko David vstopi, reče Gospod: „Vzdigni se, mazili ga, zakaj on je!“ In Samuel vzame rog olja in ga mazili vpričo njegovih bratov. Od tega dne je duh Gospodov prišel na Davida in je ostal pri njem.

Od Savla pa se je umaknil duh božji in zli duh je prišel nad njega; bil je otožen. Da bi se razvedril, so mu služabniki svetovali, naj si poišče pevca, ki bi ga z godbo in petjem kratkočasil. Eden izmed služabnikov je rekel Savlu: „Poznam sina Izajevega v Betlehemu, ki zna izvrstno na citre brenkati; tudi je hraber in moder.“ Savel privoli, da ga pokličejo. Tako je prišel David na kraljevi dvor. Kadar je David pel in brenkal, je bilo Savlu lažje pri srcu in je ljubil Davida.

55. David se bojuje z velikanom Goljatom.

Zopet se je začela vojska s Filistejci in Savel je šel v boj, David pa se je vrnil k očetu. Pri Filistejcih je bil velikan, Goljat po imenu. Bil je izredno velik, močen in dobro oborožen. Na glavi je nosil bronasto čelado in oblačil se je v luskinast oklep, ki je tehtal nad en stot.¹⁾ Na nogah je imel bronaste škornje; bronast ščit mu je pokrival rame in drog njegove sulice je bil kakor tkalsko vrtilo. Vsak dan je Goljat prihajal pred tabor Izraelcev ter vpil: „Izberite izmed sebe moža in naj pride doli na dvoboj! Ako me premaga, bomo mi vam podložni; ako pa zmagam jaz, boste vi naši hlapci! Savel in vsi Izraelci so slišali tako govorjenje in so se zelo bali. Tako se je godilo več dni. Trije bratje Davidovi so bili v taboru pri Savlu. In oče pošlje Davida, da nese bratom živeža in pogleda, kako se jim godi.

Ko David pride v tabor, se ravno prikaže Goljat in zopet zasramuje Izraelce. Tedaj reče David: „Kdo je ta Filistejec, ki

¹⁾ Blizu 58 kilogramov.

zasramuje vojsko živega Boga?“ In ko izve, da se nihče ne upa boriti z velikanom, stopi pred Savla in reče: „Nihče naj ne izgubi srčnosti zaradi njega! Jaz, tvoj hlapec, pojdem in se bom bojeval zoper Filistejca.“ Savel pa odgovori: „Ti se ne moreš bojevati zoper njega; ti si še premlad, on pa je vojak od mladih nog.“ David odvrne: „Pasel sem črede svojega očeta. In ako je prišel lev ali medved in vzel ovna iz črede, sem hitel za njima, ju potolkel in jima iztrgal plen iz žrela; in ako sta se vzdignila zoper mene, sem ju zgrabil za brado in ju davil ter ubil. Gospod, ki me je otel iz levove in medvedove roke, me bo tudi rešil iz rok tega Filistejca.“ Savel pa odgovori: „Pojdi in Gospod bodi s teboj!“ Zdaj Savel obleče Davidu svojo železno bojno opravo. David pa ni mogel hoditi v njej in jo je slekel. Vzame svojo palico in pračo in si izbere pet prav gladkih kamenov iz potoka in jih dene v pastirsko torbico in gre nad Filistejca.

Ko ta vidi Davida, ga zasmehuje, rekoč: „Ali sem mar pes da s palico prihajaš k meni? Le pridi, tvoje meso bom dal pticam pod nebom in zverinam po zemlji, da ga požro!“ David pa ga zavrne: „Ti prihajaš k meni z mečem, s sulico in ščitom; jaz pa

prihajam k tebi v imenu Gospoda vojnih trum, Boga Izraelcev, ki si jih zasramoval. Udaril te bom, da bo vedelo vse ljudstvo, da Bog vlada Izraelce.“ Ko se mu Goljat približa, vzame David kamen iz torbice, zavihiti ga s pračo in vrže tako močno, da prebije čelo velikanu, ki pade na svoj obraz na zemljo. David stopi k njemu, mu potegne meč iz nožnice in mu odseka glavo. Ko Filistejci vidijo, da je padel njih najmočnejši, so pobegnili. Izraelci planejo za njimi in si priborijo sijajno zmago.

Ko se je Savel vrnil z vojsko domov, je prišlo ljudstvo iz vseh mest in se veselilo zmage, rekoč: „Savel je pobil tisoč sovražnikov, David pa deset tisoč!“ — Zaradi te ljudske hvale je bil Savel nevoščljiv in odslej Davida ni več pogledal s prijaznim očesom.

56. Savel preganja Davida.

Po svoji zmagi nad Goljatom je živel David zopet na kraljevem dvoru. Toda Savlova neprijaznost do njega je rastla vedno bolj. Očitno je začel kazati svoje sovraštvo. Ko je David nekega dne brenkal pred njim, je celó sulico vrgel vanj, da bi ga umoril. David se umakne, in sulica prileti v steno. — Nekoliko potem postavi Savel Davida za poveljnika črez tisoč mož ter mu obljubi svojo hčer Miholo za ženo, če pobije sto Filistejcev. V srcu pa je želel, naj pride v roke Filistejcem. Toda David je v boju pobil dvesto Filistejcev in ljudstvo ga je ljubilo. Zdaj je Savel še bolj sovražil Davida. Svojemu sinu Jonatanu in svojim služabnikom je ukazal, naj Davida umore. Ali Jonatan, najstarejši Savlov sin, je zelo ljubil Davida. Poizkuša torej očeta pridobiti za Davida, rekoč: „Kralj, nikar ne greši zoper svojega služabnika, Davida, ker se ni pregrešil zoper tebe, in njegova dela so zelo dobra. Prostovoljno je postavil v nevarnost svoje življenje in premagal Filistejca. Veliko srečo je podelil Gospod po njem vsemu Izraelu. Zakaj se torej hočeš pregrešiti nad nedolžno krvjo?“ Savel je bil potolažen in David je bil pri kralju kakor poprej. Toda ko se je v novi vojski zopet prav posebno odlikoval, se obnovi Savlova nevoščljivost in sovraštvo zoper Davida in sklene, ga umoriti. Jonatan naznani prijatelju nevarnost, in David zbeži z nekoliko spremljevalci v gorovje Juda.

V tem času je umrl Samuel v visoki starosti in vse ljudstvo je žalovalo.

Savel gre s tritisoč možmi za Davidom v gorovje, da bi ga umoril. Ko se tam utabori, pride David ponoči skrivaj k taboru. Abizaj ga spremlja. Savel je spal v šotoru, in vsi njegovi vojaki so spali okoli njega. Abizaj hoče umoriti spečega kralja. David pa reče: „Ne umori ga! Zakaj kdo bi iztegnil svojo roko na maziljenca Gospodovega in bi bil brez krivde? Vzemi sulico, ki je pri njegovi glavi, in kozarec za vodo in odriniva!“ David vzame od Abizaja Savlovo sulico in kozarec za vodo, in ni ga bilo v taboru, ki bi ju opazil; tako trdno so spali. Ko je David prišel na vrh onostranske gore, pokliče Abnerja, Savlovega vojskovodja, ter pravi z močnim glasom: „Zakaj nisi varoval kralja, svojega Gospoda? Bili smo v šotoru tvojega gospoda. Poglej, kje je kraljeva sulica in kozarec za vodo.“ Savel se prebudi in spozna glas Davidov, se kesa svoje krivice in se spravi ž njim, rekoč: „Blagoslovljen bodi, moj sin David!“ In David je šel po svojem potu, Savel pa se je vrnil na svoj kraj.

Glej, kako dobro delo usmiljenja je: iz srca odpustiti razžalivcem! Stori nas ljube Bogu in ljudem. Bog je usmiljenim tudi usmiljenje obljubil.

57. Savlova smrt.

V štiridesetem letu Savlove vlade so Filistejci začeli novo vojsko zoper Izraelce. Nerač je šel Savel v boj in tesno mu je bilo pri srcu, zakaj bal se je, da ga Bog ne bo podpiral. David ni bil ž njim. Na gorovju Gelboe so bili Izraelci premagani. Trije sinovi Savlovi, med njimi Jonatan, so padli v boju. Kralj sam je bil nevarno ranjen. Ker ranjeni Savel ni mogel uteči, in so Filistejci planili od vseh strani, reče svojemu oprodi: „Potegni meč in prebodi me, da ne pridem Filistejcem v roke!“ Njegov oproda pa ni hotel, zakaj bal se je umoriti kralja. Savel torej zagradi meč, se sam nasadi nanj in umrje. Tako žalostno je končal Savel.

Ko David dobi poročilo o smrti Savla in njegovih sinov, je od žalosti glasno jokal, pretrgal svoja oblačila ter vpil: „Oh, kako so vendar padli junaki! Savel in Jonatan, ljubezniva in lepa v življenju, tudi v smrti nista ločena. Jonatan, moj brat! Kakor ljubi mati svojega edinega sina, tako sem jaz ljubil tebe.“

Od Davida do Roboama (1095 do 975 pred Kristusovim rojstvom).

58. David kralj in prerok.

Po Savlovi smrti je David postal kralj. Bil je trideset let star. Bog mu je podelil zmago nad Filistejci, ki so bili obsedli del dežele, kakor tudi nad drugimi sovražniki, ki so se vzdignili zoper Izraelce. Priporil si je tudi trdnjavo Sijon, ki so jo še posedali poganski Jebusiti. To trdnjavo si izbere David za bivališče in okrog pozida mesto Jeruzalem, ki je odslej bilo glavno mesto države. Modro in skrbno je vladal ljudstvo. Bil je pravičen. Vsakdo je lahko prišel k njemu in mu potožil svojo zadevo. Prav posebno skrb je imel David za povzdigo službe božje. V Jeruzalemu je postavil dragocen šotor. V slovesnem izprevodu je dal vanj prenesti skrinjo zaveze. Sedem korov pevcev z raznovrstnimi godali: piščalmi

trobentami, citrami, bobni in cimbali so spremljali skrinjo zaveze. David sam je šel pred njo, pel svete pesmi in brenkal na harpo. Tudi mnogo daritev je opravil Gospodu.

Za službo božjo v svetem šotoru je David razdelil duhovne v štiriindvajset vrst, ki bi naj zaporedoma oskrbovali sveto službo. Tudi je nastavil mnogo pevcev, ki bi naj ob praznikih pri službi božji prepevali svete pesmi, ki jim pravimo psalmi, ter igrali na godala. Sam je zložil veliko takih psalmov v hvalo božjo. Ravnal se je po zapovedih Gospodovih. Zato ga je Gospod blagoslovil in mu obljubil, da bo Odrešenik iz njegovega roda, rekoč: „Obudil ti bom potomca, čigar prestol bo trdno stal na vekomaj. Jaz mu bom oče in on mi bo sin.“

Bog mu je podelil tudi dar prerokovanja. Tako govori o prihodnjem Odrešeniku:

O njegovi božji naravi: „Gospod mi je govoril: Sin moj si ti, danes sem te rodil. Terjaj od mene, in dam ti za dedščino narode in za tvojo posest pokrajine zemlje.“ (2. psalm, 7. in 8. vrsta.)

O njegovem rojstvu: „V njegovih dneh bo izšla pravica in obilnost miru. Pred njim bodo popadali na tla Etiopci; kralji tarziški in z otokov bodo prinesli darila; kralji Arabije in Sabe bodo darov pripeljali.“ (71. psalm, 7. do 10. vrsta.)

O njegovem trpljenju, ko navaja besede Odrešenika samega: „Jaz sem črv in ne človek, zasramovanje ljudi in izvržek ljudstva. Zasmehuje me vsakdo, ki me vidi in maje glavo. Roke in noge so mi prebodli, vse moje kosti so razšтели, razdelili so si moja oblačila in za mojo suknjo so vadjali. (21. psalm, 7. 8. 17. 18. in 19. vrsta.)

Njegovo vstajenje od mrtvih prerokuje z besedami: „Moje meso bo počivalo v upanju; zakaj moje duše ne boš pustil v peklu in svojemu svetemu ne boš dal videti trohnobe.“ (15. psalm, 9. in 10. vrsta.)

O njegovem vnebohodu govori: „Odprite se večna vrata, da vstopi kralj veličastva! Greš v višavo, ujameš jetnike, jemlješ darila s seboj za ljudi. Prepevajte hvalo Gospodu, hvalite Boga, ki gre v najvišja nebesa proti vzhodu.“ (23. psalm, 7. vrsta in 67. psalm, 19. 33. in 34. vrsta.)

O poveličanju Odrešenikovem pravi:

„Gospod govori mojemu Gospodu: Sédi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje tvojim nogam! Prisegel je Gospod in se ne bo kesal: Ti si duhoven na vekomaj po redu Melkizedekovem.“ (109. psalm, 1. in 4. vrsta.)

„Gospodoval bo od morja do morja in od reke do krajev zemlje. Vsi kralji zemlje ga bodo molili, vsi rodovi mu bodo služili. Njegovo ime bodi češčeno vekomaj; kakor solnce ostane njegovo ime! In blagoslovljeni bodo v njem vsi rodovi na zemlji, vsi narodi ga bodo poveličevali. Hvaljeno bodi njegovo veličastno ime vekomaj in njegovega veličastva bodi polna vsa zemlja! Amen. (71. psalm, 8. 11. 17. in 19. vrsta.)

59. Davidova pregreha in pokora.

Ko nekoč nastane vojska z Amoniti, pošlje David svojega vojskovodja Joaba proti sovražnikom; sam pa ostane v Jeruzalemu. Ko se nekega dne izprehaja po strehi svoje palače, vidi žensko, ki si jo poželi za ženo. In ko sliši, da je njen mož Urija v Joabovi vojski, pošlje pismo vojskovodji, ki mu v njem piše: „Postavi Urija v boju na prvo mesto, kjer je bojevanje najhujše, da pobit umerje.“ Joab je storil tako in Urija so sovražniki ubili. Ko žena zve o smrti svojega moža, ga objokuje. Ko pa je minil čas žalovanja, jo vzame David za ženo.

Gospod pa je poslal k Davidu preroka Natana. Ko je bil prišel k njemu, mu je rekel: „Dva moža sta bila v enem mestu, eden bogat, drugi pa siromak. Bogati je imel silno veliko ovac in goved, siromak pa ni imel prav nič razen ene ovčice, ki jo je bil kupil in vzredil, in ki je bila pri njem zrasla hkrati z njegovimi sinovi; jedla je od njegovega kruha, pila iz njegovega kozarca, v njegovem naročju je spala: bila mu je kakor hči. Ko je pa bil neki tujec prišel k bogatinu, ni hotel vzeti od svojih ovac in goved, da bi tujcu napravil pojedino, ki je bil k njemu prišel, ampak je vzel ovčico siromakovo in pripravil pojedino. Tedaj se je David silno razsrdil nad onim možem in je rekel Natanu: „Kakor resnično Gospod živi, mož, ki je to storil, mora umreti!“ Natan pa je rekel Davidu: „Ti si tisti mož! To govori Gospod Izraelov Bog: Jaz sem te mazilil v kralja črez Izrael, in jaz sem te rešil iz Savlove roke, in sem ti dal hišo tvojega gospoda; in ako je to premalo, ti lahko še veliko več navržem. Zakaj si torej zaničeval besedo Gospodovo, da si storil hudobijo pred mojimi očmi. Urija Hetejca si z mečem umoril, in njegovo ženo si za ženo vzel. Zavoljo tega naj ne preide meč od tvoje hiše vekomaj!“

In David je rekel Natanu: „Grešil sem zoper Gospoda!“ Spoznal je svoj greh, ga objokoval in molil: „Usmili se me, o Bog, po svojem velikem usmiljenju in izbriši mojo pregreho, zakaj spoznam svojo krivico! Ustvari v meni čisto srce, o Bog, in obnovi pravega duha v mojem osrčju! Ne zavrzi me izpred svojega obličja in svojega svetega Duha ne vzemi od mene! Povrni mi veselje svojega zveličanja in utrdi mojo dušo v dobrem!“

Joče, se posti in moli noč in dan. In prerok Natan naznani izpokornemu Davidu: „Gospod ti je greh odvzel, ne boš umrl. Vendar pa ti naj umrje najmlajši sin.“ Za časne kazni za ta greh ga je zadelo še tudi drugo trpljenje, ki ga je v zadoščenje svoje krivice potrpežljivo prenašal za pokoro.

Glej, kako Bog po odkritosrčni pokori odpušča greh! — Z grehom vred se pač odpušča vselej večna kazen, ne pa vselej tudi vsa časna kazen za greh.

60. Absalomov upor in njegova kazen.

David je imel sina, ki mu je bilo ime Absalom. Bil je lepe postave, pa tudi nenavadno ošaben. Hotel je postati kralj. Zaradi tega se je hudobni sin izkušal prikupiti ljudstvu. Vsakdo, ki je imel pravdo, je smel priti k Davidu, ki je potem sodil po pravici. In Absalom je prihajal vsak dan k vratom kraljeve palače, kjer so se zbirali ljudje, je bil prav prijazen ž njimi in je vsakega vprašal o njegovi zadevi. In če mu je vprašani razložil svojo pravdo, mu je rekel: „Tvoja zadeva se mi zdi pravična. Ko bi bil jaz sodnik, bi k meni prihajali vsi, ki imajo pravdo, in jaz bi razsodil po pravici.“ Potem ga je poljubil. Tako se je zgodilo, da so ga vsi hvalili in mnogi želeli, da Absalom postane kralj.

Ko je hudobni sin mislil, da si ie pridobil vse ljudstvo, reče nekega dne svojemu očetu: „Obljubil sem Gospodu daritev v Hebronu; dovoli mi torej, da grem in izpolnim obljubo!“ David mu rad dovoli. In Absalom gre v Hebron. Od tam pošlje sle v vse kraje dežele ter jim ukaže klicati: „Absalom je v Hebronu postal kralj.“ Ljudje so slom verovali in mnogo ljudstva se zbere okrog Absaloma. Z veliko vojsko koraka Absalom proti Jeruzalemu. Ko David to zve, zbeži s služabniki iz mesta v gorovje. Ko je jokaje in peš šel črez Oljsko goro, mu pride naproti Semej, Savlov sorodnik

ga zasramuje ter meče kamenje za njim. Abizaj, Davidov vojskovodja in spremljevalec, reče kralju: „Zakaj preklinja ta kralja, mojega Gospoda? Tja pojdem in mu odsekam glavo.“ David pa odgovori: „Pusti ga preklinjati! Morebiti se Gospod ozre na mojo nadlogo in mi povrne dobro za to preklinjevanje.“ In David gre čez Jordan.

Absalom pride v Jeruzalem ter si osvoji kraljevo palačo. Potem hiti za svojim očetom. David uvrsti ljudstvo, ki se je zbralo okrog njega, za boj. Sam pa zaostane ter reče poveljnikom: „Ohranite mi mladeniča Absaloma!“ Pri velikem gozdu se vname boj. Absalomova vojska je bila pobita, mnogi so padli, drugi zbežali; on sam je na muli zbežal v gozd. In zgodilo se je, da je mula tekla pod vejami košatega hrasta, in Absalom je s svojimi dolgimi lasmi obvisel na nizki veji. To vidi eden iz Davidove vojske ter sporoči vojskovodji Joabu. Joab vzame tri sulice ter jih zasadi nehvaležnemu sinu v srce. Nato izkopljejo globoko jamo, vržejo mrliča v njo in nanosijo na grob kup kamenja.

Sel prinese Davidu poročilo o zmagi. David vpraša: „Ali je dobro Absalomu?“ Sel odgovori: „Kakor njemu, tako se naj zgodi

vsem sovražnikom mojega gospoda in kralja!“ In David žaluje nad Absalomovo smrtjo. V svoji bolečini kliče: „Moj sin Absalom! O, da bi bil jaz umrl mesto tebe! Absalom, moj sin! Absalom, moj sin!“

David se vrne v Jeruzalem. Vse ljudstvo ga sprejme z radostjo. Brezbožni čin Absalomov se mu je studil. David je velikodušno odpustil svojim sovražnikom.

David je postal praoče Odršenika; zato se Jezus tudi pogosto imenuje „sin Davidov“. On je obenem predpoda Jezusa Kristusa po kraju rojstva, po skriti in nizki mladosti, po zmagi nad grozovitim sovražnikom, nadalje kot kralj, prerok, v žalostnem hodu čez Oljisko goro, po velikodušnosti do teh, ki so ga zasledovali in zasramovali, po slovesnem vходу v Jeruzalem. Glej Absalomovo kazen in spoznaj, kako Bog kaznuje tiste, ki četrte zapovedi ne izpolnjujejo! — Otroke, ki ne spoštujejo očeta in mater, čaka v tem življenju božje prekletstvo, v drugem pa večno pogubljenje.

61. Davidovi poslednji opomini in njegova smrt.

Ko je bil David sedemdeset let star in se je bližal čas njegove smrti, ukaže maziliti svojega sina Salomona za kralja. Potem skliče poglavarje ljudstva in jim reče: „Poslušajte me, bratje moji in moje ljudstvo! Mislil sem Gospodu hišo zidati, ki bi naj v njej stala skrinja zaveze, in sem vse pripravil za zidanje. Bog pa mi je rekel: Ti mi ne boš zidal hiše, zakaj ti si se vojskoval in prelival kri. Salamon, tvoj sin, naj mi zida hišo. Utrdil mu bom kraljestvo, ako bo zvesto izpolnjeval moje zapovedi. Izpolnjujete torej vse zapovedi Gospodove! Ti pa, moj sin Salamon, Gospod s teboj, bodi srečen in pozidaj Gospodu hišo! Glej vse potrebno sem pripravil: zlato, srebro, rudo, železo, les in kamenje v veliki množini. Zato pa začni delo! Glej, jaz grem pot vsega umrljivega. Ako boš zvesto izpolnjeval zapovedi, ki jih je dal Gospod, bo izpolnil blagoslov, ki ga je obljubil. Moj sin, služi Bogu s popolnim srcem in z voljnim duhom; zakaj Gospod preiskuje vsa srca in razume vse njih misli! Ako ga iščeš, ga boš našel; ako pa ga zapustiš, te bo zavrgel na vekomaj.“ Nato mu izroči načrt za zidanje templja. Poglavarjem ljudstva reče David: „Vidite, da je Gospod, vaš Bog, z vami ter vam je naredil mir naokrog in vse sovražnike izročil vam v oblast. Zato pa ljubite Gospoda in mu služite in zidajte svetišče! Delo je veliko; zakaj ne pripravlja se bivališče človeku, ampak Bogu. Bog je izvolil mojega sina, da bi bil kralj.“

Poglavarji ljudstva so obljubili in z veselim srcem prispevali bogata darila za zidanje templja. Nato so Salamonu storili slovesno obljubo. David, tega vesel, je molil: „Češčen bodi, Gospod Bog Izraelcev, od vekomaj do vekomaj! Tvoje je vse, in kar smo prejeli iz tvojih rok, ti vračamo. Gospod, ohrani vedno to dobro voljo v njih sreih in daj, da bodo vedno zvesti v tvoji službi! Tudi Salamonu, mojemu sinu, daj popolno srce, da ohrani tvoje zapovedi!“ Kmalu potem je umrl, ko je bil štirideset let vladal Izraelce, in je bil pokopan na gori Sijon.

62. Salamonova molitev. Njegova modrost.

Salamon je bil osemnajst let star, ko je postal kralj. Ravnal se je po dobrih opominih in po zgledu očetovem. Ob nastopu svoje vlade je molil k Bogu za pomoč: „Ti, o Bog, si Davidu, mojemu očetu, izkazal veliko usmiljenje, in mene, svojega hlapca, si namesto Davida postavil za kralja črez toliko ljudstvo! Glej, neizkušen sem še. Zato te prosim: Daj mi učljivo srce, da sodim tvoje ljudstvo in vem razločevati med dobrim in hudim!“ — Bog mu reče v prikazni: „Ker si želel takih reči in ne dolgega življenja, ne bogastva, ne pogina svojih sovražnikov, ampak modrosti, da bi pravično sodil, zato sem ti izpolnil prošnjo ter ti podelil modrost in spoznanje, tako da nihče pred teboj ni bil tebi enak, in tudi za teboj ne bo. Pa tudi to, česar me nisi prosil, sem ti dal: bogastvo namreč in slavo, tako da noben kralj pred teboj ni bil tebi enak. Ako izpolnjuješ moje zapovedi in hodiš po mojih potih, kakor tvoj oče, bom tudi podaljšal tvoje dni.“

Salamon je izdelal modre naredbe za blagor ljudstva. Bil je visoko spoštovan pri vseh sosednjih kraljih in mir je vladal med njimi. Vsak Izraelec je brez strahu prebival pod svojo trto in pod svojo smokvo. Salamon je pisal tudi knjige, ki imajo premnogo naukov za ljudstvo.

63. Pregovori Salamonove modrosti.

Najbolj poučljiva knjiga, ki jo je Salamon spisal, je „knjiga pregovorov“. Nekateri pregovori so sledeči:

1. „Začetek modrosti je strah Gospodov.“ (1, 7.)

2. „Kdor hodi z modrimi, bo sam moder; prijatelj neumnežev bo tem enak.“ „Moj sin, ako te vabijo grešniki, ne hodi za njimi! Aki ti pravijo: Pojdi z nami! ne hodi ž njimi, zakaj njih noge hitijo v pogubljenje! Ne bodi kakor ptiči, ki se jim zastonj meče mreža pred oči.“ (13, 20.; 1, 10. 17.)

3. „Od vsega bogastva dragocenejša je modrost, in nič, česar si želiš, se ne da primerjati ž njo. Njene poti so lepe poti. Drevo življenja je tem, ki jo sprejmejo; in kdor jo drži, je srečen.“ (3, 15.—18.)

4. „Modri se boji in se ogiblje hudega; bedak zato ne mara in se misli varnega.“ (14, 16.)

5. „Kdor ljubi strahovanje, je moder; kdor pa grajo sovraži, je bedak.“ (12, 1.)

6. „Poslušaj svet in sprejemaj kazen, da boš moder!“ (19, 20.)

7. „Izprijeti človek ne ljubi tega, ki ga kaznuje, in ne hodi k modrim“ (15, 12.)

8. „Zaupaj v Gospoda iz vsega svojega srca in ne zanašaj se na svojo razumnost! Na vseh svojih potih misli na Boga in prav bo vodil tvoje stopinje!“ (3, 5. 6.)

9. „Pojdi k mravlji, lenuh, in oglej si njene poti in uči se modrosti! Nima ne vodnika, ne učenika, ne zapovednika, in vendar si pripravlja poleti živeža in nabira zalogo ob žetvi.“ (6, 6.—8.)

10. „Moj sin, ohrani zapovedi svojega očeta in ne zapusti postave svoje matere; zakaj zapoved je svetilo in postava luč, in svarilo učitelja je pot življenja!“ (6, 20. 23.)

11. „Pot pravičnih je kakor svetla luč; pot brezbožnih pa je temna; ne vedo, kje padejo; njih konec je bridek kakor pelin in oster kakor dvorezen meč; njih noge gredo v smrt in njih koraki segajo do pekla.“ (4, 18. 19.; 5, 4. 5.)

12. „Svarjenja Gospodovega ne zavrzi in ne omaguj; zakaj kogar Gospod ljubi, tega tepe in ljub mu je kakor sin očetu!“ (3, 11.—12.)

13. „Kakor se srebro izkuša v ognju in zlato v topilnici, tako izkuša Gospod srca z bridkostmi.“ (17, 3.)

14. „Kdor ne rabi šibe, sovraži svojega sina; kdor pa ga ljubi, ga vedno strahuje.“ (13, 24.)

15. „Kaznuj svojega sina, da ne izgubiš upanja!“ (19, 18.)

16. „Mladič, vaje svoje poti, tudi v starosti z nje ne stopi.“ (22, 6.)

17. „Ne odteguj otroku krotitve; zakaj če ga s šibo udariš, ne bo umrl. Ti ga boš s šibo udaril, njegovo dušo pa boš pekla rešil.“ (23, 13. 14.)

18. „Šiba in kazni podeljuje modrost; deček pa, ki je prepuščen svoji volji, dela sramoto svoji materi.“ (29, 15.)

19. „Kdor preklinja svojega očeta in svojo mater, mu bo luč ugasnila v največji temi.“ (20, 20.)

20. „Oko, ki zaničuje očeta in mater, naj vrani izkljujejo in mladi orli požrejo!“ (30, 17.)

21. „Lažnive ustnice so Gospodu gnusoba; vseč so mu pa, kateri ravna odkritosrčno.“ (12, 22.)

22. „Kdor nabira zaklade z lažnim jezikom, je nečimern in nespameten in se zaplete v zanke smrti.“ (21, 6.)

23. „Kdor varuje svoja usta in svoj jezik, varuje težav svojo dušo.“ (21, 23.) — „Veliko govoriti ni brez greha; kdor pa brzda svoje ustnice, je jako moder.“ (10, 19.)

24. „Kdor skriva svoje pregrehe, mu ne bo dobro; kdor pa se jih obtoži in jih opusti, bo dosegel usmiljenje.“ (28, 13.)

25. „Ne pečaj se ž njim, ki razodeva skrivnosti in ravna zvičajno in svoja usta široko odpira!“ (20, 19.)

26. „Beseda o pravem času je zlato jabolko v srebrni skledici.“ (25, 11.)

27. „Kdor se usmili ubožca, posoja na bogate obresti Gospodu; on mu bo povrnil.“ (19, 17.)

28. „Usmiljenje izkazovati in prav delati je Gospodu bolj všeč ko daritev.“ (21, 3.)

29. „Kdor zaničuje ubogega, zasramuje njegovega stvarnika; in kdor se veseli nesreče drugega, ne bo brez kazni.“ (17, 5.)

30. „Če je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti; če je žejen, daj mu vode piti; tako boš žerjavico nosil na njegovo glavo,¹⁾ in Gospod ti bo povrnil.“ (25, 21. 22.)

31. „Pričakovanje pravičnih je veselje; upanje hudobnih pa izgine.“ (10, 28.)

¹⁾ Spoznal bo svojo krivico in bolelo ga bo, da te je razžalil, kakor bi bolelo koga, če bi mu žerjavico deli na glavo.

32. „Pravični nikdar ne omahuje.“ (10, 30.)

33. „Pravičnost povzdiguje narod; greh pa dela ljudstva nesrečna.“ (14, 34.)

34. „Boljše je malo po pravici, ko veliko po krivici.“ (16, 8.)

35. „Pravični skrbi tudi za svojo živino; srce brezbožneža pa je neusmiljeno.“ (12, 10.)

36. „Gospod je daleč od brezbožnega; molitve pravičnega pa usliši.“ (15, 29.)

37. „Gospod vidi poti človekove in pazi na vse njegove stopinje. Brezbožneža ujamejo njegove hudobije; in vezi njegovih grehov ga zvežejo.“ (5, 21. 22.)

38. „Česar se brezbožni boji, ga bo zadelo.“ (10, 24.) Bogastvo ne bo nič pomagalo na dan sodbe; pravičnost pa bo rešila smrti.“ (11, 4.)

39. „Kdor se zanaša na svoje bogastvo, bo padel; pravični pa brstijo kakor zeleneče pero.“ (11, 28.)

40. „Boljše je dobro ime, ko veliko bogastva.“ (22, 1.)

41. „Miroljuben jezik je drevo življenja; nebrzdan pa zatira duha.“ (15, 4.)

42. „Krotek odgovor omehča jezo; trda beseda vname srd.“ (15, 1.)

43. „Veselo srce pomladi leta; žalosten duh osuši kosti.“ (17, 22.)

44. „Mirna vest je kakor vedna gostija.“ (15, 15.)

45. „Ne sklepaj prijateljstva z jezljivim človekom.“ (22, 24.) — „Kakor oglje pri žerjavici in les pri ognju, tako napravi jezen človek prepir.“ (26, 21.)

46. „Neumnež izpove v jezi vse; modri se premaguje in prihrani za primeren čas.“ (29, 11.)

47. „Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.“ (26, 27.)

48. „Gnusoba je Gospodu sleherni prevzetnež.“ (16, 5.)

49. „Pred pogubo gre ošabnost in pred propadom se človek povzdiguje v napuhu.“ (16, 18.)

50. „Kdor se da voditi od strahu pred ljudmi, bo hitro padel; kdor v Boga zaupa, bo povišan.“ (29, 25.)

64. Salamonova modra razsodba.

Vsakdo, ki je imel kako sporno zadevo, je smel priti pred Salamona ter jo razložiti. Prideta tudi dve ženi. Ena izmed njiju reče: „Jaz in ta žena sva sami stanovali v eni hiši; vsaka je imela svoje dete. Umrl je pa sin te žene; zakaj v spanju ga je zadušila. Ponoči, ko sem jaz spala, je vstala, vzela mojega sina skrivoma ter je dela svoje mrtvo dete na njegovo mesto. Zjutraj sem našla mrtvo dete. Ko sem ga pa pri belem dnevu natančneje pogledala, sem našla, da ni moje dete.“ Druga žena pa pravi: „Ni tako, kakor praviš; ampak tvoj sin je mrtev, moj pa živi.“ „Lažeš,“ reče prva, „zakaj moj sin živi in tvoj je mrtev.“ Tako sta se prepirali vpričo kralja.

Salamon je hotel izkušati ženi, katera živo dete bolj ljubi. Da bi tako spoznal pravo mater, reče: „Prinesite meč!“ Ko ga služabniki prinesejo, ukaže: „Razsekajte živega otroka in dajte ga vsaki polovico!“ Vsa prestrašena zakliče ena: „Prosim, kralj, dajte ji živo dete in nikar ga ne umorite!“ Druga pa reče: „Ne bodi ne moje, ne tvoje, ampak razdeli naj se!“ Nato reče Salamon: „Dajte oni živega otroka in ga ne umorite; zakaj ona je mati!“

Vse ljudstvo je slišalo to rozsodbo in se je balo kralja, ker je videlo, da je božja modrost bila v njem za rozsodbe pravde.

65. Zidanje in posvečevanje templja.

V četrtem letu svojega vladanja začne Salamon na gori Morija zidati hišo Gospodu. Silno veliko število različnih delavcev je delalo sedem let. Načrt templja je bil isti, ki je po njem Mojzes naredil sveti šotor. Le večja in krasnejša je bila stavba.

Salamon je zidal svetišče šestdeset komolcev dolgo, dvajset komolcev široko in trideset komolcev visoko. Strop in stene so bile narejene iz cedrinega lesa, tla iz cipresinega. Stene so bile bogato pozlačene in okrašene z rezbarijami, ki so predstavljale kerubime, palme in cvetlice tako umetno, da se je videlo, kakor bi rasle iz sten.

Dva preddvora sta bila pri svetišču. Notranji je bil odločen za duhovne, zunanji za ljudstvo. V zunanjem preddvoru, ki je ob-

dajal celo svetišče, so bili hodniki. V notranjem preddvoru je stal veliki oltar za žgalne daritve in velika bronasta posoda za vodo. Dvanajstero bronastih volov je nosilo velikansko, mnogolično okrašeno posodo. Zaradi velikosti so imenovali to posodo bronasto morje. Za službo božjo je Salamon še dal narediti veliko zlatih posod. Streha svetega šotora je bila tako umetno izdelana, da se je svetila zlata in dragih kamenov, kadar jo je obsijalo solnce.

Sedem let je zidal tempelj. K njegovi posvetitvi zbere Salamon vse kneze in starejšine ljudstva. V slovesnem obhodu so duhovni nesli skrinjo zaveze v tempelj. Salamon in ljudstvo je šlo pred njo in veliko število goved in ovč se je darovalo. Leviti so brenkali na harpe, cimbale in citre ter peli: „Hvalite Gospoda, ker je dober, ker je večno njegovo usmiljenje!“ Ko je skrinja zaveze bila postavljena v najsvetejšem, se napolni hiša Gospodova z oblakom in veličastvo božje se pokaže.

Salamon poklekne, razprostre svoje roke proti nebesom ter moli: „Gospod, Bog Izraelov! Ni ga Boga tebi enakega: Nebesa in nebes nebesa te ne morejo obseči, koliko manj ta hiša, ki sem ti jo sezidal. Vendar pa, Gospod, moj Bog, glej na molitev svojega

hlapca in na njegovo milo prošnjo! Gospod, moj Bog! Sliši hvalo in molitev, ki ti jo prinaša danes tvoj hlapec, da naj bodo tvoje oči odprte nad to hišo noč in dan! Sliši molitev svojega hlapca in svojega ljudstva, kadar prosijo na tem kraju! Kdorkoli moli na tem kraju, usliši ga in bodi mu milostljiv!“

Ko je Salamon dokončal svojo molitev, je šinil ogenj z nebes in použil daritev. Ljudstvo je pokleknilo in molilo Boga; duhovni pa so prepevali Gospodu hvalne pesmi. Sedem dni se je obhajala slovesnost. Gospod se je drugič prikazal Salamonu ter mu rekel: „Uslišal sem tvojo molitev in posvetil to hišo, da se bo moje ime vedno molilo tukaj. Moje oči in moje srce bodi vedno tukaj in uslišal bom molitev tega, ki bo molil na tem kraju. Ako pa zapustite moje postave, bom zavrzel to hišo in vas iztrebil iz te dežele in vi bodele v pregovor in v svareč zgled za vsa ljudstva.“

66. Salamonovo veličastvo in njegova smrt.

Tudi zase je Salamon pozidal krasno palačo. Prestol je bil umotvor iz zlata in iz slonove kosti. V dvorani je viselo dvesto velikih in tristo malih ščitov iz čistega zlata; vse posode in pohištvo je bilo zlato. Noben kralj ni bil Salamonu enak ne v bogastvu in ne po veličanstvu.

Vsi sosednji knezi so zelo čislali Salamona zaradi njegove modrosti. Mnogi so prihajali, da bi ga videli in slišali njegovo modrost. Tudi kraljica iz Sabe je prišla iz daljine z velikim spremstvom, da bi mu stavila različna vprašanja ter slišala njegove modre svete. Vsemu, kar je videla in slišala, se je čudila, rekoč: „Resničen je sloves, ki sem ga slišala v svoji deželi o tvoji modrosti. Nisem verovala, ko so mi pripovedovali. Zdaj pa sem videla, da mi niso niti polovice povedali; tvoja modrost in tvoja dela presegajo glas, ki sem ga slišala. Blagor tvojim ljudem, tvojim hlapcem, ki vedno stoje pred teboj in slišijo tvojo modrost. Hvaljen Gospod, tvoj Bog, ki te je postavil na prestol!“

Ko se je Salamon postaral, so mu poganske žene spačile srce. Nekdaj tako modri kralj je padel tako globoko, da je tudi malikom postavil tempelj ter jih sam hodil molit.

Po zgledu svojega kralja je prišlo tudi mnogo podložnikov in malikovalo. Tako je bilo tudi ljudstvo od Salamona zapeljano v malikovanje. Zato ga je Bog zapustil in mu rekel: „Ker nisi držal mojih zapovedi, bom po tvoji smrti dal kraljestvo enemu tvojih služabnikov. Le en del bom dal tvojemu sinu zaradi Davida, mojega hlapca.“

Vsled svoje vedno večje zapravljivosti je Salamon ljudstvo hudo stiskal z davki. In ljudstvo se je uprlo. Salamon je upor sicer zatrl, pa je umrl kmalu potem, oseminpetdeset let star.

Tretja doba.

Kraljestvo propada.

a) Od razdelitve kraljestva do asirske sužnosti (975 do 722 pred Kristusom).

67. Razdelitev kraljestva.

Po smrti Salamonovi nastopi vlado njegov sin Roboam. Iz vseh rodov kraljestva pridejo h kralju sli in mu rečejo: „Tvoj oče nam je naložil pretrd jarem; olajšaj nam ga in služili ti bomo!“ Roboam jim odgovori: „Črez tri dni se povrnite k meni!“ Nato pa vpraša stare svetovalce svojega očeta, kaj naj stori. Odgovoré mu: Če uslišiš njih prošnjo in dobrotljivo govoriš ž njimi, ti bodo služili vse žive dni.“ Kralj zavrže ta svet in vpraša mladeniče, ki so ž njim zrasli. Odgovore mu: „Reci ljudstvu: Moj oče vam je naložil težek jarem, jaz ga bom naredil še težjega; moj oče vas je tepel z biči, jaz vas bom tepel s škorpijoni.“ ¹⁾ Ko sli črez tri dni pridejo h kralju, jim odgovori takó. In ljudstvo je bilo ogorčeno. Deset rodov si izvoli Jeroboama, enega izmed služabnikov Salamonovih, za svojega kralja in odpade od Roboama. Le dva rodova, Juda in Benjamin, mu ostaneta zvesta.

¹⁾ Škorpijoni so se imenovali biči, ki so ž njimi topli živali. Na kratkem ročniku so bili pritrjeni jermeni, ki so na koncu nosili železne kavljčice ali krogle z železnimi konicami.

Tako je bilo kraljestvo razdeljeno v dva dela. En del se je imenoval kraljestvo Juda z glavnim mestom Jeruzalemom. Vlada ga je Roboam. Drugi del se je imenoval kraljestvo Izrael z glavnim mestom Samarijo. Kralji obeh kraljestev so se pogosto vojskovali med seboj.

Jeroboam, kralj izraelskega kraljestva, se je bal, da bi ljudstvo zopet odpadlo od njega ter prešlo k Roboamu, če bi zahajalo k praznikom v Jeruzalem, kakor je Gospod v postavi zapovedal. Zato je postavil malike, namreč dvoje zlatih telet in je rekel ljudstvu: „Nikar ne hodite več v Jeruzalem! Glejte, to sta bogova, ki sta vas izpeljala iz Egipta.“ Tako je veliko ljudstva zapeljal v malikovanje. Ravno tako hudobni so bili naslednji kralji v tem kraljestvu. V kraljestvu Juda so kralji bili boljši; pa tudi tukaj so nekateri malikovali ter zapeljali ljudstvo v mnoge pregrehe.

Bog je pošiljal pobožne in goreče može, ki so izkušali ljudstvo poboljšati. Z resnimi besedami so pridigovali zoper grehe, ki so se udomačevali. Ti možje se imenujejo preroki. Vedno so spominjali Izraelce na obljubljenega Odrešenika. Mnogo reči so napovedali o njem. Da je Bog vzvišal njih ugled, je mnogim izmed njih podelil dar, delati čudeže.

Kdor druge vabi v greh, je sokriv tega greha in pohujšuje bližnjega. Bližnjega pohujšuje, kdor mu pregrešno, bodisi z besedo bodisi z dejanjem, daje povod, da greši, ali kdor ga celo namenoma zapeljuje v greh. — Gorje svetu zavoljo pohujšanja! Mat. 18, 7. — Ne slušaj glasu tistih, ki hočejo hudo; marveč zvesto izpolnjuj zapovedi božje!

68. Prerok Elija.

(912 pred Kristusom.)

Med vsemi kralji kraljestva Izrael je bil Ahab najbrezbožnejši. Za ženo je imel poganko, Jezabelo po imenu, ki ga je zapeljala v najostudnejše malikovanje. Maliku Balu je pozidal tempel in njegove podobe je postavil na različnih krajih dežele, da bi tudi ljudstvo zapeljal v malikovanje. Tudi je poklical štiristo petdeset malikovalskih svečnikov in je umoril mnogo prerokov pravega Boga, ki so pridigovali zoper to pregreho.

V tistem času je živel posebno goreč prerok, Elija po imenu. Elija pride k Ahabu in reče: „Kakor resnično živi Gospod, naš Bog, pred čigar obličjem stojim: v teh letih naj ne pade ne rosa ne dež, dokler jaz ne rečem.“

Na božje povelje se je podal Elija v gorovje in je prebival pri potoku Karit. Zjutraj in zvečer so mu krokarji prinašali kruha in mesa, in voda iz potoka mu je bila pijača. Kakor je rekel Gospod, tako se je zgodilo. Vse, kar je bilo zelenega, se je posušilo in velika lakota je nastala po vsej deželi.

Ko se tudi potok posuši, reče Bog Eliji: „Idi v Sarepto v deželi Sidoncev; zakaj ondi sem zapovedal vdovi, da te preživi!“ Elija gre. Ko pride do mestnih vrat, najde ženo, ki ravno nabira drv; pokliče jo, rekoč: „Daj mi malo vode piti!“ In ko gre, da bi mu je prinesla, zakliče za njo: „Prosim, tudi grizljaj kruha mi prinesi!“ Žena pa odgovori: „Kakor resnično živi Gospod: Nimam kruha, ampak le še peščico moke v loncu in malo olja v vrču. Ravno nabiram drv, da zase in za svojega sina pripravim podpepelnik, da jeva in potem umrjeva.“ Elija pa odgovori: „Nikar se ne boj, ampak pojdi in stori, kakor si rekla; vendar meni najprej

naredi iz moke majhen podpepelnik in mi ga prinesi. Potem pa speci podpepelnik sebi in svojemu sinu; zakaj tako govori Gospod: Moka v loncu naj ne poide in vrč olja naj se ne izprazni do dneva, ko bo Gospod zopet dal dežiti na zemljo.“ Vdova stori po Elijevi besedi, in od tega dne ni poslala moka v loncu in vrč olja se ni izpraznil.

Črez nekoliko časa zboli vdovi sin in umrje. Žena je bila vsled tega zelo žalostna. Elija je sočutil njeno bolečino. Trikrat se nagne črez mrtvega dečka in moli k Bogu: „Gospod, moj Bog! prosim te, naj se vrne duša tega dečka zopet v njegovo telo!“ Bog je uslišal njegovo molitev in deček je oživel. V prevelikem veselju zakliče žena: „Zdaj spoznam, da si mož božji, in Gospodova beseda v tvojih ustih je resnična.“

Nasičevati lačne, napajati žejne, sprejemati popotnike, so telesna dela usmiljenja, ki zaslužijo veliko plačilo pri Bogu.

69. Elijeva daritev. Konec lakote.

Tri leta in šest mescev že ni deževalo. In Gospod reče Eliji: „Pojdi k Ahabu, zakaj zopet hočem zemlji dati dežja!“ Elija gre. Ko ga Ahab zagleda, mu reče: „Ali si ti tisti, ki je spravil Izraelce v nesrečo?“ Elija odgovori: „Nesreče nisem zakrivil jaz, ampak ti in hiša tvojega očeta, ki ste zapustili zapovedi Gospodove in ste hodili za malikom Balom. Zdaj pa zberi ves Izrael pri gori Karmel, tudi štiristo petdeset Balovih duhovnov!“ Ahab stori tako.

Elija stopi pred zbrano ljudstvo in reče: „Kako dolgo omahujete na obe strani? Ako je Gospod pravi Bog, hodite za njim; ako pa Bal, hodite za njim!“ Ljudstvo ne odgovori niti besedice. In Elija zopet pravi: „Jaz sem sam tukaj kot prerok Gospodov, Balovih duhovnov pa je štiristo petdeset. Dajte nam dva vola. Enega naj si izberejo oni. Naj ga zakoljejo in položijo na drva, ognja pa naj ne podtikajo. Jaz bom pripravil drugega vola, ga položil na drva in ognja tudi ne bom podložil. Potem kličite svoje bogove; jaz pa bom klical ime svojega Gospoda. Bog, ki pošlje ogenj, da použije daritev, je pravi Bog.“ Ljudstvo odgovori: „Ta predlog je prav dober.“

Malikovalski svečeniki vzamejo enega vola, ga zakoljejo, položijo drva in dar na oltar. Potem pa skačejo po svoji navadi okrog oltarja in vpijejo od jutra do poldne: „Bal, usliši nas!“

Toda ogenj ni padel. Ko je že minilo poldne, jih zasmehuje Elija, da bi ljudstvu pokazal neumnost malikovanja, ter reče: „Vpijte glasneje! Bal se morebiti pogovarja, ali je na potovanju, ali morda spi; vpijte glasno, da se vzbudi!“ Vpijejo še bolj na glas in po svoji šegi se vrezujejo z noži, tako da jih kri oblije; toda zaman.

Proti večeru reče Elija ljudstvu: „Pridite k meni!“ Iz dvanajst kamenov postavi oltar v imenu Gospodovem, izkoplje okrog njega jarek, naloži drva in dar na oltar ter ukaže vode naliti na drva, tako da so bila popolnoma premočena. Voda je tekla črez oltar in napolnila jarek. Nato stopi Elija k oltarju in moli: „Gospod, Bog Abrahamov, Izakov in Jakobov! Pokaži danes, da si ti Bog Izraelov in jaz tvoj hlapec, in da sem vse to storil po tvoji zapovedi! Usliši me, da ljudstvo spozna, da si ti Gospod, in se izpreobrne k tebi!“ — Kar pade ogenj z nebes in použije žgalni dar, drva in kamenje, in polize vodo v jarku. Ko ljudstvo to vidi, pade na svoj obraz in govori: „Gospod — on je Bog! Gospod je naš Bog!“ In Elija gre na vrh gore in moli. In glej, prikaže se majhna meglica, ki naglo raste, nebo se hipoma prevleče s temnimi oblaki in ulije se močen dež ter poživi vso deželo.

70. Nabota po krivici kamenjajo.

Zraven kraljeve palače je imel mož, po imenu Nabot, vinograd. Ahab ga je hotel imeti, da bi povečal svoj vrt, in zato reče Nabotu: „Daj mi svoj vinograd! Dam ti zanj drugega, ali pa denarja, kolikor je vreden.“ Nabot odgovori: „Ni mi dovoljeno, ti prodati dediščine svojih očetov.“ Vsled tega je bil Ahab nevoljen in tako razkačen, da niti jesti ni hotel. Jezabela, njegova žena, ga vpraša, kaj se je pripetilo. Ahab ji pove. Zasmehljivo odgovori ona: „Ali je tak tvoj veliki ugled in ali si kralj v kraljestvu Izraelovem? Vstani in jej in bodi dobre volje! Jaz ti bom že pridobila vinograd.“

V imenu kralja je pisala pismo na mestno oblast: „Oskrbite skrivaj dva brezbožna moža, ki bota krivo pričala zoper Nabota, rekoč: Boga in kralja je preklinjal. Nato ga peljite vun in ga kamenjajte!“ Tako se je zgodilo.

Ko Ahab zve, da je Nabot mrtev, vzame vinograd za svojo last. Na božje povelje pride Elija k Ahabu ter mu reče: „To pravi Gospod: Umoril si in tuje blago si si prisvojil. Zato bodo psi lizali tvojo kri, kakor so lizali Nabotovo kri. In psi naj požró Jezabelo.“

Tri leta pozneje nastane vojska. Ahab je bil smrtno ranjen in je umrl. Psi so lizali njegovo kri. Nov kralj, Jehu po imenu, nastopi vlado. Ko pride v glavno mesto, je iz okna gledala Jezabela. Kralj jo ugleda in ukaže služabnikom: „Vrzite jo dol!“ In so storili. Psi so prišli ter jo požrli. Ko jo je Jehu po obedu hotel dati pokopati, niso našli drugega, kakor črepinjo, roke in noge.

71. Bog se prikaže Eliji. Elija v nebo vzet.

Tiste dni se Elija napoti v puščavo h gori Horeb. Po enem dnevu hoda je bil tako utrujen od glada, da je pričakoval smrti. Uleže se v senco nekega drevesa ter zaspi. Glej, angel Gospodov se ga dotakne in mu reče: „Vstani in jej, zakaj imaš še daljno pot!“ Elija se vzdigne in vidi zraven svoje glave kruh ¹⁾ in kozarec

1) Čudoviti kruh, ki ga je Elija dobil, je predpodoba presv. R. Telesa, ki nas hrani na potu v večno življenje.

vode. Poln hvaležnosti vzame jed in po njej okrepčan hodi štirideset dni in štirideset noči do gore Horeb. Tam se mu prikaže Gospod v šumljanju rahlega vetra ter mu reče: „Povrni se in mazili Elizeja za preroka! On bo tvoj naslednik.“

Elija se vrne v deželo Izrael ter mazili Elizeja za svojega naslednika, ki je bil poln gorečnosti za čast božjo. Elizej se je pridružil Eliju in mu je služil.

Gospod je hotel svojega zvestega služabnika vzeti z zemlje. Elija je šel k Jordanu. Elizej ga je spremljal. Ko prideta do reke, udari Elija s svojim plaščem vodo in reka se razdeli in po suhem gresta črez reko. Ko sta šla dalje in se pogovarjala med seboj, glej, ognjen voz se prikaže in Elija je bil na njem odmaknjen v viharju v nebo. Elizej je videl in klical: „Moj oče, moj oče!“ In ko ga ni več videl, je od žalosti raztrgal svoje oblačilo, potem je pobral Elijev plašč, ki mu je bil padel, in se je vrnil in zopet prišel k Jordanu. Elizej je z Elijevim plaščem udaril vodo, je klical Boga in reka se je razdelila. Elizej jo je prekoračil. Ko so to videli drugi učenci Elijevi, so rekli: „Duh Elijev je prišel nad Elizeja.“

72. Prerok Elizej.

Ko je bil Elija vzet v nebo, je Elizej pridigoval ljudstvu. Da bi ga malikovalski ljudje tem bolj pripoznali za poslanca božjega in raji slušali njegove opomine, je Gospod tudi po njem delal čudeže.

Nekega dne gre Elizej v Betel, kjer je bilo postavljeno zlato tele. In prišla je tolpa dečkov, ki so preroka zasmehovali, rekoč: „Pojdi gori, plešec! Pojdi gori, plešec!“ Elizej jim preti z božjo kaznijo, in glej, dva medveda planeta iz gozda in raztrgata dvainštirideset hudobnih dečkov.

Neko ubogo vdovo je upnik hudo stiskal zaradi dolga, ki ga ni mogla plačati. Pride torej k Elizeju ter mu potoži svojo stisko. Prerok ji reče: „Vzami toliko posod, kolikor jih imaš, izposodi si jih tudi od drugih ljudi, kolikor jih dobiš, in potem vlij olja v nje iz svojega vrča! Ne bo nehalo teči, dokler ne bodo polne vse posode. Potem prodaj olje in poplačaj dolg!“ Tako se je zgodilo in vdovi je bilo pomagano.

Tisti čas je v Siriji živel Naman, bogat in hraber vojaški poveljnik sirskega kralja. Gobe so se ga prijele in trpel je velike bolečine. Imel je deklo, ki je bila Izraelka. Nekega dne je pripo-

vedovala svoji gospe o prerokovih čudežih. „O, da bi pač bil moj gospod pri preroku, ki je v Samariji, gotovo bi ga ozdravil gob.“ Naman se takoj poda na pot v Samarijo. Spremlja ga mnogo služabnikov. In prišel je k Elizeju. Prerok mu sporoči po svojem služabniku: „Pojdi in se umij sedemkrat v Jordanu in boš ozdravljen!“ Nevoljen reče Naman: „Mislil sem, da pride vun k meni, da bo stoje klical ime Gospoda, svojega Boga, in se dotaknil s svojo roko mesta mojih gob, in me ozdravil. Ali niso sirske vode boljše, ko vse vode v Izraelu?“ Njegovi služabniki pa mu rečejo: „Oče, ako bi ti bil prerok naročil kaj težkega, bi bil moral storiti, da bi ozdravel, koliko bolj sedaj, ko ti je samo rekel: „Umij se, in boš očiščen!“

Naman je šel in se je sedemkrat umil v reki Jordan, in je bil očiščen. Ves vesel in hvaležen se vrne k Elizeju in reče: „Resnično, zdaj vem, da ni drugega pravega Boga, kakor je Bog Izraelcev. Prosim te, sprejmi kako darilo od svojega hlapca!“ Dasi mu je zelo ponujal, Elizej vendar ni vzel ničesar. Naman je odšel, hvaležen Bogu in preroku.

Giezi pa, služabnik Elizejev, je skrivoma tekkel za vozom. Naman ga vidi prihajati. Izstopi z voza ter mu gre naproti. Giezi reče: „Moj Gospod ti sporoča: Ravno sta prišla dva učenca prerokova, daj torej njima talent¹⁾ srebra in dvojno praznično obleko!“ Naman mu da dva talenta in dvojno praznično obleko. In Giezi se vrne domu ter poskrije denar in obleko. Ko pa pride pred Elizeja, ga vpraša prerok: „Od kod si prišel?“ Služabnik odgovori: „Tvoj služabnik ni hodil nikamor.“ Elizej pa mu reče: „Ali ni bil moj duh zraven, ko je mož izstopil iz voza in ti šel naproti? Zdaj si torej prejel srebro in vzel obleko, pa tudi Namanove gobe se te bodo prijele.“ In šel je od njega, gobav kakor sneg.

Še veliko drugih čudežev je storil Elizej. Še celo v grobu je Bog poveličal svojega zvestega služabnika. Po njegovi smrti so namreč roparji vdrli v deželo. Ravno so neki možje pokopavali mrliča. Ko zagledajo roparje, hitro vržejo mrliča v bližnji grob Elizejev. Ko se mrlič dotakne prerokovih kosti, zapet oživi in vstane.

¹⁾ Talent srebra je bilo približno 8000 kron našega denarja; talent zlata pa približno 120.000 kron. Srebrnik je imel vrednost dveh kron. Drahma ali denar, tudi desetka ali groš imenovan, je bil vreden 50 vinarjev. Najmanjši novcec je bil „drobiž“, vreden približno dva vinarja. (Po dr. Brüll, Bibelkunde.)

Z lakomnostjo greši, kdor neredno ljubi denar in premoženje. Kako ostudna je lakomnost! Iz lakomnosti izvira mnogo drugih grehov; zakaj „korenina vsega hudega je lakomnost.“ (I. Tim. 6, 10.) — Glej tudi, kako častitljive so svetinje, ker Bog po njih dela čudeže! Svetinje so: 1. ostanki trupel svetnikov; 2. reči, ki so bile v bližnji dotiki s Kristusom ali s svetniki, na primer sveti križ Kristusov.

73. Prerok Jona.

V mestu Ninive so bili zelo hudobni ljudje. Tja pošlje Bog preroka, Jona po imenu, rekoč: „Vstani in pojdi v Ninive, veliko mesto, in pridiguj tamkaj: Še 40 dni in Ninive poginejo.“

Jona s tem poveljem božjim ni bil zadovoljen. Rajši bi videl, da bi Bog pokončal Ninive. Da bi ušel povelju Gospodovemu, se poda v Jope ob Sredozemskem morju ter vstopi v ladjo, ki se je odpravljala v Španijo. Ko ladja odpluje, pošlje Bog velik vihar. Ladja je v nevarnosti, da se razbije. Poganski mornarji molijo k svojemu maliku za pomoč. Jona je pa spal v spodnjih prostorih. In krmar stopi k njemu, ga vzbudi ter mu reče: „Moli tudi ti k svojemu Bogu, da nam pomaga!“ Ko pa nevihta ne preneha, so rekli ljudje, ki so bili na ladji: „Pridite, žrebajmo, da zvemo, kdo je kriv te nesreče!“ In so vrgli žreb in zadel je Jona. Tedaj jim pripoveduje, kako je grešil, da je hotel ubežati Bogu, da ni izvršil njegovega ukaza. Reče jim: „Vzemite me in me vrzite v morje, in veter bo jenjal; vem namreč, da je zaradi mene prišel nad vas ta veliki vihar!“ In možje so veslali z vso močjo, da bi se vrnili na suho, pa niso mogli. Čimdalje bolj je razsajal vihar. Vzeli so torej Jona in ga vrgli v vodo. In glej, vihar je potihnil.

Gospod je poslal veliko ribo, ki je Jona živega požrla. Tri dni in tri noči je bil v ribjem trebuhu. Kesal se je svoje nepokorščine ter prosil odpuščenja. In glej, tretji dan plava riba k bregu ter vrže Jona še živega na suho.

In Gospod je drugič govoril Jonu, rekoč: „Vstani in pojdi v Ninive, v veliko mesto, in pridiguj v njem pridigo, ki ti jo govorim.“ In Jona se odpravi v Ninive in pridiguje pokoro, rekoč: „Še štirideset dni in Ninive poginejo.“ In Ninivljani so verovali v Boga. Oznanili so post. Od največjega do najmanjšega so oblekli raševino. Tudi kralj je vrgel s sebe svojo obleko, si

oblekel raševnik in je delal pokoro. Napovedal je post za ljudi in za živino. Vse ljudstvo se je vrnilo z grešne poti. In Gospod se je usmilil in odvrnil zažugano kazen. Jona si je pred mestom postavil kolibico in je tamkaj čakal, da mesto pogine. Ko je minilo štirideset dni in Ninive niso poginile, je bil nevoljen.

S tem je hotel Bog dati zgled usmiljenja. Ž njim je nameraval izpreobrniti izraelsko ljudstvo. Ljubeznivo torej pouči Jona. Pred prerokovim šotorom je naglo vzrastle bršljan, ki je dajal gosto senco. Jona se je tega veselil. Toda ponoči je črv izpodjedel koren; bršljan se je posušil in listje je odpadlo. In Jona se je žalostil nad to izgubo. Bog pa reče: „Ti žaluješ zaradi bršljana, ki se ž njim nisi nič trudil, in mu nisi dal rasti, ki je v eni noči zrastle in v eni noči izginil: in jaz ne bi prizanesel Ninivam, velikemu mestu, ki je v njem več kakor 120.000 ljudi, ki ne vedo, kje je desno in kje levo, in še toliko živali!“ Jona je spoznal svojo krivico in se je vrnil v izraelsko deželo.

Jona je v svoji usodi predpodoba Jezusa Kristusa. Vrgli so ga v morje, da so drugi bili rešeni; Jezus je po svojem trpljenju odrešil človeštvo večnega pogubljenja. — Njegovo tridnevno bivanje v ribjem trebuhu in njegova čudežna rešitev je predpodoba, kako je Jezus počival v grobu in tretji dan častitljivo

vstal od mrtvih. — Njegova pridiga poganom, ki je bil k njim poslan iz izraelskega ljudstva in ki so se izpreobrnili, dočim so Judje ostali v svojih grehah, je predpodoba, kako so apostoli bili poslani k poganom, ki so z veseljem vzprejeli evangelij, dočim je judovsko ljudstvo ostalo trdovratno.

74. Kraljestvo Izrael razpade.

(722 pred Kristusom.)

Izraelci so bili vedno bolj brezbožni. Videli so zgled na Ninivljanah, pa se niso izpreobrnili. Celo zasmehovali so opomine prerokov in uganjali so najostudnejše malikovanje. Postavili so si grozovitega malika, ki so mu rekali moloh. Darovali so mu žive otroke. Udali so se vedeževanju in prerokovanju iz znamenj po šegi poganov. Brez strahu so delali krivico. A zadene jih šiba božja, kakor so jim preroki pogosto napovedovali. Bog se je poslužil Ninivljanov, da je kaznoval izraelsko ljudstvo. Asirski kralj Salmanasar pridere z veliko vojsko v deželo, vzame glavno mesto Samarijo ter večino prebivalstva odpelje v sužnost.

Namesto odpeljanih Izraelcev pošlje asirski kralj prebivalce svojega kraljestva v zapuščeno deželo. Ti priseljeni pogani so se pomešali z zaostalimi Izraelci in so postali ž njimi eno ljudstvo. Imenovali so jih „Samaritane“ po nekdanjem glavnem mestu Samariji. Njih vera je bila mešanica iz poganske in judovske. Prebivalci Judeje so jih zaradi tega zelo sovražili. Da bi se že po imenu bolj ločili, so se prebivalci Judeje imenovali Jude. Ime Samaritan je veljalo Judom za psovko. Toliko je bilo sovraštvo, da noben Jud, če tudi je bil v sili, ni hotel vzeti niti požirka vode od Samaritana. Šele v poznejšem času so se Samaritani odpovedali malikovanju.

Tako je kraljestvo Izrael po 253 letnem obstanku za vselej prenehalo, zakaj le malo se jib je vrnilo iz asirske sužnosti. Kraljestvo samo se ni več obnovilo.

Božji mlini meljejo počasi,
toda prav na drobno —
Kazni bodo naj svarilni glasi
za srce hudobno!

75. Tobija.

Med Izraelci, ki so bili odpeljani v sužnost, je bil tudi zelo pobožen mož, T o b i j a po imenu. Pri splošnih šibah božjih sotrpijo tudi pobožni. Njim nesreča ni v kazen, marveč, da se vadijo še v večjih čednostih. V rokah božjih so dostikrat orodje, da se izpreobrnejo grešniki. Tako je bilo pri Tobiji. Asirski kralj ga je kmalu vzljubil in mu dovolil, prosto potovati po deželi. To naklonjenost je porabil Tobija, da je tolažil ujete Izraelce in jih opominjal k pokori. Od svojega premoženja jim je delil miloščino. Pomagal je v vseh stiskah, kolikor je mogel. Imel je sina, ki mu je bilo tudi ime Tobija.

Po smrti Salmanasarjevi je zakraljeval njegov sin Senaherib. Preganjal je ujete Izraelce in jih dal mnogo pomoriti. Tudi je izdal nečloveški ukaz: da se trupla umorjenih ne smejo pokopati, marveč pustiti, naj jih požró divje zveri. Tobija pa se je bolj bal Boga ko kralja. Najdena trupla umorjenih je skrival po dnevi v svoji hiši ter jih opolnoči pokopaval. Ko to sporočijo kralju, ukaže umoriti Tobija in mu vzeti vse njegovo premoženje. Tobija pa je zbežal s svojim sinom in s svojo ženo in se je skrival. Črez petinštirideset dni pa so kralja njegovi lastni sinovi umorili in Tobija se vrne na svoj dom, in vse njegovo premoženje mu je bilo povrnjeno. Preganjanje Izraelcev pa medtem ni popolnoma ponehalo. Tudi Tobija ni jenjal pokopavati mrličev in deliti miloščine.

Nekega dne pride Tobija utrujen od pokopavanja mrličev domu. Leže k steni in zaspi. Iz lastavičjega gnezda mu pade gorko blato v oči, in oslepel je. To ga je pahnilo v veliko stisko. S tkanjem je njegova žena Ana morala zaslužiti najpotrebnejše.

Nekega dne se je zgodilo, da je dobila kozliča in ga prinesla domov. Tobija je sumil, da ga ni dobila na pošten način, in je rekel: „Glejte, da ni kje ukraden! Dajte ga nazaj njegovemu gospodarju. Kaj ukradenega ne smemo ne jesti, ne se dotakniti!“ In morala je nesti kozlička nazaj. Nekateri sosedje in znanci so zasmehovali Tobijevo pobožnost. Tobija pa je tudi v trpljenju ostal stanoviten v svoji čednosti.

Prava ljubezen do bližnjega je znamenje prave ljubezni do Boga. Zakaj „zapoved imamo od Boga, da, kdor Boga ljubi, ljubi tudi svojega brata.“ (I. Jan. 4, 21.) Bogaboječi rad izkazuje bližnjemu telesna in duhovna dela usmiljenja.

76. Tobija opominja svojega sina.

Tobija je mislil, da bo kmalu umrl. Pokliče torej sina k sebi in ga lepo opominja, rekoč:

„Kadar Bog vzame k sebi mojo dušo, pokoplji moje telo! Imej v čislih svojo mater vse dni svojega življenja in se spominjaj, koliko nevarnosti je prebila zavoljo tebe! In kadar bo umrla, pokoplji jo zraven mene!“

„Vse dni svojega življenja imej Boga v svojem sreč in varuj se, da kdaj ne privoliš v greh in ne opustiš zapovedi Gospoda, našega Boga! Dajaj miloščino od svojega premoženja in ne obračaj svojega obraza od nobenega siromaka! Ako imaš veliko, dajaj obilno; ako imaš malo, dajaj tudi malo radovoljno!“

„Varuj se, moj sin, vse nečistosti in ne daj nikoli nič pregrešnega slišati o sebi! Ne dajaj nikoli napuhu gospodovati ne v svojih mislih, ne v svojih besedah, zakaj vsa spačenost se je začela v njem!“

„Kdor ti kaj dela, daj mu brž plačilo in ne odtrgaj dninarju ničesar! Glej, da nikdar drugemu ne storiš, kar nočeš, da bi kdo drugi tebi storil! Vselej išči sveta pri modrem možu!“

„Hvali Boga vsak čas in prosi ga, da vodi tvoja pota! Ne boj se, moj sin, živimo sicer ubožno, pa veliko dobrega bomo prejeli, ako se bojimo Boga, se greha ogiblremo in delamo dobro!“

In sin odgovori: „Oče, vse bom storil, karkoli si mi zapovedal.“

77. Mladi Tobija gre na pot.

Tobija je pred nekoliko leti deset talentov srebra posodil možu, po imenu Gabel, v Ragesu v Mediji ter si dal napraviti dolžno pismo. In to izroči svojemu sinu, da izterja denar, ker ga zdaj silno potrebuje. Ker pa je sin bil še mlad in tudi poti ni poznal, mu je rekel oče: „Poišči si zanesljivega človeka, ki pojde s teboj!“

Tobija gre in najde zalega mladeniča, ki je poznal pot ter bil pripravljen, iti z njim. (Bil je nadangel Rafael, ki ga je Bog poslal v vidni podobi mladeniča, da bi ga varoval.) Tobija pelje mladeniča k svojemu očetu. Oče vesel blagoslovi svojega sina,

rekoč: „Srečno potujta! Bog bodi z vama na vajini poti in njegov angel naj hodi z vama!“

Na večer prvega dne prideta do reke Tigris. Tobija si hoče umiti noge. Zelo velika riba pride in ga hoče zgrabiti za noge ter potegniti v vodo. Tobija se ustraši ter kliče svojemu spremljevalcu: „Gospod! Zgrabiti me hoče.“ Angel pa odgovori: „Primi ribo za škрге in potegni jo vun!“ Tobija stori tako. Nato iztrebi ribo. Angel pa mu reče: „Sree, žolč in jetra ohrani; zakaj rabijo se za zdravila!“ Kos ribe skuhata in snesta; ostalo nasolita in vzameta s seboj za živež na pot.

In prišla sta v mesto, ki je v njem prebival sorodnik Tobijev, Raguel po imenu. Angel reče: „Tukaj je tvoj sorodnik; pri njem ostaneva. Ima edino hčer, Saro po imenu, ki bo podedovala vse njegovo veliko premoženje. Prosi ga, da ti jo da za ženo! Ko stopita v hišo, ju Raguel prijazno sprejme. Tobija pove svojo prošnjo, kakor mu je angel naročil. Raguel se pomišlja. Angel pa mu reče: „Ne boj se; mladenič je bogaboječ in dober!“ Zdaj pa oče privoli, prime desnico svoje hčere, jo položi v desnico Tobijevo in moli nad njima:

„Bog Abrahamov, Izakov in Jakobov bodi z vama!“ Med gostovanjem gre angel k dolžniku in prinese izposojeni denar.

78. Mladi Tobija se vrne.

Ko že dva tedna pretečeta, se Tobija ni hotel več muditi in zato je rekel Raguelu: „Vem, da moj oče in moja mati štejeta dneve in se bota žalostila, če izostanem predolgo. Dovolj mi torej da se povrnem domov!“ Raguel mu da polovico svojega premoženja, čredo, hlapce in mnogo dragocenosti, blagoslovi Tobija in Saro, svojo hčer, ter ju odpusti.

Ker so zaradi mnogih čred potovali le počasi, hiti Tobija z angelom naprej. Na potu pa reče angel: „Kadar prideš k očetu, pomaži njegove oči z ribjim žolčem, ki si ga hranil, in bo zopet gledal luč neba ter se bo veselil, da te vidi.“

Medtem so bili starši zaradi sina zelo v skrbeh. Mati je jokala neprenehoma. „Oh, oh, moj sin! Zakaj sva te poslala na tuje, tebe, svetlobo najinih oči, palico najine starosti, tolažbo najinega življenja, upanje najinega zaroda! Saj sva v tebi samem

vse imela, ne bi te bila imela od sebe izpustiti.“ Vsak dan je hodila na bližnji hrib ter se ozirala v ono stran, odkoder bi imel priti Tobija. Naposled ga zapazi in spozna, hiti domov povedat možu: „Tvoj sin prihaja!“ In že priteče naprej tudi pes, ki ga je bil Tobija vzel s seboj.

Oče se da peljati in gre naproti svojemu sinu. Objameta se in poljubita ter zahvalita Boga za milostno varstvo. Nato pomaže sin oči slepega očeta z ribjim žolčem. In glej, odlušči se bela mrena iz oči in oče izpregleda. Zdaj je veselje priklopelo do vrhunca in vsi hvalijo Boga. Tobija pa reče:

„Hvalim te, Gospod, Bog Izraelov, ker si me udaril in me zopet ozdravil; zakaj zopet vidim svojega sina.“ Sin pripoveduje dobremu očetu vse, kar se je zgodilo. Za sedem dni pride Sara s hlapci, deklami in čredo in vsi se zelo veselijo.

Oče in sin sta še vedno mislila, da je spremljevalec človek in sta ga hotela poplačati za izkazane velike dobrote. Prosila sta ga, da vzprejme v zahvalo polovico premoženja. Angel pa se da zdaj spoznati in reče: „Hvalita Boga in poveljučjta ga, ker vama je izkazal usmiljenje! Boljša je molitev s postom in miloščino, ko spravljati zlate zaklade. Kadar si s solzami molil in mrliče pokopaval, sem jaz prinašal tvojo molitev pred Gospoda. In ker si bil Bogu prijeten, te je morala potrditi izkušnja. Mene je poslal Gospod, da te ozdravim. Jaz sem R a f a e l, eden izmed angelov, ki stojimo pred Gospodom.“ Ko to slišita, se prestrašita in trepetaje padeta na svoje obličje. Angel pa jima reče: „Mir vama bodi; ne bojta se. Po volji božji sem bil z vama; njega poveljučjta, njemu prepevajta slavo! Zdelo se je sicer, da z vama jem in pijem; toda jaz imam nevidno jed in pijačo, ki je ljudje ne morejo videti.“ In je izginil izpred njunih oči.

Oče in sin sta hvalila Boga in tri ure sta vztrajala v molitvi. Stari Tobija je živel še dvainštirideset let in je umrl stoidve leti star. Ko je umrla tudi dobra mati, se sin in Sara odpravita k Raguelu. Tamkaj je živel še dolgo srečno, je ostal pobožen in bogaboječ do smrti.

Dobri angeli so nam blagohotni: ljubijo nas in varujejo na duši in na telesu, opominjajo k dobremu in prosijo za nas. — Bog vodi in obrača tudi hudo in trpljenje na dobro: hudobne hoče s tem kaznovati in poboljšati, dobre pa izkušati in jim povečati zaslužnje za nebesa.

b) Kraljestvo Juda do babilonske sužnosti.

(975 do 606 pred Kristusom.)

79. Najznamenitejši kralji za Roboamom.

Dežela, ki je po Salamonovi smrti ostala zvesta njegovemu sinu Roboamu, se je imenovala kraljestvo Juda. V njem se je češčenje pravega Boga in izpolnjevanje njegovih zapovedi ohranilo mnogo dalje, ko pa v kraljestvu Izrael. Jeruzalem je bilo glavno mesto. Kralji iz Davidovih potomcev so bili večinoma bogaboječi.

Vendar so tudi med njimi nekateri odstopili od postave. Eden takih je bil Ozija. Veliko let je delal, kar je bilo prav pred obličjem božjim, in vladal je srečno. Pa sreča ga je zapeljala v napuh. Drznil se je celo, mešati se v službo duhovnov. Nekega dne gre namreč v svetišče templja, da bi zažgal kadilo. Veliki duhoven se mu ustavi, rekoč:

„Ni tvoje opravilo, kralj, da bi zažigal kadilo Gospodu! To gre duhovnom, ki so posvečeni za to službo. Pojdi torej iz svetišča in ne zaničuj postave Gospodove!“ Ozija se razsrdi in s kadilnico v roki grozi duhovnom. In glej, v tem trenutku je bil gobav po vsem telesu. Ozija se prestraši in hiti iz svetišča. Ostal je gobav do smrti.

Med pobožnimi kralji se je posebno odlikoval Jozafat. Bogaboječe može je izvolil za sodnike, ukazal je poučevati ljudstvo v postavi Gospodovi ter ga je navajal k dobremu. Bog je blagoslovil njegovo vladanje in mu je podelil zmago nad sovražniki.

Drug zelo pobožen kralj je bil Ezekija. Za vlade njegovega očeta se je bilo udomačilo malikovanje. Ezekija pa je ukazal razrušiti vse malike v deželi. Prizadeval si je urediti in utrditi pravo vero in izpolnjevanje božjih zapovedi. Tisti čas je asirski kralj Senaherib z ogromno vojsko pridrvil v deželo in oblegal mesto Jeruzalem. Ezekija pa je zaupal v pomoč Gospodovo; sam je šel v tempelj in prosil Boga pomoči. Prerok Izaija mu je oznanil, da bo uslišana njegova molitev. In glej, angel Gospodov pride naslednjo noč v šotor Asircev in pobije 185.000 mož. Ko Senaherib zjutraj vidi mrliča, zbeži od groze z ostalo vojsko ter se vrne v svojo deželo.

Ezekija je vladal še veliko let in je bil od Boga blagoslovljen in srečen z ljudstvom vred.

Po smrti pobožnega kralja je ljudstvo zopet malikovalo in prestopalo zapovedi Gospodove. Zato je Bog pošiljal šibe, pa tudi preroke, ki so ljudstvo svarili pred malikovanjem in s tem združenimi grehi in ga opominjali k pokori.

80. Judita.

Asirski kralj je zopet poslal velikansko vojsko, da bi podjarmil kraljestvo Juda. Bog pa je rešil ljudstvo po srčni bogaboječi ženi. Asirski vojskovodja Holofern si je bil že več mest osvojil in neusmiljeno pomoril njih prebivalce. In zdaj pride tudi pred mesto Betulijo ter ga oblega. Prebivalci se branijo hrabro. Holofern razdene vodovod. Hotel jih je tako prisiliti, naj se vdajo. Prebivalci so bili v veliki stiski. Že so sklenili, da se vdajo, ako v petih dnevih ne pride pomoč.

To zve pobožna vdova, Judita po imenu. Gre k predstojnikom mesta ter jim reče: „Zakaj izkušate Gospoda? Vi ste Gospodu odkazali čas za usmiljenje in ste mu po svoji volji določili dan! To je grešno govorjenje. Toda, ker je Bog usmiljen, delajmo pokoro in se ponižajmo pred Gospodom. Zaupajmo v Gospoda in osramotil bo naše sovražnike. Izkuša nas, kakor je izkušal tudi naše očete, da se potrdimo v bridkosti. Šibe Gospodove naj nam bodo v poplavljanje, in ne v pogubljenje.“ Predstojniki odgovore: „Vse, kar si govorila, je resnica. Prosi torej za nas; zakaj sveta žena si, in se bojiš Boga.“

In Judita gre v svojo sobo, obleče izpokorno obleko, potrese glavo s pepelom in goreče moli h Gospodu. Nato vstane, se mazili in ozaljša z najlepšim okrasjem ter gre s svojo deklo v tabor Asircev. Ko pride tja, zahteva, da jo peljejo k Holofernu. Ta ji pride prijazno naproti; svojim služabnikom pa ukaže, naj ji dovolijo prosto hoditi v taboru vun in noter.

Četrty dan je Holofern napravil pojedino in je pil vina čez mero. Potem se je ulegel v posteljo in je zaspal. Njegovi služabniki so se odstranili ter podali v svoje šotore. Tu stopi Judita k postelji spečega vojskovodja, moli s solzami tiho k Bogu, rekoč: „Okrepi

me, Gospod, v tej uri!“ Nato seže po Holofernov meč, ki je visel v šotoru na stebru, ter mu odseka glavo. Da jo dekli, ki jo vtakne v pripravljeno vrečo. Vrneta se v Betulijo.

Še ponoči zbere Judita ljudstvo in vsem pokaže Holoferново glavo, rekoč: „Hvalite Gospoda, našega Boga, ki ni zapustil teh, ki so upali vanj! Meni je izkazal milost in po moji roki je umoril sovražnika svojega ljudstva. Kakor resnično živi Gospod, me je njegov angel varoval, ko sem šla odtod, ko sem bila tam in ko sem se vračala sem, in me je ohranil neoskrunjeno. Hvalite ga vsi, ker je dober, ker je večno njegovo usmiljenje.“ In vsi so molili Gospoda. Ozija, poglavar ljudstva, pa reče Juditi: „Hči, ti si blagoslovljena od Gospoda, Boga najvišjega, pred vsemi ženami na zemlji!“ Zgodaj zjutraj planejo Izraelci na asirski tabor. Asirci hočejo vzbuditi vojskovodjo. Najdejo ga brez glave ležati na tleh. Polasti se jih strah in vsi pobegnejo.

Ljudstvo povečuje zdaj Judito. Sam veliki duhoven pride iz Jeruzalema v Betulijo in jo hvali:

„Ti slava Jeruzalema, ti radost Izraela, ti čast našega ljudstva; zato boš blagoslovljena na veke.“

In obhajali so zmagoslavje. Judita je živela še mnogo let. Ko je umrla v visoki starosti, je žalovalo vse ljudstvo.

Judita je predpoda preblazene Device Marije, ki je po svojem božjem Sinu rešila ves človeški rod iz oblasti hudobnega duha in je blagrovana od vseh ljudstev.

81. Preroki. Napovedbe o Odrešeniku.

Poleg že imenovanih prerokov so še nekateri drugi posebno znameniti. Da bi se ljudje pripravili na prihod Odrešenikov, je Bog o njem mnogo napovedal po prerokih.

Po preroku Miheju, ki je živel 790 let pred Kristusom, je napovedal, da bo Odrešnik rojen v Betlehemu: „In ti, Betlehem Efrata, si sicer majhen med mesteci Judovimi, pa iz tebe izide Gospodovalec v Izraelu, in njegov izhod je od začetka, od vekomaj.“ (5, 2.)

Ob istem času je Bog napovedal po preroku Joelu, da bo sveti Duh s svojo milostjo napolnil ljudi: „Razlil bom svojega Duha črez vse meso.“ (2, 28.) Mnogo je napovedal o Odrešeniku

po preroku Izaiji, ki je živel 760 let pred Kristusom. O njegovem rojstvu: „Glej, devica bo spočela in bo sina rodila, in njegovo ime se bo imenovalo Emanuel (Bog z nami).“ (7, 14.) — „Dete nam je rojeno, sin nam je dan, in na njegovih ramah je poglavarstvo, in njegovo ime je: Čudoviti, Svetovalec, Bog, Močni junak, Oče prihodnjega veka, Knez miru.“ (9, 6.)

O njegovem rodu (pokoljenju) od Davida: „Mladika bo pognala iz korenine Jesetove (Izai) in Duh Gospodov bo počival na njem; duh modrosti in umnosti, duh sveta in moči, duh učenosti in pobožnosti in duh straha božjega ga bo napolnjeval.“ (11, 1.—3.)

O njegovem predhodniku Janezu: „Glas vpijočega v puščavi: Pripravite pot Gospodovo, ravne storite v puščavi steze našemu Bogu! Vsaka dolina naj se poviša, vsaka gora in vsak hrib naj se poniža; kar je krivega, bodi ravno, in kar je ostrega, gladka pot, in razodelo se bo veličastvo Gospodovo, in vsi ljudje bodo videli, da usta Gospodova govorijo.“ (40, 3.—5.)

O počeščenju po svetih treh kraljih: „Vstani, Jeruzalem, daj se razsvetliti, ker prišla je tvoja luč in veličastvo Gospodovo je izšlo nad teboj! Povodenj velblodov te bo zagrnila. Dromedarji iz Madijana in Efe; vsi iz Sabe pridejo, darujejo zlata in kadila in oznanjujejo hvalo Gospodovo!“ (60, 1. 6.)

O prihodu svetega Duha pri njegovem krstu: „Glej mojega izvoljenca, ki ga ljubim. Svojega duha sem dal nanj; pravico bo oznanjal narodom.“ (42, 1.)

O njegovi učeniški službi: „Duh Gospodov je nad menoj; zakaj Gospod me je mazilil in poslal, da bi pridigal krotkim, ozdravil tiste, ki so potrtega srca, zaprtim oznanil rešitev in čas sprave z Gospodom.“ (61, 1. 2.)

O njegovih čudežih: „Bog sam bo prišel in vas bo rešil. Tedaj se bodo odprle oči slepim, ušesa gluhih bodo odmašena; tedaj bo skakal hromi kakor jelen in jezik mutastega bo razvezan.“ (35, 4.—6.)

O njegovem trpljenju in njegovi smrti: „Svoje telo sem dal onim, ki me bijejo, in svojega obraza nisem obrnil od tistih, ki so me preklinjali in pljuvali váme.“ (50, 6.) — „On nosi naše trpljenje in naložil si je naše bolečine. — On je ranjen zaradi naših pregreh, potrten zaradi naših hudobij. Zaradi našega miru je kaznen na

njem in njegova rana je nas ozdravila. — Darovan je, ker je sam hotel. Kakor jagnje ga peljejo k moritvi, a ne odpre svojih ust.“ (53, 4. 5. 7.)

O njegovem poveličanju: „Narodi ga bodo molili in njegov grob bo veličasten.“ (11, 10.)

O izpreobrnitvi poganov k Mesiji: „Postavil sem te v zavezo ljudstva in za luč poganom.“ (42, 6.)

Jezus je obljubljeni Odrešenik, zakaj vse napovedbe prerokov so se popolnoma izpolnile v njem. Jezus sam pravi: „Vi preiskujete pisma; ona so, ki pričajo o meni.“ (Jan. 5, 39.) Glej stran 162.

c) Babilonska sužnost (606 do 536 pred Kristusom).

82. Kraljestvo Juda razpade. Prerok Jeremija.

Vkljub mnogim in velikim dobrotam božjim so se tudi prebivalci kraljestva Juda udali malikovanju. Delali so najostudnejše pregrehe. Opominov prerokov niso več poslušali. Zato jim je Bog poslal hudo šibo. Leta 606 pred Kristusom pridere v deželo babilonski kralj Nabuhodonozor z velikansko vojsko. Osvoji si Jeruzalem in mnogo odličnih deželanov odpelje v babilonsko sužnost. Tudi svete posode vzame iz templja. Črez nekoliko let pride isti kralj zopet nad Jeruzalem, ujame kralja Jehonija in ga odpelje z mnogimi prebivalci vred. Nabuhodonozor postavi Sedekija za judovskega kralja, ki pa mu je moral plačevati letni davek. Sedekija je vladal istotako brezbožno.

Devet let pozneje se upre Sedekija in odpove davek. Nabuhodonozor pride tretjič nad Jeruzalem. Dve leti oblega mesto in si ga osvoji. Sedekija je bil ujet, oslepljen in v verigah odpeljan v Babilon. Vse mesto je bilo razdejano in skoro vsi prebivalci odpeljani, le nekaj ubogih je smelo ostati doma. Tako je razpadlo kraljestvo Juda. To se je zgodilo leta 588. pred Kristusom.

V majhni trumi zaostalih je bil tudi prerok Jeremija. Z živimi besedami je bil opominjal Jude k pokori in napovedoval preteče šibe božje; toda zaman. Sedel je zdaj na razvalinah prej tako krasnega mesta, jokal in milo tožil:

„Oh! Kako žalujejo poti h gori Moriji, ker nihče ne gre več na praznik! Vsa mestna vrata so podrtá; duhovni vzdihujejo,

device so brez okrasja in mesto samo ječi v bridkosti. O vi vsi, ki greste mimo po poti, ozrite se in glejte, ali je katera bolečina, kakor je bolečina moja! Komu naj te primerim, Jeruzalem! Komu naj te imam enako? Velika kakor morje je tvoja bolečina; kdo ti more pomagati? Vsi, ki gredo po poti, majejo z glavo in pravijo: Ali je to ono krasno mesto, evet lepote, veselje vse zemlje? Pomagaj nam, Gospod, da se izpreobrnemo k tebi! Obnovi naše dni, kakor je bilo poprej!“

83. Usoda Judov v babilonski sužnosti.

Odpeljani Judje so bili razkropljeni na razne kraje velikega babilonskega kraljestva. Zdaj so spoznali in obžalovali svoje grehe. Jasno jim je bilo, da jih je Bog varoval, dokler so mu služili zvesto, in da jih maliki, ki so k njim odpali, niso mogli rešiti pred sovražniki. Preroki, kakor Ezehiel, so jih istotako opominjali k pokori. Zopet so se oklenili Gospoda in so zvesto izpolnjevali njegove zapovedi. Preroki so tolažili ljudstvo tudi s tem, da so kazali na obljubljenega Odrešenika, ki so o njem še marsikaj napovedali. Po tej sužnosti se je razširilo spoznavanje pravega Boga in pričakovanje Odrešenika tudi med poganska ljudstva. Tako so se tudi pogani pripravljali na odrešenje.

Z ujetimi so vobče ravnali dobrotljivo. Kralj je vzel celo nekaj dečkov iz kraljeve hiše in drugih imenitnih rodbin na svoj dvor. Tudi je zapovedal, dajati jim hrano s kraljeve mize in jih s kraljeviči poučevati v vseh znanostih.

Najsposobnejši so bili odbrani tudi k najvišjim službam in častem. Med temi mladeniči se je posebno odlikoval Daniel in njegovi trije prijatelji Ananija, Azarija in Misael. Ti so zvesto izpolnjevali vse zapovedi Gospodove in zato tudi niso hoteli uživati jedi, ki so bila Judom po postavi prepovedana. Zato je prosil Daniel nadzornika, naj bi jim dajal le sočivja jesti in vode piti. Nadzornik pa reče: „Bojim se svojega gospoda kralja; zakaj ako bi videl vaše obraze bolj upadle ko pri vaših vrstnikih, bi jaz zapadel smrti.“ Daniel odgovori: „Poizkusi vsaj deset dni; potem primeri naše obraze z mladeniči, ki jedo kraljeve jedi, in presodi, in potem stori, kar se ti bo zdelo dobro!“ Nadzornik privoli in

za deset dni so bili lepši in zdravejši od drugih. Odslej so dobivali le sočivja in vode.

Bog je pobožnim mladeničem podelil veliko modrost in razsodnost. Kralj je imel posebno dopadenje nad njimi ter jih je izvolil za svoje zaupne svetovalce.

Zmernost v jedi in pijači je tista čednost, s katero krotimo neredno poželenje po jedi in pijači in uživamo oboje le po pameti. Zmernost koristi duši in telesu. Izpolnjuj zvesto cerkveno postno zapoved!

84. Daniel reši čisto Suzano.

Med Judi v babilonski sužnosti je bil tudi mož, po imenu Joakim. Njegovi ženi je bilo ime Suzana. Bila je zelo lepa in bogaboječa. Joakim je bil bogat in ugleden mož. Blizu pri hiši je imel velik vrt. Judje so se radi shajali pri njem, ker je bil med vsemi najodličnejši. Ljudstvo si je samo volilo sodnike za svoje pravde. In tisto leto sta bila za sodnika izvoljena dva starejša moža, ki sta veljala za poštena, a sta bila v resnici dva hudobneža. Sodila sta pri Joakimu. Ko so ljudje okoli poldne odšli, je prišla Suzana in se je izprehajala po vrtu. To sta sodnika vedela. Nekega dne se skrijeta v vrtu.

In ko Suzana po svoji navadi pride na vrt in zapre za seboj vrata, pritečeta hudobneža k njej ter jo nagovarjata, da bi njima na ljubo privolila v smrtni greh. In pristavita še grožnjo: „Če ne privoliš, te zatoživa in bova pričala, da sva te zasačila pri hudobnem dejanju.“ Suzana vzdihne in pravi: „V stiskah sem od vseh strani; toda hočem raje nedolžna umreti, ko pa grešiti pred obličjem Gospodovim.“ Nato zakliče na ves glas na pomoč. A hudobneža zavpijeta zoper njo in eden teče k vratom na vrt in jih odpre. Ko pa ljudje prihitijo, vpijeta sodnika na glas, da sta videla, kako je Suzana storila velik greh.

Drugi dan se je zaradi te obtožbe vršila sodba zoper Suzano. Suzana pride s svojimi starši in sorodniki. Vsi, ki jo poznajo, jokajo. Hudobneža povesta svojo zlobno obtožbo ter zahtevata, naj se Suzana obsodi na smrt. Suzana zagotavlja, da je nedolžna. Ljudstvo pa veruje tožnikoma, ker sta bila starejšini in sodnika. In Suzana je bila obsojena na smrt. Suzana pa se ozre v nebo in zakliče na ves glas:

„Večni Bog, ki poznaš, kar je skritega, in veš vse, predno se zgodi! Ti veš, da sta na zloben način krivo pričala zoper mene!“

Gospod usliši njeno molitev. Ko jo peljejo iz mesta v smrt, glej, pride Daniel in po nagibu božjem zakliče: „Nedolžen sem nad njeno krvjo!“ In vse ljudstvo se obrne k njemu in ga vpraša: „Kaj pomenja ta beseda, ki si jo izgovoril?“ Daniel odvrne: „Ali ste tako neumni, da obsodite, ne da bi natančno preiskali resnico? Sodite še enkrat; zakaj krivo sta pričala zoper Suzano!“

Ljudstvo se naglo vrne in Daniel pravi: „Ločite tožnika daleč vsaksebi in zaslišal ju bom!“ Ko odpeljejo enega, reče Daniel prvemu: „Hudobnež! Zdaj so prišli na dan tvoji grehi in tvoje krivice, ki si jih počenjal. Če si videl Suzano grešiti, povej, pod katerim drevesom si jo videl?“ On odgovori: „Pod mastikovim drevesom!“ Daniel ga zavrne: „Prav sam sebi na glavo si se lagal.“ Ukaže ga odpeljati. Pripeljejo mu drugega. Daniel mu reče: „Povej mi vendar, pod katerim drevesom si videl Suzano grešiti?“ In odgovori: „Pod slivovim drevesom.“ Daniel ga zavrne: „Prav na svojo glavo si se lagal tudi ti in kazen božja te bo zadela.“ Ker se njuni izpovedi nista ujemali, izpozna ljudstvo, da je bila obtožba krivična in da sta obsojena po svojih lastnih protislovjih. Vsi hvalijo Boga, ker reši tiste, ki upajo vanj. Hudobneža so potem posuli s kamenjem. Daniel pa je bil od tega dne ugleden pri vsem ljudstvu.

Mnogo stisk pride „nad pravičnega; toda iz vseh teh ga reši Gospod; zakaj blizu je Gospod tistim, ki so potrtega srca.“ (Ps. 33.)

85. Trije mladeniči v ognjeni peči.

Tiste dni je kralj Nabuhodonozor naredil veliko zlato soho, ki je bil na njej postavljen malik. K blagoslovljenju pridejo vsi knezi kraljestva in glasnik je klical: „Kakor hitro zaslišite glas trombe in godbo, padite na tla in molite zlato soho! Kdor tega ne stori, bo takoj vržen v peč gorečega ognja.“¹⁾ In ko se godba razlega, padejo vsi na tla in molijo soho, le trije mladeniči:

¹⁾ Sežiganje v ognjeni peči je bila strašna smrtna kazen, ki je takrat pri Babiloncih bila v navadi.

Ananija, Azarija in Misael ne. (Daniel pri slovesnosti ni bil navzoč.) To takoj sporoče kralju.

Kralj se razsrdi, ukaže mladeniče pripeljati pred se ter jim reče: „Molite soho! Ako je ne molite, vas bom ukazal vreči v peč gorečega ognja. In kateri Bog vas more rešiti iz moje roke?“ Mladeniči odgovore: „Naš Bog, ki ga častimo, nas more rešiti iz peči gorečega ognja in nas osvoboditi iz tvoje roke, o kralj! In če tudi ne bi hotel, vedi, o kralj, da tvojih bogov ne častimo in zlate sohe ne molimo!“

In kralj se razsrdi še bolj; ukaže sedemkrat bolj zakuriti peč in tri mladeniče zvezane vreči vanjo. Zgodi se. In glej, angel Gospodov pristopi in zavrača plamene iz peči, tako da so možje, ki so mladeniče vrgli v peč, bili sežgani in umorjeni. V peči pa je angel hladil, kakor če bi veter pihljal ob rosi, in ogenj se jih celo nič ni dotaknil. Le vrvi, ki so bili zvezani ž njimi, so zgo-rele. Mladeniči zapojejo slavospev in na ves glas poveljujejo moč Gospodovo.

Kralj se zelo začudi nad tem. Stopi k peči, pogleda vanjo in strmé govori: „Ali nismo vrgli treh zvezanih mož v ogenj? Vidim

pa štiri može razvezane, ki se prosto izprehajajo in niso kar nič poškodovani, in četrti je lep, kakor sin bogov.“ In zakliče v peč: „Vi služabniki najvišjega Boga, izidite iz peči!“ Trije mladeniči pridejo iz peči. Vsi se čudijo, ker so bili popolnoma nepoškodovani. Niti lasje na njih glavah niso bili osmojeni. Kralj pa reče: „Slavljen njihov Bog, ki je poslal svojega angela in otel svoje služabnike, ki so verovali vanj! Zato ukažem jaz: Vsakdo, ki bi preklinjal Boga teh mladeničev, naj umrje; zakaj ni drugega Boga, ki bi mogel tako rešiti: Najvišji Bog je storil velike čudeže in znamenja; njegovo kraljestvo je večno in njegovo gospostvo traja od roda do roda.“

Nato je povzdignil tri mladeniče do visoke časti.

Tako so tudi pogani bili napeljeni k spoznanju in čiščenju pravega Boga. Kako lepa je čednost srčnosti, ki so jo pokazali ti mladeniči. Uči se, očitno spoznati svojo vero! Srčnost je tista čednost, po kateri pričnemo in izvršujemo dobro vkljub vsem težavam in rajše vse pretrpimo, kakor da bi grešili.

86. Baltazarjev greh in njegova kazen.

Po smrti kralja Nabuhodonozorja je sledil v vladi njegov vnuk Baltazar. Nekoč je napravil veliko pojedino, ki so se je udeležili vsi dostojanstveniki kraljestva. Med pojedino ukaže kralj prinesiti svete posode, ki jih je njegov ded uropal iz jeruzalemskega templja. In Baltazar in vsi tovariši pri obedu so pili iz njih. Pri tem so hvalili svoje malike.

Tisto uro se prikaže roka, ki zapiše na steno obednice tri besede. Kralj obledi pri tej prikazni. Trese se po vsem životu. Pokliče modre na svojem dvoru ter obljubi največje odlikovanje tistemu, ki bi mogel razložiti besede. Ker nihče ni razumel pomena te pisave, pokliče kralj Daniela. Ta mu reče: „Ti, o kralj, si se uprl zoper Gospoda nebes. Velel si prinesiti svete posode iz njegove hiše, in ti in knezi in tvoje žene ste pili iz njih. Svoje bogove iz zlata, srebra, bakra, železa, lesa in kamna, ki nič ne vidijo, ne slišijo in ne čutijo, si povelil; pravega Boga pa, ki ima tvoje življenje in vso tvojo usodo v svoji roki, ne slaviš. Zato je ta pisava bila zapisana na steno. Besede, ki so zapisane, so te-le: Mane, Tekel, Fares. Mane: Seštel — je Gospod tvoje kraljestvo in ga dokončal; Tekel: „Stehtal te je na tehtnici

in našel prelahkega; Fares: Razdeljeno — bo tvoje kraljestvo in dano Medom in Perzom.“

Kralj ukaže Danielu obleči škrlat, mu dene verižico okrog vratu ter ga povzdigne k najvišjemu dostojanstvu v kraljestvu. Še tisto noč so si sovražniki osvojili mesto. Kralja so umorili, in celo kraljestvo je prišlo pod oblast kralja Medov in Perzov ki mu je bilo ime Cir.

Z božjim ropom greši, kdor onečeščuje Bogu posvečene osebe, kraje ali reči; zlasti pa, kdor prejme po nevrednem kak sveti zakrament.

87. Daniel in malik Bel.

Novi kralj Cir je cenil čednost in veliko modrost Danielovo. Postavil ga je za svojega zaupnega svetovalca in tovariša pri mizi.

Babilonci so molili malika z imenom Bel. Tudi kralj je vsak dan hodil v tempelj molit Bela. Vsak dan so mu darovali dvanajst mer pšenične moke, šest vrčev vina in štirideset ovac. Daniel pa je molil svojega Boga. In kralj mu je rekel: „Zakaj ne moliš Bela?“ Daniel mu odgovori: „Ne častim malikov, ki so z rokami narejeni, marveč živega Boga, ki je ustvaril nebo in zemljo in ima oblast nad vsem, kar živi.“ Kralj odvrne: „Ali se ti Bel ne zdi živ bog? Ali ne vidiš, koliko vsak dan použije in popije?“ Daniel se nasmeje in reče: „Nikar se ne moti, o kralj! Bel je znotraj iz gline, zunaj iz brona, in nikoli ne je.“

Nato se kralj razsrdi, pokliče Belove duhovne in jim reče: „Ako mi ne poveste, kdo použiva te darove, boste umrli. Če mi pa dokažete, da jih Bel použije, bo umrl Daniel, ker je preklinjal Bela.“ Daniel odgovori kralju: „Zgodi se po tvoji besedi!“ In kralj se poda z Danielom v Belov tempelj in duhovni rečejo: „Glej, mi gremo vun, in ti, o kralj, postavi jedila in vino in zakleni vrata in zapečati jih s svojim prstanom. In ko zjutraj vstopiš in najdeš, da Bel ni vsega pojedel, naj umremo mi; sicer pa naj umre Daniel, ki je lagal zoper nas.“ In nič niso bili v skrbeh, zakaj imeli so pod mizo skriven vhod, ki so skozi njega prihajali in darove použivali.

Ko torej odidejo, postavi kralj pred Bela jedi. Daniel pa je ukazal svojim služabnikom prinesiti pepela. Vpričo kralja naseje

pepela po vseh tempeljskih tleh. Potem odideta, zakleneta vrata in jih zapečatita s kraljevim prstanom.

Drugo jutro kralj zgodaj vstane in gre z Danielom v tempelj. Pečate najdeta nedotaknene. Ko se vrata odpro, pogleda kralj na mizo in zaupije na ves glas: „Velik si, o Bel, in nobene goljufije ni na tebi!“ Daniel pa smehljaje pravi: „Poglej na tla in premisli, čigave so te stopinje!“ Kralj odgovori: „Vidim moške in ženske in otroške stopinje!“ In zasledila sta skrivna vrata. Kralj se razjezi in ukaže umoriti goljufe. Bela pa izroči Danielu v oblast. Daniel razdene Bela in njegov tempelj.

Z malikovanjem greši, kdor izkazuje kaki stvari božjo čast. — Ako častimo svetinje in podobe svetnikov, ne grešimo zoper prvo božjo zapoved, ker jih ne molimo.

88. Daniel v levnjaku.

Babilonci so molili tudi zmaja. Kralj je rekel Danielu: „Glej, o tem ne moreš reči, da ni živ bog; moli ga torej!“ Daniel odgo-

vori: „Gospoda, svojega Boga, molim, ker on je živi Bog; ta pa ni Bog. Kralj, le daj mi dovoljenje, in ubil bom zmaja brez meča

in brez kola.“ Kralj mu dovoli. Daniel skuha smole, lasi in masti. Iz tega naredi kepe. Daje jih v gobec zmajju, in zmaj se je razpočil. Potem pa reče: „Glejte, kakega boga ste častili!“

Ko Babilonci to slišijo, se silno razsrdijo, se zberejo in rečejo: „Kralj je postal Jud; Bela je razdejal, zmaja pobil in duhovne umoril!“ In gredo h kralju in zahtevajo: „Izroči nam Daniela, sicer umorimo tebe in tvojo družino!“ Ko kralj vidi upor, odjenja sili ter jim izroči Daniela. Uporniki ga vržejo v levnjak. Sedem levov je bilo v njem. Vsak dan so jim dajali dve trupli in dve ovci. Le takrat jim niso dali ničesar, da bi požrli Daniela; toda niso mu storili nič žalega. Šest dni je bil Daniel v levnjaku brez hrane.

Tisti čas je živel v Judeji prerok, Habakuk po imenu. Ravno je šel na polje in je ženjem nesel kuhan močnik in kruha. In angel Gospodov se mu prikaže ter mu pravi: „Nesi obed, ki ga imaš, v Babilon Danielu, ki je v levnjaku!“ Habakuk odgovori: „Gospod, Babilona še nisem nikoli videl in za jamo tudi ne vem.“ In angel ga prime vrhu glave in ga nese s hitrostjo duha k levnjaku v Babilon. Habakuk zakliče, rekoč: „Daniel, služabnik božji, vzami kosilo, ki ti ga je Bog poslal!“ Daniel pa moli, rekoč: „Spomnil si se torej mene, o Bog, in nisi zapustil njih, ki tebe ljubijo!“ Potem vstane in jé; angel pa Habakuka brž postavi nazaj na njegovo mesto.

Sedmi dan pride kralj sam k jami, da bi obžaloval smrt Danielovo. Stopi k jami, pogleda vanjo, in glej, Daniel sedi sredi levov. Kralj zavpije: „Velik si Gospod, Danielov Bog!“ In dal ga je potegniti iz levnjaka; one pa, ki so ga hoteli pogubiti, vreči vanj. In zdajci jih levi raztrgajo vpričo njega in jih požrejo. In kralj je rekel: „Vsi prebivalci po vsej zemlji naj se bojijo Danielovega Boga; zakaj on je rešnik, ki dela znamenja in čudeže na zemlji; rešil je Daniela iz levnjaka.“

„Oči Gospodove gledajo pravične in njegova ušesa poslušajo njihove prošnje.“ (Ps. 33, 16.)

89. Daniel prerok. Poslednji preroki.

Daniel je prejel od Boga tudi dar prerokovanja. Tako je prerokoval, da se bo judovsko ljudstvo vrnilo v svojo deželo, iznova pozidalo tempelj, in zopet uredilo službo božjo.

Izmed njegovih prerokov o obljubljenem Odrašeniku je najznamenitejša ona, ki napoveduje natančno čas njegovega prihoda. On pravi: „Od danega povelja, naj se Jeruzalem zopet zida, do Kristusa vojvoda bo sedem tednov¹⁾ in dva in šest deset tednov; in ulice in zidovi bodo zopet zidani v težavnih časih. — In po dvainšestdesetih tednih bo Kristus umorjen; in ljudstvo, ki ga bo zatajilo, ne bo več njegovo ljudstvo. In ljudstvo s prihodnjim vojvodom bo razdejaló mesto in svetišče²⁾, in njega konec bo razdejanje, in po dokončani vojski je določeno opustošenje. — Potrdil pa bo zavezo z mnogimi v enem tednu, in v sredi tedna bo prenehala krvava in nekrvava daritev; in v templju bo gnusoba razdejanja in do konca bo trajalo razdejanje. — (Daniel 9. 25—27.)

Drugi prerok, Zaharija, je napovedal njegov slovesen vñod v Jeruzalem in izdajstvo Judeževó. „Silno se raduj, hči sionska! Vriskaj, hči Jeruzalemska! Glej, tvoj kralj pride k tebi, pravičen in kot Odrašenik; ubog je in jezdi na oslici, na mladem žrebetu osličnem.“ (9, 9.) — „Odtehtali so mi plačilo, trideset srebrnikov.“ (11, 12.) Slednji v vrsti prerokov je bil Malahija. Živel je 400 let pred Kristusovim rojstvom. Prerokoval je o daritvi nove zaveze, ki jo bo postavil Jezus Kristus, z besedami: „Tako govori Gospod vojnih trum: Vi mi niste všeč in daru ne vzprejem iz vaših rok; zakaj od solnčnega vzhoda do zahoda bo moje ime veliko med narodi in po vseh krajih se bo darovalo, in čista daritev se bo opravljala mojemu imenu; zakaj veliko je moje ime med narodi.“ (1, 10. 11.)

Prerokbe so določne napovedbe takih prihodnjih reči, katerih ne more noben drug vedeti, ko sam Bog.

c) Od babilonske sužnosti do Kristusa.

(Od leta 536 do Kristusovega rojstva.)

90. Judje se vrnejo iz babilonske sužnosti.

Sedemdeset let so bili Judje v Babilonu. Po tej ostri kazni so se odkritosrčno izpreobrnili h Gospodu. Zato je Bog obrnil tako, da je perzijski kralj Cir dal povelje: „Vsakdo, ki pripada

1) Teden pomeni tu letni teden t. j. 7 let.

2) Glej razdejanje Jeruzalema po Rimljanih pod Titom leta 70. po našem štetju.

k božjemu ljudstvu, naj gre v Jeruzalem in naj zida tempelj Gospodu, Izraelovemu Bogu!“ Tudi vse posode, ki so pri plenjenju templja bile odnesene, je vrnil duhovnom. Več ko 40.000 Judov je pod vodstvom poglavarja Zorababela šlo v Jeruzalem. Zopet so pozidali tempelj na razvalinah prejšnjega. Z gorečimi molitvami in daritvami so obhajali njegovo posvečenje. Novi tempelj je po svoji lepoti pač daleč zaostajal za prejšnjim; toda prerok Hagej je tolažil ljudstvo, rekoč: „To pravi Gospod vojnih trum: Bodite pogumni! Še malo časa, in prišel bo Zaželeni vsem narodom. Potem napolnim to hišo z veličastvom. Večje bo veličastvo te poslednje hiše kakor prve.“ (2, 8.)

Kakih 80 let potem so Judje pod vodstvom Nehemijevim znova pozidali mestno zidovje in utrdbe. S silo so jih hoteli ovirati Samarijani. In Judje so molili Boga in nekaj mladeničev je noč in dan stražilo stavbo, ko so drugi delali. Črez 52 dni je stalo mestno zidovje dovršeno. Nato pa so slovesno obljubili, da bodo odslej zvesto izpolnjevali zapovedi Gospodove, ki jim jih je prečital duhoven Ez dra.

91. Estera.

Ker Judje niso bili več sužnji in se je vobče dobro ravnalo ž njimi, jih je nekaj zaostalo v perzijskem kraljestvu. Med zaostalami je bila tudi čednostna devica, ki so ji bili starši umrli. Živela je pri svojem uju Mardoheju. Bilo ji je ime Estera. Perzijski kralj Asver se je seznanil ž njo; všeč mu je bila in postavil jo je za kraljico. Mardohej je vsak dan prihajal v kraljevo palačo, da bi pozvedel, kako se godi Esteri.

Nekega dne sliši v preddvoru, kako se dogovorjata dva komornika, da hočeta umoriti kralja. To sporoči Esteri, ona pa kralju. Zadeva se preišče. Komornikoma se dokaže krivda. Bila sta umorjena. Vsa dogodba se je vpisala v kraljeve letopise.

Črez nekoliko časa povzdigne kralj moža, ki mu je bilo ime Aman, k najvišji časti v kraljestvu. Vsi kraljevi služabniki, ki so bili pri vratih palače, so pred njim pripogibali kolena, le Mardohej tega ni storil. Zato se Aman razsrdi, in ko zve, da je Mardohej Jud, in da zaradi svoje vere neče poklekati pred njim, sovraži vse Jude. Hudo jih je počrnil pri kralju. Pregovoril ga

je, da je dal ukaz: „Vsi Judje po vsem kraljestvu naj se pokončajo in naj se jim vzame premoženje!“ In bilo je veliko žalovanje pri vseh Judih. To sporoči Mardohej Esteri, da bi po svoji priprošnji pri kralju odvrnila nevarnost. Bila pa je na perzijskem dvoru postava, da pod smrtno kaznijo nihče ni smel nepoklican stopiti pred kralja. Zato prosi Estera Mardoheja: „Molite in postite se tri dni! Tudi jaz bom storila tako in potem šla pred kralja.“ Tretji dan stopi Estera pred kralja. Ker se je nepoklicana prikazala, jo kralj ježno pogleda, tako da strahu omedli. Bog pa izpremeni srce kraljevo h krotkosti. Stopi ji naproti ter ji prijazno reče: „Nikar se ne boj, Estera! Ti ne boš umrla; zakaj ta postava velja za vse druge, le zate ne. Česa želiš?“ Odgovori: „Ako je kralju všeč, prosim, pridi danes z Amanom k meni na obed, ki sem ga pripravila.“ Kralj ji obljubi. Ukaže poklicati tudi Amana in oba sta šla h kraljici na obed.

Med obedom zopet vpraša kralj Estero, česa želi? Odgovori: „Če sem našla milost v kraljevih očeh, prosim, pridi z Amanom tudi jutri k meni na obed; in potem razodenem svoje želje.“ Kralj obljubi. Ko Aman gre zelo vesel velikega odlikovanja iz kraljeve palače, se pred vrati snide z Mardohejem. Ker pa pred njim niti ne vstane, se raztogoti in sklene, ga takoj pogubiti. Petdeset komolcev visoke vislice ukaže postaviti; na nje naj se obesi Mardohej.

Naslednjo noč kralj ni mogel spati in zato si je dal po enem svojih komornikov čitati iz kraljevih letopisov. Ko se je prečitala dogodba, kako je Mardohej razkril zaroto in kralju rešil življenje, vpraša služabnika: „Kakšno plačilo je dobil Mardohej za to zvestobo?“ Služabnik odvrne: „Nobenega plačila ni prejel.“

Že se je zdanilo. Kralj sliši korake v predsobi in ukaže služabniku pogledati, kdo bi bil zunaj. Bil je Aman, ki je tako zgodaj prišel, da bi si izprosil dovoljenja, obesiti Mardoheja. Kralj mu reče vstopiti, ter ga vpraša: „Kaj se naj zgodi možu, ki ga kralj želi posebno počastiti?“ Aman je mislil, da je ta čast namenjena njemu samemu, zato je rekel: „Mož se naj obleče v kraljeva oblačila, posadi na kraljevega konja, kraljeva krona naj se mu položi na glavo in prvi izmed kraljevih knezov naj vodi konja in naj kliče po mestnih ulicah: Tako se časti, kogar

hoče kralj počastiti!“ Kralj reče Amanu: „Stori takoj, kakor si rekel, Judu Mardoheju, ki sedi pred vrati!“

Aman je moral izvršiti kraljevo povelje, dasi se je togotil v svojem srcu. Ko se po obhodu skozi mesto vrne, je bil čas iti h kraljici na obed. Aman se hitro odpravi.

Kralj je bil dobre volje pri mizi. Zopet je vprašal kraljico, česa želi. Ona odgovori: „Ako sem našla milost v tvojih očeh, o kralj, daruj meni in mojemu ljudstvu življenje; zakaj zmleti, podavljani in ugonobljeni bomo!“ Začudeno vpraša kralj: „Kdo se drzne to storiti?“ Estera odgovori: „Naš sovražnik in protivnik je ta le hudobni Aman!“ Aman obledi strahu, ko sliši te besede. Kralj pa gre srdit na vrt. In eden izmed služabnikov reče: „Pred Amanovo hišo stojijo vislice, ki jih je dal postaviti za Mardoheja, ki je kralju rešil življenje.“ Kralj reče služabnikom: „Obesite nanje Amana!“ In zgodilo se je.

In kralj povzdigne Mardoheja k časti, ki jo je poprej imel Aman. In novo povelje je bilo izdano za varstvo Judov. Tako je bilo rešeno vse ljudstvo. Zato so Judje praznovali veliko slavlje, ki so ga odslej obhajali vsako leto.

Estera je predpodoba preblazene Device Marije. Ona edina je bila izvzeta od postave izvirnega greha in je mogočna priprošnjica pri Bogu za nas. — Blažena Devica Marija edina je bila obvarovana izvirnega greha, in to po posebni milosti božji z ozirom na zasluženje Jezusa Kristusa.

92. Antijoh preganja Jude. Eleazar.

(V letu 168. pred Kristusovim rojstvom.)

Veliko perzijsko kraljestvo si je osvojil Aleksander Veliki, macedonski kralj. Po njegovi smrti je bilo razdeljeno v več kraljestev. Judje so prišli pod oblast sirskih kraljev. Eden teh kraljev je bil Antijoh, ošaben in grozovit mož. Oropal je tempelj v Jeruzalemu, ugrabil vse zlate in srebrne posode, dal postaviti oltarje malikom, svete knjige postav sežgati in pod smrtno kaznijo je prepovedal izpolnjevati postavo Mojzesovo. Mnogi Judje so postali veri nezvesti; drugi so zbežali v gorovje. Vendar pa so v tej hudi stiski mnogi dali prekrasen zgled junaške srčnosti ter so bili raje najstrašnejše mučeni, ko pa da bi prelomili zapoved Gospodovo.

Med temi slovečimi mučenci je bil častitljiv starček devetdesetih let, Eleazar po imenu. Bil je zelo ugleden pri ljudstvu. Hoteli so ga prisiliti, naj bi jedel svinjsko meso, kar je bilo Judom po Mojzesovi postavi prepovedano. Eleazar je hotel raje umreti, ko pa da bi prelomil postavo. Zato so ga kruto mučili. Napačno usmiljenje je ganilo nekatere njegovih prijateljev. Skrivaj ga prosijo, naj dovoli, da se mu prinese meso, kakršnega sme jesti, in naj se hlini, kakor da bi bil pokoren kraljevemu povelju. Eleazar pa kaj lepo odgovori: „Hliniti se se moji starosti ne spodobi; tudi bi bilo s tem zapeljanih mnogo mladih, ki bi mislili, da je devetdesetletni Eleazar postal pogan. Madež in prekletstvo bi s tem napravil svoji starosti. In ko bi tudi zdaj ušel človeški grozovitosti, roki Vsemogočnega pa vendar ne morem uiti, ne živ in ne mrtev. Zato hočem srčno umreti. Tako se bom izkazal vrednega svoje starosti, mladeničem pa bom zapustil zgled junaške srčnosti. Po teh besedah so ga takoj vlekli na morišče. Ko je pojemal pod udarci, je zdihoval, rekoč: „Gospod, ti veš, da rad trpim te velike bolečine, ker se tebe bojim!“

Eleazar je bil stanovit v veri in vendar še Kristus zanj ni umrl, še sveti Duh ni bil poslan, še nebesa niso bila odprta. Kolika sramota je torej, če kristjani, ki prejemajo toliko milosti in imajo pred očmi zgled Odrešenika in milijone mučencev, zatajijo svojo vero!

93. Makabejska mati s sedmerimi sinovi.

Za Antijohovega preganjanja pripeljejo pred kralja tudi mater s sedmerimi sinovi. Ko so se stanovitno branili jesti svinjsko meso, so bili bičani. Najstarejši sin pa reče kralju: „Kaj zahtevaš od nas? Pripravljeni smo raje umreti, kakor prelomiti očetovske postave.“ Kralj pa mu ukaže odrezati jezik, potegniti kožo z glave, mu na koncih odsekati roke in noge in ga še živega peči v ognju. Ko ga tako strašno mučijo, se drugi medsebojno opominjajo, srčno umreti. Vprašajo drugega, ali hoče jesti. On pa odgovori: „Ne storim tega.“ Mučili so ga ravno tako. Umirajoč reče Antijohu: „Ti, hudobnež, vzameš nam sicer sedanje življenje; toda kralj sveta bo nas, ki umiramo zavoljo njegove postave, ob vstajenju obudil k večnemu življenju!“ Potem je bil mučen tretji. Sam stegne roke in reče: „Iz nebes jih imam, za božjo postavo jih

dam in od Boga jih upam zopet dobiti.“ Enako so mučili tudi druge.

Na vrsto pride najmlajši. Antijoh mu prijazno prigovarja, naj je svinjsko meso. Obeta mu bogastvo, častne službe, svoje osebno prijateljstvo. Toda mladenič ostane stanoviten. Antijoh svetuje materi, naj pregovori sina, da bo rešil svoje življenje. Mati pa reče dečku: „Prosim, dete, ozri se v nebo in na zemljo, in na vse, kar je ondi; in spoznaj, da je Bog te reči in človeški rod iz nič ustvaril. Zato se nikar ne boj tega rabeljna, marveč

bodi vreden tovariš svojih bratov, in sprejmi smrt, da te ž njimi zopet dobim v večnem življenju!“ Ko ona še to govori, kliče sin: „Česa pričakujete? Nisem pokoren kraljevi zapovedi, ampak božji zapovedi. Ti pa,“ reče Antijohu, „provzročitelj vsega zla, ki je zadelo Jude, božji roki ne ubežiš. Moji bratje so pretrpeli kratko muko ter šli v večno življenje, ti pa prejmeš po božji sodbi pravično kazen za svoj napuh.“ Kralja je zgrabila jeza. Deček je bil še strašneje mučen in je srčno umrl. Nazadnje so umorili tudi mater.

Tudi mi moramo govoriti: „Raje hočem umreti, kakor prelomiti božjo zapoved.“ Ne bojmo se njih, ki umorijo telo, duše pa ne morejo umoriti, in

ne pozabimo nikdar, da „trpljenje sedanjega časa se ne da primerjati prihodnji časti, ki bo razodeta nad nami.“ (Rim. 8, 18.)

94. Junaški Makabejci.

Antijoh je dalje preganjal Jude. Oskrunil je tempelj ter izkušal zapeljati ljudstvo v malikovanje. Kar se vzdigne mož, po imenu Matatija, iz rodu Levi, ki je imel pet sinov. Vse zveste služabnike božje kliče na boj zoper Antijoha, rekoč: „Kdor je goreč za postavo in se drži zaveze, naj gre za menoj!“ Bežal je s svojimi sinovi v gorovje in velika truma dobromislečih se je zbrala pri njem. Razdejali so malikovalske oltarje ter branili postavo zoper sovražnike, ki so se vrinili. Ko je umiral Matatija, je še opominjal svoje sinove, da naj vztrajajo v obrambi postave, dokler ni zmaga popolna. Za vodnika je odločil Juda, najhrabrejšega izmed svojih sinov.

Juda se je posebno odlikoval po svojem junaškem pogumu, tako da je dobil priimek „Makabejec“, t. j. „Kovač“ („Kladivar“). Izvršil je velika dela, premagal Antijohove vojskovodje v več bitkah ter si osvojil mesta v deželi. Ko pride v Jeruzalem, najde svetišče zapuščeno. Templjeva vrata so bila sežgana. Kakor v gozdu je rastla trava v predvorih. To je žalilo Juda. Ukazal je odstraniti sipino. Zopet je obnovil tempelj, uredil postavno božjo službo in obhajal drugo posvečevanje templja z molitvo in daritvami.

Vsled ponavljajočih se porazov svojih vojskovodij se razsrdi Antijoh, zbere ogromno vojsko ter jo udere proti Jeruzalemu. Na potu tja pa ga udari Bog s strašno boleznijo. Grozne bolečine čuti v drobu, črvi prilezejo iz njegovega telesa, meso gnije in odpada kosoma. Gniloba razširja strahovit smrad, tako da ga sam ne more več prenašati. Zdaj se kralj spominja vseh grozovitosti, ki jih je prizadejal bogaboječim Judom. Priznal je svoje trpljenje za pravično kazen božjo. Obljubi, da hoče, ako ozdravi, tempelj iznova pozidati, ukradene svete posode zopet vrniti, da, reče celo: „Sam hočem postati Jud in prehoditi vse pokrajine ter poveličevati moč božjo.“ Ker pa njegov kes ni bil odkritosrčen, marveč le posledica velikih bolečin, zato Bog ni uslišal njegove molitve in umrl je v obupu.

Njegov sin in naslednik, ki mu je tudi bilo ime Antijoh, je poslal svojega najzmožnejšega vojskovodja, Timoteja, v Jeruzalem, da bi zopet podvrigel deželo in mesto. Juda goreče moli k Bogu za pomoč v boju, zakaj njegova vojska je bila zelo majhna v primeri s številnim sovražnikom. Osrčen po molitvi, se poln zaupanja v božjo pomoč poda v boj. Vname se huda borba. Iz nebes se prikaže pet žarečih bojevnikov. Dva stojita Makabejcu ob strani ter ga ščitita. Trije pa iz zraka mečejo puščice in bliske nad sovražnike, tako da beže v velikem strahu in zmešnjavi. Sovražnikov je bilo pobitih 20.500 pešcev in 600 konjenikov. Juda je sovražnike premagal še v več bitkah.

V nekem boju je padlo tudi nekaj Izraelcev. Ko so jih pokapali, so pod njih obleko našli darove za malike, ki jih je postava Judom prepovedala jemati. Zdaj je bilo vsem jasno, zakaj so padli. Vsi so poveličevali pravično sodbo božjo in molili, da bi Gospod pokončanim odpustil greh. Juda je ljudstvo opominjal k zvestemu izpolnjevanju postave. Potem je nabral in poslal v Jeruzalem 12.000 drahem srebra, da bi se za grehe rajnih opravljale daritve; „zakaj sveta in dobra je misel, moliti za mrtve, da bi bili rešeni grehov.“

Nekaj časa potem pridere sirski vojskovodja Nikanor z veliko vojsko zoper Jeruzalem. Juda ima le tritisoč mož za obrambo; toda zaupa v božjo pomoč. V noči pred vojsko je bilo njegovo zaupanje še potrjeno po neki prikazni. V sanjah je videl rajnega velikega duhovna Onija, kako je razprostiral svoje roke in molil za judovsko ljudstvo. Nato se je prikazal drug mož, častitljiv starček, ki ga je obsevalo veliko veličastvo. Onija je govoril: „Ta je prijatelj izraelskega ljudstva, ki toliko moli za ljudstvo in sveto mesto, Jeremija, prerok božji.“ In Jeremija je iztegnil svojo roko ter dal Judu zlat meč, rekoč: „Prejmi sveti meč kot dar od Boga, ž njim boš premagal sovražnike mojega izraelskega ljudstva!“

To prikazen je Juda pripovedoval svojim in polni zaupanja so šli v boj. V srcu so molili, z roko pa so se hrabro borili. Ta dan je padlo 35.000 sovražnikov, drugi so bežali. Med pobitimi je bil tudi Nikanor sam.

V neki poznejši bitki je Juda z malo četo izbranih stal nasproti veliki premoči poganov. Njegovi so mu svetovali, naj se

umakne; on pa reče „Tega ne, da bi bežali! Ako Bog hoče, umrimo moško za svoje brate in ohranimo svojo čast neomadeževano!“ Boril se je hrabro in je padel v bitki. To se je zgodilo 160. leta pred Kristusom. Vse ljudstvo je obžalovalo njegovo smrt, rekoč: „Oh, kako je padel junak, ki je rešil izraelsko ljudstvo!“

Po njegovi smrti sta bila njegova brata Jonatan in Simon zaporedoma velika duhovna in vodnika ljudstva. Izvrševala sta tudi velika dela in vladala ljudstvo, ki je po njiju doseglo popolno neodvisnost od tujih poglavarjev.

Gorečnost v dobrem nas nagiblje, da voljno storimo vse, kar pospešuje božjo čast in naše dušno zveličanje. Moli rad za rajne; to je Bogu dopadljivo delo usmiljenja in pomaga ubogim dušam v njih trpljenju.

95. Dopolnitev časa.

Po mnogih šibah je Bog nagnil ljudstvo, da se je za vselej odpovedalo malikovanju. Toda nekateri Judje, zlasti Farizeji, so zapadli zmoti, da že samo zunanje izpolnjevanje zapovedi brez notranje prave čednosti zadostuje za pravičnost. Drugi, Saduceji, so iskali srečo le na tem svetu, so hrepeneli po bogastvu, časti in

razkošnem življenju in se niso brigali za notranje posvečenje. Večina ljudi so bili pogani. Delali so najostudnejše pregrehe. Tako je človeštvo postalo odrešenja zelo potrebno.

Pobožni med ljudstvom so v tisti dobi tem bolj živo hrepneli po obljubljenem Odrešeniku, ker se je bližal tudi čas, ki ga je prerok Daniel bil napovedal za prihod Odrešenikov, in ker so se izpolnile tudi druge prerokbe. Nasledniki Makabejcev so bili needini, so se vojskovali med seboj ter so celo mogočne Rimljane poklicali za razsodnike. Ti so si prisvojili vrhovno gospostvo nad deželo in so leta 40. pred Kristusom inozemca Heroda postavili za kralja. Tako se je izpolnila tudi prerokba Jakobova na smrtni postelji: Žezlo je vzeto od Juda.

Herod je bil grozovit mož; zato so pobožni vzdihovali tiste dni po prihodu Odrešenikovem s prerokom Izaijo: „Rosite, nebesa, Pravičnega! Oblaki, dežite Ga! Odpri se zemlja in rodi Zveličarja!“

Tudi nekateri boljše misleči pogani so izražali upanje, da pride iz nebes Rešenik in pokaže pot zveličanja in milosti. In prišel je tudi On, ki ga je usmiljeni Bog obljubil že v raju, ki je bil upanje očakov, moč prerokov in ki so v njem blagoslovljeni vsi narodi na zemlji

JEZUS KRISTUS,

Bodi mu čast in hvala vekomaj!

Dodatek.

Knjige svetega pisma stare zaveze.

Sveto pismo stare zaveze ima 21 zgodovinskih, 7 poučnih in 17 preroških knjig.

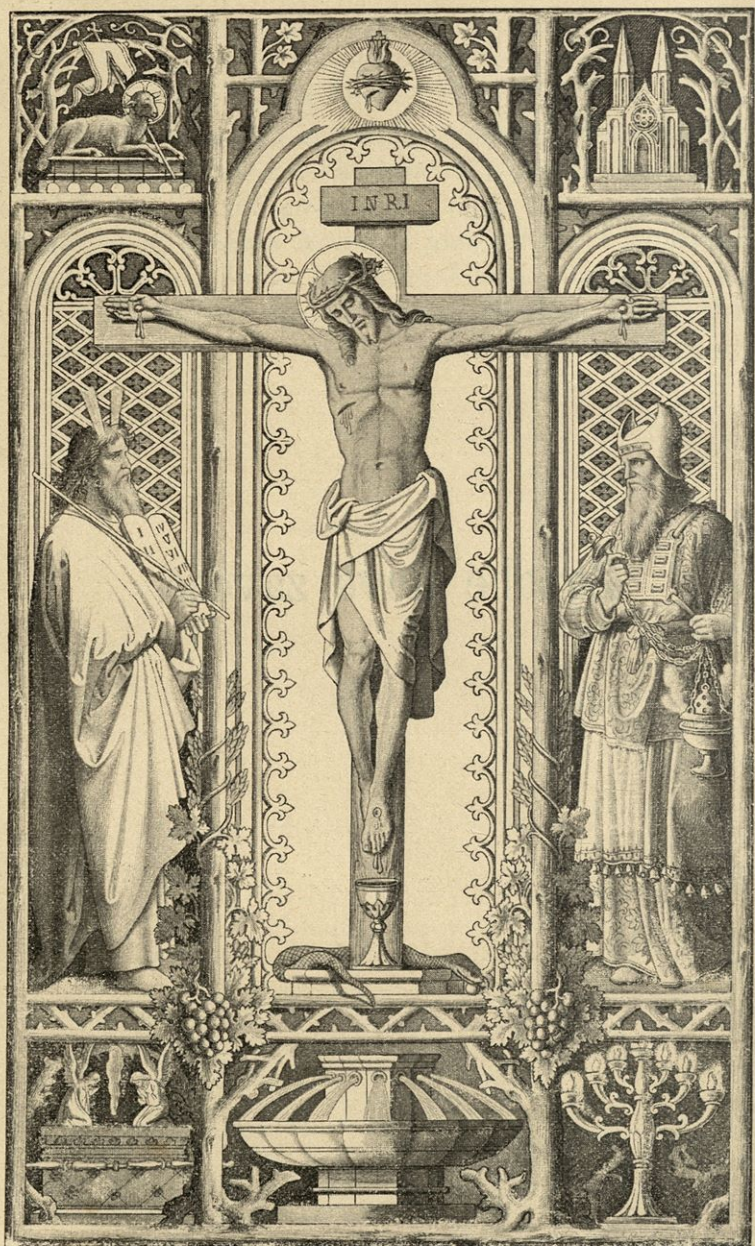
Zgodovinske knjige so: 5 Mojzesovih knjig; 1 knjiga Jozue; 1 knjiga sodnikov; 1 knjiga Ruta; 4 knjige kraljev; 2 kroniški knjigi; 1 knjiga Ezdra; 1 knjiga Nehemija; 1 knjiga Tobija; 1 knjiga Judita; 1 knjiga Estera; 2 knjigi Makabejcev.

Poučne knjige so: 1 knjiga Job; 1 knjiga psalmov; 1 knjiga Salamonovih pregovorov; 1 knjiga pridigar; 1 knjiga visoka pesem; 1 knjiga modrosti; 1 knjiga Sirah.

Preroške knjige so: Knjige velikih prerokov: 1 knjiga Izaija; 2 knjigi Jeremija z Baruhom; 1 knjiga Ezehiel; 1 knjiga Daniel; in knjige malih prerokov: 1 knjiga Ozej; 1 knjiga Joel; 1 knjiga Amos; 1 knjiga Abdiša; 1 knjiga Jona; 1 knjiga Mihej; 1 knjiga Nahum; 1 knjiga Habakuk; 1 knjiga Sofonija; 1 knjiga Hagej; 1 knjiga Zaharija; 1 knjiga Malahija. Vseh skupaj: 45 knjig.

Zgodbe nove zaveze.

Zgodbe nove zaveze.

Prvi del.

Evangelij Jezusa Kristusa.

Jezus Kristus je Sin božji od vekomaj.

Začetek evangelija svetega Janeza (1, 1—14.).

V začetku je bila Beseda,¹⁾ in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je bilo po nji storjeno in brez nje ni bilo nič storjenega, kar je storjeno. V nji je bilo življenje, in življenje je bila luč ljudi. In luč sveti v temi, pa tema je ni razumela. Bil je človek od Boga poslan, ki mu je bilo ime Janez. Ta je prišel v pričevanje, da bi pričeval o luči, da bi vsi verovali po njem. On ni bil luč, ampak je prišel, da je pričal o luči. Bila²⁾ je prava luč, katera razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet. Na svetu je bil, in svet je bil po njem storjen, pa svet ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli. Kolikor jih ga je pa sprejelo, tem je dal oblast, postati otroci božji, njim, ki verujejo v njegovo ime, in so rojeni iz Boga. In Beseda je meso postala, in med nami prebivala, in mi smo videli njeno čast, kakor čast Edinorojenca od Očeta, polno milosti in resnice.³⁾

1) Edini Sin Boga Očeta.

2) Beseda, ki je imenovana poprej, je Jezus Kristus, ki je prava luč ljudi.

3) Večni Sin božji se je v času učlovečil in je 33 let vidno živel med ljudmi ter je učil in deloval. Svoje božanstvo je razodel po svojih čudežih: Vstal je od mrtvih, šel v nebesa, poslal sv. Duha, ustanovil sv. cerkev, ki jo vodi vse dni do konca sveta.

I. Jezusov prihod in njegova mladost.

1. Oznanjenje Janezovega rojstva.

Za kralja Heroda v Palestini je v judejskih hribih živel duhoven, po imenu Zaharija. Njegovi ženi je bilo ime Elizabeta. Oba sta bila pravična pred Bogom in sta živela brez napake po božjih zapovedih. Otrok nista imela in oba sta bila že priletna.

Prigodilo se je pa, da je Zaharija prišel na vrsto in je v templju opravljal duhovsko službo. Šel je v svetišče, vsa množica ljudstva pa je molila zunaj. In glej, angel se mu prikaže na desni strani kadilnega oltarja. Zaharija ga zagleda in se prestraši. Angel pa mu reče: „Ne boj se, Zaharija! Tvoja molitev je uslišana. Elizabeta, tvoja žena, dobi sina, imenuj njegovo ime Janez! Veselil se boš in se radoval ti in veliko se jih bo veselilo njegovega rojstva; zakaj vélik bo pred Gospodom. Vina in močne pijače ne bo pil. Že pred rojstvom bo napolnjen s svetim Duhom. Veliko Izraelovih otrok bo izpreobrnil h Gospodu, njih Bogu. V duhu in moči Elijevi pojde pred Gospodom, da mu pripravi sveto ljudstvo.“

Zaharija reče angelu: „Po čem naj spoznam, da se to zgodi? Jaz sem star in moja žena je priletna.“ Angel mu odgovori: „Jaz sem Gabriel, ki stojim pred Bogom, in sem poslan, da ti prinesem to veselo oznanilo! Glej, mutast boš do dneva, ko se to zgodi, ker nisi veroval mojim besedam, ki se dopolnijo v svojem času.“ Na to angel izgine.

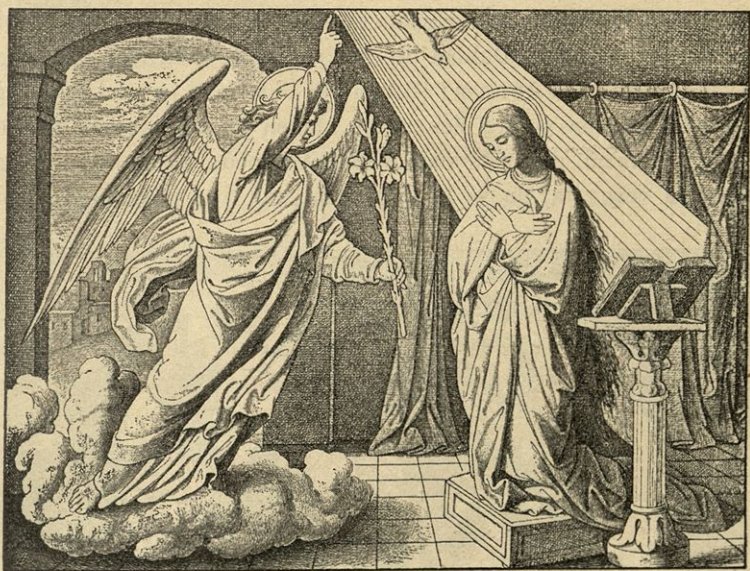
Ljudstvo pričakuje Zaharija in se čudi, da ostane tako dolgo v svetišču. Ko pride, ne more govoriti k ljudstvu in spoznali so, da je imel prikazen v templju. Namignil jim je in ostal je mutast. Ko se dopolnijo dnevi njegove službe, odide na svoj dom.

2. Oznanjenje Jezusovega rojstva.

V šestem mesecu po oznanjenju Janezovega rojstva je bil angel Gabriel od Boga poslan v galilejsko mesto Nazaret k devici, ki ji je bilo ime Marija. Zaročena je bila Jožefu, možu iz rodu Davidovega.

Angel pride k njej in reče: „Zdrava, milosti polna, Gospod s teboj; blagoslovljena ti med ženami!“ („Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj; blažena si med ženami!“)

Ko Marija to sliši, se prestraši in premišljuje, kakšno bi bilo to pozdravljenje. Angel pa ji reče: „Ne boj se, Marija, ker milost si našla pri Bogu! Glej, dobila boš sina, imenuj njegovo ime Jezus! Ta bo vélik in sin Najvišjega imenovan. Gospod Bog bo mu dal prestol očeta Davida in bo gospodoval v hiši Jakobovi vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca.“

Marija pa reče: „Kako se bo to zgodilo?“ Angel odgovori in ji reče: „Sv. Duh pride v te in moč Najvišjega te obsenči. Zato bo tudi Sveto, ki bo rojeno iz tebe, imenovano Sin božji. Glej Elizabeta, tvoja teta, je tudi sinu spočela v svoji starosti. Pri Bogu namreč ni nemogoča nobena reč.“ In Marija je rekla: „Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!“ In angel je izginil.

Nekoliko pozneje se angel Gospodov prikaže Jožefu v spanju in mu reče: „Jožef, sin Davidov! Vzemi k sebi Marijo! Po božji

vsemogočnosti je mati Sina božjega. Daj mu ime Jezus; zakaj odrešil bo svoje ljudstvo od njih grehov!“ Jožef stori po angelovem naročilu.

Jezus Kristus je 1. edini Sin Boga Očeta; 2. Bog in človek skupaj; 3. naš Gospod. — Sin božji se je učlovečil tako, da si je čudežno, z močjo svetega Duha, privzel človeško naravo. — Jezus Kristus kot človek nima očeta; Jožef, ženin Marijin, je bil samo rednik Jezusa Kristusa.

3. Marija obišče Elizabeto.

Po angelovem oznanjenju se Marija vzdigne in hiti v gore k svoji teti Elizabeti. Ko Elizabeta sliši Marijin pozdrav, je bila napolnjena s svetim Duhom in na ves glas zakliče: „Blagoslovljena ti med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa! (Blažena si med žénami in blažen je sad tvojega telesa!) In odkod to meni, da pride mati mojega Gospoda k meni? In blagor tebi, ki si verovala, da se bo dopolnilo, kar ti je povedal Gospod.“

In Marija reče: „Duša moja poveljuje Gospoda in duh moj se raduje v Bogu, mojem Zveličarju, ker se je ozrl na nizkost

svoje dekle. Glej, odslej me bodo blagrovali vsi narodi; zakaj velike reči mi je storil on, ki je mogočen in je sveto njegovo ime! Njegovo usmiljenje je od roda do roda njim, ki se ga boje. Moč je izkazal s svojo roko in razkropil jih je, ki so napuhnjeni v mislih svojega srca. Mogočne je pahnil s sedeža in povzdignil ponižne. Lačne je napolnil z dobrotami in bogate izpustil prazne. Sprejel je Izraela, svojega služabnika, in se je spomnil svojega usmiljenja, kakor je obljubil našim očakom, Abrahamu in njegovim potomcem na vekomaj.“

Nekako tri mesece ostane Marija pri Elizabeti, potem se vrne v Nazaret na svoj dom.

„Odslej me bodo blagrovali vsi narodi“; ta prerokba se je krasno izpolnila; vsa ljudstva poveličujejo Marijo, ker ji je Gospod „storil velike reči.“ — Imej tudi ti v veliki časti in prisrčno ljubi Mater božjo!

4. Janezovo rojstvo.

Kakor je bil oznanil angel Gabriel, sta Zaharija in Elizabeta dobila sina. To slišijo sosedje in sorodniki. Radujejo se s starši ter hočejo detetu po očetu dati ime Zaharija. Elizabeta pa reče: „Tega ne, Janez naj se imenuje!“ Sorodniki se čudijo in pravijo: „Saj ni nikogar v tvojem rodu, ki bi se tako imenoval.“ Na to vprašajo njegovega očeta, kako naj bo otroku ime. Ukaže prinesiti tablico in zapiše: „Janez je njegovo ime.“ In takoj se mu razveže jezik, izpregovori in hvali Boga.

Vsi, ki so to slišali, se začudijo in pravijo: „Kaj neki bo iz tega deteta, zakaj roka Gospodova je ž njim!“

Zaharija pa napolnjen s svetim Duhom hvali Boga: „Hvaljen Gospod, Bog Izraelov; zakaj obiskal je svoje ljudstvo in mu dovršil odrešenje. Veliko zveličanje nam je postavil v hiši Davida, svojega služabnika, kakor je obljubil po ustih svojih svetih prerokov.“ K Janezu obrnjen pa reče: „In ti, deček, boš prerok Najvišjega imenovan; zakaj pred obličjem Gospodovim pojdeš, pripravljat njegova pota, da ljudstvu njegovemu podeliš spoznanje rešenja, v odpuščanje njih grehov po prisrčnem usmiljenju našega Boga, ki nas je po njem obiskal on, ki izhaja iz visokosti, da razsvetli tiste, ki sede v temi in smrtni senci, in da ravna naše noge na pot miru.“

Janez je rasel in se krepil v duhu. Bil je v puščavi do dne, ko se je imel prikazati in pridigovati ljudstvu.

5. Jezusovo rojstvo.

Tiste dni¹⁾ izide povelje od rimskega cesarja Avgusta, naj se popiše vsa dežela. To popisovanje je bilo prvo in se je vršilo po Cirinu, oblastniku v Siriji. Vsak je moral iti v svoje mesto in se dati zapisati. Marija in Jožef gresta iz galilejskega mesta Nazaret v judejsko mesto Betlehem, mesto Davidovo, ker sta bila iz hiše in rodovine Davidove. V Betlehemu nista dobila prenočišča. Morala sta prenočiti v hlevu. Tukaj je prišel na svet Odrešenik. Marija povije Dete v plenice in ga položi v jaslice.

V okolici so bili pastirji, ki so ponoči bdeli in čuvali svoje črede. In glej, angel Gospodov stoji v krasni svetlobi pred njimi, božje veličastvo jih obsije in zelo se prestrašijo. Angel pa jim reče: „Ne bojte se; oznanjam vam veliko veselje, ki bo vsemu ljudstvu. Danes vam je v mestu Davidovem rojen Zveličar, ki je

¹⁾ Prvo leto po našem štetju.

Kristus Gospod. In to vam bodi v znamenje: Našli bodeše dete v plenice povito in v jaslice položeno.“ In hipoma je bila pri angelu množica drugih angelov, ki so hvalili Boga, rekoč: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Ko angeli odidejo od njih v nebesa, pravijo pastirji med seboj: „Pojdimo v Betlehem in pogledjmo, kar se je zgodilo in kar nam je naznanil Gospod!“ Urno pridejo in najdejo Marijo in Jožefa in Dete, ki je ležalo v jaslicah. Pokleknejo in molijo božje Dete in oznanijo, kar jim je bilo povedano o tem Detetu.

In vsi, ki so slišali pripovedovati pastirje, so se čudili. Marija pa je ohranila vse te besede ter jih premišljevala v svojem srcu. Pastirji se vrnejo k svojim čredam, hvalijo Boga za vse, kar so videli in slišali.

Glej, kako nebeško vzvišeno je Jezusovo rojstvo! Angeli oznanijo njegovo rojstvo. Ubog je hotel biti rojen Sin božji, da bi osvobodil reveže prekletstva in zaničevanja, ki jih je tlačilo, da bi že kot otrok trpel iz ljubezni do nas. Moli tudi ti ljubega Jezusčka, kakor sta ga molila Marija in Jožef, pastirji in sveti angeli, ki so se prikazali, da bi povelicali njegovo rojstvo.

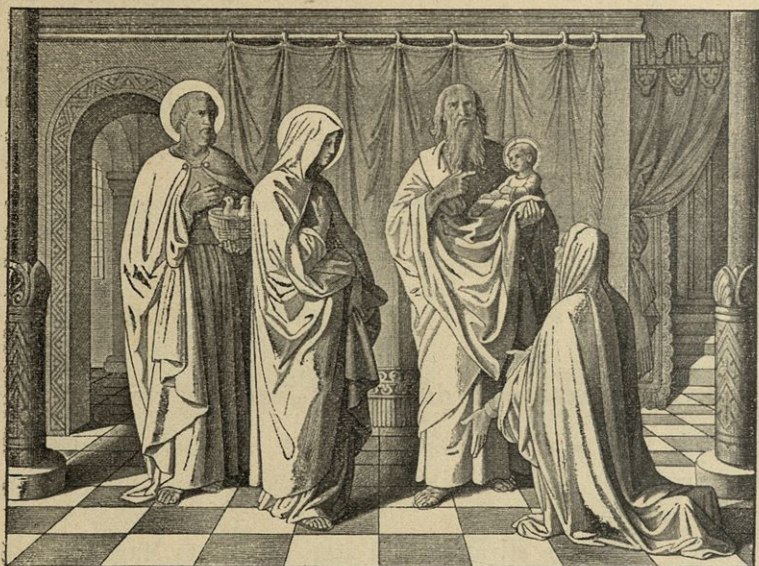
6. Obrezovanje in darovanje Jezusa v templju.

Ko je bilo osem dni dopolnjenih, je bilo Dete obrezano, in dali so mu ime Jezus, kakor je bil angel napovedal že pred njegovim rojstvom.

Ko je bil Jezus štirideset dni star, ga neseta Marija in Jožef v Jeruzalem v tempelj, da ga postavita pred Gospoda, kakor je zapisano v postavi Gospodovi: „Vsak prvorojenec bodi Gospodu posvečen,“ in da prineseta zapovedani dar za uboge, namreč dve grlici ali dva mlada goloba. In glej, takrat je živel v Jeruzalemu pravičen in bogaboječ starček, Simeon po imenu. Željno je pričakoval Odrešenika in sveti Duh je bil v njem. Razodeto mu je bilo od svetega Duha, da ne bo umrl, dokler ne vidi Maziljenca Gospodovega. Po nagibu svetega Duha pride Simeon v tempelj, ko Marija in Jožef prineseta božje Dete, da bi izpolnila, kar je bilo običajno po postavi. Takoj spozna obljubljenega Odrešenika, vzame Dete v naročje, hvali Boga in reče: „Zdaj odpustiš, Gospod, svojega hlapca po svoji besedi v miru, ker so moje oči videle tvoje zveličanje, ki si ga pripravil pred obličjem vseh narodov,

luč v razsvitljenje poganov in v proslavo svojega izraelskega ljudstva.“

Marija in Jožef se čudita rečem, ki so se izrekle o Detetu. Simeon ju blagoslovi in reče Mariji: „Glej, ta je postavljen v padeč in v vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, ki se mu bo ugovarjalo! Tudi bo meč presunil tvojo dušo, da se razodenejo misli mnogih src.“

Bila je tamkaj tudi prerokinja Ana, hči Fanuelova, iz rodu Aserjevega. Stara je bila štirinosemdeset let in bila je vdova. Ni šla od templja in je služila Bogu z molitvijo in postom noč in dan. Tudi ona pride tja v isti uri in hvali Boga. In pripovedovala je o Detetu vsem, ki so pričakovali Odrešenika.

7. Modri iz jutrove dežele molijo Jezusa.

In ko je bil Jezus rojen v Betlehemu na Judovskem za kralja Heroda, so prišli iz jutrove dežele v Jeruzalem trije modri¹⁾

¹⁾ Kakor pravi ustno izročilo, so bili kralji iste dežele ter so se imenovali: Gašpar, Melhijor in Baltazar.

in vprašali: „Kje je novorojeni kralj judovski? Zakaj videli smo njegovo zvezdo na jutrovem in smo ga prišli molit.“ Ko kralj Herod to sliši, se prestraši in ves Jeruzalem ž njim. Skliče torej velike duhovne in pismarje¹⁾ ter jih izprašuje, kje bi imel biti Kristus rojen. Odgovore mu: „V Betlehemu na Judovskem. Zakaj tako je pisano po preroku:

In ti Betlehem Efrata si sicer majhen med mesteci Judovimi, pa iz tebe izide Gospodovalec v Izraelu, in njegov izhod je od začetka, od vekomaj.“ (Miheja 5, 2.)

Herod skrivaj pokliče modre k sebi in jih natančno izprašuje, kdaj se jim je prikazala zvezda. Potem jih pošlje v Betlehem, rekoč: „Pojdite in skrbno poprašujte po Detetu in kadar ga najdete, pridite mi povedat, da tudi jaz grem in ga molim.“

Modri odidejo. In glej, zvezda, ki so jo videli na jutrovem, gre pred njimi. Ko jo zagledajo, se silno razvesele. V Betlehemu

1) Pismarji so bili možje, ki so znali sveto pismo in so oznanjevali ljudstvu voljo božjo. Potrebne znanosti so si pridobivali v posebnih učenjaških šolah. Še tridesetim letom so smeli nastopiti kot javni učitelji ljudstva. Tedaj so dobili naslov „rabbi“ to je: mojster.

obstoji zvezda zgoraj nad hišo, kjer je bilo božje Dete Jezus. Modri vstopijo, najdejo Dete z Marijo, njegovo materjo, padejo prednje in ga molijo. Tudi odpro svoje zaklade in mu darujejo: zlata, kadila in mire. Ponoči je Bog zapovedal modrim, naj se ne vrnejo k Herodu. Zato se vrnejo po drugem potu v svojo deželo.

Pomisli, kaj pomenjajo darovi: zlato njegovo najvišje gospostvo kot kralja nebes in zemlje; kadilo njegovo božanstvo; mira njegovo človeško naravo. Tudi mi mu prinesimo te darove: zlato — svojo ljubezen, kadilo — svoje molitve, miro — svojo potrpežljivost v trpljenju!

8. Jezus beži v Egipt in se vrne.

Ko so trije modri zapustili Betlehem, se prikaže angel Gospodov Jožefu v spanju in mu reče: „Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater in beži v Egipt in ostani tam, dokler ti ne porečem; zakaj Herod bo iskal Dete, da bi ga umoril.“ Jožef vstane, vzame Dete in njegovo Mater in še tisto noč pobegne v Egipt.

Herod pričakuje modre. Ko pa vidi, da se ne vrnejo, se silno razsrdi. Pošlje svoje hlapce in da pomoriti vse dečke v Betlehemu in okolici, ki so bili stari dve leti in manj. Strašen jok in krik

zaženo matere in se ne dado utolažiti. Kmalu potem kruti Herod umrje v obupu za silno hudo boleznijo. In zopet se prikaže angel Gospodov v Egiptu Jožefu v spanju, rekoč: „Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater in vrni se v izraelsko deželo; zakaj pomrli so, kateri so stregli Djetetu po življenju!“ Jožef vstane, vzame Dete in Marijo, njegovo mater, in pride v izraelsko deželo.

Ko pa sliši, da v Judeji kraljuje Arhelaj namesto Heroda, svojega očeta, se boji iti tja. Pa v spanju opomnjen krene na Galilejsko. In pride in prebiva v mestu, ki mu je ime Nazaret, da se dopolni, kar je napovedano po prerokih: „Nazarejec bo imenovan.“

9. Dvanajstletni Jezus v templju.

Marija in Jožef sta hodila vsako leto k velikonočnemu prazniku v Jeruzalem. Ko je bil Jezus dvanajst let star, je tudi šel s svojimi starši. Ko so minili prazniki, sta se Marija in Jožef vrnila; Jezus pa je zaostal v Jeruzalemu, a njegovi starši niso

vedeli za to. Ker so mislili, da je pri tovarišiji, so šli dan hodá. Zvečer ga iščejo med znanci in sorodniki. Ko ga ne najdejo, se vrnejo v Jeruzalem in ga iščejo.

Tretji dan ga najdejo v templju. Sedel je sredi učnikov ter jih poslušal in izpraševal. Vsi, ki so ga slišali, so se čudili njegovemu umu in njegovim odgovorom. Ko ga starši zagledajo, se začudijo in njegova mati mu reče: „Sin, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.“ Jezus pa jima odgovori: „Zakaj sta me iskala? Ali nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?“ Ona pa nista razumela besede, ki jima jo je povedal. In njegova Mati je ohranila vse te besede v svojem sreću.

In Jezus se je vrnil s svojimi starši v Nazaret in jim je bil pokoren. Rastel je v starosti, modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh in živel skrito življenje, dokler ni začel javno učiti.

Jezus je bil pokoren in je do svojega tridesetega leta živel skrito. Delal in molil je v tihi nazareški hišici. Hotel je tako posebno mladini dati zgled. Spoznaj, koliko je vredna pokorščina! Prizadevaj si, da tudi ti rasteš ne samo v starosti, ampak tudi v modrosti in milosti, Bogu in staršem v veselje!

II. Jezusova učeniška služba.

10. Janez oznanjuje pokoro.

V petnajstem letu vladanja cesarja Tiberija, ko je bil Poncij Pilat oblastnik v Judeji, in sta bila Ana in Kajfa velika duhovna, je Gospod govoril Janezu, Zaharijevemu sinu, v puščavi, naj pripravlja ljudstvo na prihod Odrešenika. In Janez je prišel v vse kraje ob reki Jordanu ter oznanjeval krst pokore v odpuščanje grehov, kakor je pisano v knjigi govorov preroka Izaija:¹⁾ „Glas vpijočega v puščavi: Pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove steze! Vsaka dolina naj se poviša, vsaka gora in vsak hrib naj se poniža; kar je krivega, bodi ravno, in kar je ostrega, gladka pot! In vse človeštvo bo videlo zveličanje božje.“ Janez je imel izpokorno obleko iz velblodje dlake in usnjat pas okoli ledja; in živež njegov so bile kobilice in divji med. Poslušalce je opominjal k poboljšanju in jih spominjal strašne sodbe božje, rekoč: „Delajte pokoro; zakaj božje kraljestvo se je približalo!“ Mnogi so poslušali njegove opomine, se izpovedali svojih grehov ter se dali krstiti v znamenje pokore.

¹⁾ Izaija, 40, 3—5.

Tudi farizeji in saduceji so prihajali. Janez jih je ostro prijemal: „Gadja zalega! Kdo vam je pokazal, bežati pred prihodnjo sodbo? Rodite torej vreden sad pokore in nikar ne govorite med seboj: Abrahama imamo za očeta! Zakaj povem vam: Bog more iz teh kamenov obuditi Abrahamu otroke. Sekira je že nastavljena drevsom na korenino. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, se torej poseka in vrže v ogenj.“

Množice, ki so prihajale k Janezu od vseh strani, so vedno bolj naraščale. Vprašujejo ga: „Kaj nam je torej storiti?“ On pa odgovarja: „Kdor ima dve suknji, daj tistemu, ki je nima; in kdor ima jedi, stori ravno tako!“ — Cestninarjem reče: „Ničesar več ne terjajte, nego kar vam je določenega!“ Vojakom reče: „Nikomur ne delajte sile ne krivice ter bodite zadovoljni s svojo plačo!“ — Janezovi nauki in njegovo sveto življenje je naredilo na poslušalce tako mogočen vtis, da so mnogi mislili: Janez bi utegnil biti obljubljeni Odrešenik.

Judje iz Jeruzalema so celo duhovne in levite poslali k Janezu s vprašanjem: „Kdo si?“ In je izpovedal in ni tajil; rekel je: „Jaz nisem Kristus!“ In so ga vprašali: „Kdo si torej? Ali si Elija?“ — „Nisem,“ jim odgovori. „Ali si prerok?“ Ovrne jim: „Nisem!“ In mu rečejo: „Kdo si, da vemo odgovoriti tem, ki so nas poslali? Kaj praviš ti sam o sebi?“ In jim reče: „Jaz sem glas vpijočega v puščavi: Pripravite pot Gospodovo! kakor je govoril prerok Izaija“. Odposlani pa so bili farizeji in so ga vprašali: „Zakaj pa potem krščuješ, če nisi ne Kristus, ne Elija, ne prerok?“ Janez jim odgovori: „Jaz krščujem z vodo; sredi med vami pa stoji, ki ga vi ne poznate. On je, ki je močnejši od mene, ki pride za menoj in je bil pred menoj in ki mu nisem vreden odvezati jermena njegovih črevljev. On vas bo krščeval v svetem Duhu in ognju. Vevnico ima v roki in bo ocedil svoje gumno; pšenico bo spravil v žitnice, pleve pa sežgal z neugasljivim ognjem.“

11. Janez krsti Jezusa. Hudobni duh ga izkuša.

Nekega dne je prišel tudi Jezus, ki je zdaj bil trideset let star, k Jordanu, da bi se dal Janezu krstiti. Janez pa se brani, rekoč: „Meni je treba, da bi me ti krstil, in ti prideš k meni?“

Jezus mu odgovori: „Pusti za zdaj; zakaj spodobi se nam, da izpolnimo vse naredbe božje.“ In tedaj Janez odjenja in krsti Jezusa v reki Jordanu.

In glej, pri krstu se je prikazal sveti Duh v golobji podobi nad Jezusom in Bog Oče se je oglasil: „Ta je moj ljubi Sin, ki imam nad njim dopadenje!“

Ko je bil Jezus krščen v reki Jordanu, je po nagibu svetega Duha šel v puščavo, kjer se je postil štirideset dni in štirideset noči. Potem je bil lačen. Zdaj pristopi izkušnjavec k njemu in mu reče: „Ako si Sin božji, reci, naj bodo ti kameni kruh!“ Jezus pa mu odgovori: „Pisano je: Človek ne živi le od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz ust božjih.“ Tedaj ga hudobni duh vzame s seboj v sveto mesto, ga postavi na vrh templja in mu reče: „Ako si Sin božji, skoči doli; zakaj pisano je: Svojim angelom je zapovedal zavoljo tebe in na rokah te bodo nosili, da kje ob kamen ne zadeneš s svojo nogo.“ Jezus pa mu reče: „Pisano je tudi: Ne izkušaj Gospoda, svojega Boga.“ In zopet ga hudobni duh vzame s seboj na zelo visoko goro, mu pokaže vsa kraljestva sveta in njih veličastvo ter mu reče: „Vse to ti dam, ako predme

padčš in me moliš.“ Tedaj mu Jezus reče: „Poberi se, satan! Zakaj pisano je: Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služi.“ Nato ga je hudobni duh zapustil in glej, angeli so pristopili in so mu stregli.

Jezus se je dal izkušati, da bi nam pokazal, kako se naj obnašamo v izkušnjah. — Bog pripušča izkušnje, da nas ohrani ponižne in čuječe, da nas izkuša in nam pomnožuje zasluženje. — Ob času izkušnje imej vedno pred očmi Boga in njegove zapovedi in niti za las ne odstopi od božjih potov!

Izgubljena čistost, izgubljen čas
na veke izgubljena sta za nas.

12. Jezusovi prvi učenci.

Iz puščave se je Jezus zopet vrnil k Jordanu, kjer je Janez krščeval. Ko ga Janez vidi priti, reče: „Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta! Ta je, ki sem rekel o njem: Za menoj pride mož, ki je bil pred menoj; zakaj on je bil poprej, nego jaz. Videl sem Duha božjega kakor goloba priti iz neba in je ostal na njem. Jaz spričujem, da je ta Sin božji. Ta je, ki krščuje v svetem Duhu.“ Dva učenca, ki sta bila pri Janezu in ga slišala, odideta za Jezusom. Jezus se ozre in jima reče: „Kaj iščeta?“ Rečeta mu: „Učenik! Kje stanuješ?“ Odgovori jima: „Pridita in poglejta!“ Gresta in ostaneta pri njem tisti dan. Bila sta Andrej in Janez.

Andrej je imel brata, Simona po imenu. Poišče ga in mu reče: „Mesija smo našli! Gre ž njim k Jezusu. Jezus ga pogleda in mu reče: „Ti si Simon, Jonov sin; ti se boš imenoval Peter, to je skala.“

Drugi dan se je Jezus odpravil na Galilejsko. Najde Filipa in mu reče: „Hodi za menoj!“ Filip najde Natanaela, ki se tudi Jernej imenuje, in mu reče: „Našli smo ga, ki je o njem pisal Mojzes v postavi in preroki, Jezusa iz Nazareta.“ Natanael odvrne: „Ali more kaj dobrega priti iz Nazareta?“ Filip odgovori: „Pridi in poglej!“ Jezus vidi Natanaela priti k sebi in reče: „Glej, pravi Izraelec, ki v njem ni zvijače!“ Natanael ga vpraša: „Odkod me poznaš?“ Jezus mu odgovori: „Videl sem te, preden te je Filip poklical, ko si bil pod figovim drevesom.“ Natanael odgovori in mu reče: „Učenik! Ti si Sin božji, ti si kralj Izraelov!“ Jezus odvrne: „Ker sem ti rekel: Videl sem te pod figovim drevesom,

veruješ; še kaj večjega boš videl. Resnično, resnično vam pravim: Nebesa boste videli odprta in angele božje hoditi gori in doli nad Sinom človekovim.“

13. Jezus stori prvi čudež v Kani.

Prvi čudež je storil Jezus v Kani, mestecu na Galilejskem. Ondi je bila ženitnina in mati Jezusova je bila tam. Tudi Jezus in njegovi učenci so bili povabljeni na gostijo. Ker je zmanjkalo vina, reče Marija Jezusu: „Vina nimajo!“ Jezus odgovori: „Moja ura še ni prišla!“ Marija je vedela, da bo Jezus pomagal, zato reče služabnikom: „Karkoli vam poreče, storite!“

Stalo je pa ondi šest kamenitih vrčev za vodo za običajno judovsko očiščevanje. Vsak je držal dve do tri mere. In Jezus reče služabnikom: „Napolnite vrče z vodo!“ Napolnijo jih do vrha. Nato jim reče Jezus: „Zajmite zdaj in nesite starejšini!“ Natočijo in mu prinesejo. Starejšina ni vedel, kaj se je zgodilo; služabniki pa so vedeli. Ko pokusi, pokliče ženina in mu reče: „Vsakdo da najprej dobro vino, in kadar se napijejo, slabše; ti pa si dobro vino prihranil do zdaj.“ Ta začetek čudežev je storil

Jezus v Kani na Galilejskem. Razodel je s tem svoje veličastvo in njegovi učenci so verovali vanj.

Mogočna je priprošnja preblazene Device Marije. Zaupaj na njo in v vseh potrebah jo prosi pomoči! — Pred vsemi angeli in svetniki posebno častimo in na pomoč kličemo preblazeno Devico Marijo: 1. ker je mati božja; 2. ker po svoji milosti in svetosti presega vse angele in svetnike; 3. ker njena priprošnja največ premore pri Bogu.

Prvo leto Jezusove učeniske službe.

14. Jezus izžene sejmarje iz templja.

Nekaj dni potem, ko je storil čudež v Kani, se napoti Jezus s svojimi učenci k velikonočnemu prazniku v Jeruzalem. Tam najde v templju ljudi, ki so prodajali vole, ovce in golobe; tudi menjalci so sedeli pri svojih mizah. Jezus pa naredi bič iz vrvic

in izžene vse sejmarje iz templja z voli in drobnico vred. Menjalcem prevrne mize in raztrese denar. Njim, ki so prodajali golobe, pa reče: „Spravite se odtod in ne delajte iz hiše mojega Očeta prodajalnice!“ Tedaj se njegovi učenci spomnijo, da je pisano: „Gorečnost za tvojo hišo me razjeda.“

Judje pa mu rečejo: „S kakšnim čudežem nam izkažeš, da smeš to delati?“ Jezus jim odgovori: „Poderite ta tempelj in v treh dneh ga zopet postavim!“ Tedaj pravijo Judje: „Šestinštirideset let se je zidal ta tempelj in ti bi ga postavil v treh dneh?“ Jezus pa je govoril o templju svojega telesa ter je Jude opozarjal na svoj največji čudež, da bo od mrtvih vstal. Ko je vstal od mrtvih, so se njegovi učenci spomnili, da jim je to pravil.

Jezus je na praznik ostal v Jeruzalemu in mnogi so verovali vanj, ker so videli čudeže, ki jih je delal.

Veliko svetejša od jeruzalemskega templja je katoliška hiša božja. Mudi se torej v njej rad in tudi vedno z največjo spoštljivostjo!

15. Jezus pouči Nikodema.

Ko je bil Jezus v Jeruzalemu, pride k njemu ponoči imeniten starejšina, Nikodem po imenu, in mu reče: „Učenik, vemo, da si od Boga prišel za učitelja; zakaj nihče ne more delati teh čudežev, ki jih delaš ti, če Bog ni ž njim.“ Nikodem je hotel vprašati Jezusa, česa je treba človeku, da more priti v božje kraljestvo. Jezus, ki pozna človeške misli, mu reče: „Resnično, resnično ti povem, če se kdo ne prerodi iz vode in svetega Duha, ne more iti v božje kraljestvo!“ Nikodem mu reče: „Kako se more to zgoditi?“ Jezus odvrne: „Kakor je Mojzes povišal kačo v puščavi, tako se mora povišati tudi Sin človekov, da se ne pogubi, kdorkoli veruje vanj, temveč da ima večno življenje. Zakaj Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da se ne pogubi, kdorkoli veruje vanj, temveč da ima večno življenje. Bog namreč ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet sodil, marveč da se svet zveliča po njem. Kdor vanj veruje, ne bo sojen; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Sina božjega. To pa je sodba, da je prišla luč na svet, ali ljudje so bolj ljubili temo nego luč; zakaj njih dela so bila hudobna. Vsak namreč, ki dela hudo, sovraži luč in ne pride k luči, da se njegova dela ne posvari. Kdor pa dela resnico, pride k luči, da se razodenejo njegova dela, ker so v Bogu storjena.

Tako je Jezus poučil Nikodema, da sta potrebna sveta vera in sveti krst. — Sveti krst je prvi in najpotrebnejši zakrament, ki človeka z vodo in božjo besedo očisti izvirnega greha in vseh pred krstom storjenih grehov ter

ga v Jezusu Kristusu prerodi in posveti za večno življenje. Brez svetega krsta se nihče, celo otrok ne more zveličati. — Kako srečni smo, ker smo krščeni in lahko pridemo v božje kraljestvo! Le ohranimo si milost svetega krsta z zvestim izpolnjevanjem božjih zapovedi, zakaj le tako hodimo v luči.

16. Jezus pouči Samarijanko.

Ko se je Jezus iz Jeruzalema vračal v Galilejo, je potoval skozi Samarijo. Pride k mestu, ki se imenuje Sihem. Pred mestom je bil Jakobov studenec. Imenovali so ga tako, ker ga je bil očak Jakob dal izkopati. Truden od pota, sede Jezus k studencu, učenci pa grejo v mesto nakupovat živeža. Kar pride iz mesta žena Samarijanka zajemat vode. Jezus ji reče: „Daj mi piti!“ Samarijanka se začudi, da Jezus zahteva¹⁾ vode od nje, in mu reče: „Kako moreš ti, ki si Jud, mene, ki sem samarijanska žena, prositi vode?“ Jezus ji odgovori: „Ako bi vedela, kdo je, ki ti pravi: Daj mi piti! bi bila ti morda njega prosila in dal bi ti žive vode.“ Žena mu reče: „Gospod! Saj nimaš s čim zajeti in studenec je globok! Odkod torej imaš živo vodo? Ali si ti večji od našega očeta Jakoba, ki nam je dal studenec?“ Jezus ji odgovori: „Vsak, kdor pije od te vode, bo zopet žejen; kdor pa pije od vode, ki mu jo bom jaz dal, ne bo žejen vekomaj; marveč voda, ki mu jo bom jaz dal, bo v njem studenec vode, ki se izteka v večno življenje.“ Žena mu pravi: „Gospod! daj mi te vode, da ne bom žejna in mi ne bo treba hoditi semkaj zajemat!“

Jezus jo spomni nekaterih grehov njenega prejšnjega življenja. Nato mu reče žena: „Gospod! Vidim, da si ti prerok!“ Hotela je poizvedeti, kako se prav služi Bogu in reče: „Naši očaki so na tej gori²⁾ molili; in vi pravite, da je v Jeruzalemu mesto, kjer se mora moliti.“ Jezus ji odgovori: „Žena! Veruj mi: Pride ura, ko ne boste ne na tej gori, ne v Jeruzalemu molili. Očeta. Pride ura in je že sedaj, ko bodo tisti, ki prav molijo, Očeta molili v duhu in resnici. Bog je duh, in kateri ga molijo, ga morajo moliti v duhu in resnici.“ Žena mu pravi: „Vem, da pride Mesija. Ko torej pride, nam bo vse oznanil.“ Jezus ji reče: „Jaz sem, ki govorim s teboj.“

1) Med Judi in Samarijani je bilo veliko sovraštvo.

2) Pokazala je na goro Garizim.

Žena popusti svoj vrč, hiti v mesto in reče ljudem: „Pridite in pogledajte moža, ki mi je vse povedal, karkoli sem kedaj storila! Ali ni on Kristus?“ Medtem pridejo iz mesta učenci z živežem in prosijo Jezusa, rekoč: „Učenik, jej!“ Jezus pa odvrne: „Moja jed je, da storim voljo tistega, ki me je poslal, da dovršim njegovo delo.“

Nato je prišlo mnogo Samarijanov iz mesta in so ga prosili, da bi ostal pri njih. Ostal je dva dni. Mnogi so verovali vanj in so dejali ženi: „Sedaj ne verujemo več zavoljo tvojega govorjenja; zakaj sami smo ga slišali in vemo, da je on resnično Odrešenik sveta.“

Molitev je pobožno povzdigovanje duha k Bogu. Pobožno molimo, kadar pri molitvi mislimo na Boga in se, kolikor mogoče, varujemo raztresenosti.

Z veseljem vselej in povsod
spolnujmo, kar veli Gospod!

17. Jezus uči v nazareški shodnici.

Iz Sihema gre Jezus v Galilejo in oznanuje ondi evangelij o božjem kraljestvu. Pride tudi v Nazaret, kjer je odrastel. Po svoji navadi gre sobotni dan v shodnico. Vstane, da bi čital. In dajo mu knjigo preroka Izaija. Ko odvijte knjigo, najde mesto, kjer je bilo pisano: „Duh Gospodov je nad menoj; zato me je mazilil in me poslal oznanjevat evangelij ubožcem, ozdravljat potrta srca, oznanjevat jetnikom rešitev in slepim pogled; izpušcat zatirane v svobodo, oznanjevat milostno leto Gospodovo in dan povračila.“ In zgane knjigo, jo odda služabniku in se usede. Oči vseh so obrnjene vanj; on pa jim reče: „Danes se je izpolnilo to pismo pred vami.“

Vsi se čudijo milim besedam, ki so prihajale iz njegovih ust, in pravijo: „Odkod ima to modrost in čudodelnost? Ali to ni tesarjev sin?“ In spotikajo se nad njim. Jezus pa govori: „Resnično vam povem, da noben prerok ni prijeten v svoji domovini! Mnogo vdov je bilo v dnevih Elija v Izraelu, ko je bilo nebo zaprto tri leta in šest mesecev in je velika lakota nastala po vsej deželi; pa k nobeni izmed njih ni bil poslan Elija, kakor le k vdovi v Sarepto sidonsko. In veliko gobavcev je bilo za preroka Elizeja v Izraelu, pa noben teh ni bil očiščen, ampak le Naaman iz Sirije.“

In vsi v shodnici se silno razjeze, vstanejo, izženejo Jezusa iz mesta in ga peljejo na rob gore, ki je bilo ob nji sezidano njihovo mesto, da bi ga pahnili doli. Jezus pa gre sredi med njimi in odide.

Kako strašno je, spoznani krščanski resnici se ustavljati, svoje srce milosti zapirati! Kmalu, morebiti takoj mine čas milosti. — „Jezus odide.“ Kako strašno je, biti zapuščen od Jezusa! — Jezus je obljubljeni Odrešenik, ker se je v njem izpolnilo vse, kar so o Odrešeniku napovedali preroki.

18. Jezus pridiguje v Kafarnaumu in dela čudeže.

Iz Nazareta se poda Jezus v Kafarnaum. Tudi ondi uči sobotni dan v shodnici. Vse se čudi njegovim naukom; zakaj njegov govor je bil mogočen in učil jih je, kakor kdor ima oblast, a ne kakor pismarji in farizeji. V shodnici je bil človek, ki je bil obseden od hudobnega duha. Ta zavpije, rekoč: „Pusti nas! Kaj imamo s teboj, Jezus nazareški? Ali si prišel nas pogubit? Vem kdo si: Svetnik božji.“ Jezus pa ga zaroti, rekoč: „Obmolkni in idi iz tega človeka!“ In hudobni duh ga vrže ob tla in z glasnim krikom izide iz njega, ne da bi mu škodoval. In vsi, ki to vidijo, se prestrašijo in strmé govore med seboj: „Kaj je to? Oblastno ukazuje celo nečistim duhovom in pokorni so mu!“ Zaslovel je takoj po vsej galilejski deželi.

Jezus se odpravi iz shodnice in gre v hišo Petra in njegovega brata Andreja. Petrovo taščo je mučila huda mrzlica in prosili so za njo. Jezus stopi k nji, jo prime za roko ter jo vzdigne. Takoj jo popusti mrzlica. Vstane in streže Jezusu in njegovim učencem.

Zvečer privedejo k njemu vse bolnike in obsedence. On pa položi vsakemu roko na glavo in ga ozdravi; hudobnim duhovom ukaže, iziti iz ljudi, in bili so pokorni. Zjutraj se Jezus poda v samotni kraj in moli tam; ljudstvo pa ga poišče in prosi, naj ostane pri njih. On pa reče: „Tudi drugim mestom moram oznanjevati evangelij kraljestva božjega; zato namreč sem poslan.“ Odide in uči po vsej Galileji in dela veliko čudežev.

Čudeži so taka izredna dela, ki jih ne morejo izvršiti naravne moči, temveč samo božja vsemogočnost.

19. Jezus ozdravi sina kraljevega služabnika.

V Kano je prišel kraljevski služabnik. Njegov sin je bil bolan v Kafarnaumu. Ko je slišal, da je Jezus prišel iz Judeje v Galilejo, je šel k njemu in ga je prosil, da naj pride in ozdravi njegovega sina; zakaj bil je blizu smrti. Jezus mu torej reče: „Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.“ Kraljevski služabnik mu reče: „Gospod, pojdi doli, preden umrje moj sin!“ Jezus mu odgovori: „Pojdi, tvoj sin živi!“ Mož je veroval besedi, ki mu jo je rekel Jezus, in je šel. Ko je bil še na potu, so mu prišli naproti hlapci in so mu sporočili, da njegov sin živi. Tedaj jih vpraša, ob kateri uri mu je odleglo. Reko mu: „Včeraj ob sedmih ga je pustila mrzlica.“ In oče je spoznal, da je bilo tisto uro, ko mu je Jezus rekel: „Tvoj sin živi.“ In je veroval in vsa njegova hiša.

Mož je veroval, in vendar je videl samo en čudež; koliko bolj moramo verovati mi, ki vemo, da je Jezus storil toliko in tako velikih čudežev!

20. Obilni ribji lov.

Nekega dne obsujejo množice Jezusa, da bi poslušale besedo božjo. Ravno stoji ob Genezareškem jezeru. Pri kraju sta bila dva čolna. Ribiči so bili izstopili in so izpirali mreže. Jezus stopi v čoln, ki je bil Petrov, in prosi Simona Petra, naj odrine malo od brega. In potem sede in iz čolna uči ljudstvo.

Ko pa neha govoriti, reče Simonu: „Pelji na globoko in vrzite svoje mreže na lov!“ Simon odgovori, rekoč: „Učenik, vso noč smo delali, pa nič nismo ujeli; na tvojo besedo pa vržem mrežo.“ In ko so bili to storili, so zajeli toliko rib, da se jim je mreža trgala. Zato namignejo tovarišem, ki so bili v drugem čolnu, naj jim pridejo pomagat. Ko pridejo, napolnijo oba čolna, tako da sta se potapljala.

Ko Simon Peter to vidi, pade Jezusu k nogam in reče: „Gospod, idi od mene, ker sem grešen človek!“ Groza je namreč obšla njega in vse, ki so bili z njim, nad vlakom rib, ki so ga bili potegnili; ravnotako pa tudi Jakoba in Janeza, Zebedejeva sinova, ki sta bila Simonova tovariša. Vsi, ki so videli ta čudež,

so ostrmeli. Jezus pa reče Simonu: „Ne boj se, odslej boš ljudi lovil!“ Ribiči potegnejo čolna h kraju, zapuste vse in gredo za Jezusom ter ostanejo odslej vedno pri njem.

Jezus je učil iz Petrovega čolna. Tako uči tudi vse čase po svoji cerkvi, ki ji je poglavar naslednik svetega Petra, to je po katoliški cerkvi. — V njej se torej oznanjuje zveličalni nauk. Kjer je Peter, tam je Kristus.

21. Jezus ozdravi mrtvoudnega.

Nekega dne je Jezus učil v mestu Kafarnaum v neki hiši. In glej, moške prineso na postelji človeka, ki je bil mrtvouden. Ko Jezus vidi njih trdno vero, reče mrtvoudnemu: „Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni!“ Nekateri navzočih pismarjev so rekli: „Boga preklinja. Kdo more odpuščati grehe, razen Bog sam?“ Ker pa Jezus spozna njih misli, jim odgovori: „Zakaj mislite hudo v svojih srcih? Kaj je lažje, reči: Tvoji grehi so ti odpuščeni, ali reči: Vstani in hodi? Da pa veste, da ima Sin človekov oblast na zemlji odpuščati grehe,“ pravi nato mrtvoudnemu: „Vstani, vzemi svojo posteljo in idi na svoj dom!“ In vstane

in gre na svoj dom. Ko pa ljudstvo to vidi, ga obide groza in slavi Boga, ki je dal tako moč ljudem.

Kako moramo tudi mi slaviti Boga, ki je apostolom in njih naslednikom dal oblast, odpustčati grehe!

22. Izvolitev dvanajsternih apostolov.

Iz Kafarnauma je šel Jezus na goro in je prenočil v molitvi. Ko se izdani, pokliče svoje učence. Izvoli si izmed njih dvanajstero ter jih imenuje apostole. Njih imena so: Prvi: Simon, ki ga je imenoval Petra, in njegov brat Andrej, Jakob starejši in njegov brat Janez, Filip in Jernej, Tomaž in Matej, Jakob mlajši in njegov brat Juda Tadej, Simon gorečnik in Juda Iškariot. Te je razposlal Jezus, da oznanujejo evangelij. Dal jim je oblast, delati čudeže.

Glej razloček med učenci in apostoli! Razen papeža, naslednika sv. Petra, so pravi nasledniki apostolov škofje, ki so s papežem v zvezi. Škofom pomagajo v njihovi službi zlasti mašniki, ki so jim podrejeni.

23. Gorska pridiga.

1. Osem blagrov.

Nekega dne so se zopet zbrale velike množice ljudstva okrog Jezusa, da bi slišali njegovo besedo. Jezus gre na goro, se usede in njegovi učenci pristopijo k njemu. Množica ga obstopi in vsi željno pričakujejo njegove pridige. In Jezus odpre svoja usta in izpregovori:

„Blagor ubogim v duhu¹⁾; ker njih je nebeško kraljestvo.

Blagor krotkim; ker bodo zemljo posedli.

Blagor žalostnim; ker bodo potolaženi.

Blagor tistim, ki so lačni in žejni pravice; ker bodo nasičeni.

Blagor usmiljenim; ker bodo dosegli usmiljenje.

Blagor tistim, ki so čistega srca; ker Boga bodo gledali.

Blagor mirnim; ker bodo imenovani otroci božji.

Blagor tistim, ki preganjanje trpe zavoljo pravice; ker njih je nebeško kraljestvo.

1) Ubogi v duhu so tudi oni bogati, ki ne navezujejo svojega srca na posvetno premoženje, marveč od svojega premoženja radi delijo revežem in podpirajo dobre namene; nadalje tudi oni na posvetnem premoženju ubogi, ki privoščijo vsakemu svoje in se zadovoljijo s svojim.

Blagor vam, kadar vas bodo ljudje zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili zavoljo mene! Veselite se in se radujte; zakaj vaše plačilo je veliko v nebesih!“

2. Dostojanstvo in dolžnosti apostolov in njih naslednikov.

Zdaj se Jezus obrne k svojim apostolom in govori zlasti njim : „Vi ste sol zemlje. Sol je nekaj dobrega. Če se pa sol izpridi, s čim naj se soli? Za nič drugega ni več, kakor da se vun vrže in potepta od ljudi. — Vi ste luč sveta. Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti. Tudi ne prižigajo luči, da bi jo deli pod mernik, marveč na svečnik, da sveti vsem, ki so v hiši. Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte vašega Očeta, ki je v nebesih!“

3. O pravi krščanski pravičnosti.

„Ne mislite, da sem prišel razvezat postavo in preroke. Nisem jih prišel razvezat, marveč dopolnjevati. Resnično, povem vam, ako ne bo popolnejša vaša pravičnost nego pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Slišali ste, da se je reklo starim: Ne ubijaj; kdor pa ubija, bo kriv sodbe. Jaz pa vam pravim

Vsak, kdor se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe. Kdor reče svojemu bratu: raka!¹⁾ bo kriv zbora²⁾. Kdor pa reče: norec! bo kriv peklenkega ognja. Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti tam pred oltarjem svoj dar in pojdi se prej spraviti s svojim bratom; in potem pridi in daruj svoj dar!“

„Slišali ste, da je bilo rečeno starim: Ne prisegaj po krivem. Jaz pa vam povem: Sploh ne prisegajte. Vaše govorjenje bodi: da, da; ne, ne! Kar je več od tega, je od hudega.“

„Slišali ste, da je bilo rečeno: Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika. Jaz pa vam pravim: Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, ki vas sovražijo, in molite za nje, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci svojega Očeta, ki je v nebesih, ki daje svojemu solncu vzhajati nad dobrimi in hudobnimi in deževati na pravične in krivične. Zakaj, ako ljubite samo tiste, ki vas ljubijo, kakšno plačilo boste imeli? Ali ne delajo tega tudi cestninarji? In če pozdravljate le svoje brate, kaj storite posebnega? Ali ne delajo tega tudi neverniki? Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš Oče v nebesih!“

4. O dobrem namenu pri naših delih.

„Glejte, da ne izvršujete svojih dobrih del pred ljudmi, da bi vas videli; sicer ne boste imeli plačila pri svojem Očetu, ki je v nebesih. Kadar torej daješ miloščino, ne trobi pred seboj, kakor delajo hinavci po shodnicah in ulicah, da bi jih ljudje hvalili. Resnično, povem vam, prejeli so svoje plačilo! Ko pa daješ miloščino, naj ne ve tvoja levica, kaj dela tvoja desnica, da bo tvoja miloščina skrita; in tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil.“

„In kadar molite, ne hodite kakor hinavci, ki radi stojijo v shodnicah in na voglih potov in molijo, da bi jih ljudje videli. Resnično, povem vam, prejeli so svoje plačilo! Ti pa, kadar moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri in moli svojega Očeta na skrivnem; in tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil.“

„Kadar se postite, se ne delajte žalostnih kakor hinavci; zakaj ti grdiyo svoje lice, naj bi ljudje videli, da se postijo. Resnično,

¹⁾ neumen, prazne glave.

²⁾ Zbor je bil sodni dvor za večje prestopke.

povem vam, prejeli so svoje plačilo! Ti pa, ko se postiš, mazili svojo glavo in umij svoj obraz, da ne bodo ljudje videli, da se postiš, ampak le tvoj Oče; in tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil.“

5. O pravih zakladih in o zaupanju v Boga.

„Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih rja in molj razjeda in kjer tatovi vlomujejo in kradejo; temveč zbirajte si zaklade v nebesih, kjer jih ne razjeda ne rja ne molj in kjer tatovi ne vlomujejo in ne kradejo. Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje srce.“

„Nihče ne more služiti dvema gospodoma; zakaj ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali se bo enega držal in zaničeval drugega. Ne morete služiti Bogu in mamonu. Zato vam pravim: Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblačili. Ali ni življenje več kakor jed, in telo več kakor oblačilo? Poglejte ptice pod nebom! Ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice in vaš Oče nebeški jih živi. Ali niste vi veliko več, kakor one? Kdo izmed vas more s svojo skrbjo pridejati le en komolec k svoji postavi? In za obleko kaj skrbite? Poglejte lilije na polju, kako rastejo! Ne delajo in ne predejo; pa povem vam, da še Salamon v vsej svoji slavi ni bil tako oblečen, kakor njih ena. Če pa Bog travo na polju, ki danes stoji in se jutri v peč vrže, tako oblači, koliko bolj bo vas, maloverni! Ne skrbite torej, rekoč: Kaj bomo jedli ali kaj bomo pili ali s čim se bomo oblačili? Zakaj po vsem tem poprašujejo neverniki: Saj ve vaš Oče nebeški, da vsega tega potrebujete: Iščite torej najprej božjega kraljestva in njegove pravice; in vse to vam bo privrženo!“

6. Svarilo pred predrznimi sodbami.

„Bodite usmiljeni, kakor je vaš Oče usmiljen. Ne sodite, in ne boste sojeni! Ne pogublajte, in ne boste pogubljeni! Odpuščajte, in vam bo odpuščeno! Dajte, in se vam bo dalo! Dobro, natlačeno, potreseno in zvrhano mero bodo dali v vaše naročje; zakaj s kakršno mero boste merili, s tako se vam bo odmerilo.“ Povedal jim je pa tudi priliko: „Ali more slepec voditi slepca? Ali ne padeta oba v jamo? Učenec ni nad učiteljem; vsak bo pa popoln, če je kakor njegov učitelj.“

„Kaj pa vidiš pezder v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne čutiš? Ali kako moreš reči svojemu bratu: Brat! pusti, da ti izderem pezder iz očesa, in glej, bruno je v tvojem očesu? Hinavec! izvleci najprej bruno iz svojega očesa; potem glej, da izdereš pezder iz očesa svojega brata!“

7. Pot v nebesa.

„Vse, kar hočete, da ljudje vam storijo, storite tudi vi njim; zakaj to je postava in preroki. Vstopite skozi ozka vrata; široka so namreč vrata in prostorna je pot, ki vodi v pogubljenje, in mnogo jih je, ki hodijo po nji. Kako ozka so vrata in tesna je pot, ki vodi v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo!“

8. Svarilo pred krivimi preroki.

„Varujte se krivih prerokov, ki pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabljivi volkovi! Po njihovem sadu jih boste spoznali. Se-li bere grozdje s trnja ali z osata smokve? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad; malopridno drevo pa rodi malopriden sad. Dobro drevo ne more roditi malopridnega sadu, tudi malopridno drevo ne roditi dobrega sadu. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, se bo posekalo in vrglo v ogenj. Torej po njih sadovih jih boste spoznali. Ne vsak, ki mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kdor izpolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih.“

9. Opomin k modrosti.

„Vsak, kdor posluša te moje besede in jih izpolnjuje, je podoben modremu možu, ki je na skalo pozidal hišo. In ulije se ploha in priderejo vode, in zapišejo vetrovi in se uprejo v tisto hišo, pa ne pade; zakaj zidana je na skalo. — Vsak pa, kdor sliši te moje besede in jih ne izpolnjuje, je podoben neumnemu možu, ki na pesek postavi svojo hišo. In ulije se ploha in priderejo vode, in zapišejo vetrovi in se uprejo v tisto hišo, in pade, in velika je njena podrtija.“

Ko Jezus dokonča te besede, se zavzamejo množice nad njegovim naukom; zakaj učil jih je, kakor kdor ima oblast, in ne kakor njihovi pismarji in farizeji.

24. Jezus ozdravi gobavca in stotnikovega hlapca.

Ko je Jezus šel z gore, je šlo za njim mnogo ljudstva. In glej! gobavec pride in ga moli, rekoč: „Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti.“ In Jezus iztegne roko in se ga dotakne, rekoč: „Hočem, bodi očiščen!“ In precej je bil očiščen svojih gob. In Jezus mu reče: „Glej, da nikomur ne poveš, temveč pojdi, pokaži se duhovnom in daruj dar, ki ga je Mojzes ukazal, njim v pričevanje!“

Jezus gre v Kafarnaum. Tam je živel stotnik, ki je bil Izraelcem zelo naklonjen in jim je celó shodnico dal sezidati. Imel je hlapca, ki ga je ljubil; ta je bil na smrt bolan. Ko stotnik sliši, da pride Jezus, pošlje k njemu starejšine in ga prosi, naj pride in ozdravi njegovega hlapca. Jezus gre ž njimi. Ko že ni bil daleč od hiše, pride mu stotnik sam naproti ter pravi: „Gospod, moj hlapec leži doma mrtvouden in silno trpi!“ Jezus mu odgovori: „Jaz bom prišel in ga bom ozdravil.“ Stotnik pa reče: „Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljen bo moj hlapec. Zakaj tudi jaz sem mož, ki sem pod oblastjo, in imam vojake pod seboj;

in rečem temu: Pojdi! in gre; in drugemu: Pridi! in pride; in svojemu hlapcu: Stori to! in stori.“

Ko Jezus to sliši, se začudi, in reče njim, ki so šli za njim: „Resnično, povem vam, tolike vere nisem našel v Izraelu! Pravim vam pa, mnogo jih pride od vzhoda in zahoda in bodo z Abrahamom, Izakom in Jakobom sedeli pri mizi v nebeškem kraljestvu; otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v zunanjo temo; tam bo jok in škripanje z zobmi.“ Stotniku reče Jezus: „Pojdi, in kakor si veroval, tako se ti zgodi!“ In hlapec je ozdravel tisto uro.

S koliko spošljivostjo moramo prejeti božjega Odrešenika, kadar pride k nam v sv. obhajilu! — Sveto obhajilo je zauživanje telesa in krvi Jezusa Kristusa v zakramentu svetega Rešnjega Telesa. — K svetemu obhajilu moramo pristopiti s sklenjenimi rokami in z največjim spoštovanjem!

25. Jezus obudi mrtvega mladeniča v Najmu.

Nekega dne je šel Jezus v mesto, Najm po imenu. Ž njim so šli njegovi učenci in veliko ljudi. Ko se približa mestnim vratom,

glej, nesó mrliča, edinega sina njegove matere, ki je bila vdova. Veliko ljudi iz mesta je šlo ž njo. Ko jo Gospod zagleda, se mu v srce usmili ter ji reče: „Ne jokaj!“ Potem pristopi in se do-

takne nosil. Nosilci obstanejo. Jezus reče: „Mladič, rečem ti, vstani!“ In mrlič sede in začne govoriti. Jezus ga da njegovi materi. Vse obide strah in hvalijo Boga, rekoč: „Velik prerok je vstal med nami in Bog je obiskal svoje ljudstvo.“

26. Janez v ječi. Njegova smrt.

Herod, sin tistega Heroda, ki je v Betlehemu dal pomoriti nedolžne otročiče, je bil oblastnik v Galileji. Za ženo si je vzel Herodijado, ženo svojega brata Filipa, ko je ta še živel. Ker je to bilo v postavi prepovedano, stopi Janez predenj in mu reče: „Ni ti dopuščeno, imeti ženo svojega brata!“ Zavoljo teh besed ukaže Herod Janeza vreči v ječo. Toda, umoriti ga, si ni upal; zakaj vedel je, da je Janez pravičen in svet mož; tudi se je bal ljudstva, ki ga je častilo kot preroka. Herodijada pa je sovražila Janeza ter je iskala priložnosti, ga umoriti.

Učenci so Janeza obiskovali v ječi ter so mu poročali o Jezusovem javnem učenju. Janez je želel, da bi vsi njegovi učenci verovali v Jezusa in hodili za njim. Da jim dá priliko priti k Jezusu in slišati njegov nauk, pošlje dva izmed njih k Jezusu vprašat: „Ali si ti, ki ima priti, ali naj drugega čakamo?“ Ob njenem prihodu je ozdravil Jezus mnogo bolnikov. Na njuno vprašanje jima odgovori: „Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in videla: Slepi izpregledujejo, hromi hodijo, gobavi se očiščujejo, gluhi slišijo, mrtvi vstajajo in ubogim se oznanja evangelij; in blagor mu, kdor se nad menoj ne pohujša.“

Ko pa učenca odideta, začne Jezus množici govoriti o Janezu: „Kaj ste hodili gledat v puščavo? Trst, ki ga veter maje? Ali kaj ste hodili gledat? Človeka, ki se oblači v mehka oblačila? Glejte, kateri so v mehkih oblačilih in razkošju, prebivajo v kraljevih palačah. Ali koga ste hodili gledat? Preroka? Resnično, povem vam, še več kakor preroka. Ta je namreč, ki je o njem zapisano: ¹⁾ Glej, pošljem svojega angela pred tvojim obličjem, ki bo pripravljal tvojo pot pred teboj!“

Nekaj časa potem je Herod na svoj rojstni dan knezom, vojvodom in prvakom iz Galileje pripravil večerjo. Hči Herodijade

¹⁾ Malahija 3, 1.

pride in zapleše. Herodu in njegovim gostom je bila všeč. In kralj ji reče: „Prosi me, karkoli hočeš, in dal ti bom.“ Dà, priseže: „In če bi bila tudi polovica mojega kraljestva; dal ti bom.“ Hčerka odbeži ter vpraša mater: „Česa naj prosim?“ Mati odgovori: „Glavo Janeza Krstnika.“ Urno prihiti h kralju in reče: „Hočem, da mi takoj daš tu v skledi glavo Janeza Krstnika!“ In Herod se razžalosti; toda zovoljo prisege in svojih gostov je noče užaliti, ampak pošlje rablja in mu ukaže v skledi prinesiti njegovo glavo. Rabelj odseka v ječi Janezu glavo, jo prinese v skledi ter jo da deklici in deklica svoji materi. Učenci Janezovi pridejo, odnesejo njegovo truplo ter ga položijo v grob. Potem povejo Jezusu in grejo za njim.

Priseganje je greh: 1. če prisegamo brez potrebe; 2. če prisegamo po krivem; 3. če prisegamo, da bomo storili kaj grešnega.

27. Magdalena izpokornica.

Nekega dne prosi eden izmed farizejev, Simon po imenu, Gospoda Jezusa, naj pri njem obeduje. Jezus gre v hišo farizejevo in

sede k mizi. In glej, ženska, znana grešnica v mestu, toda po Jezusovi pridigi popolnoma izpreobrnjena, pride, se vstopi od zadaj

k Jezusu, mu pade k nogam, joka in s solzami moči njegove noge, jih briše z lasmi, poljublja in mazili z dragocenim mazilom.

Ko farizej, ki je Jezusa povabil, to vidi, pravi sam pri sebi: „Če bi ta bil prerok, bi pač vedel, kdo je ta, ki se ga dotika, da je grešnica.“ Jezus pa mu reče: „Simon! nekaj ti imam povedati. Neki upnik je imel dva dolžnika. Eden mu je bil dolžan petsto denarjev, drugi pa petdeset. Ker pa nista imela s čim plačati, je odpustil obema. Kateri ga torej bolj ljubi?“ Simon odgovori: „Menim, da tisti, kateremu je več odpustil.“ Jezus mu pravi: „Prav si razsodil!“ Potem se obrne k ženi in reče Simonu: „Ali vidiš to žensko? Prišel sem v tvojo hišo in nisi mi dal vode za noge; ta mi je pa s solzami močila noge in jih brisala s svojimi lasmi. Ti me nisi poljubil; ta pa, odkar je prišla v hišo, ne neha poljubljati mojih nog. Ti mi nisi glave mazilil z oljem; ta mi je pa noge mazilila. Zato ti povem: Mnogo grehov ji je odpuščenih, ker je mnogo ljubila; komur se pa manj odpusti, tudi manj ljubi.“

Nato reče Jezus ženi: „Tvoji grehi so ti odpuščeni! Tvoja vera ti je pomagala; pojdi v miru!“

Kes je popoln, kadar se greha kesamo iz popolne ljubezni do Boga, ker smo namreč razžalili Boga, najpopolnejšo in najljubeznivejšo dobroto. — S popolnim kesom dosežemo odpuščanje grehov takoj, kakor hitro ga obudimo, in še predno smo se jih izpovedali; vendar pa se jih moramo obtožiti pri prvi prihodnji izpovedi. — Močno je želeli, da obudimo popolni kes tedaj, kadar smo smrtno grešili, pa se ne moremo precej izpovedati; zelo koristno pa je, da ga obudimo vsak večer. Dolžan pa je človek, obuditi popolni kes v smrtni nevarnosti, zlasti če ima na vesti kak smrtni greh in se ga ne more izpovedati.

Drugo leto Jezusove učeniške službe.

28. Jezus ozdravi osemintrideset let bolnega moža.

Jezus je zopet šel k prazniku v Jeruzalem. Tam je bila kopel, ki se je ovčja kopel ali hebrejski Betzajda imenovala in je imela pet lop. V teh je ležala velika množica bolnikov, slepih, hromih, kruljevih in suhournih, ki so čakali plivkanja vode. Angel Gospodov je namreč o svojem času prihajal v kopel in voda je plivkala. In kdor je po plivkanju vode prvi stopil v kopel, je ozdravel, katerokoli bolezen je imel.

Med drugimi, ki so tam ležali, je bil mož, ki je bil osemintrideset let bolan. Ko ga Jezus vidi, mu reče: „Ali hočeš biti

ozdravljen?“ Bolnik odgovori: „Gospod, nimam človeka, ki bi me dejal v kopel, kadar voda plivka; zakaj preden pridem jaz, stopi že drug pred menoj vanjo.“ Tedaj mu Jezus reče: „Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!“ Takoj ozdravi, vzame svojo posteljo in hodi ves vesel in hvaležen okrog.

Tisti dan pa je bila sobota. Judje pravijo ozdravljenemu: „Sobota je; ne smeš nositi svoje postelje!“ Odgovori jim: „Ta, ki me je ozdravil, mi je rekel: Vzemi svojo posteljo in hodi!“ Vprašajo ga torej: „Kdo je tisti človek, ki ti je rekel: vzemi svojo posteljo in hodi?“ Ni pa vedel, zakaj Jezus se je umaknil množici, ki je bila tam. Potem ga Jezus najde v templju in mu reče: „Glej, ozdravljen si; ne greši več, da se ti ne pripeti kaj hujšega!“ In mož je šel in je povedal Judom, da je Jezus, ki ga je ozdravil.

Judje nato Jezusa zasegajo, ker je to storil v soboto. Jezus jim pa odgovarja: „Moj Oče dela doslej in tudi jaz delam.“ Zato mu Judje še bolj strežejo po življenju, kar umorili bi ga, ker ni samo sobote prelomil, temveč tudi Boga imenoval svojega Očeta in se Bogu delal enakega. Jezus pa jim odgovori, rekoč: „Resnično, resnično povem vam, karkoli dela Oče, to dela tudi Sin tako: Kakor Oče obuja in oživlja mrtve, tako tudi Sin oživlja, katere hoče. Oče tudi nikogar ne sodi, temveč je vso sodbo izročil Sinu, da vsi časté Sina, kakor časté Očeta. Kdor Sina ne časti, tudi Očeta ne časti, ki ga je poslal. Resnično, resnično, povem vam, kdor posluša mojo besedo in veruje temu, ki me je poslal, ima večno življenje in ne pride na sodbo, marveč je prišel iz smrti v življenje. Ne čudite se temu; zakaj pride ura, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sina božjega. In izšli bodo, ki so delali dobro, v vstajenje življenja, a kateri so delali hudo, v vstajenje sodbe. Dela, ki jih jaz delam, pričajo za me, da me je Oče poslal. Vi preiskujete sv. pisma, ker menite, da imate v njih večno življenje; in ta so, ki pričajo o meni. Ne mislite, da vas bom jaz tožil Očetu; je, ki vas toži, Mojzes, ki vi zaupate vanj. Zakaj ako bi Mojzesu verovali, verovali bi morda tudi meni; zakaj o meni je pisal.“¹⁾

¹⁾ I. Mojz. 3, 15. (Stran 5), I. Mojz. 22, 18. (Stran 12), V. Mojz. 18, 15. (Stran 61.)

Potem se je Jezus vrnil na Galilejsko, je pridigal na raznih krajih in ozdravljajal bolnike.

Jezus bo sodnji dan obudil naše truplo, to je dušo zopet združil s telesom. (Vstajenje mesa.)

29. Grehi zoper svetega Duha.

Nekega dne pripeljejo k Jezusu človeka, ki je bil obseden, slep in mutast. Jezus ga ozdravi, tako da je videl in slišal. Ljudstvo se čudi, rekoč: „Ali je ta Sin Davidov?“ Ko pa farizeji to slišijo, rečejo: „Ta izganja hudobne duhove z Belzebubom, poglavarjem hudobnih duhov.“ Ker pa je Jezus vedel njih misli, jim reče: „Vsako kraljestvo, ki je razdvojeno zoper samo sebe, bo razdejavano in vsako mesto in vsaka hiša, ki je razdvojena zoper samo sebe, bo razpadla. Če torej satan izganja satana, je razdvojen sam zoper sebe; kako bo torej obstalo njegovo kraljestvo? Če jaz z Belzebubom izganjam hudobne duhove, s kom jih pa izganjajo vaši sinovi? Zato vam bodo oni sodniki. Ako pa jaz z božjo močjo izganjam hudobne duhove, je prišlo k vam božje kraljestvo. Kadar se močni oboroži in varuje svoj dvor, je varno njegovo premoženje. Če pa pride močnejši od njega in ga premaga, bo pobral vse njegovo orožje, ki se je nanje zanašal, in bo delil njegov plen. Kdor ni z menoj, je zoper mene; in kdor ne zbira z menoj, razsipava. Zato vam povem: Vsak greh in preklinjevanje bo odpuščeno ljudem; preklinjevanje zoper svetega Duha pa ne bo odpuščeno ne na tem svetu, ne v prihodnjem.“

Nekaj farizejev je zahtevalo znamenje z nebes. Jezus pa jim odgovori: „Nobeno drugo znamenje se vam ne bo dalo, razen znamenje Jona, preroka. Kakor je bil namreč Jona tri dni in tri noči v trebuhu soma, tako bo tudi Sin človekov v sreči zemlje tri dni in tri noči. Možje Ninivljani bodo vstali ob sodbi s tem rodом in ga bodo obsodili; zakaj delali so pokoro po Jonovi pridigi. In glej, več kakor Jona, je tukaj!“

Ko je Jezus to govoril, povzdigne neka žena med ljudstvom svoj glas in mu reče: „Blagor telesu, ki je tebe nosilo, in blagor prsom, ki so tebe dojile!“ Jezus pa odgovori: „Seve, blagor njim, ki besedo božjo poslušajo in jo izpolnjujejo!“

Nekaterim grehom pravimo grehi „zoper svetega Duha“, ker prav posebno nasprotujejo milosti svetega Duha in zato velikokrat preprečijo izpokorjenje. — Grehi zoper svetega Duha so :

1. predrzno v božjo milost grešiti;
2. nad božjo milostjo obupati;
3. spoznani krščanski resnici se ustavljati;
4. svojemu bližnjemu zaradi milosti božje nevoščljiv biti;
5. do lepega opominjevanja otrpjeno srce imeti;
6. v neizpokornosti trdovraten ostati.

30. Prilike o nebeškem kraljestvu.

a. Prilika o sejavcu.

Ko je bil Jezus nekega dne ob Genezareškem jezeru in se je veliko ljudi zbralo okrog njega, je stopil v čoln in je iz njega učil ljudstvo v prilikah:

„Sejavec je šel sejat svoje seme. Ko seje, pade ga nekaj poleg pota in ga pohodijo in ptice izpod neba ga pozobljejo. Drugo pade na skalna tla; ko je pognalo, pa usahne, ker ni imelo vlage. Zopet drugo pade med trnje, in trnje raste ž njim vred ter ga zaduši. In drugo pade v dobro zemljo, raste, in rodi stoteren sad.“

Ko je Jezus to povedal, je zaklical: „Kdor ima ušesa, da sliši, naj posluša!“ Njegovi učenci pa ga vprašajo, kaj ta prilika pomeni. Odgovori jim: „Prilika pomeni to-le: Seme je božja beseda. Kateri so poleg pota, so ti, ki slišijo; potem pa pride hudobni duh in vzame besedo iz njih srca, da ne bi verovali in se zveličali. Na skalnih tleh so, ki besedo božjo, ko so jo slišali, z veseljem sprejmejo; toda korenin nimajo, verujejo nekaj časa, ob času izkušnje pa odpadejo. Kar je padlo med trnje, so ti, ki sicer poslušajo besedo božjo, potem pa jo zaduše v skrbah, bogastvu in sladnosti življenja, da ostane brez sadu. Kar pa je padlo v dobro zemljo, so ti, ki besedo božjo slišijo, jo ohranijo v dobrem in plemenitem sreču in v potrpežljivosti obrodé sad.“

b. Prilika o ljuljki.

Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je vsejal dobro seme na svojo njivo. Ko pa ljudje zaspijo, pride njegov sovražnik, poseje ljuljke med pšenico in odide. Ko pa vzraste setev in obrodí

sad, se prikaže tudi ljuljka. In pridejo hlapci hišnega gospodarja in mu reko: „Gospod! ali nisi vsejal dobrega semena na svojo njivo? Odkod torej ljuljka? In jim reče: Sovražen človek je to storil. Hlapci mu rečejo: Ali hočeš, da gremo in jo pobereмо? On reče: Ne! da morda ljuljko pobiraje tudi pšenice ne izrujete ž njo. Pustite oboje rasti do žetve in ob času žetve porečem ženjem: Poberite najprej ljuljko in jo zvežite v snope, da se sežge; pšenico pa spravite v mojo žitnico!“

Učenci Jezusovi niso razumeli te prilike, zato ga prosijo: „Razloži nam priliko o ljuljki na njivi!“ On pa odgovori: „Kateri seje dobro seme, je Sin človekov. Njiva je svet. Dobro seme so otroci kraljestva, ljuljka so otroci hudobije. Sovražnik, ki jo seje, je hudobni duh. Žetev je konec sveta, ženjci pa so angeli. Kakor se torej ljuljka pobere in sežge v ognju, tako bo ob koncu sveta. Sin človekov pošlje svoje angele, in ti poberó iz njegovega kraljestva vse pohujšanje, in tiste, ki delajo krivico, in jih vržejo v ognjeno peč; tam bo jok in škripanje z zobmi. Takrat se bodo pravični svetili kakor solnce v kraljestvu svojega Očeta. Kdor ima ušesa, da sliši, naj posluša!“

c. Prilika o zakladu, o biseru, o mreži.

„Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, ki je skrit v njivi. Ako ga človek najde, ga skriva, in od veselja nad njim gre in proda vse, kar ima, in kupi tisto njivo.“

„Dalje je nebeško kraljestvo podobno kupcu, ki išče dragocenih biserov. Ko najde drag biser, gre in proda vse, kar ima, in ga kupi.“

„Dalje je nebeško kraljestvo podobno mreži, ki se vrže v morje in zajame rib vsake vrste. Ko je napolnjena, jo izvlečejo in na bregu sedé odberejo dobre v posode, malovredne pa odmečejo proč. Tako bo tudi ob koncu sveta. Angeli pojdejo in odločijo hudobne od pravičnih in jih vržejo v ognjeno peč; tam bo jok in škripanje z zobmi.“

č. Prilika o gorčičnem zrnju in kvasu.

Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnju, ki ga človek vzame in vseje na svojo njivo. Je sicer najdrobneje izmed vseh semen; kadar pa zraste, je večje, kakor vsa zelišča, in je drevo, tako da ptice izpod neba pridejo in prebivajo po njegovih vejah.“

„Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, ki ga žena vzame in primesi trem mericam moke, da se vse prekvasi.“

Tako je govoril Jezus ljudem v prilikah, kakor jim je bilo lahko razumljivo. S tem se je izpolnilo, kar je rečeno po preroku¹⁾, ki pravi: „V prilikah bom odprl svoja usta in pripovedoval bom, kar je bilo skritega od začetka sveta.“

31. Vihar na morju.

Neki večer reče Jezus svojim učencem: „Prepeljimo se na drugo stran morja!“ Pa pristopi k njemu pismar in mu reče: „Učenik! Pojdem za teboj, kamorkoli greš.“ Jezus mu odgovori: „Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda; Sin človekov pa nima kje nasloniti svoje glave.“ Ko mož to sliši, odide.

Jezus stopi v čolnič in njegovi učenci gredó za njim. Tudi drugi čolniči so se peljali ž njimi. Truden od dnevnega opravila

¹⁾ David. Psalm 77, 2.

Jezus sede in zaspi. In glej, velik vihar nastane na morju, tako da valovi pokrivajo čolnič. Tedaj pristopijo učenci k njemu in ga zbudijo, rekoč: „Gospod, reši nas, tonemo!“ In Jezus jim reče:

„Kaj ste tako boječi, vi maloverni!“ Tedaj vstane, zapove vetru in morju in bila je velika tihota. Ljudje pa so se čudili in so govorili: „Kdo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?“

Jezus je najvišji Gospod sveta; on je pravi Bog; njemu so pokorni vetrovi in morje.

32. Jezus obudi Jairovo hčer.

Ko se je Jezus zopet vrnil v Kafarnaum in je govoril množicam, pristopi predstojnik shodnice, Jáir po imenu, pade Jezusu pred noge in ga milo prosi, rekoč: „Gospod, moja hči umira; pridi in položi roko na njo; in bo ozdravela in živela!“ Jezus vstane in gre ž njim. Njegovi učenci ga spremljajo.

Med potjo pride žena, ki je dvanajst let bila bolna. Vse svoje premoženje je potrošila na zdravnike, pa vendar ni našla pomoči. Pristopi od zadaj in se dotakne roba Jezusovega oblačila; zakaj sama pri sebi reče: „Če se le njegovega oblačila dotaknem,

ozdravim.“ Jezus pa se obrne, jo zagleda in reče: „Zaupaj hči! Tvoja vera ti je pomagala.“ In žena je bila zdrava od tiste ure.

Ko še Jezus govori, pridejo ljudje iz hiše predstojnikove in mu rekó: „Tvoja hči je ravnokar umrla; ne nadleguj torej več Učenika!“ Jezus pa mu reče: „Ne boj se; le veruj, in bo živela!“ In ko pridejo do predstojnikove hiše, vzame Jezus Petra, Jakoba in Janèza s seboj v hišo. In ko vidi tam piskače in jokajoče ljudi, reče: „Kaj delate hrup in jokate? Odstopite! Deklica ni mrtva, ampak le spi.“ Tedaj so se mu posmehovali. On pa veli ljudem iti iz hiše in gre noter, kjer je deklica ležala. Prime jo za roko in reče: „Deklica, vstani!“ Takoj vstane in začne hoditi. Bila je dvanajst let stara. In Jezus ukaže: „Dajte deklici jesti!“

Vsi so se čudili in glas o tem je šel po vsej deželi.

Spoznaj, kako potrebna in močna je živa vera! Jezus je pravi Bog; on je Gospod življenja in smrti.

33. Jezus prvič razpošlje svoje apostole.

Nekega dne je zopet prišla velika množica ljudstva k Jezusu. Usmilili so se mu ljudje, zakaj bili so kakor ovce brez pastirja. Torej reče svojim učencem: „Žetev je velika, toda delavcev je malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev v svojo žetev!“

Nato pokliče Jezus dvanajst apostolov k sebi in jim veli: „Pojdite in oznanjujte, rekoč: Nebeško kraljestvo se je približalo! Ozdravljajte bolnike, obujajte mrtve, očiščujte gobavce, izganjajte hudiče! Nič ne nosite s seboj na poti, ne zlata, ne srebra, ne torbe, ne kruha, ne dveh sukenj, ne črevljev, ne palice; delavec je namreč vreden svoje hrane! Kadar stopite v hišo, pozdravite jo, rekoč: Mir tej hiši! In če bo vredna tista hiša, pride vaš mir nad njo. In kjer vas ne sprejmejo in ne poslušajo vaših besedi, pojdite iz tiste hiše ali iz tistega mesta, in otriesite prah s svojih nog. Resnično, povem vam: Lažje bo zemlji Sodomski in Gomorski sodnji dan ko tistemu mestu.“

„Glejte, jaz vas pošljem kakor ovce med volkove. Bodite torej razumni kakor kače in priprosti kakor golobi! Varujte se ljudi; zakaj sovražili vas bodo in preganjali zavoljo mojega imena. Izročali vas bodo v zборе in v svojih shodnicah vas bodo bičali. Pred poglavarje in kralje vas bodo peljali zavoljo mene, njim in never-

nikom v pričevanje: Kdor pa ostane stanovit en do konca, ta se bo zveličal.“

„Učenec ni nad učenika, ne hlapec nad svojega gospodarja. Dovolj je učencu, da je kakor njegov učenik, in hlapcu, kakor njegov gospodar.“

„Ne bojte se tistih, ki ubijajo telo, duše pa ne morejo umoriti; marveč bojte se tistega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel. Ali se mar ne prodajata dva vrabca za en vinar? Pa niti eden od njiju ne pade na zemljo brez volje vašega Očeta; vam pa so lasje na glavi vsi prešteti. Ne bojte se torej! Boljši ko veliko vrabcev ste vi. Vsak torej, ki spozna mene pred ljudmi, bom spoznal tudi jaz njega pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa zataji mene pred ljudmi, bom zatajil tudi jaz njega pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor ljubi očeta ali mater bolj nego mene, ni mene vreden. Kdor hoče¹⁾ ohraniti svoje življenje, ga bo izgubil; kdor izgubi svoje življenje zavežlje mene, ga bo našel.“

„Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden. Kdor vas sprejme, mene sprejme; in kdor mene sprejme, sprejme njega, ki me je poslal. Kdor vam da piti le kozarec mrzle vode, resnično, povem vam, ne bo izgubil svojega plačila.“

Ko je Jezus dal te opomine, so šli apostoli po dva in dva in so pridigovali in delali mnogo čudežev, mazilili mnogo bolnikov z oljem in jih ozdravljali. Potem so se vrnili k Jezusu in mu pripovedovali, kaj se jim je prigodilo.

Maziljenje z oljem, ki so ga apostoli delili bolnikom, je predpoda svetega poslednjega olja, ki ga je Jezus postavil in ki o njem govori sv. apostol Jakob v svojem listu: „Če je kdo bolan med vami, naj pošlje po mašnike svete cerkve, in naj molijo nad njim, in naj ga mazilijo z oljem v imenu Gospodovem, in verna molitev bo otela bolnika, in Gospod mu bo polajšal, in ako je v greh, mu bodo odpušeni.“ (Jak. 5, 14. 15.) — Sveto poslednje olje je zakrament, v katerem bolnik po maziljenju s svetim oljem in po mašnikovi molitvi prejme milost božjo v dušno zveličanje in večkrat tudi v telesno zdravlje.

¹⁾ To je: Kdor si hoče ohraniti svoje časno življenje s tem, da se odpore Kristusu in odpade od vere, bo izgubil večno življenje, ki ga prejmemo po Kristusu.

34. Jezus razpošlje 72 učencev.

Razen dvanajsterih apostolov določi Jezus še drugih 72 učencev, ki bi naj bili pomočniki apostolov. Tudi te pošlje po dva in dva pred seboj v vsako mesto in v vsak kraj, kamor je imel sam priti. Reče jim: „Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki je mene poslal.“

Ko se 72 učenci vrnejo, z veseljem rečejo: „Gospod! tudi hudobni duhovi so nam pokorni v tvojem imenu.“ Jezus jim odgovori: „Glejte, dal sem vam oblast nad vso sovražnikovo moč; toda tega se nikar ne veselite, da so vam duhovi pokorni, marveč veselite se, da so vaša imena zapisana v nebesih.“

In Jezus se razveseli v svetem Duhu in pravi: „Zahvaljujem te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si to prikril modrim in razumnim, razodel pa malim. Da, Oče! saj tako ti je všeč. Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obremenjeni, in jaz vas okrepčam! Vzemite nase moj jarem in učite se od mene; zakaj jaz sem krotak in iz srca ponižen. Tako boste našli pokoj svojim dušam; zakaj moj jarem je sladek in moje breme je lahko.“

Kakor je Jezus razposlal učence, tako tudi škof pošilja mašnike vernemu ljudstvu. Ljudstvo naj spoštuje in ljubi svoje mašnike. — Vera v mašniško oblast in čast naj v nas obuja spoštovanje, pokorščino in hvaležnost do mašnikov. Tudi nas nagibaj, da pogosto, zlasti pa kvaterne dni prosimo Boga za dobre duhovnike.

35. Jezus nasiti 5000 mož.

Nekega dne se Jezus pelje s svojimi učenci čez Galilejsko morje v samotni kraj. Pa tudi sem gre za njim velika množica ljudi. Bila je blizu velika noč. Ko Jezus ugleda množico, se jih usmili, stopi na grič, sede s svojimi učenci, in govori ljudstvu o božjem kraljestvu. Potem ozdravi bolnike, ki so bili med njimi.

Ko pa se je že večerilo, mu rečejo učenci: „Razpusti ljudstvo, da si živeža kupi v bližnjih vaseh.“ Jezus vpraša: „Koliko kruhov imate?“ Eden izmed apostolov, Andrej, brat Simona Petra, odgovori: „Mladenič je tukaj, ki ima pet ječmenovih kruhov in dve ribi; ali kaj je to za toliko ljudi?“ Jezus ukaže: „Recite ljudem

v vrstah sesti!“ Bilo je tam mnogo trave. In sedejo možje okoli 5000 razen žensk in otrok.

Tedaj vzame Jezus pet kruhov in dve ribi, pogleda v nebo, blagoslovi in razlomi kruhe in da učencem, naj jih razdele ljudstvu, ravno tako ribe, kolikor so hoteli. In vsi so jedli in se nasitili. Jezus reče učencem: „Poberite ostale kosce, da ne vzamejo konca!“ Pobrali so torej ostale kosčke in bilo jih je 12 polnih košev. Ko so ljudje videli ta čudež, so rekli: „Resnično, ta je prerok, ki ima priti na svet!“ In po sili so ga hoteli postaviti za kralja. Jezus pa se jim natihoma umakne na goro. Učencem pa ukaže, naj stopijo v čoln in naj se pred njim prepeljejo črez morje.

Jezus je molil. Tudi mi moramo moliti. — Molitev je vsem ljudem potrebna: 1. ker je Jezus Kristus sam naravnost zapovedal in s svojim vzgledom učil moliti; 2. ker brez molitve ne dobimo potrebnih milosti, da bi Bogu dopadljivo živeli in v dobrem do konca stanovitni ostali. — Jezus Kristus nas opominja, „da je treba vedno moliti in ne jenjati.“ Posebno pa je treba moliti: 1. zjutraj in zvečer in kadar zveni angelovo česčenje; 2. pred jedjo in po jedi; 3. pred delom in po delu; 4. v izkušnjavah; 5. v vseh nadlogah in potrebah.

36. Jezus hodi po morju.

Kakor je Jezus zapovedal, so šli učenci k morju, so stopili v čoln ter se peljali v Kafarnaum. Jezus sam ostane na gori in moli. Že se je stemnilo. Močen veter je zadrževal vožnjo. Semtertje so valovi metali čolnič sredi morja; zakaj pihal je nasproten veter. Proti jutru pride Jezus k njim, hodi po morju in se bliža čolniku. Učenci menijo, da je prikazen in se zelo bojijo. On pa jih ogovori, rekoč: „Zaupajte, jaz sem, nikar se ne bojte!“ In Peter mu odgovori: „Gospod! ako si ti, reci, naj pridem po vodi k tebi!“ Jezus mu reče: „Pridi!“ In Peter stopi iz čolna in gre po vodi k Jezusu. Ko pa čuti močni veter, se zboji, in ko se začne potapljati, zavpije: „Gospod! otmi me!“ Jezus pa takoj iztegne svojo roko, ga prime ter reče: „Malovernež! zakaj si dvomil?“ Oba stopita v čoln in takoj se veter poleže. Čoln obstoji pri Kafarnaumu. Kateri pa so bili v čolnu, molijo Jezusa, rekoč: „Resnično, Sin božji si ti!“

Molitev je pobožno povzdigovanje duha k Bogu. — Molimo: 1. da Boga hvalimo in častimo; 2. da ga zahvaljujemo; 3. da ga prosimo dobrot in milosti, posebno pa odpusčenja grehov.

37. Jezus obljubi zakrament sv. Rešnjega Telesa.

Drugi dan potem, ko je Gospod čudežno nasitil ljudstvo, ga pride množica iskat ter ga najde v Kafarnaumu v shodnici. Jezus pouči navzoče, da je razen zemeljske jedi še druga, popolnejša, in reče: „Iščete me, ne, ker ste videli čudež, ampak, ker ste jedli od kruhov in se nasitili. Trudite se, ne za jed, ki mine, marveč ki ostane za večno življenje, ki vam jo da Sin človekov!“ Rečejo mu: „Gospod, daj nam za vselej tega kruha!“ Jezus jim odgovori: „Resnično, resnično vam povem, kdor veruje váme, ima večno življenje. Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.“

In Judje se začnejo prepirati med seboj, rekoč: „Kako nam more ta dati jesti svoje meso?“ Jezus pa jim reče: „Resnično, resnično vam povem: ako ne boste jedli mesa Sina človekovega

in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.“

„Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče, in jaz živim zavoljo Očeta, tako bo tudi tisti, ki mene jé, živel zavoljo mene. Ta je kruh, ki je prišel iz nebes; ne kakor so jedli vaši očetje mano in so umrli. Kdor jé ta kruh, bo živel vekomaj.“

In mnogo učencev je reklo: „Trdo je to govorjenje, in kdo ga more poslušati?“ Jezus pa jim odgovori: „Ali se nad tem spotikate? Kaj pa, ali boste dvomili tudi tedaj, ko boste videli Sina človekovega iti gori, kjer je bil poprej? Duh je, ki oživlja; meso nič ne pomaga. Besede, ki sem vam jih jaz govoril, so duh in življenje. Toda nekateri so med vami, ki ne verujejo.“ Nato ga je zapustilo mnogo učencev. Jezus torej reče dvanajsterim apostolom: „Ali hočete tudi vi oditi?“ Simon Peter pa mu odgovori: „Gospod! h komu pojdemo? Ti imaš besede večnega življenja. In mi smo verovali in spoznali, da si ti Kristus, Sin božji.“

Kar je Jezus tukaj obljubil, je pri zadnji večerji izpolnil. Zakrament svetega Rešnjega Telesa je najsvetejši zakrament; je pravo telo in prava kri našega Gospoda Jezusa Kristusa pod podobama kruha in vina. — Zakramentu svetega Rešnjega Telesa moramo izkazovati najvišjo čast, to je, moramo ga moliti. — Sveto obhajilo nam daje poroštvo častitljivega vstajenja in večnega življenja. — S kolikim spoštovanjem se moramo bližati najsvetejšemu zakramentu!

Tretje leto Jezusove učeniške službe.

38. Kananejska žena.

Nekoč je šel Jezus v kraje mest Tira in Sidona. Tam so prebivali neverniki, potomci Kananitov. In kananejska žena pristopi k njemu, rekoč: „Usmili se me, Gospod, Sin Davidov! Moja hči veliko trpi od hudobnega duha.“ Jezus pa ji niti besedice ne odgovori. Žena ne jenja vpiti za njim. Pristopijo učenci k njemu ter mu rečejo: „Odpravi jo, ker vpije za nami!“ Jezus odgovori: „Poslan sem le k izgubljenim ovčicam hiše Izraelove.“ Žena stopi

predenj in ga moli, rekoč: „Gospod! pomagaj mi!“ Jezus pa hoče njeno vero še bolj poizkusiti in reče: „Ni prav, jemati otrokom kruha in ga metati psičkom.“ Žena odgovori: „Pač, Gospod! zakaj tudi psički jedó drobtinice, ki padajo z mize njih gospodov.“ In Jezus reče: „Žena! velika je tvoja vera. Zgodi se ti, kakor želiš!“ In tisto uro je ozdravela njena hči.

Glej, kaj premore stanovitna molitev! — Stanovitno molimo, kadar ne nehamo moliti, četudi nas Bog precej ne usliši.

39. Jezus ozdravi gluhonemega.

Ko Jezus odide iz krajev Tira, pride skozi Sidon h galilejskemu morju v kraje desetomestja. In pripeljejo mu gluhonemega in ga prosijo, naj položi roko nanj. Jezus ga vzame izmed množice na stran, vtakne svoje prste v njegova ušesa, se s slino dotakne njegovega jezika, pogleda v nebo ter vzdihne, rekoč: „Efeta!“ to je: „Odpri se!“ In precej se odpro njegova ušesa in razveže se vez njegovega jezika, in je prav govoril. Zapove jim pa, naj nikomur ne pravijo. Toda čimbolj prepoveduje, tembolj oznanjajo in tembolj se čudijo, rekoč: „Vse prav dela. Glušcem da slišati in mutastim govoriti.

Jezus ni s samo besedo ozdravil gluhonemega, ampak se je poslužil zunanjih dejanj in znamenj. Enako ravna sv. cerkev pri svojih opravilih. — Cerkvni obredi so zunanja dejanja in znamenja, ki jih rabi sveta cerkev pri sveti maši, pri svetih zakramentih in pri drugih svetih opravilih zato, da izraža in vzbuja verske misli in čustva.

40. Jezus postavi Petra za vidnega poglavarja svete cerkve.

Jezus gre dalje s svojimi učenci v kraje Cezareje Filipove. Grede vpraša svoje učence: „Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človekov?“ Rečejo mu: „Nekateri, da je Janez Krstnik, drugi, da je Elija, tretji, da je Jeremija ali prerokov kdo.“ In Jezus jim pravi: „Vi pa, kdo, pravite, da sem?“ Simon Peter odgovori, rekoč: „Ti si Kristus, Sin živega Boga!“ Jezus odvrne in mu reče: „Blagor ti, Simon, Jonov sin! zakaj meso in kri ti nista razodela tega, marveč moj Oče, ki je v nebesih. Jaz pa ti rečem: Ti si Peter (skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala. In tebi bom

dal ključce nebeškega kraljestva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.“

Jezus Kristus je mesto sebe postavil apostola Petra za vidnega poglavarja svete cerkve, sam pa je ostal njen nevidni poglavar. — Po smrti apostola Petra je rimski papež vidni poglavar svete cerkve. Zato je le tista prava, od Jezusa Kristusa ustanovljena cerkev, ki ima sv. Petra in njegovega pravnega naslednika za poglavarja, to je katoliška cerkev. Ker je katoliška cerkev edina redna pot, ki naj vodi ljudi k zveličanju, se imenuje edino zveličavna cerkev.

41. Davek za tempelj.

Ko Jezus nekega dne s svojimi učenci zopet pride v Kafarnaum, pristopijo k Petru pobiralci davka za tempelj in mu rečejo: „Ali vaš učenik ne plačuje davka dveh drahem?“ Peter odgovori: „Seveda!“ in gre to povedat Gospodu. Ko vstopi v hišo, ga prehiti Jezus, rekoč: „Kaj se ti zdi, Simon! Od koga pobirajo pozemski kralji colnino ali davek? Od svojih sinov ali od tujih?“ Peter odgovori: „Od tujih.“ In Jezus mu reče: „Torej so otroci

prosti.¹⁾ Da jih pa ne pohujšamo, pojdi k morju in vrzi trnek. In prvo ribo, ki se ujame, vzemi, ji odpri usta in našel boš stater.²⁾ Tega vzemi in ga daj zame in zase!“ Tako se zgodi.

42. Jezus se izpremeni.

Malo pred svojim trpljenjem vzame Jezus Petra, Jakoba in Janeza s seboj ter jih pelje na visoko goro. Ko tamkaj moli, se izpremeni pred njimi. Njegov obraz se je svetil kakor solnce in njegova oblačila so bila bela kakor sneg. In glej, prikazala sta se jim Mojzes in Elija in sta ž njim govorila o njegovi bližajoči se smrti v Jeruzalemu.

Peter se oglasi in reče Jezusu: „Gospod! Dobro nam je tukaj biti. Ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega in Eliji enega.“ Ko je še govoril, glej, jih je obsenčil svitel oblak in glas iz oblaka je govoril: „Ta je moj ljubi Sin, ki imam nad njim svoje dopadenje; njega poslušajte!“

¹⁾ Davek je bil za vzdrževanje templja t. j. hiše božje. Jezus kot Sin božji je bil torej tega davka prost.

²⁾ Stater je bil denar v vrednosti 4 drahem.

Učenci se prestrašijo in popadajo na obraz. Jezus pa pristopi k njim in se jih dotakne, rekoč: „Vstanite in nikar se ne bojte!“ Ko pa odpro svoje oči, nikogar ne vidijo, kakor Jezusa samega. In ko so šli z gore, jim zapove Jezus: „Nikomur ne pravite o tej prikazni, dokler Sin človekov ne vstane od mrtvih!“

Jezus je kralj veličastva, edinorojeni Sin Boga Očeta nebeškega. To priča postava (Mojzes) in preroki (Elija). Njegov nauk, ki je torej božji nauk, moramo verovati in zvesto po njem živeti. — „Krščansko verovati“ se pravi, vse za resnico imeti, kar je Bog razodel in nam po katoliški cerkvi zapoveduje verovati. — Kar moramo verovati, je Bog razodel po očakih in prerokih, poslednjič pa po svojem Sinu Jezusu Kristusu in po apostolih.

43. Jezus svari pohujšljivce.

Nekega dne stopijo učenci k Jezusu in mu rečejo: „Kdo je pač največji v nebeškem kraljestvu?“ Jezus pokliče otroka, ga postavi sred njih in reče: „Resnično, povem vam: če se ne izpreobrnate in ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdor se torej poniža kakor ta otrok, ta je največji v nebeškem kraljestvu. In kdor sprejme takega otroka v mojem imenu, mene sprejme. Kdor pa pohujša¹⁾ katerega teh malih, ki verujejo vame, bi mu bilo bolje, da se mu obesi mlinski kamen na vrat, in se potopi v globino morja.“

„Gorje svetu zavoljo pohujšanja! Pohujšanje sicer mora priti, toda gorje tistemu človeku, ki po njem pohujšanje pride!

Če te pohujšuje²⁾ tvoja roka ali tvoja noga, odsekaj jo in vrzi jo od sebe! Bolje ti je, da hrom ali kruljev greš v življenje, ko da imaš dve roki ali dve nogi, pa si vržen v večni ogenj. In če te pohujšuje tvoje oko, izderi ga in vrzi od sebe! Bolje ti je, da z enim očesom greš v življenje, ko da imaš dvojne oči, pa si vržen v peklenški ogenj.“

1) Pohujšati v običajnem svetopisemskem govorjenju pomeni: koga zaničevati in ga z besedo ali zgledom zapeljati v greh.

2) To se pravi: Če bi ti bilo kaj tako ljubo in potrebno kakor tvoja roka ali tvoja noga ali tvoje oko; pa bi ti bilo povod v greh, se moraš ločiti od tega, in četudi bi ti bila ta ločitev težka in tako boleča, kakor če se ti odseka roka ali noga ali iztrga oko. To je bolje za tvojo dušo; zakaj to je le časna izguba, dočim peklenška kazen večno traja. In če se ne ogneš grešne priliko, ti je odkritosrčna pokora in odpuščanje grehov nemogoče.

„Glejte, da ne zaničujete katerega teh malih! zakaj povem vam, njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih.“

Starši in gosposka ima dolžnost, varovati otroke in podložne zapeljevanja in jim dajati dober zgled. Bog bo na sodbi duše otrok in podložnih terjal iz rok staršev in predstojnikov. Veliko plačilo je Bog obljubil tistemu, ki iz ljubezni do Jezusa sprejme otroka in skrbi zanj; grozovito kazen pa je zažugal tistemu, ki z zapeljevanjem ali s slabim zgledom oropa otroka nedolžnosti.

44. Jezus, prijatelj otrok.

Neki večer pridejo matere in prinesejo svoje otročiče k Jezusu, da bi roke položil nanje ter jih blagoslovil. Ker pa je bil Jezus

že truden od učenja, jih učenci niso hoteli pustiti k njemu in so jih odganjali. Tedaj je bil Jezus nevoljen nad učenci in je rekel: „Pustite otročiče k meni priti in nikar jim ne branite; zakaj takih je nebeško kraljestvo.“ In Jezus pokliče otroke k sebi, jih objema poln ljubezni, roke poklada nanje in jih blagoslavlja.

Kako dobrotljiv in ljubezniv je Odrešenik ravno do mladine! Darujmo mu svoje srce in svojo mladost!

45. Jezus podeli apostolom oblast zavezovati in razvezovati. Prilika o neusmiljenem hlapcu.

Nekega dne reče Gospod Jezus svojim učencem: „Če greši zoper tebe tvoj brat, pojdi in ga posvari med seboj in med njim samim! Če te posluša, si pridobil svojega brata; če te pa ne posluša, vzemi s seboj še enega ali dva, da v ustih dveh ali treh prič ostane vsa reč! Če jih pa ne posluša, povej cerkvi! Če pa cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik. Resnično, povem vam: Karkoli boste zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; in karkoli boste razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih. Zopet vam povem: Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi.“

Tu pristopi Peter k Jezusu in reče: „Gospod, kolikokrat naj odpustim svojemu bratu, če greši zoper mene? Ali do sedemkrat?“ Jezus odgovori: „Ne rečem ti do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat.“ In pove jim tudi to priliko:

„Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki hoče račun napraviti s svojimi hlapci. Ko začne računati, mu pripeljejo enega, ki mu je dolžan 10000 talentov.¹⁾ Ker pa nima s čim plačati, ukaže gospod prodati njega in njegovo ženo in njegove otroke in vse, kar ima, in poplačati. Teda j pade hlapec na kolena in ga prosi, rekoč: Potrpi z menoj; vse ti poravnam! In gospod se usmili tistega hlapca, ga izpusti in mu odpusti dolg.“

„Od njega gredé pa sreča tisti hlapec enega svojih sohlapcev, ki mu je dolžan 100 denarjev. Zgrabi ga in ga začne daviti, rekoč: Plačaj, kar si dolžan! Tu pade njegov sohlavec predenj in ga poprosi, rekoč: Potrpi z menoj; vse ti poravnam! On pa noče, marveč gre in ga vrže v ječo, dokler ne plača dolga.“

„Ko pa njegovi sohlapci vidijo, kaj se je zgodilo, so zelo žalostni in gredo in povejo svojemu gospodu vse, kar se je zgodilo. Nato ga pokliče gospod in mu reče: Hudobni hlapec! ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil; ali nisi bil torej tudi ti dolžan, usmiliti se svojéga sohlapca kakor sem se tudi jaz usmilil tebe? — In razsrjen ga izroči njegov gospod trinogom, dokler ne poplača vsega dolga. Tako bo tudi moj Oče nebeški vam storil, če ne odpustite iz srca vsak svojemu bratu.“

Kako moramo ljubiti tudi svoje sovražnike, nas najboljšé uči Jezus Kristus, ki je svojim sovražnikom odpustil in je zanje molil, ki je dal svoje življenje zanje in nam je ukazal, da moramo sovražnike ljubiti. — Sovražnike ljubiti se pravi iz srca odpustiti razžalivcem. — „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!“

46. Usmiljeni Samarijan.

Nekega dne reče Jezus svojim učencem: „Blažene oči, ki vidijo, kar vi vidite! Povem vam namreč, da je mnogo prerokov in kraljev želelo videti, kar vi vidite, pa niso videli; in slišati, kar vi slišite, pa niso slišali.“ In glej, učitelj postave vstane, da bi ga izkušal, rekoč: „Učenik! kaj naj storim, da zadobim večno življenje?“ Jezus mu odgovori: „Kaj je pisano v postavi? Kako čitaš?“ Oni odvrne in reče: „Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje moči in iz vse svoje

¹⁾ Primeri opombo k štev. 72. Stare zaveze, stran 96.

misli; in svojega bližnjega kakor samega sebe.“ In Jezus mu pravi: „Prav si odgovoril! Stori to in živel boš!“ Oni se pa hoče opravičevati in reče Jezusu: „Kdo pa je moj bližnji?“

Tedaj Jezus odgovori in pravi: „Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je prišel med razbojnike. Ti ga oropajo, ga pretepo in ranijo in ga pusté pol mrtvega na tleh. Slučajno gre neki duhoven po tisti poti in ga vidi in gre mimo. Ravnotako pride tudi neki levit blizu tistega kraja in ga vidi in gre mimo. Neki popoten Samarijan pa pride do njega, ga zagleda in sočutje ga prevzame. In pristopi, mu vlije olja in vina v rane in jih obveže.

Potem ga posadi na svoje tovarno živinče, ga pelje v gostilno ter poskrbi zanj. Drugi dan vzame dva denarja in ju da gostilničarju, rekoč: Skrbi zanj, in kolikor še več potrošiš, ti nazaj gredé povrnem! Kdo izmed teh treh se ti zdi, da je bil bližnji tistemu, ki je padel med razbojnike?“ Oni pa reče: „Tisti, ki mu je izkazal usmiljenje.“ Jezus mu odvrne nato: „Pojdi in tudi ti tako stori!“

Naš bližnji je vsak človek, bodisi prijatelj ali sovražnik.

47. Marta in Marija.

Na potu v Jeruzalem pride Jezus v Betanijo. Neka žena, Marta po imenu, ga sprejme v svojo hišo. Imela je sestro, Marijo po imenu. Ta se usede h Gospodovim nogam in posluša njegovo besedo. Marta si pa da mnogo opraviti, da bi mu obilno postregla. Zato pristopi in reče: „Gospod, ali ti nič ni mar, da me moja

sestra pusti samo, streči? Reci ji vendar, da mi pomaga!“ Gospod ji odgovori, rekoč: „Marta, Marta! skrbna si in za veliko reči si prizadevaš. Pa le eno je potrebno. Marija si je izvolila najboljši del, ki ji ne bo odvzet.“

Reši svojo neumrjočo dušo! To je prvo in najpotrebnejše za vsakega človeka, vse drugo je le minljive vrednosti.

48. Jezus uči svoje učence moliti ter jih opominja k stano- vitni molitvi.

Ko je Jezus molil v nekem samotnem kraju, pristopi eden izmed njegovih učencev ter reče: „Gospod, uči nas moliti; kakor je tudi Janez učil svoje učence.“

Jezus jim reče: „Kadar molite, recite takó: Oče naš, kateri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvoje kraljestvo; zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, takó na zemlji; daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpusti nam naše dolgé, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; in ne vpelji nas v izkušnjava; temveč reši nas hudega. Amen.“

„Ako ljudem odpuščate njih grehe, odpustil bo Oče nebeški tudi vam vaše grehe. Ako pa ne odpuščate ljudem, tudi vaš Oče nebeški vam ne bo odpustil vaših grehov.“

Gospod Jezus govori dalje: „Ko bi kdo izmed vas imel prijatelja, pa bi prišel k njemu opolnoči in mu rekel: Prijatelj, posodi mi tri hlebe kruha, ker moj prijatelj je prišel s pota k meni, pa nimam ničesar, kar bi postavil predenj; in ko bi oni znotraj odgovoril: Ne bodi mi nadležen; vrata so že zaprta in moji otroci so pri meni v spalnici, ne morem vstati in ti dati. In ko bi oni le ne nehal trkati, povem vam, ko bi tudi ne vstal in mu dal, zato ker je njegov prijatelj, zavoljo njegove nadležnosti bi vstal in mu dal, česar potrebuje.“

„Tudi jaz vam povem: Prosite, in se vam bo dalo; iščite, in boste našli; trkajte, in se vam bo odprlo! Zakaj sleherni, ki prosi, prejme; kdor išče, najde; in kdor trka, se mu bo odprlo. Kje je oče izmed vas, ki bi dal svojemu sinu kamen, ko ga prosi kruha? ali ribe, pa bi mu dal kačo? ali ko bi ga prosil jajca, pa bi mu dal škorpionja? Če torej vi, ki ste hudobni, znate dobre darove dajati svojim otrokom, koliko bolj bo vaš Oče z nebes dal dobrega duha tistim, ki ga prosijo.“

Kako tolažilna je ta obljuba Jezusova za nas! Zato molimo stanovitno, to se pravi, ne nehajmo moliti, četudi nas Bog precej ne usliši! Vselej smo uslišani, kadar prav molimo.

49. Jezus ozdravi vodeničnega.

Ko je Gospod Jezus v soboto prišel obedovat v hišo nekega višjega farizeja, so pazili nanj. In glej, vodeničen človek je bil pred njim. Jezus izpregovori in reče učiteljem postave in farizejem: „Ali se sme v soboto zdraviti?“ Oni obmolknejo. In prime bolnika, ga ozdravi in odpusti. Nato se obrne zopet k njim ter jih vpraša:

„Komu izmed vas bi padel osel ali vol v jamo, in ga ne bi izvlekel brž sobotni dan?“ — In ne morejo mu odgovoriti na to.

Povedal je pa tudi povabljenim priliko, ko je opazil, kako si izbirajo prve sedeže, in jim je rekel: „Kadar te kdo povabi na ženitnino, ne sedaj na prvo mesto, da ne bi bil med povabljenimi imenitnejši od tebe, in ne pride ta, ki je povabil tebe in njega in ti ne reče: Umakni se temu! in ti bi se s sramoto presedel na zadnje mesto. Marveč, kadar si povabljen, pojdi in sedi na zadnje mesto, da ta, ki te je povabil, pride in ti poreče: Prijatelj! pomakni se više! Tedaj boš v časti pri teh, ki s teboj sedé pri mizi; zakaj vsak, ki se povišuje, bo ponižan; in kdor se ponižuje, bo povišan.“

Ponižnost je tista čednost, s katero vse dobro pripisujemo Bogu, priznavamo pa svojo lastno slabost in grešnost in se zato radi ponižujemo.

50. Jezus dobri pastir.

Ko je Jezus o prazniku šotorov prišel v Jeruzalem, je učil v templju in je rekel: „Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir da svoje življenje za svoje ovce. Najemnik pa, ki ni pastir, in ki niso ovce njegove, vidi volka priti, pusti ovce in zbeži; in volk pograbi in razpodi ovce. Najemnik pa beži, ker je najemnik in mu ni mar za ovce. Jaz sem dobri pastir in poznam svoje in moje poznajo mene, kakor mene pozna Oče in jaz poznam Očeta; in svoje življenje dam za svoje ovce. In še druge ovce imam, ki niso iz tega hleva; tudi tiste moram pripeljati in bodo poslušale moj glas; in bo en hlev in en pastir.“

Samo ena prava cerkev je, ker je Jezus Kristus ustanovil samo eno cerkev. V to cerkev so poklicani vsi narodi na zemlji. Jezus je nevidni pastir vernikov, ki poslušajo njegov glas. Njegov vidni namestnik je naslednik svetega Petra, rimski papež.

51. Prilika o izgubljeni ovci in drahmi.

Nekega dne se približajo Gospodu Jezusu cestninarji in grešniki, da bi ga poslušali. Tu zamrmrajo farizeji in pismarji, rekoč: „Ta sprejema grešnike in je ž njimi!“ On pa jim pove priliko, rekoč: „Kdo izmed vas, ki ima 100 ovac in izgubi eno izmed njih, jih ne popusti 99 v puščavi in ne gre za izgubljeno, dokler je ne najde? In kadar jo najde, jo zadene ves vesel na svoje rame;

in ko pride domu, pokliče prijatelje in sosede in jim pravi: Vese-
lite se z menoj, ker sem našel ovco, ki je bila izgubljena! Povem
vam: Tako bo tudi v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki
se izpokori, kakor nad 99 pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore. —
Ali katera žena, ki ima deset drahem, če izgubi eno, ne prižge

luči in ne pomete biše ter skrbno ne išče, dokler je ne najde?
In ko jo najde, pokliče prijateljice in sosede, rekoč: Veselite se
z menoj; zakaj našla sem drahmo, ki sem jo bila izgubila! Tako
vam povem, bo med božjimi angeli veselje nad enim grešnikom,
ki se izpokori.“

Bog je pripravljen in voljan, odpustiti nam grehe in odvrniti hudo od nas.

52. Izgubljeni sin.

Gospod Jezus je pismarjem in farizejem povedal tole priliko:
„Neki človek je imel dva sina. Pa reče mlajši očetu: Oče, daj mi
del premoženja, ki pripada meni! Oče jima razdeli premoženje.
Črez nekoliko dni mlajši sin vse pospravi in odpotuje v daljno
deželo in tam zapravi vse svoje premoženje z razuzdanim življenjem.

In ko vse potroši, nastane huda lakota po tisti deželi, in začne stradati. In gre ter stopi v službo pri nekem meščanu tiste dežele. Ta ga pošlje na svojo pristavo svinje past. In hrepenel je nasititi se z rožiči, ki so jih jedle svinje; pa nihče mu jih ni dal. Tu gre vase in pravi: Koliko dninarjev v hiši mojega očeta ima kruha v izobilju, jaz pa tukaj lakote umiram. Vstanem, pojdem k svojemu očetu in mu porečem: Oče, grešil sem zoper nebesa in zoper tebe. Nič več nisem vreden, da bi se imenoval tvoj sin; delaj z menoj, kakor s kakim svojim dninarjem! In se dvigne in gre k svojemu očetu.

Ko je pa še daleč, ga zagleda oče in milo se mu stori, ter priteče, se ga oklene okrog vratu in ga poljubi. In sin mu reče: Oče, grešil sem zoper nebesa in zoper tebe; nič več nisem vreden, da bi se imenoval tvoj sin. — Oče pa pravi svojim hlapcem: Brž prinesite najboljše oblačilo in ga oblecite! Dajte mu prstan na roko in črevlje na noge! Tudi pitano tele pripeljite in ga zakoljite! Jesti hočemo in se veseliti; zakaj ta moj sin je bil mrtev, pa je zopet oživel; izgubljen je bil, pa se je našel. — In začnejo se gostiti.“

„Starejši sin pa je bil na polju. In ko pride in se približa hiši, zasliši godbo in ples. Pokliče enega izmed hlapcev in ga vpraša, kaj to pomeni. On pa mu odgovori: Tvoj brat je prišel in tvoj oče je zaklal pitano tele, ker ga je dobil zopet zdravega. Sin pa se ujezi in noče vstopiti. Zato pride oče iz hiše in ga pregovarja. On pa odgovori in reče očetu: Glej, toliko let ti že služim in nikoli nisem prestopil tvojega povelja, a nikdar mi nisi dal kozliča, da bi se gostil s svojimi prijatelji; ko je pa prišel ta tvoj sin, ki je zapravlil svoje premoženje, si mu zaklal pitano tele. Oče mu reče: Sin! Ti si vedno pri meni in vse moje je tvoje; gostiti in veseliti se je bilo pa treba, ker je bil ta tvoj brat mrtev, in je oživel, izgubljen, in se je našel.“

Glej, koliko reči je potrebnih, da vredno prejmemo zakrament svete pokore: 1. izpraševanje vesti, 2. kes ali obžalovanje, 3. trdni sklep, 4. izpoved, 5. zadostovanje. — Ako si grešil, ne obupaj; marveč skesan in poln zaupanja se povrni k svojemu Bogu!

53. Bogatin in ubogi Lazar.

Jezus je povedal svojim učencem tudi sledečo priliko: „Bil je neki bogat mož. Oblačil se je v škrlat in tančico in vsak dan se je imenitno gostil. Bil je pa tudi neki ubožec, po imenu Lazar. Ležal je pred bogatinovimi vrati in je bil poln ran. Želel se je nasititi z drobtinami, ki so padale z bogatinove mize; pa nihče mu jih ni dal. Le psi so prihajali in lizali njegove rane.“

„Prigodilo se je pa, da je umrl ubožec. Angeli so ga nesli v naročje Abrahamovo. Tudi bogatin je umrl in je bil pokopan v pekel. Ko je v trpljenju povzdignil svoje oči, je od daleč ugle dal Abrahama in Lazarja v njegovem naročju. Tedaj je zavpil, rekoč: Oče Abraham! Usmili se me in pošlji Lazarja, naj pomoči konec svojega prsta v vodo in ohladi moj jezik; zakaj grozovito trpim v tem plamenu! Toda Abraham mu odgovori: Spomni se, sin, da si prejel dobro v svojem življenju, Lazar pa hudo; zdaj se ta veseli, ti pa trpiš. Vrh tega vsega je med nami in vami velik prepad, da nihče ne more odtod iti k vam, ne od vas priti sem, ko bi tudi hotel.“

„Bogatin pravi dalje: Prosim te torej, oče! da ga pošlješ na dom mojega očeta; imam namreč še pet bratov, naj jim priča,

da tudi oni ne pridejo v ta kraj trpljenja. Abraham mu odgovori: Imajo Mojzesa in preroke; nje naj poslušajo. On pa pravi: Ne, oče Abraham! ampak če kdo od mrtvih pride k njim, se bodo

zpokorili. Abraham mu odvrne: Če Mojzesa in prerokov ne poslušajo, tudi ne bodo verovali, akoravno kdo vstane od mrtvih.“

Pomisli, človeška duša je neumrjoča! Po kratkem zemeljskem življenju bo drugo brezkončno življenje, v katerem bodo pravični popolnoma srečni. — Tudi hudobni bodo večno živeli; toda njihovo življenje bo najnesrečnejše, ker bodo morali za svoje grehe trpeti večne kazni v pekl. — Poslušaj tiste, ki jih je Bog postavil, da učijo ljudi!

54. Jezus ozdravi deset gobavcev.

Ko Jezus potuje skozi Samarijo in Galilejo v Jeruzalem, mu pride naproti deset gobavcev, ki od daleč stojé dvignejo svoj glas, rekoč: „Jezus, učenik, usmili se nas!“ In ko jih zagleda, pravi: „Pojdite in pokažite se duhovnikom!“ In glej, ko gredó, postanejo čisti. Eden izmed njih pa, ko vidi, da je očiščen, se vrne, z močnim glasom časti Boga, pade na obraz pred njegove noge in ga zahvali; in ta je bil Samarijan. Jezus pa odvrne in reče: „Ali se

jih ni deset očistilo? Kje je pa onih devet? Ali se ni nobeden našel, ki bi se vrnil, in dal Bogu čast, razen tega tujca?“ In mu pravi: „Vstani, pojdi; tvoja vera ti je pomagala!“

Kako neljuba je Bogu nehvaležnost! Bodi torej prav hvaležen za vse milosti in dobrote, ki si jih prejel! „Zahvalite Gospoda, ker je dober.“ (Ps. 106.) „S čim naj povrnem Gospodu vse, kar mi je storil?“ (Ps. 115.)

55. Nevarnost bogastva. Prilika o smokvinem drevesu.

Nekega dne pristopi k Jezusu izmed ljudstva mož, rekoč: „Učenik, reci mojemu bratu, naj deli dedščino z menoj!“ Nevoljen ga zavrne Jezus: „Človek! kdo me je postavil za sodnika in delivca dedščine črez vaju?“ Potem reče vsem: „Glejte, varujte se vsa-kršne lakomnosti; zakaj nihče ne živi od obilnosti svojega premoženja.“

Pove jim tudi priliko: „Nekemu bogatemu človeku obilno obrodi polje. In misli sam pri sebi: Kaj mi je storiti, ko nimam, kam bi spravil svoje pridelke? In reče: To le napravim: Svoje žitnice poderem ter jih povečam in vanje spravim, kar mi je zrastle, in svoje blago, ter porečem svoji duši: Duša obilo blaga imaš spravljenega za prav mnogo let; počivaj, jej, pij, bodi dobre volje! — Bog mu pa reče: Bedak! še to noč bodo terjali tvojo dušo od tebe. Kar si pa pripravil, čigavo bo? Tako se mu godi, kdor si nabira bogastvo, in ni bogat v Bogu.“

Še drugo priliko je Jezus povedal tistim, ki niso hoteli verovati njegovemu nauku in se pokoriti: „Nekdo je imel smokvino drevo zasajeno v svojem vinogradu. Pride in išče sadu na njem, pa ga ne najde. Reče torej vinogradniku: Glej, tri leta hodim iskat sadu na tej smokvi, pa ga ne najdem. Posekaj jo torej! Čemu naj še jemlje prostor? Vinogradnik pa odgovori: Gospod! pusti jo še to leto, da jo okopljem in pognojim. Morebiti vendar obrodi; če pa ne, jo pa potem posekaš.“

Porabi čas, čas milosti, in si nabiraj zakladov za večnost! „Glejte, bratje, kako bi varno hodili, ne kakor nemodri, ampak kakor modri, rabite čas!“ (Efez. 5, 15. 16.) „Dokler tedaj imamo čas, delajmo dobro! (Gal. 6, 10.); zakaj pride noč, ko nihče ne more delati.“ (Jan. 9, 4.)

56. Jezus se brani zoper svoje sovražnike.

O prazniku šotorov je učil Jezus v jeruzalemskem templju. Mnogi so verovali vanj in rekli: Če pride Kristus, ali bo delal

več čudežev, kakor ta?“ Ko farizeji in veliki duhovni to slišijo, izkušajo Jezusa ujeti in umoriti. Jezus pa jim reče: „Jaz sem luč sveta, kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, ampak bo imel luč življenja.¹⁾ Če verujete moji besedi, boste v resnici moji učenci. Spoznali boste resnico in resnica vas bode osvobodila. Kdo izmed vas me more obdolžiti kakega greha? Ako vam resnico govorim, zakaj mi ne verujete? Kdor je iz Boga, posluša božje besede; zato vi ne poslušate, ker niste iz Boga.“

Nato odgovoré Judje in mu rečejo: „Ali ne govorimo prav, da si Samarijan in da imaš hudiča?“ Jezus odvrne: „Jaz nimam hudiča, ampak častim svojega Očeta, vi mi pa jemljete čast. Toda jaz ne iščem svoje časti; nekdo je, ki jo išče in sodi. Resnično, resnično vam povem: ako kdo izpolnjuje mojo besedo, ne bo videl smrti vekomaj!“

Tedaj rečejo Judje: „Zdaj spoznamo, da imaš hudiča. Abraham je umrl in preroki, in ti praviš: Ako kdo izpolnjuje mojo besedo, ne okusi smrti vekomaj. Ali si ti večji od našega očeta Abrahama, ki je umrl? Tudi preroki so umrli! Kaj delaš sam iz sebe?“ Jezus odgovori: „Če častim samega sebe, ni moja čast nič. Moj Oče je, ki me časti, ki vi o njem pravite, da je vaš Bog. In vi ga ne poznate, jaz ga pa poznam, in ako rečem: Ne poznam ga — bi bil lažnik kakor vi. Toda poznam ga in izpolnjujem njegovo besedo. Abraham, vaš oče, je zahrepenel, da bi videl moj dan; videl ga je in je bil vesel.“

Judje mu pa pravijo: „Še petdeset let nimaš in si videl Abrahama?“ Jezus jim reče: „Resnično, resnično vam povem: Preden je bil Abraham, sem jaz!“ Tu jamejo pobirati kamenje, da bi lučali vanj; Jezus se pa skrije in gre iz templja.

57. Jezus ozdravi od rojstva slepega.

Ko gre Jezus nekega dne iz jeruzalemskega templja, zagleda človeka, ki je bil od rojstva slep. Njegovi učenci ga vprašajo: „Učenik, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da je slep rojen?“ Jezus odgovori: „Ni grešil ne on, ne njegovi starši; temveč da se razodenejo božja dela nad njim.“ Potem pljune na tla in napra-

¹⁾ Glej evangelij sv. Janeza, stran 129.

vi blata in mu pomaže oči, rekoč: „Pojdi in se umij v kopeli Siloe!“ Nato gre in se umije in pride in vidi. Sosedje pa, in kateri so ga prej videli, da je beračil, rekó: „Ali ni ta tisti, ki je sedel in vbogajme prosil?“ Nekateri pravijo: „On je.“ Drugi pa: „Nikakor ne! ampak podoben mu je.“ Sam pa reče: „Jaz sem.“ Vsi se čudijo in mu pravijo: „Kako so se ti odprle oči?“ Odgovori: „Tisti človek, ki mu je ime Jezus, je naredil blato in pomazal moje oči in mi rekel: Pojdi h kopeli Siloe in umij se! In sem šel in se umil in vidim.“ Peljejo ga tedaj k farizejem in pripoveduje tudi njim, kako je izpregledal. Bila pa je ravno sobota, ko je Jezus storil ta čudež. Nekateri izmed farizejev rekó: „Ta človek ni od Boga, ker ne posvečuje sobote.“ Drugi pa pravijo: „Kako more grešni človek delati take čudeže?“ In razpor nastane med njimi. Rekó torej zopet onemu, ki je bil slep: „Kaj praviš ti o njem, ki ti je odprl oči?“ On pravi: „Prerok je!“

In Judje mu niso verovali, da bi bil slep in bi izpregledal, temveč pokličejo njegove starše in jih vprašajo: „Ali je ta vaš sin, ki o njem pravite, da je bil slep rojen? Kako torej sedaj vidi?“ Njegovi starši odgovoré: „Veva, da je ta najin sin in da je bil slep rojen. Kako pa sedaj vidi, ne veva. Njega vprašajte! zadosti je star; sam naj govori o sebi.“

In drugič pokličejo človeka, ki je bil slep, in mu rečejo: „Kako ti je odprl oči?“ Odgovori jim: „Povedal sem vam že in ste slišali; zakaj hočete zopet slišati? Ali hočete tudi vi biti njegovi učenci?“ Nato ga prekolnejo in mu rečejo: „Ti bodi njegov učenec; mi pa smo Mojzesovi učenci. Mi vemo, da je Bog sam govoril z Mojzesom; o tem pa ne vemo, odkod je.“ On pa jim odgovori, rekoč: „To je vendar čudno, da vi ne veste, odkod je, pa je odprl moje oči. Kar svet stoji, se ni slišalo, da bi bil kdo sleporojenemu odprl oči. Ko bi ta ne bil od Boga, bi ne bil mogel nič storiti.“ Farizeji mu pravijo: „V grehih si rojen ves in ti nas učiš?“ In pahnejo ga vun.

Jezus mu pride naproti in mu reče: „Ali veruješ v Sina božjega?“ Odgovori: „Gospod, kdo je, da naj verujem vanj?“ Jezus mu reče: „Videl si ga, in kateri govori s teboj, on je.“ On pa pravi: „Gospod! verujem.“ In pade na kolena in moli Jezusa.

58. Cestninar in farizej molita.

Gospod Jezus pove nekaterim, ki so zaupali vase, da so pravični, druge pa zaničevali, tole priliko: „Dva človeka gresta gori v tempelj molit, eden farizej, drugi cestninar. Farizej se vstopi in moli sam pri sebi takole: O Bog, zahvaljujem te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, nečistniki, ali tudi kakor ta cestninar! Postim se dvakrat na teden in desetino dajem od vsega, kar imam. Cestninar pa stoji od daleč in še oči se ne drzne dvigniti k nebu, marveč se trka na prsi, rekoč: Bog, bodi milostljiv meni grešniku! — Povem vam: Ta je šel opravičen na svoj dom, oni pa ne; zakaj vsak, kdor se povišuje, bo ponižan; kdor se pa sam ponižuje, bo povišan.“

Le ponižna molitev je Bogu dopadljiva, „zakaj Bog se ustavlja prevzetnim, ponižnim pa daje milost.“ (I. Petr. 5, 5.) — Ponižno molimo, kadar se pri molitvi spominjamo svoje slabosti in grešnosti.

59. Evangelijski sveti.

Nekega dne pride k Jezusu bogat mladenič, poklekne predenj in mu reče: „Dobri učenik! Kaj naj storim, da dosežem večno življenje?“ Jezus mu pravi: „Ako hočeš iti v življenje, izpolnjuj zapovedi!“ Mladenič vpraša: „Katere?“ Jezus odgovori: „Ne ubijaj; ne prešestuj; ne kradi; ne pričaj po krivem; spoštuj očeta in mater in ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!“ Mladenič mu reče: „Vse to sem izpolnjeval od svoje mladosti; kaj mi še manjka?“ Jezus ga milo pogleda in mu reče: „Ako hočeš popoln biti, idi in prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; in pridi, in hodi za menoj!“ Ko mladenič to sliši, žalosten odide; imel je namreč veliko posestva.

In Jezus reče svojim učencem: „Resnično, povem vam: Bogatin težko pride v božje kraljestvo. Da, rečem vam zopet: Lažje je velblodu iti skozi šivankino uho,¹⁾ ko bogatinu priti v božje kra-

¹⁾ Šivankino uho je pri jutroveh pomenilo postranska vratca ali nizka vrata majhne bajte, ki je človek le pripognjen mogel vstopiti skozi nje. Velblod more priti skozi le, če ga ležečega potegnemo noter; tako more tudi bogatin le z milostjo božjo premagati mnoge in velike ovire, ki mu jih ljubezen do zemeljskega, posvetnega posestva stavi nasproti na potu v nebesa. Zato potrebuje posebno molitve in svetih zakramentov.

ljestvo.“ Ko učenci to slišijo, se čudijo in rečejo: „Kdo se torej more zveličati?“ Jezus pa jih pogleda in jim pravi: „Pri ljudeh je nemogoče, pri Bogu pa je vse mogoče.“

Tu izpregovori Peter in reče Jezusu: „Glej, mi smo vse zapustili in smo šli za teboj; kaj bo torej z nami?“ Jezus odgovori: „Resnično, povem vam, da boste vi, ki ste šli za menoj, ob prenovljenju,¹⁾ ko bo Sin človekov sedel na prestolu svojega veličastva, tudi sedeli na dvanajstih sedežih in sodili dvanajst Izraelovih rodov. In vsak, kdor zapusti hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali polje zavoljo mene, ta prejme stotero, in doseže večno življenje.“

Glej razloček med tem, kar je zapovedano, in tem, kar se le svetuje, da dosežemo krščansko popolnost! Trije evangelijski sveti so: 1. radovoljno uboštvo; 2. vedno devištvo; 3. vedna pokorščina pod duhovnim predstojnikom. — Imenujejo se evangelijski sveti, ker jih Jezus Kristus v evangeliju posameznim osebam ni ukazal, ampak le nasvetoval.

60. Prilika o delavcih v vinogradu.

„Nebeško kraljestvo je podobno gospodarju, ki je šel zjutraj zgodaj najemat delavcev za svoj vinograd. Pogodi se z delavci po denarju na dan in jih pošlje v svoj vinograd. Ko pa gre krog tretje ure²⁾ vun, zagleda druge, da stojе na trgu brez dela, ter jim reče: Pojdite tudi vi v moj vinograd, in kar bo prav, vam bom dal. In oni gredo. Ob šesti in deveti uri gre pa zopet vun in stori ravno tako. Krog enajstih pa gre vun in najde druge postajati in jim pravi: Kaj stojite tu ves dan brez dela? Ovrnejo mu: Ker nas ni nihče najel. Reče jim: Pojdite tudi vi v moj vinograd!“

„Ko se pa zmrači, veli gospodar vinograda svojemu oskrbniku: Pokličī delavce in jim daj plačilo pričenši od zadnjih do prvih! Ko torej pristopijo tisti, ki so prišli krog enajste ure, prejmejo vsak po denarju. Ko pa pridejo prvi, mislijo, da bodo prejeli več, a tudi oni prejmejo po denarju. In ko ga prejmejo, zagodrnjajo

¹⁾ Sodnji dan.

²⁾ Judje so čas šteli od solnčnega zahoda do drugega ter so ga delili v dan in noč. Dan se je začel ob šesti uri zjutraj in je imel 12 ur, tako da je n. pr. prva ura čas od šeste do sedme ure zjutraj po našem štetju. Torej tretja ura po našem ob devetih.

nad gospodarjem, rekoč: Ti poslednji so delali samo eno uro in naredil si jih enake nam, ki smo prenašali težo in vročino dneva. On pa odgovori in pravi enemu izmed njih: Prijatelj! Ne delam ti krivice; ali se nisi pogodil z menoj po denarju? Vzemi, kar je tvojega, in pojdi; hočem pa tudi zadnjemu dati, kolikor tebi. Ali mar ne smem storiti s svojim, kar hočem? Ali je tvoje oko zato hudobno, ker sem jaz dober? — Tako bodo poslednji prvi, prvi pa poslednji: mnogo jih je namreč poklicanih, malo pa izvoljenih.“

Kdor ne dela za Boga in svojo dušo, stoji brez dela na trgu. Poslušaj torej glas božji, ki te kliče v vinograd, in delaj goreče za čast božjo in za zveličanje svoje duše! Na večer svojega življenja prejmeš plačilo. — Z lenobo greši, kdor ima prostovoljno mržnjo do tega, da bi služil Bogu in skrbel za zveličanje svoje duše, in sicer zaradi težav, ki so s tem združene. — Ne bodi nevoščljiv, ker je Bog tudi tvojemu bratu dober! — Z nevoščljivostjo greši, kdor je žalosten zaradi kake prednosti ali dobrote svojega bližnjega, ker noče, da bi mu ta bil enak ali celo več kakor on.

61. Jezus o prazniku templjevega posvečevanja.

Bil je ravno praznik templjevega posvečevanja v Jeruzalemu, pozimi. In Jezus je stopal v templju po Salamonovi lopi. Tu ga obsujejo Judje in mu rekó: „Doklej nas puščaš v negotovosti? Če si Kristus, nam povej naravnost!“ Jezus jim odgovori: „Pravim vam, pa ne verujete. Dela, ki jih izvršujem v imenu svojega Očeta, ta pričajo o meni; toda vi ne verujete, ker niste izmed mojih ovac. Moje ovce poslušajo moj glas; jaz jih poznam in za menoj gredo. Dam jim večno življenje in ne pogubé se na veke, in nihče jih ne iztrga iz moje roke. Jaz in Oče sva eno.“

Tu začnejo Judje pobirati kamenje, da bi ga kamenjali. Jezus jim odgovori: „Mnogo dobrih del sem vam pokazal od svojega Očeta. Zavoljo katerega izmed teh del me boste kamenjali?“ Judje mu odvrnejo: „Ne bomo te kamenjali zavoljo nobenega dobrega dela, pač pa zavoljo bogokletstva, ker se delaš Boga, ko si človek.“

Jezus jim odgovori: „Če ne izvršujem del svojega Očeta, mi nikar ne verujte. Če jih pa izvršujem, in če meni nočete verjeti, verujte delom, da izpoznate in verujete, da je Oče v meni, in jaz v Očetu.“¹⁾

¹⁾ Jezus opozarja svoje poslušalce na svoje čudeže, ki izpričujejo njegovo božjo naravo.

Tu ga poizkušajo prijeti; on pa se odmakne njihovim rokam. In gre zopet onkraj Jordana, na tisto mesto, kjer je Janez prvič krščeval; in tam ostane. In mnogo jih pride k njemu in pravijo: „Vse, kar je Janez povedal o njem, je res.“ In mnogo jih je verovalo vanj.

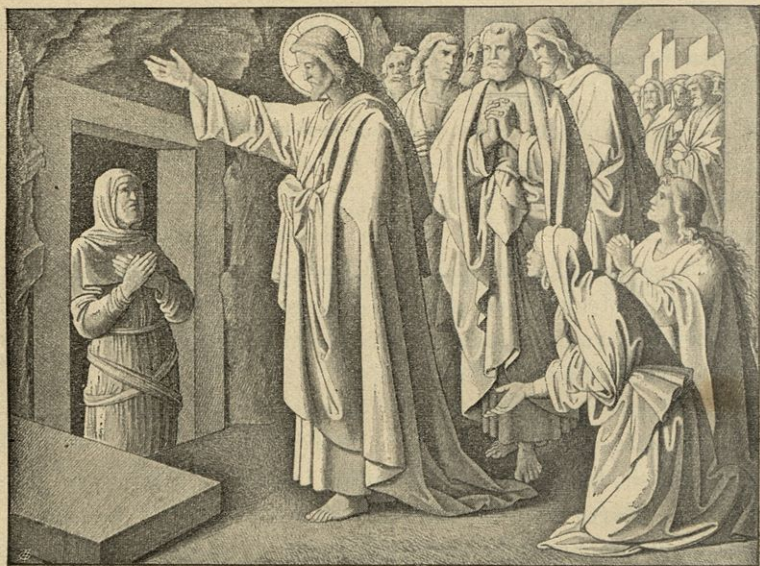
62. Jezus obudi Lazarja.

Sestri Marta in Marija in brat Lazar v Betaniji so verovali v Jezusa in ga zelo ljubili. Prigodi se, da Lazar nevarno zboli. In njegovi sestri pošljeta k Jezusu in mu sporočita: „Gospod! Glej, tisti, ki ga ljubiš, je bolan.“ Ko Jezus to sliši, reče: „Ta bolezen ni za smrt, marveč za božjo čast, da se po nji povelicha božji Sin.“ In ostane še dva dni v tistem kraju. Tretji dan pa reče svojim učencem: „Pojdimo zopet v Judejo! Lazar, naš prijatelj, spi; pa grem, da ga vzbudim iz spanja.“ Učenci rečejo: „Gospod! Če spi, bo ozdravel.“ Jezus je pa govoril o njegovi smrti; a oni so menili, da govori o navadnem spanju. Zato jim reče Jezus odkrito: „Lazar je umrl; pa pojdimo k njemu!“

Ko Jezus tja pride, je bil Lazar že štiri dni v grobu. In mnogo Judov je prišlo k Marti in Mariji tolažit ju po bratu. Ko Marta zasliši, da gre Jezus, mu pride naproti; Marija pa je sedela doma. Marta reče Jezusu: „Gospod! Ko bi bil ti tukaj, bi ne bil umrl moj brat. Pa tudi sedaj vem, da ti bo Bog dal, česar koli boš prosil Boga.“ Jezus ji pravi: „Tvoj brat bo vstal.“ Marta mu reče: „Vem, da bo vstal ob vstajenju, poslednji dan.“ Jezus ji reče: „Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor veruje vame, bo živel, čeravno umrje. Ali veruješ to?“ Reče mu: „Kajpada, Gospod! Jaz verujem, da si ti Kristus, Sin živega Boga, ki si prišel na ta svet.“ — In ko to izgovori, gre in pokliče na tihem svojo sestro Marijo, rekoč: „Učenik je tu in te kliče.“ Ko to sliši, brž vstane in gre k njemu. Ko to vidijo Judje, ki so bili pri njej v hiši in so jo tolažili, gredo za njo, rekoč: „H grobu gre, da bo tam jokala.“ Ko torej Marija pride k Jezusu, mu pade k nogam in mu reče: „Gospod! Ko bi bil ti tukaj, bi ne bil umrl moj brat.“ Ko jo Jezus vidi, da joka, in Jude, ki so prišli ž njo, da jokajo, se pretrese v duhu in postane sam žalosten in reče: „Kam ste

ga položili?“ Pravijo mu: „Gospod! Pridi in poglej!“ In Jezus zajoka. Tedaj rečeje Judje: „Glejte, kako ga je ljubil.“ Nekateri izmed njih pa pravijo: „Ali ni mogel ta, ki je sleporojencu odprl oči, tudi storiti, da bi ta ne bil umrl?“

Jezus pride h grobu. Bila je pa votlina in kamen je ležal ob nji. Jezus veli: „Odvalite kamen!“ Marta mu reče: „Gospod! Ima že duh; leži namreč že štiri dni.“ Jezus ji pravi: „Ali ti

nisem dejal, da boš videla božje veličastvo, če boš verovala?“ Odvalijo kamen. Jezus pa dvigne oči kvišku in reče: „Oče! Zahvaljujem te, da si me uslišal. Jaz sem sicer vedel, da me vselej uslišiš; toda zavoljo ljudstva, ki stoji okoli, sem rekel, da bodo verovali, da si me ti poslal.“ Potem zakliče z močnim glasom: „Lazar! Pridi vun!“ In oni, ki je umrl, pride takoj vun. Povezan je bil na rokah in nogah s povoji in njegov obraz je bil zavit v prt. Jezus jim reče: „Razvežite ga in dajte, da bo mogel iti!“

In mnogo navzočih Judov je verovalo v Jezusa. Nekateri izmed njih so pa šli k farizejem in so jim povedali, kaj je storil Jezus. In veliki duhovni in farizeji skličejo visoki zbor in pravijo: „Kaj naj storimo? Ta človek dela mnogo čudežev. Če ga tako

pustimo, bodo vsi verovali vanj.“ Kajfa, véliki duhoven, jim reče: „Bolje je, da umrje en človek za ljudstvo in da ne pogine ves narod.“ In sklenili so ga umoriti. Jezus pa je s svojimi učenci odšel v drug kraj.

Jezus, Sin božji, ki je obudil Lazarja, bo nekaj tudi nas obudil od mrtvih; zakaj on je „vstajenje in življenje“. Pride ura, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sina božjega. In izšli bodo, ki so delali dobro, v vstajenje življenja, a kateri so delali hudo, v vstajenje sodbe.“ (Jan. 5, 28. 29.)

63. Jezus napoveduje svoje trpljenje in ozdravi slepca.

Približal se je velikonočni praznik in mnogo jih je šlo v Jeruzalem, da ga praznujejo. Tudi Jezus gre tja. Dvanajstere vzame k sebi na stran in jim reče: „Glejte, gori v Jeruzalem gremo in dopolni se vse, kar so pisali preroki o Sinu človekovem. Zakaj izdan bo nevernikom. In ti ga bodo zasramovali in pljuvali vanj in ga bičali; in ko bobičan, ga bodo križali in umorili. Tretji dan bo pa zopet vstal.“ Oni pa niso tega nič razumeli; ta beseda jim je bila zakrita in niso umeli, kaj jim je povedal.

Ko se Jezus približa mestu Jerihi, sedi slepec ob poti in berači. Ko sliši, da gre ljudstvo mimo, vpraša, kaj to pomeni. Povedo mu, da gre Jezus Nazareški mimo. On pa vpije, rekoč: „Jezus Sin Davidov! Usmili se me!“ Sprednji ga pokarajo, naj molči. On pa še bolj kriči: „Sin Davidov! Usmili se me!“ In Jezus obstane in veli slepca poklicati. Ko se približa, ga Jezus vpraša, rekoč: „Kaj hočeš, da ti naj storim?“ Odgovori: „Gospod! Da se mi odpro oči.“ In Jezus mu pravi: „Izpreglej! Tvoja vera ti je pomagala.“ In naenkrat izpregleda in gre za njim in poveljuje Boga. In vse ljudstvo, ki to vidi, hvali Boga.

64. Jezus pokliče Zaheja.

Jezus pride in gre skozi Jeriho. In glej tam je bil mož, po imenu Zahej. Ta je bil nadcestninar in bogat. In rad bi videl Jezusa, kdo da je; pa ni mogel zavoljo množice, ker je bil majhne postave. In teče naprej in spleza na divje smokvino drevo, da bi ga videl; zakaj tam je imel priti mimo. In ko pride Jezus na

tisti kraj, pogleda kvišku in se ozre vanj ter mu reče: „Zahej, stopi brž doli, ker danes moram ostati v tvoji hiši!“ In hitro stopi doli in ga sprejme z veseljem.

In vsi, ki to vidijo, zamrmrajo, rekoč: „Pri grešniku je ostal!“ Zahej pa pristopi in reče Gospodu: „Glej, Gospod! Polovico svojega premoženja dam ubogim; in če sem koga kaj ukanil, povrnem čveterno.“ Jezus mu odvrne: „Danes je zveličanje došlo tej hiši, ker tudi ta je Abrahamov sin; zakaj Sin človekov je prišel iskat in reševati, kar je bilo izgubljenega.“

O srečno srce, o blažena duša, ki sme sprejeti svojega Gospoda in Boga! O kako velikega Gospoda sprejme, kako dragega gosta pozdravi, kako prijetnega tovariša udomači, kako zvestega prijatelja najde! (Hodi za Kristusom, IV, 3.) Po vredni pokori pripravi svoje srce, kadar sprejmeš Jezusa v svetem obhajilu!

65. Prilika o desetih minah ali funtih.

Da bi Jezus poučil svoje učence, kako bo ravnal na sodbi, jim pripoveduje tole priliko: „Neki človek imenitnega rodu je šel v daljno deželo, da si pridobi kraljestvo, in se vrne. In pokliče svojih deset hlapcev in jim da deset funtov in jim reče: Kupčujte, dokler se ne vrnem. Njegovi meščani so ga pa sovražili ter pošljejo poslanca za njim, rekoč: Nočemo, da bi ta kraljeval nad nami.“

„Zgodi se pa, da se vrne, ko si je pridobil kraljestvo. In veli poklicati hlapce, ki jim je izročil denar, da bi izvedel, kaj je vsak prikupčeval. Pa pride prvi, rekoč: Gospod! Tvoj funt je pridobil deset funtov. In mu reče: Prav, dobri hlapec, ker si bil v malem zvest, imej oblast nad desetimi mesti. In pride drugi in pravi: Gospod! Tvoj funt je pridobil pet funtov. In tudi temu reče: Pa bodi tudi ti nad petimi mesti.“

„Eden pa pride in pravi: Gospod! Tu je tvoj funt; v ruti sem ga imel shranjenega; zakaj bal sem se te, ker si oster človek. Jemlješ, česar nisi položil, in žanješ, česar nisi sejal. Gospod mu pa reče: Iz tvojih ust te sodim, hudobni hlapec! Vedel si, da sem oster človek, da jemljem, česar nisem položil, in žanjem, česar nisem sejal. Zakaj nisi dal mojega denarja v menjavnico, da bi

ga ob vrnitvi prejel z dobičkom. In pravi zraven stoječim: Vzemite mu funt in dajte ga onemu, ki ima deset funtov. Rečejo mu: Gospod! Deset funtov ima. — Da, povem vam: Vsakemu, kdor ima, se bo

dalo, da bo imel v izobilju; kdor pa nima, se mu še to vzame, kar ima.“

Bog povračuje vsakemu po njegovih delih. Izvoljeni ne bodo uživali vsi enakega veselja; kdor je storil več dobrega, bo užival tudi večje plačilo. Bog podeljuje vsakemu človeku svojo milost. Radovoljno jo moramo sprejemati in ž njo zvesto sodelovati.

66. Marija Magdalena mazili Jezusa.

Šest dni pred veliko nočjo pride Jezus zopet v Betanijo, kjer je Lazarja obudil od mrtvih. Mož, Simon po imenu, mu pripravi večerjo. Lazar je tudi bil pri mizi in Marta je stregla. Marija pa prinese alabastrovo posodo dragocenega nardovega olja. Razlije ga na Gospodovo glavo, mazili mu tudi noge in jih obriše s svojimi lasmi. In hiša se napolni z mazilovim duhom. Nekateri učenci se hudujejo sami pri sebi, rekoč: „Čemu ta potrata z mazilom?“ Juda Iškarijot pa reče: „Zakaj se ni prodalo to mazilo za 300 denar-

jev in dalo revežem?“ Tega pa ni rekel, češ, da bi mu bilo kaj mar za reveže, marveč ker je nosil denarnico in bil tat. Jezus reče navzočim: „Kaj nadlegujete to ženo? Dobro delo je storila meni; že naprej je mazilila moje truplo za pogreb. Ubožce imate vedno pri sebi, mene pa nimate vedno. Resnično, povem vam, kjerkoli po vsem svetu se bo oznanjal ta evangelij, se bo pravilo v njen spomin tudi to, kar je storila.“

67. Jezus slovesno jezdi v Jeruzalem.

Velikonočni praznik se je približal. Jezus gre s svojimi učenci zadnjikrat v Jeruzalem.

Ko se bližajo mestu in dospejo v Betfage ob Oljiski gori, odpošlje dva učenca in jima reče: „Pojdita v vas, ki je pred vama! Ondi najdeta oslico privezано in žrebe pri njej. Odvežita in pripe-ljita mi ju! In če vama kdo kaj poreče, recita: Gospod ju potrebuje. In brž ju izpusti.“

To vse pa se je zgodilo, da se dopolni, kar je povedano po preroku,¹⁾ ki pravi: „Povejte hčeri sijonski: Glej, tvoj kralj

¹⁾ Zaharija 9, 9.

prihaja k tebi, krotak, sedeč na oslici, in sicer na žrebetu oslice.“

Učenca storita, kakor jima je bilo zapovedano, in pripeljeta oslico z žrebetom. Potem pogrneti svoja oblačila na žrebe in posadita Jezusa nánje. In veliko ljudstva je po potu razgrinjalo svoja oblačila; nekateri so sekali veje z drevja in jih stlali na pot. Množice pa, ki so šle spredaj in zadaj, so klicale, rekoč: „Hozana Sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Hozana na višavah!“

Nekateri farizeji, ki so bili med ljudstvom, so rekli Jezusu: „Učenik! Prepovej to svojim učencem!“ Jezus pa jim reče: „Povem vam, ako bodo ti molčali, bodo kameni vpili.“

In ko se Jezus približa Jeruzalemu in zagleda mesto, se zajoka nad njim, rekoč: „Ko bi pač spoznalo tudi ti, in sicer ta svoj dan, kar ti je k miru! A sedaj je skrito pred tvojimi očmi. Pridejo namreč dnevi nad te in tvoji sovražniki te obdajo z nasipom in te obležejo in pritisnejo od vseh strani; in v tla poteptajo tebe in tvoje otroke, ki so v tebi in ne puste kamna na kamnu, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja.“ In ko stopi Jezus v tempelj, začne izganjati prodajavce in kupce in reče: „Mar ni pisano: Moja hiša je hiša molitve, vi ste pa naredili iz nje razbojniško jamo.“ In je učil ljudstvo vsak dan v templju ter storil mnogo čudežev.

Jeruzalem ni spoznal dni obiskovanja in zato je tudi zadela strašna sodba božja nesrečno mesto. — Danes, ko slišite njegov glas, ne zakrknite svojih src! (Ps. 94, 8.) (Cvetna nedelja.)

68. Prilika o kraljevi ženitnini.

Gospod Jezus je velikim duhovnom in farizejem povedal priliko: „Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu. In pošlje svoje služabnike, naj pokličejo povablence k ženitnini; pa nočejo priti. Zopet pošlje druge služabnike, rekoč: Povejte povablencem: Glejte, gostijo sem pripravil, moji junci in pitanci so zaklani in vse je pripravljeno; pridite na ženitnino! Oni pa ne marajo in odidejo, ta na svojo pristavo, drugi po svoji kupčiji. Drugi pa zgrabijo njegove služabnike ter jih zasramujejo in pobijejo.“

„Ko kralj to zve, se razjezi ter pošlje svoje čete in pokonča tiste ubijavce in jim zažge mesto. Potem pravi svojim služabnikom: Ženitnina je sicer pripravljena, pa povablenci je niso bili vredni. Pojdite torej na razpotja in kogarkoli najdete, povabite ga na ženitnino. In njegovi služabniki odidejo na razpotja in pobero vse skupaj, kar jih najdejo, hudobne in dobre, in ženitnina se napolni s svati.“

„Ko pa pride kralj pogledat goste, vidi tam človeka, ki ni bil svatovsko oblečen. In reče mu: Prijatelj! kako si prišel sem, ko nimaš svatovske obleke? On pa umolkne. Nato reče kralj svojim služabnikom: Zvežite mu noge in roke ter ga vrzite v zunanjo temo; tam bo jok in škripanje z zobmi! Mnogo jih je namreč poklicanih, malo pa izvoljenih.“

Svatovsko oblačilo, ki brez njega nihče ne bo smel na nebeško ženitnino, je posvečujoča milost božja. Nič ni tako dragoceno, kakor posvečujoča milost božja. Ako jo imaš, si bogat in srečen. „Najrevnejši je, kdor živi brez Jezusa, najbogatejši, kdor živi z Jezusom.“ (Hodi za Kristusom. II, 8.)

69. Davčni denar. Vdovin dar.

Farizeji so se posvetovali, kako bi Jezusa ujeli v besedi. Zato pošljejo k njemu svoje učence in Herodovce in mu rečejo: „Učenik! Vemo, da si resničen in po resnici učiš pot božjo in se na nikogar ne oziraš; zakaj, ti ne gledaš na človeško osebo. Povej nam torej, kaj se ti zdi: Ali se sme cesarju dajati davek, ali ne?“ Jezus pa spozna njihovo zlobnost ter jim reče: „Kaj me izkušate, hinavci? Pokažite mi davčni denar!“ In podajo mu denar. Tedaj jim Jezus reče: „Čigava je ta podoba in napis?“ Odgovoré mu: „Cesarjeva.“ Nato jim odvrne: „Dajte torej cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega.“ Ko to slišijo, se začudijo, ga puste in odidejo.

Jezus pride v tempelj in vidi, kako ljudje denar devljejo v puščico. Veliko bogatinov je dajalo obilo. Pride tudi uboga vdova in spusti dva novca vanjo. In Jezus pokliče svoje učence ter jim pravi: „Resnično, povem vam, ta uboga vdova je dala več ko vsi, ki so metali v puščico. Zakaj, vsi so dajali od tega, česar imajo obilo; ta je pa dala od svojega uboštva vse, kar je imela za svoj živež.“

70. Dve poglavitni zapovedi. Gorje farizejem.

Nekega dne se zopet snidejo farizeji in eden izmed njih, neki pismar, izkuša Jezusa, rekoč: „Učenik! Katera zapoved je največja v postavi?“ Jezus mu reče: „Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje misli. Ta je največja in prva zapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. V teh dveh zapovedih je obsežena vsa postava in preroki.“

Zbrane farizeje vpraša Jezus, rekoč: „Kaj se vam zdi o Kristusu? Čigav sin je?“ Rečejo mu: „Davidov.“ Nato jim pravi: „Kako ga pa imenuje David v duhu gospoda, rekoč: Gospod govori mojemu gospodu: Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje tvojim nogam? Če ga torej David sam imenuje gospoda, kako je potemtaka njegov sin?“ In nihče mu ne more odgovoriti niti besede.

Jezus še dalje graja zlobnost farizejev, rekoč: „Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavci, ki dajete desetino od mete, janeža in kumine, in opuščate, kar je važnejše v postavi, pravico in usmiljenje in vero. To je treba storiti, onega pa ne opustiti. Slepí vodniki, ki precejate komarja, velbloda pa požirate. — Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavci, ki ste enaki pobeljenim grobovom, ki se zde zunaj lepi, znotraj so pa polni mrtvaških kosti in vsakovrstne gnusobe! Tako se tudi vi ljudem sicer zunaj kažete pravične, znotraj ste pa polni hinavstva in hudobije. Kako hočete uiti sodbi pogubljenja?

Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in kamenjaš tiste, ki so poslani k tebi, kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor koklja zbira svoja piščeta pod peroti, pa nisi hotel. Glejte, vaš dom se vam izpremeni v puščavo.“

71. Jezus prerokuje razdejanje Jeruzalema in konec sveta.

Ko Jezus gre iz templja, pristopijo njegovi učenci ter mu pokažejo templjevo zidovje in eden mu reče: „Učenik! Poglej, kakšno kamenje in kakšno zidovje!“ On pa odgovori: „Resnično, povem vam, ne ostane

tukaj kamen na kamnu.“ Ko pridejo na Oljisko goro in se Jezus usede, mu učenci pravijo: „Povej nam, kdaj se to zgodi? In kakšno bo znamenje tvojega prihoda in konca sveta?“

Jezus odgovori: „Ko vidite, da Jeruzalem oblega vojska, tedaj vedite, da je blizu njegovo razdejanje. In ko zagledate gnusobo razdejanja na svetem mestu, tedaj beži na hribe, kdor je v Judeji; kdor je na polju, se ne vračaj po svoj plašč. Gorje pa materam in otročičem tiste dni! Zakaj takrat bo velika stiska, kakršne še ni bilo od začetka sveta, in je ne bo. In mnogi bodo padali od ostrine meča, in v sužnost jih bodo gonili med vse narode, in Jeruzalem bo razdejan. In ko ne bi bili prikrajšani tisti dnevi, bi se ne otél noben človek; toda zavoljo izvoljenih bodo prikrajšani tisti dnevi.“

„Mnogi bodo v mojem imenu prišli in rekli: Jaz sem Kristus! In mnogo jih bodo zapeljali. Potem se dvigne narod zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo in veliki potresi bodo tu in tam in kuga in lakota in groza in velika znamenja z neba. In ker bo hudobija bohotno poganjala, omrzne ljubezen pri mnogih. Kdor pa vztraja do konca, se zveliča. Prej se pa mora oznanjati ta evangelij po celem svetu vsem narodom v pričevanje. In potem pride konec. Če vam kdo potem poreče: Glej, tu je Kristus, ali tam! pa ne verjamite; zakaj lažnivi Kristusi in lažnivi preroki vstanejo in bodo izvrševali velika znamenja in čudeže, tako da bi se zapeljali tudi izvoljeni, ko bi bilo mogoče. Varujte se torej! Glejte, naprej sem vam povedal!“

„Kmalu po stiski tistih dni otemni solnce, in luna ne bo dajala svoje svetlobe, in zvezde bodo padale z neba, in nebeške moči se bodo gibale. In na zemlji bo strah med narodi zavoljo strašnega šumenja morja in valov. Medtem bodo pa koprnili ljudje v strahu in pričakovanju tega, kar ima priti čez ves svet. In tu se prikaže znamenje Sinu človekovega in vsi narodi na zemlji zagledajo Sina človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom. In pošlje svoje angele z močnim trombnim glasom in bodo zbirali njegove izvoljence od vseh štirih vetrov od kraja do kraja sveta.“

„Nebo in zemlja preideta, moje besede pa ne preidejo. Tistega dne in ure pa ne ve nihče, le Oče sam.“

72. Prilika o modrih in nespametnih devicah.

Ko je Jezus napovedal konec sveta, opominja svoje k čuječnosti, rekoč: „Bodite torej pripravljeni, ker ne veste, katero uro pride Gospod! Čujte in molite; zakaj, ne veste, kdaj je čas. Varujte se, da se vam ne obteže srca s požrešnostjo in pijanostjo in skrbmi tega sveta in vam ne pride oni dan iznenada.“

„Nebeško kraljestvo je podobno desetim devicam, ki so vzele svoje svetiljke in šle ženinu in nevesti naproti. Pet jih je modrih, pet pa nespametnih. Nespametne vzamejo sicer svetiljke, ne vzamejo pa olja s seboj; modre pa vzamejo olje v svojih posodah s svojimi svetiljkami vred. Ker se pa ženin pomudi, zadremljejo vse in zaspijo.“

„Opolnoči pa se glasi klic: Glejte ženin gre, pojdite mu naproti! In vse device vstanejo in začnejo napravljati svoje svetiljke. Nespametne pa pravijo modrim: Dajte nam svojega olja, ker naše svetiljke ugasujejo. Modre pa odgovore, rekoč: Utegne ga zmanjkati nam in vam; pojdite rajše k prodajavcem in kupite si ga! Ko pa odidejo kupovat, pride ženin. Tiste, ki so bile pripravljene,

gredo ž njim na ženitnino in vrata se zapro. Pozneje pridejo tudi ostale device, rekoč: Gospod, gospod! Odpri nam! On pa odvrne in pravi: Resnično vam povem, ne poznam vas.

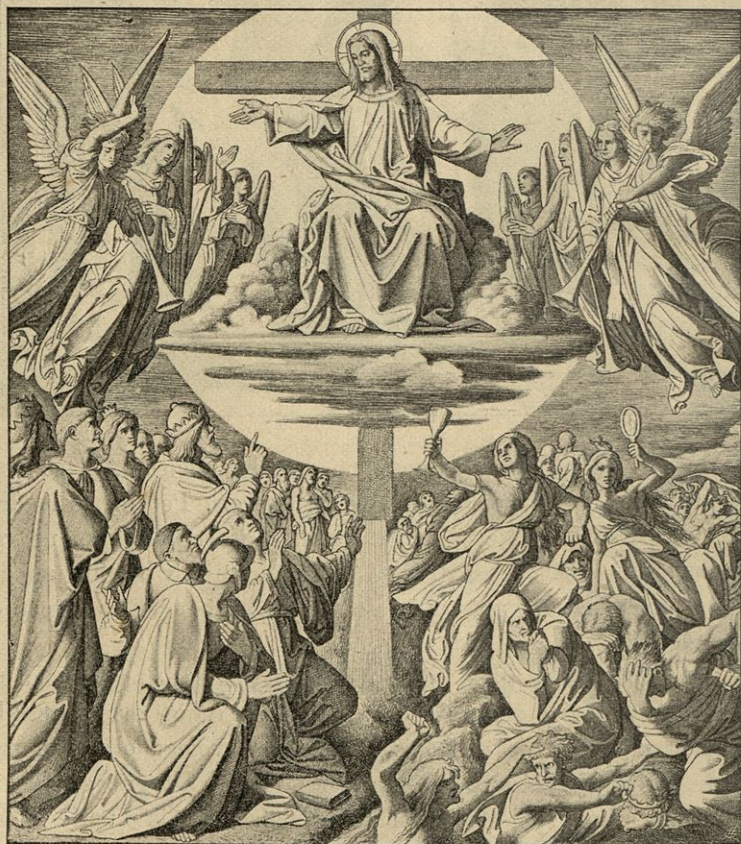
Čujte torej, ker ne veste ne dneva, ne ure!“

Glej, kako važna in potrebna je modrost, po kateri spoznavamo, kaj nam je storiti v posameznih slučajih, da je naše dejanje Bogu dopadljivo!

73. Jezus prerokuje o vesoljni sodbi.

Po opominu k čuječnosti je Jezus nadaljeval:

„Kadar pride Sin človekov v svojem veličastvu in vsi angeli ž njim, bo sédel na prestol svojega veličastva. Vsi narodi zemlje

se zbero pred njim in ločil bo dobre od hudobnih. Dobre bo postavil na svojo desnico, hudobne na svojo levico.“

„Potem poreče kralj tistim, ki bodo na njegovi desnici: Pri-
dite, blagodarjeni mojega Očeta! Posedite kraljestvo,
ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Lačen sem bil
namreč, in dali ste mi jesti; žejen sem bil, in dali ste mi piti;
tujec sem bil, in vzeli ste me pod streho; nag sem bil, in oblekli
ste me; bolan, in obiskali ste me; v ječi sem bil, in prišli ste k meni.
Nato mu odgovore pravični: Gospod! Kdaj smo te videli lačnega,
in smo te nasitili, ali žejnega, in smo te napojili? Kdaj smo te
pač videli tujca, in smo te vzeli pod streho, ali nagega, in smo
te oblekli? Ali kdaj smo te videli bolnega, ali v ječi, in smo te
obiskali? Kralj jim pa odgovori: Resnično, povem vam, kar ste
storili komu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“

„Tistim, ki bodo na njegovi levici, pa poreče: Poberite se
izpred mene, prokleti, v večni ogenj, ki je pripravljen
hudiču in njegovim angelom! Zakaj lačen sem bil, pa mi
niste dali jesti; žejen sem bil, pa mi niste dali piti; tujec sem bil, pa
me niste vzeli pod streho; nag sem bil, in niste me oblekli; bolan in
v ječi, pa me niste obiskali. Nato mu tudi oni odgovore, rekoč: Gospod!
Kdaj smo te videli lačnega, ali žejnega, ali tujca, ali nagega, ali
bolnega, ali v ječi, in ti nismo postregli? In jim odgovori in poreče:
Resnično, povem vam, česar niste storili komu teh najmanjših, tudi
meni niste storili. In ti pojdejo v večno trpljenje, pravični pa
v večno življenje.“

Kako strašan bo dan sodbe! Ljubi otrok! „V vseh svojih delih se
spominjaj svojih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.“ (Sirah 7, 40.)
Ne ljubite sveta, ne tega, kar je na svetu; „zakaj svet preide in njegovo
poželenje“ in vse pozemeljsko izgine kakor dim; le eno nam ostane za več-
nost: naša dela, dobra in hudobna. Drži se v življenju Jezusa, svojega Odre-
šenika! On edini te ne zapusti v smrti. On ti bo milostljiv sodnik in preveliko
plačilo v nebesih. Čuj in moli!

III. Jezusovo trpljenje in njegova smrt.

74. Judež izda Jezusa.

Dva dni pred velikonočnim praznikom se zbero veliki duhovni,
pismarji in starejšine ljudstva in se posvetujejo, kako bi Jezusa

ujeli z zvijačo in ga umorili. Pravijo pa: „Ne na praznik, da morda med ljudstvom ne izbruhne upor!“ Med dvanajsterimi apostoli je bil eden, Judež Iškarjot po imenu. Bil je lakomen in svoje nevolje ni mogel prikriti, ko je Magdalena Gospoda mazilila z dragocenim oljem, zaradi česar ga je Jezus očitno grajal. Zapeljan od satana, je šel Judež k velikim duhovnom ter jim je rekel: „Kaj mi hočete dati, in jaz vam ga izdam?“ Razveselili so se, ko so to slišali in so mu obljubili trideset srebrnikov. Judež je privolil in je odslej iskal priložnosti, da bi izdal Gospoda Jezusa.

75. Zadnja večerja. Umivanje nog.

Prvi dan velikonočnih praznikov, ko je bilo po postavi treba zaklati velikonočno jagnje, so učenci vprašali Gospoda Jezusa: „Kje hočeš, da ti pripravimo velikonočno jagnje?“ Tedaj reče Petru in Janezu: „Pojdita v mesto; in sreča vaju človek, ki ponesе vrč vode; idita za njim v hišo, ki stopi v njo, in recita hišnemu gospodarju: Učenik ti pravi: Kje je moja obednica, ki morem v nji jesti velikonočno jagnje s svojimi učenci? In pokaže vama veliko pogrnjeno izbo. Tam pripravita!“ Nato odideta in prideta v mesto in najdeta, kakor jima je Jezus rekel, in pripravita velikonočno jagnje.

Ko se zvečeri, pride Jezus, se usede z dvanajsterimi apostoli za mizo in jim reče: „Prisrčno sem želel jesti z vami to velikonočno jagnje, preden trpim; zakaj povem vam, da ga odslej ne bom več jedel, dokler se ne dopolni v božjem kraljestvu.“

Po jedi velikonočnega jagnjeta vstane Jezus od večerje, sleče vrhnje oblačilo in vzame prt ter se ž njim prepaše. Potem vlije vode v umivalnik in začne apostolom umivati noge in brisati s prtom, ki je bil ž njim opasan. In pride k Simonu Petru. Peter mu pa reče: „Gospod! Ali mi boš ti umival noge?“ Jezus odgovori in mu pravi: „Kar jaz delam, ti sedaj ne veš, ali pozneje boš zvedel.“ Peter mu pravi: „Ne boš mi umival nog, vekomaj ne!“ Jezus mu odvrne: „Ako te ne umijem, ne boš imel deleža z menoj.“ Nato mu Peter reče: „Gospod! Ne samo nog, ampak tudi roke in glavo!“ Jezus mu reče: „Kdor je umit, ne potrebuje, nego da si umije noge, pa je ves čist. In vi ste čisti; toda ne vsi.“ Poznal je namreč svojega izdajavca; zato je rekel: „Niste vsi čisti.“

Ko torej Jezus vsem apostolom umije noge, in vzame svoje vrhnje oblačilo, se zopet usede za mizo in jim pravi: „Veste, kaj sem vam storil? Vi me kličete: Učenik in Gospod! In prav pravite, ker sem tudi. Če sem pa jaz učenik in Gospod vam noge umil, ste tudi vi dolžni drug drugemu umivati noge. Zgled sem vam dal, da kakor sem jaz vam storil, tudi vi tako storite.“

76. Jezus postavi zakrament svetega Rešnjega Telesa.

Ko je prišla ura, da bi se Jezus vrnil s tega sveta k Očetu, se ni hotel ločiti od svojih, ki so ostali na svetu, preden jim ni zapustil največjega čudeža svoje ljubezni. Kar je bil že prej obljubil, namreč svoje meso in svojo kri dati v hrano ljudem za večno življenje, to je izpolnil pri zadnji večerji. Vzel je kruh v svoje svete in častitljive roke, je povzdignil svoje oči proti nebe-

som, je zahvalil in posvetil kruh, ga razlomil in dal svojim učencem, rekoč: „Vzemite in jejte; to je moje telo, ki bo za vas darovano!“ — Ravno tako je vzel kelih z vinom, je zahvalil, ga posvetil in dal svojim učencem, rekoč: „Vzemite in

pijte vsi iz njega; to je moja kri, kri nove zaveze, ki bo za vas in za mnoge prelita v odpuščenje grehov. To delajte v moj spomin!“

77. Jezus napove, da ga bo Judež izdal, da bodo apostoli pobegnili in da ga bo Peter zatajil.

Pri zadnji večerji se Jezus užalosti v duši in reče: „Resnično, resnično vam povem: Eden izmed vas me bo izdal. Sin človekov odide sicer, kakor je pisano o njem, toda gorje tistemu človeku, ki ga bo izdal! Bolje bi mu bilo, da bi ne bil rojen tisti človek.“ Tedaj se užalostijo njegovi apostoli, se spogledujejo med seboj in drug za drugim vprašajo: „Gospod! Ali sem jaz?“ Zakaj niso vedeli, o kom to pravi.

Janez, ki ga je Gospod ljubil, je za mizo slonel na Jezusovih prsih. Njemu namigne Peter in ga vpraša: „Kdo je, ki pravi o njem? In Janez se nasloni Jezusu na prsi ter mu reče: „Gospod! Kdo je?“ Jezus reče: „Ta je, ki mu bom dal pomočen kruh.“ In ko pomoči kruh, ga da Judežu Iškarjotu. Za grižljajem pa gre satan vanj. Judež še vpraša: „Ali sem jaz, učenik?“ In Jezus mu pravi: „Ti si rekel. Kar misliš storiti, stori brž!“ Judež takoj odide vnu; bila je že noč.

Ko pa odide, govori Jezus dalje: „Zdaj se poveljuje Sin človekov in Bog se poveljuje v njem. Otročiči! Še malo časa sem pri vas. Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj; kakor sem jaz vas ljubil, da se tako ljubite tudi vi med seboj. Na tem spoznajo vsi, da ste moji učenci, če se imate radi med seboj. Večje ljubezni od te nima nihče, da kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje.“

In Peter ga vpraša: „Gospod, kam greš?“ Jezus odvrne: „Kamor jaz grem, ti zdaj ne moreš iti za menoj.“ Peter mu reče: „Zakaj ne morem zdaj iti za teboj? Svoje življenje dam zate.“ Jezus mu odgovori: „Simón, Simon, glej, satan vas je poželel, da bi vas presejal kakor pšenico. Jaz pa sem molil zate, da ne jenja tvoja vera. In ko se izpreobrneš, potrjuj ti svoje brate! Vsi se nocoj pohujšate nad menoj, zakaj pisano je¹⁾: Udarim pastirja in

¹⁾ Zah. 13, 7.

razkropi se ovčja čreda.“ Peter mu odgovori, rekoč: „In ko bi se tudi vsi pohujšali nad teboj, jaz se nikdar ne bom pohujšal. Pripravljen sem s teboj iti v ječo in smrt.“ Tako zatrjujejo tudi vsi drugi učenci. Jezus pa reče Petru: „Resnično, povem ti, da me boš nocoj, to noč, preden petelin dvakrat zapoje, trikrat zatajil!“

78. Jezus gre na Oljisko goro. — Velikoduhovniška molitev.

Po besedah, ki jih je Jezus govoril v slovo, so se apostoli užalostili; zato jim govori dalje: „Vaše srce naj se ne prestraši. V hiši mojega Očeta je mnogo stanovanj; grem pripravljat prostora za vas. In zopet se vrnem ter vas vzamen k sebi, da boste tudi vi, kjer sem jaz. Pot tja veste.“ Reče mu Tomaž: „Gospod! Ne vemo, kam greš, in kako naj vemo za pot?“ Odvrne mu Jezus: „Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu, razen po meni.“

In Jezus reče: „Vstanite in pojdimo odtod!“ Vstanejo, odpojejo običajno zahvalno pesem in gredo proti Oljiski gori. Na gori nadaljuje Jezus svoj govor, rekoč:

„Kakor mladika ne more sama od sebe roditi sadu, če ne ostane na trti, tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni. Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni, in jaz v njem, obrodi obilo sadu; ker brez mene ne morete ničesar storiti. Kdor pa ne ostane v meni, bo vun vržen kakor mladika in usahne; in jo pobero in vržejo v ogenj, in zgori. Če izpolnujete moje zapovedi, ostanete v moji ljubezni. Niste vi mene izvolili, temveč jaz sem izvolil vas. Če vas sovraži svet, vedite, da je mene prej sovražil. Ko bi bili od sveta, bi svet svoje ljubil. Ker pa niste od sveta, zato vas svet sovraži. Hlapec ni večji od svojega gospodarja. Na svetu boste imeli bridkost; toda zaupajte: jaz sem svet premagal.“

In Jezus povzdigne svoje oči k nebesom in moli, rekoč: „Oče! Prišla je ura; povelčaj svojega Sina, kakor si mu dal oblast nad vsem človeštvom, da vsem, ki si mu jih dal, dá večno življenje. Večno življenje je pa to, da spoznajo tebe, edino pravega Boga, in ki si ga poslal, Jezusa Kristusa. Jaz sem te poveličal na zemlji, dokončal sem delo, ki si

mi ga dal, da ga izvršim. In zdaj me ti, Oče, povelčaj sam pri sebi z veličastvom, ki sem ga imel pri tebi, preden je svet bil. Razodel sem tvoje ime ljudem, ki si mi jih dal od sveta. Besede, ki si jih dal meni, so sprejeli in resnično spoznali, da sem izšel od tebe, in so verovali, da si me ti poslal. Zanje prosim, sveti Oče! Ohrani jih v mojem imenu, da bodo eno, kakor midva. Ne prosim, da jih vzemi s sveta, marveč da jih obvaruj hudega! Posveti jih v resnici! Tvoja beseda je resnica. Kakor si ti mene poslal na svet, sem tudi jaz nje poslal po svetu. Ne prosim pa samo za nje, marveč tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali vame, da bodo vsi eno, da bo svet veroval, da si me ti poslal. Oče! Hočem, da so tudi ti, ki si mi jih dal, kjer sem jaz, pri meni, da gledajo moje veličastvo, ki si mi ga dal, ker si me ljubil pred začetkom sveta.“

79. Jezus obljubi svetega Duha.

V jedilnici, kjer je bila zadnja večerja, in med potjo na Oljisko goro je Jezus obljubil svojim apostolom, da jim bo poslal svetega Duha. Govoril je: „Ako me kdo ljubi, bo izpolnjeval moje besede, in moj Oče ga bo ljubil; in k njemu prideva in se pri njem nastaniva. Kdor me ne ljubi, ne izpolnjuje mojih besed. Besede, ki jih slišite, niso moje, marveč Očeta, ki me je poslal. To vam pravim, dokler sem pri vas. Tolažnik pa, sveti Duh, ki ga pošlje Oče v mojem imenu, vas podučí v vsem in vas opomni vsega, karkoli sem vam povedal.“

„A zdaj grem k njemu, ki me je poslal; in nihče izmed vas me ne vpraša: Kam greš? Pač pa vam je, ker sem vam to povedal, žalost napolnila srce. Ali jaz vam po pravici pravim: Bolje je za vas, da grem; zakaj, če ne odidem, ne pride Tolažnik k vam; če pa odidem, ga vam pošljem. In ko pride on, prepriča svet greha in pravice in sodbe. Greha namreč, ker niso verovali vame; pravice pa, ker grem k Očetu, in me ne boste več videli; sodbe pa, ker je vojvoda tega sveta že obsojen.“

„Še mnogo vam imam povedati, pa tega zdaj ne morete nositi. Ko pa pride on, Duh resnice, vas nauči vse resnice; ne bo namreč govoril iz sebe, marveč, kar bo slišal, bo govoril in

oznanjal vam bo prihodnje reči. Mene bo poveličeval, ker bo jemal od mojega in vam oznanjal.“

80. Jezus na Oljiski gori.

Ko Jezus odmoli velikoduhovniško molitev, se odpravi z učenci črez potok Cedron proti Oljiski gori. Tam gre v vrt pristave, ki se imenuje Getzemani, in reče svojim učencem: „Sedite tukaj, jaz pa grem tja in molim!“ Petra, Jakoba in Janeza vzame s seboj in postane žalosten in otožen, ter jim reče: „Moja duša je žalostna do smrti; ostanite tukaj in čujte in molite z menoj!“ Nato se za lučaj oddalji od njih, pade na svoj obraz in moli: „Moj Oče! Ako je mogoče, vzemi ta kelih od mene; vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti hočeš!“

In vstane ter pride k svojim trem učencem in jih najde speče. Tedaj reče Petru: „Simon! Ali spiš? Torej eno uro nisi mogel čuti z menoj? Čujte in molite, da ne padete v izkušnjava! Duh je sicer voljan, meso je pa slabo.“

Zopet drugič gre in moli, rekoč: „Moj Oče! Če ne more ta kelih mimo iti, kakor da ga pijem, zgódi se tvoja volja!“ In zopet

pride k apostolom in jih najde speče; oči so jim bile namreč dremotne. In odide zopet in tretjič moli, govoreč ravno tiste besede. Tedaj ga obide smrtna groza in njegov pot je bil kakor krvave kaplje, ki so tekle na zemljo. On pa moli še dalje in iskreneje. Kar se mu prikaže angel iz nebes in ga okrepi.

In Jezus vstane, se vrne k svojim učencem ter reče: „Kaj spite? Dovolj je. Glejte, ura se je približala, da bo Sin človekov izdan grešnikom v roke. Vstanite, pojdimo! Glejte, ta, ki me izda, je blizu!“

Sočustvuj z Jezusom, ki je iz ljubezni do nas bil žalosten do smrti! — Uči se od Jezusa, kako je treba moliti!

81. Jezusa ujamejo.

Ko je Jezus na Oljiski gori še govoril z učenci, pride Judež in ž njim mnogo hlapcev, ki so jih poslali veliki duhovni in farizeji. Imeli so svetilnice, plamenice in orožje. Judež jim je bil dal znamenje, rekoč: „Katerega bom poljubil, tisti je; njega primite in peljite varno!“ Ko je torej zagledal Jezusa, stopi k njemu ter reče: „Pozdravljen bodi, Učenik!“ In ga poljubi. Jezus mu odgovori: „Priatelj! Čemu si prišel? Judež! Ali s poljubom izdajaš Sinu človekovega?“

Nato stopi Jezus pred drhal in jo vpraša: „Koga iščete?“ Odgovore mu: „Jezusa Nazareškega.“ Jezus jim reče: „Jaz sem!“ Tedaj odstopijo in popadajo na tla. Jezus jih zopet vpraša: „Koga iščete?“ Odgovore mu: „Jezusa Nazareškega.“ Jezus pravi: „Povedal sem vam, da sem jaz; ako torej mene iščete, pustite učence iti!“ V tem hipu polože roke nanj.

Ko učenci vidijo, kaj se godi, mu rekó: „Gospod! Ali naj udarimo z mečem?“ In Peter potegne svoj meč in udari po hlapcu velikega duhovna ter mu odseka desno uho. Hlapcu je bilo ime Malh. Jezus pa reče Petru: „Vtakni svoj meč v nožnico! Ali meniš, da ne morem prositi svojega Očeta, in bi mi poslal več kakor dvanajst legij angelov? Pa kakó bi se potem dopolnilo pismo, da se mora tako zgoditi?“ In nato se dotakne Malhovega ušesa in ga ozdravi. Tedaj so Jezusa zvezali in odpeljali. Ko so učenci to videli, so vsi zbežali; le Peter in Janez sta šla za Jezusom.

82. Jezus pred Anom in Kajfom.

Drhal je peljala Jezusa najprej k Anu, ki je bil tast velikega duhovna Kajfa. Ana vpraša Jezusa o njegovih učencih in o njegovem nauku. Jezus mu odgovori: „Jaz sem očitno govoril in učil. Zakaj vprašaš mene? Vprašaj tiste, ki so me slišali, kaj sem jim govoril!“ Tedaj ga eden izmed hlapcev s pestjo udari za uho, rekoč: „Ali takó odgovarjaš velikemu duhovnu?“ Jezus mu ljubeznivo odgovori: „Ako sem govoril krivo, izpričaj, da je krivično; ako sem pa prav govoril, kaj me biješ?“

Ana je poslal Jezusa zvezanega h Kajfu. Tam se je bil zbral veliki zbor.¹⁾ Veliki duhoven in ves veliki zbor je iskal prič zoper Jezusa, da bi ga mogli izročiti v smrt. Toda niso našli ničesar, dasi je nastopilo mnogo krivih prič; njih pričevanja se niso ujemala. Naposled prideta dve krivi priči in pravita: „Ta je rekel: Jaz poderem ta tempelj, ki je narejen z rokami, in postavim v treh dneh drugega, ki ni z rokami narejen.“ Pa tudi njuno pričevanje se ni ujemalo.

¹⁾ Veliki zbor je štel 71 udov: duhovne, starejšine in pismarje. Na čelu mu je bil veliki duhoven. Veliki zbor je bil najvišja judovska oblast v verskih zadevah.

Tedaj vstane veliki duhoven, stopi na sredo in reče Jezusu: „Ali nič ne odgovoriš na to, kar ti pričajo zoper tebe?“ Jezus pa je molčal. Zopet mu reče veliki duhoven: „Rotim te pri živem Bogu, da nam poveš, ali si ti Kristus, Sin božji?“ Jezus odgovori: „Dà, jaz sem! Pa povem vam: Odsihdob boste gledali Sina človekovega sedeti na desnici božje moči in priti v oblakih neba.“

Tedaj veliki duhoven raztrga svoja oblačila in reče: „Boga je preklinjal. Kaj potrebujemo še prič? Glejte, sami ste slišali, da je preklinjal Boga. Kaj se vam zdi?“ In vsi zavpijejo: „Smrti je vreden!“

83. Peter zataji Jezusa.

Peter in Janez sta šla od daleč za Jezusom do dvorišča velikega duhovna, kjer je bil zbran veliki zbor. Tam je bil ogenj,

ki so se pri njem greli hlapci. Peter se usede k njim, da bi izvedel konec zaslišanja. Tu pride vratarica, ga pogleda natančneje in reče: „Tudi ti si bil z Jezusom Nazarenčanom.“ On pa taji pred vsemi, rekoč: „Ne poznam ga in ne razumem, kaj praviš.“ In petelin zapoje prvikrat.

Peter gre vun. In zapazi ga druga dekla in tudi služabnik, in pravita okrog stoječim: „Ta je tudi eden izmed njih.“ Peter zopet taji, rekoč: „Nisem.“ Nekako za eno uro pozneje je šel zopet na dvorišče. In eden izmed hlapcev mu reče: „Resnično, tudi ti si izmed teh; zakaj Galilejec si, tvoj jezik te razodeva.“ In drugi še potrdi, rekoč: „Ali te nisem videl na vrtu ž njim?“ Peter zopet taji, se roti in prisega, rekoč: „Ne poznam tega človeka, ki govorite o njem. Ne vem, kaj praviš.“ In takoj zapoje petelin drugikrat.

Tedaj peljejo Jezusa iz sodne hiše; Jezus se obrne in pogleda Petra. Ta se spomni besedi, ki mu jih je Gospod govoril: „To noč, preden petelin dvakrat zapoje, me boš trikrat zatajil.“ In je šel vun in je bridko jokal.

84. Jezusa zopet peljejo pred veliki zbor. Judež obupa.

Ko so Jezusa obsodili v smrt, so ga hlapci stražili. Zasmehujejo ga in grdo ž njim ravnaajo. Pljujejo mu v obraz ter ga bijejo s pestmi. Drugi mu zakrivajo obličje, ga bijejo za uho ter mu pravijo: „Prerokuj nam, Kristus! Kdo te je udaril?“ In mnogo drugih kletvin govore zoper njega; on pa molči. Ko se pa zdani, se zopet zbere veliki zbor, da bi Jezusa izročil v smrt. Postavijo ga pred se in reko: „Če si ti Kristus, povej nam!“ Odgovori jim: „Če vam povem, mi ne verjamete.“ Vsi mu reko: „Ti si torej Sin božji?“ Jezus odgovori: „Jaz sem!“ In zavpijejo: „Kaj še iščemo pričevanja? Saj smo sami slišali iz njegovih ust.“ In ves zbor vstane in Jezusa odpeljejo k Pilatu, ker brez njegovega potrjenja se ni smela izvršiti nobena smrtna obsodba.

Ko pa izdajavec Judež vidi, da je Jezus obsojen, se skesa ter prinese trideset srebrnikov nazaj velikim duhovnom in starejšinom, rekoč: „Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri.“ Oni mu pa reko: „Kaj nam to mar? Ti glej!“ In je vrgel srebrnike v tempelj, je šel in se z vrvjo obesil. Veliki duhovni pa vzamejo srebrnike in kupijo zanje lončarjevo njivo za pokopališče tujcev. Zato se imenuje tista njiva hakeldama, to se pravi krvava njiva, do današnjega dne.

Peter se je kesal svojega greha in je dobil odpusčenje; Judež je obupal nad milostjo božjo in je končal takó strašno.

85. Jezus pred Pilatom in Herodom.

Zjutraj zgodaj peljejo Jezusa od Kajfa v sodišče Poncija Pilata, namestnika rimskega cesarja. Veliki duhovni in starejšine pa sami niso šli v sodnjo hišo; zakaj mislili so, da bi se ómadežali, če bi vstopili v pogansko hišo. Zato pride Pilat vun k njim in reče: „Kakšno tožbo imate zoper tega človeka?“ Odgovore mu: „Ko ta ne bi bil hudodelnik, bi ga tebi ne izročili.“ Nato jim pravi Pilat: „Vzemite ga vi in ga sodite po svoji postavi!“ Judje mu pa reko: „Mi ne smemo nikogar umoriti.“ Začno ga pa tožiti, rekoč: „On zapeljuje naše ljudstvo in brani cesarju dajati davek in pravi, da je on Kristus kralj.“ Jezus ne odgovori ničesar na vse te obdolžitve; zato mu reče Pilat: „Ali ne odgovoriš? Glej, kake reči govore zoper tebe!“ Jezus pa molči, tako da se namestnik čudi.

Nato gre Pilat zopet v sodno hišo in pokliče Jezusa ter mu reče: „Ali si ti judovski kralj?“ Jezus odgovori: „Moje kraljestvo ni od tega sveta.“ Pilat mu pravi: „Torej kralj si ti?“ Jezus odgovori: „Da, sem kralj. Jaz sem zato rojen in zato sem prišel na svet, da pričujem resnico.“ Pilat mu reče: „Kaj je resnica?“ In ko to izreče, gre zopet vun k Judom in jim pravi: „Jaz ne najdem nobene krivice na tem človeku.“ Oni pa vpijejo: „Ljudstvo hujska, začenshi od Galileje do sem.“

Ko začuje Pilat Galilejo, vpraša, je-li ta človek Galilejec? In ko zve, da je izpod Herodove oblasti, ga pošlje k Herodu, ki je bil zaradi praznika tudi v Jeruzalemu. Herod se silno razveseli, ko zagleda Jezusa; zakaj mnogo je že slišal o njem in se je nadejal, da bo videl kakšen čudež od njega. Izprašuje ga z mnogimi besedami, a Jezus mu ničesar ne odgovori. Zato ga Herod s svojimi vojaki zasmeši ter ga obleče v belo oblačilo in ga pošlje nazaj k Pilatu. In tisti dan se sprijaznita Herod in Pilat; poprej sta bila namreč v sovraštvu med seboj.

86. Jezusa bičajo in s trnjem kronajo.

Pilat je spoznal, da so veliki duhovni Jezusa samo iz nevoščljivosti in sovraštva izdali sodniji, zato ga je izkušal izpustiti.

konočnem prazniku Judom izpustil enega jetnika, kogar so hoteli. Imel je pa takrat zloglasnega ubijavca in upornika v ječi, ki mu je bilo ime Baraba. Pilat torej pravi zbranemu ljudstvu: „Koga hočete, da vam izpustim: Baraba ali Jezusa, ki se imenuje Kristus?“ Veliki duhovni in starejšine pregovorijo ljudstvo, in vsa nahujskana drhal zavpije: „Proč s tem! Izpusti nam Baraba!“

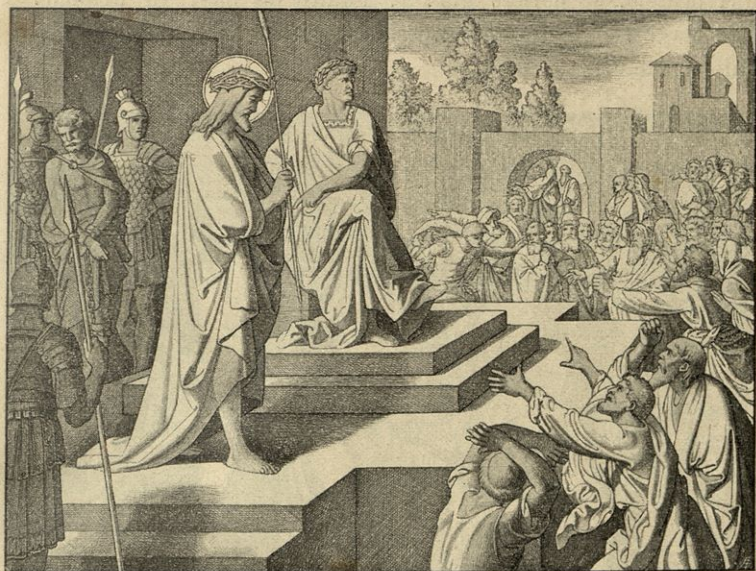
Nato reče Pilat: „Kaj pa naj storim z Jezusom?“ In vsi vpijejo: „Križaj ga, križaj ga!“ Pilat odgovori: „Kaj pa je hudega storil? Jaz ne najdem nobene krivice nad njim. Dam ga bičati in potem ga izpustim.“ Nato jim je izpustil Baraba; Jezusa pa je oddal vojakom, da ga bičajo. Vojaki mu slečejo oblačila, ga privežejo k steburu in ga neusmiljeno bičajo. Potem mu ogrnejo škrlatast plašč, spletejo trnjevo krono in mu jo pritisnejo na glavo, v desnico mu podajo trst. Potem pred njim poklekujejo in ga zasmehujejo, rekoč: „Pozdravljen bodi, kralj judovski!“ Drugi vanj pljuvajo, ga s pestmi bijejo za uho, mu jemljejo trst iz roke in ga ž njim bijejo po glavi.

Glej napovedbe prerokov o trpljenju obljubljenega Odrešenika (stran 76 in 108).

87. Pilat obsodi Jezusa v smrt.

Ko je bil Jezus z bičanjem strašno raztepen, ga je Pilat zopet izkušal izpustiti. Pelje torej Jezusa s trnjevo krono in v škrlatastem plašču pred ljudstvo in reče: „Glejte, človek!“ — Toda veliki duhovni in njih služabniki kriče: „Križaj ga! Križaj ga!“ Pilat jim pravi: „Jaz ne najdem nobene krivice na njem.“ Judje mu odgovoré: „Mi imamo postavo, in po postavi mora umreti, ker se je delal Sina božjega. Ko pa zasliši Pilat to besedo, se še bolj zboji. Zopet gre v sodnjo hišo in reče Jezusu: „Odkod si ti?“ Jezus mu pa ne da odgovora. Nato mu pravi Pilat: „Meni ne odgovoriš? Ali ne veš, da imam oblast križati te, in da imam oblast te izpustiti?“ Jezus odvrne: „Ne inel bi nobene oblasti nad menoj, ko bi ti ne bila dana od zgoraj; zato ima tisti, ki me je tebi izročil, večji greh.“ In zdaj poizkusi Pilat zadnjikrat, da bi ga izpustil. Judje pa kriče, rekoč: „Ako tega izpustiš, nisi cesarjev prijatelj; zakaj vsak, ki se dela kralja, se upira cesarju.“

Pilat se usede na sodni stol, ukaže Jezusa pripeljati vun in reče Judom: „Glejte, vaš kralj!“ Oni pa zavpijejo: „Proč ž njim, proč, križaj ga!“ Pilat jim pravi: „Vašega kralja naj križam?“ Veliki duhovni odgovore: „Nimamo kralja, razen cesarja.“

Ko Pilat vidi, da nič ne opravi, temveč da vrišč raste, vzame vode in si vpričo ljudstva umije roke, rekoč: „Jaz sem nedolžen nad krvjo tega Pravičnega; vi glejte!“ In vse ljudstvo vpije: „Njegova kri pridi na nas in na naše otroke!“

Pilat jim izroči Jezusa, da ga križajo.

Pilat je sokriv greha Judov. Kako ostudno je, grešiti iz strahu pred ljudmi! „Kdor se človeka boji, bo hitro padel; kdor pa v Gospoda upa, bo povzdignjen.“ (Preg. 29, 25.)

88. Jezusa križajo.

Ko je bil Pilat izrekel smrtno obsodbo, so vojaki prijeli Jezusa, mu slekli škrlatast plašč in ga zopet oblekli v njegovo oblačilo. Potem so ga peljali iz mesta na goro Kalvarijo. Jezus je sam nesel svoj križ. Ž njim so peljali tudi dva razbojnika, da ju križajo. Jezus obnemore pod težo križevo. Vojaki zato primorajo moža, Simona iz Cirene po imenu, ki je šel ravno mimo, da pomaga Jezusu nesti križ.

Veliko ljudi je šlo za Jezusom; med njimi so bile tudi nekatere pobožne žene, ki so ga pomilovale in objokovale. Jezus se obrne k njim in reče: „Hčere jeruzalemske! Nikar ne jokajte nad menoj, marveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki; zakaj, glejte, dnevi pridejo, ko poreko goram: Padite na nas! In hribom: Pokrijte nas! Če se namreč z zelenim lesom tako dela, kaj se bo godilo s suhim?“

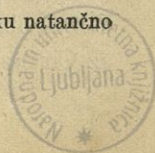

Ko je prišel Jezus na goro Kalvarijo, mu vojaki ponudijo vina, z miro in žolčem zmešanega. Jezus pa ga ni hotel piti. Potem so ga križali.

Z Jezusom so križali tudi dva razbojnika, enega na desni, enega na levi strani. Nad glavo Jezusovo so pribili na križ napis: „Jezus Nazareški, kralj judovski.“ Veliki duhovni pa so rekli Pilatu: „Nikar ne piši: Kralj judovski, ampak: Ta je trdil: Judovski kralj sem.“ Pilat odgovori: „Kar sem pisal, sem pisal.“

Ko so vojaki Jezusa križali, so si razdelili Jezusovo obleko. Za suknjo pa, ki je bila brez šiva in tkana, so vadjali. Potem so sedli, da bi stražili Jezusa.

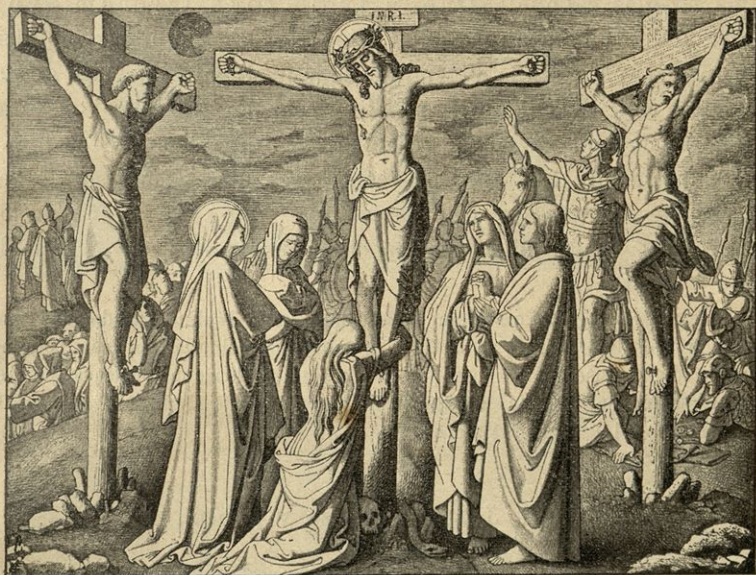
Glej, kako so se napovedbe prerokov o obljubljenem Odrašeniku natančno izpolnile! (Stran 76.)

89. Jezus umrje na križu. Njegove poslednje besede.

Sovražniki Jezusovi so ga še na križu zasramovali in nekateri so klicali: „Pomagaj si sam! Ako si Sin božji, stopi s križa!“

Ravno tako so ga zaničevali tudi veliki duhovni, rekoč: „Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati. Ako je kralj izraelski, naj stopi zdaj s križa, in verujemo vanj!“ Jezus pa je molil: „Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo!“

Tudi eden izmed razbojnikov, ki sta bila z Jezusom križana, ga je preklinjal, rekoč: „Ako si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama!“ Drugi pa ga je svaril in rekel: „Ali se tudi ti ne bojiš Boga, ki si v ravno isti kazni? In sicer midva po pravici; prejemava namreč po zasluženju svojih del; ta pa ni storil nič hudega.“ Nato prosi Jezusa: „Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo!“ Jezus mu odgovori: „Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raju.“

Poleg Jezusovega križa je stala mati Jezusova, Marija, in učenec Janez, ki ga je Jezus ljubil, Salome in druga Marija, žena Kleofova in Marija Magdalena. Ko jo Jezus zagleda, reče svoji

materi: „Glej, tvoj sin!“ In Janezu: „Glej, tvoja mati!“ In od tiste ure jo je Janez vzel k sebi.

Okoli šeste ure¹⁾ nastane tema po vsej zemlji. Trajala je do devete ure. Ob devetih Jezus glasno zavpije: „Mo Bog, moj Bog! Zakaj si me zapustil?“

Črez nekoliko časa Jezus reče: „Žejen sem!“ Takoj pomoči vojak gobo v kis, jo natakne na trst ter jo ponudi Jezusu.

Ko je bil Jezus pokusil kisa, je rekel: „Dopolnjeno je!“ Potem na glas zavpije: „Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo!“ Po teh besedah je nagnil svojo glavo in izdihnil svojo dušo.

In glej, pregrinjalo v templju se je pretrgalo od vrha do tal, zemlja se je tresla, skale so pokale, grobi so se odpirali in vstalo je mnogo mrtvih, ki so se prikazali v Jeruzalemu. Stotnika in vojake, ki so bili na straži, prevzame groza in klicali so: „Resnično, ta človek je bil pravičen! Resnično, ta je bil Sin božji!“ Tudi ljudstvo je trepetaje trkalo na prsi in se molče vrnilo v mesto.

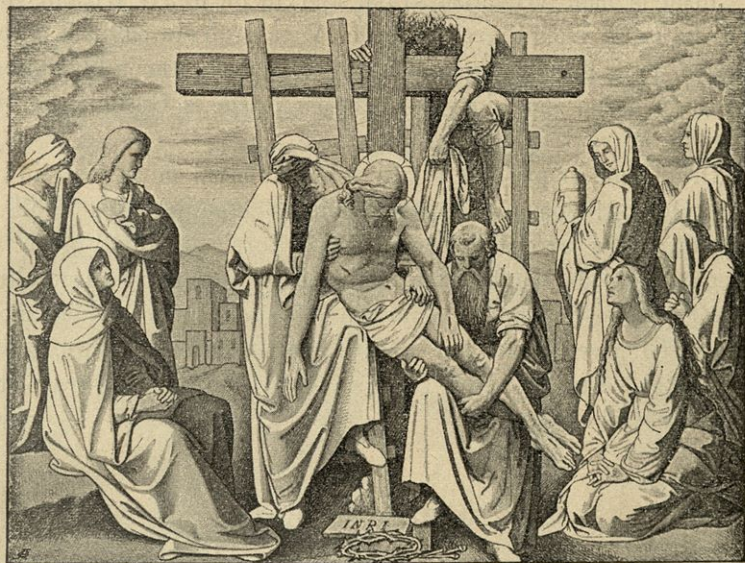
Premišljuje pogosto o svojem Odrašeniku, kako iz ljubezni do nas v neizrekljivih bolečinah umira na križu! Iz velikosti trpljenja spoznaj ostudnost greha, vrednost duše in velikost ljubezni božje. „O križana Jezusova ljubezen! Potegni nas na se ter nas uči ljubezni, prave, zveste ljubezni!“ — Nikar ne pozabi bolečin njegove Matere!

90. Jezusa polože v grob.

Ker se je vršilo križanje na dan pred soboto, so Judje šli k Pilatu prosit, naj bi se križanim polomile kosti in naj bi se vzeli s križa, da ne bi v soboto ostali na križu. Tedaj pridejo vojaki in steró kosti razbojnikoma. Ko pa pridejo do Jezusa in vidijo, da je že mrtev, mu ne stero kosti, marveč eden izmed vojakov s sulico odpre Jezusovo stran, in takoj priteče kri in voda iz nje.

Jožef iz Arimateje, bogat mož in ugleden svetovalec, ki je bil skriven učenec Jezusov, je srčno šel k Pilatu ter ga prosil, da bi smel sneti Jezusovo telo. Pilat mu je dovolil. Pridružil se je še drug imeniten mož, Nikodem po imenu. Jožef Arimatejec

¹⁾ Po judovskem štetju. (stran 193, opomba.)

in Nikodem sta vzela Jezusovo telo s križa ter sta ga z dragimi dišavami vred zavila v tančico.

Jožef je imel vrt blizu kraja, kjer je bil Jezus križan. Ondi je bil dal za se vsekati grob v skalo. V ta grob sta položila truplo Jezusovo, pred grob pa sta zavalila velik kamen. Marija Magdalena in druge pobožne žene, ki so z Jezusom prišle iz Galileje, so bile pri grobu, ko so truplo položili vanj.

Drugi dan so prišli k Pilatu veliki duhovni in farizeji in so rekli: „Gospod! Spomnili smo se, da je ta zapeljivec, ko je bil še živ, rekel: Črez tri dni vstanem. Ukaži torej zastražiti grob do tretjega dneva, da morda ne pridejo njegovi učenci, in ga ne ukradejo ter poreko ljudstvu: Od mrtvih je vstal! In poslednja zmeta bo hujša od prve.“ Pilat jim reče: „Imate stražo; pojdite, zavarujte, kakor veste!“ Oni pa gredo in grob zastražijo s stražo ter kamen zapečatijo.

IV. Jezusova slava.

91. Jezus vstane od mrtvih.

Tretji dan zgodaj zjutraj je Jezus vstal od mrtvih in je veličastno prišel iz groba. In glej, velik potres je nastal, in angel Gospodov je prišel iz nebes. Odvalil je kamen izpred groba in sedel nanj. Njegovo obličje se je svetilo kakor blisk in njegova obleka je bila bela kakor sneg. Stražniki so strahu strepetali in so bili kakor mrtvi.

Ko so se zavedeli, so šli k velikim duhovnom sporočit, kaj se je bilo zgodilo. Ti so se posvetovali in vojakom dali obilo denarja, rekoč: „Recite: Njegovi učenci so prišli ponoči in so ga ukradli, ko smo spali. In če bi namestnik izvedel o tem, ga bomo pomirili in vas zavarovali.“ Čuvaji so vzeli denar ter storili, kakor jim je bilo naročeno.

Tisto jutro, še preden je izišlo solnce, so šle Marija Magdalena in druge pobožne žene z dišavami h grobu, da bi Jezusa mazilile. Gredé se pogovarjajo: „Kdo nam odvali kamen od duri groba?“ Bil je namreč zelo velik. Ko pa pridejo h grobu, vidijo, da je kamen že odvaljen. Marija Magdalena hiti nazaj k Petru in drugim učencem ter reče: „Vzeli so Gospoda iz groba.“ Druge žene pa so šle v grob, pa niso našle Jezusovega telesa. Ko so

radi tega bile zelo žalostne, glej, stala sta pri njih dva angela v svetlih oblačilih. Žene se ustrašijo. Angel na desni pa jim reče: „Nikar se ne bojte! Jezusa iščete, Nazareškega, križanega; vstal je, ni ga tukaj. Pridite in pogledjte kraj, kamor so ga bili položili! Pojdite hitro in povejte njegovim učencem, da je vstal!“

Strah in veselje prešine žene; vrnejo se povedat enajsterim apostolom, kaj so slišale in videle. Medtem že na poročilo Marije Magdalene prihitita h grobu Peter in Janez. Stopita v grob, prvi Peter, potem tudi Janez. Zagledata samo prte, ki je bilo v nje zavito Jezusovo telo. In zopet se vrneta k svojim.

Vstajenje Jezusa Kristusa nam dokazuje, da je Jezus Kristus res Bog, in da je njegov nauk resničen. Jezus Kristus je z lastno močjo svojo dušo zopet združil s telesom in je neumrjoč in častit prišel iz zaprtega groba.

92. Jezus se prikaže Mariji Magdaleni.

Marija Magdalena je prišla h grobu in je jokala. Jokaje se pa pripogne in pogleda v grob. In zagleda dva angela v belih oblačilih, da sedita, eden pri glavi in eden pri nogah, kjer je bilo položeno Jezusovo telo. Angela ji rečeta: „Žena! Kaj jočeš?“ Ona jima odgovori: „Ker so vzeli truplo mojega Gospoda in ne vem,

kam so ga položili. Ko to izgovori, se obrne nazaj in zagleda Jezusa. Ne spozna ga in misli, da je vrtnar. Zato mu pravi: „Gospod, če si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil!“ Jezus ji reče: „Marija!“ Zdaj ga spozna, mu pade k nogam in vzklikne: „Rabboni!“ To je „Učenik!“ Jezus ji pravi: „Nikar se me ne dotikaj! Pojdi pa k mojim bratom in povej jim: Grem k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu.“

Marija Magdalena pa je šla ter naznanila apostolom: „Gospoda sem videla in to mi je povedal.“ Tudi drugim ženam, ki so bile pri grobu, se Jezus prikaže na potu in jim reče: „Pozdravljene!“ One pa pristopijo in ga molijo. Nato jim reče Jezus: „Pojdite in povejte mojim bratom, naj gredo v Galilejo; tam me bodo videli.“ Pa tudi njim učenci niso verjeli.

93. Jezus se prikaže učencema na potu v Emavs.

Prvi dan po soboti sta šla dva učenca v trg, po imenu Emavs, ki je bil 60 tečajev¹⁾ od Jeruzalema. In med seboj se pogovarjata o vsem tem, kar se je bilo zgodilo. In prigodi se, ko se razgovarjata in povprašujeta, se jima približa tudi Jezus ter gre ž njima. Oči so jima bile pa zadržane, da ga ne izpoznata. In jima reče: „Kakšni so ti pogovori, ki jih imata gredoč med seboj, in sta žalostna? Eden pa, ki mu je bilo ime Kleofa, mu odgovori in pravi: „Ali si ti sam tujec v Jeruzalemu, in ne veš, kaj se je te dni zgodilo v njem?“ Nato jima reče: „Kaj?“ In pravita: „O Jezusu Nazarečanu, ki je bil prerok, mogočen v dejanju in besedi pred Bogom in vsem ljudstvom; in kako so ga izdali naši veliki duhovniki in oblastniki v obsodbo na smrt ter so ga križali. Mi smo pa imeli upanje, da bo on Izrael odrešil. Pa od vsega tega je danes že tretji dan, kar se je to zgodilo. Pa tudi nekaj žen izmed naših nas je ustrašilo; pred dnem so bile pri grobu in prišle so in rekle, da so videle tudi prikazen angelov, ki pravijo, da živi. In nekaj naših je šlo h grobu in so našli ravno tako, kakor so pravile žene, njega pa niso našli.“

Jezus jima pa reče: „O vi nespametni! Kako težko vam je, verovati, kar so povedali preroki. Ali ni bilo potrebno, da je

¹⁾ Približno dve uri hodá ali osem kilometrov.

Kristus to trpel in tako šel v svojo slavo?“ In začne od Mojzesa in vseh prerokov ter jima razlaga, kar je bilo o njem v vseh pis-mih. Medtem se približajo trgu, kamor sta šla. Jezus se dela, kakor da bi hotel dalje iti. Pa ga silita, rekoč: „Ostani z nama, ker se mrači, in se je dan že nagnil.“ In gre noter ž njima.

In zgodi se, ko je ž njima pri mizi, vzame kruh in ga blagoslovi in razlomí ter jima ga da. In odpro se jima oči ter ga spoznata; on jima pa izgine izpred oči. In pravita drug drugemu: „Ali ni srce gorelo v naju, ko nama je govoril po poti in razlagal pisma?“ In še tisto uro vstaneta in se vrneta v Jeruzalem, in najdeta zbrane enajstere apostole in one, ki so bili ž njimi. Ti pravijo: „Gospod je res vstal in se je prikazal Simonu!“ Tudi onadva pripovedujeta, kaj se je zgodilo po poti, in kako sta ga izpoznala pri lomljenju kruha.

94. Jezus se prikaže zbranim apostolom in postavi zakra-ment svete pokore.

Tisti dan, ko je Jezus vstal od mrtvih, so bili apostoli zbrani v neki hiši v Jeruzalemu. Zaklenili so vrata iz strahu pred Judi.

Ko še govorita učenca, ki sta na potu v Emavs videla Gospoda, glej, nenadoma stoji Jezus sredi med njimi, in so se ustrašili. Jezus pa jim reče: „Mir vam bodi! Jaz sem, ne bojte se!“ Potem jim pokaže roke in stran. In apostoli so se veselili, da so videli Gospoda. Zopet jim reče: „Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.“ In je dihnil v nje, rekoč: „Prejmite svetega Duha! Katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni; in katerim jih boste zadržali, so jim zadržani.“

Tomaž pa, eden dvanajsterih, ki se dvojček imenuje, ni bil pri njih, ko je prišel Jezus. Tedaj mu povejo drugi učenci: „Gospoda smo videli.“ On pa jim reče: „Če ne vidim na njegovih rokah znamenj od žrebljev, in ne denem svojega prsta v rane od žrebljev, in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval.“

In za osem dni so bili učenci zopet v hiši, in Tomaž ž njimi. Jezus pride, čeravno so bile duri zaklenjene, in vstopi med nje ter reče: „Mir vam bodi!“ Potem pravi Tomažu: „Položi svoj prst semkaj in poglej moje roke; in podaj semkaj svojo roko in položi jo v mojo stran, in ne bodi neveren, ampak veren!“

Tomaž pade pred Jezusa in mu reče: „Moj Gospod in moj Bog!“ Jezus mu pravi: „Ker si me videl, Tomaž, veruješ; blagor njim, ki ne vidijo in verujejo.“

95. Jezus izroči Petru najvišjo pastirsko oblast in postavi zakrament svetega krsta.

Štirideset dni po svojem vstajenju je Jezus bival še na zemlji in se je svojim prikazoval na raznih krajih. Govoril je ž njimi o kraljestvu božjem, to je, o svoji cerkvi. Neki dan je bilo sedem njegovih učencev zbranih ob Genezareškem jezeru. Med njimi Peter, Jakob in Janez. V hipu je Jezus stal pri njih; toda niso ga spoznali. Jezus jim reče: „Otroci! Ali imate kaj jedi?“ Odgovore mu: „Ne.“ In jim pravi: „Vrzite mrežo na desno stran čolna, in boste kaj našli!“ Vržejo torej mrežo in je ne morejo izvleči zavoljo množine rib. In Janez reče Petru: „Gospod je!“ Ko Peter to sliši, se spusti v morje in plava k bregu. Drugi učenci pa pridejo s čolnom in vlečejo mrežo z ribami. Na suhem zagledajo žerjavico pripravljeno, in na nji ribo in zraven kruha. Jezus jim reče: „Prinesite kaj rib, ki ste jih zdaj ujeli!“ Peter stopi v čoln in izvleče mrežo na suho. Bilo je 153 velikih rib v nji, in dasiravno jih je bilo toliko, se mreža ni raztrgala. Jezus jim reče: „Pridite in jejte!“ Potem vzame kruh in jim ga da in ravno tako tudi ribo.

Ko so pojedli, reče Jezus Simonu Petru: „Simon, Jonov sin! Ali me ljubiš bolj nego ti-le?“ Peter mu odgovori: „Dà, Gospod! Ti veš; da te ljubim!“ Jezus mu reče: „Pasi moja jagnjeta!“ Zopet mu reče: „Simon, Jonov sin! Ali me ljubiš?“ Peter odgovori: „Dà, Gospod! Ti veš, da te ljubim!“ Jezus mu reče: „Pasi moja jagnjeta!“ Tretjič vpraša Jezus: „Simon, Jonov sin! Ali me ljubiš?“ Zdaj je bil Peter žalosten, ker je mislil, da Jezus dvomi o njegovi ljubezni, ter reče: „Gospod! Ti veš vse, ti veš, da te ljubim.“ Jezus mu reče: „Pasi moje ovce!“

Potem mu Jezus naznani, da bo umrl mučeniške smrti in bo tako proslavil Boga. O Janezu pa napove, da bo umrl naravne smrti.

Drugikrat se je Jezus prikazal svojcem na neki gori v Galileji, kamor jim je bil ukazal priti, in jim je govoril: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in

učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in svetega Duha. Učite jih izpolnjevati vse, karkoli

sem vam zapovedal. In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta. Kdor veruje in bo krščen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen.“

Glej, kako je Jezus apostola Petra mesto sebe postavil za vidnega poglavarja svete cerkve, sam pa je ostal njen nevidni poglavar! — Jezus Kristus je ustanovil sveto cerkev, da vodi ljudi k večnemu zveličanju Sveta cerkev vodi ljudi k večnemu zveličanju tako, da z božjo pomočjo opravlja trojno službo Jezusa Kristusa, namreč njegovo učeniško, duhovniško in kraljevsko službo. — Sv. krst je prvi in najpotrebnejši zakrament. — Vera je k zveličanju neobhodno potrebna.

96. Jezus gre v nebesa.

Zadnjič se je Jezus apostolom prikazal štirideseti dan po svojem vstajenju v Jeruzalemu. Ukazal jim je ostati v Jeruzalemu, dokler ne prejmejo svetega Duha. Rekel jim je: „V malo dneh boste krščeni s svetim Duhom. Prejeli boste moč svetega Duha, ki pride v vas, in boste moje priče v Jeruzalemu in Samariji in do konca sveta.“

Nato je šel ž njimi na Oljisko goro. Tam povzdigne svoje roke ter jih blagoslovi. In glej, ko jih blagoslavlja, se vpričo njih vzdigne in gre v nebesa, kjer sedi na desnici božji. Apostoli ga molijo in gledajo za njim, dokler ga svetel oblak ne umakne njih očem. Prikažeta se jim dva angela v belih oblačilih ter rečeta: „Možje Galilejci! Kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, pride zopet ravno takó, kakor ste ga videli iti v nebo.“ Tedaj so se apostoli veseli vrnili v Jeruzalem in so hvalili in častili Boga.

Apostol Janez pravi ob sklepu svojega evangelija: „Jezus je sicer še mnogo drugih znamenj storil vpričo svojih učencev, kar pa ni zapisano v tej knjigi; ta pa so zapisana, da verujete, da je Jezus Kristus Sin božji, in da po veri imate življenje v njegovem imenu.“

„Jezus je ponižal samega sebe in je bil pokoren do smrti, do smrti na križu. Zato ga je Bog tudi povišal in mu dal ime, ki je nad vsa imena, da se v imenu Jezusovemu pripogibljejo kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsi jeziki spoznavajo, da je Gospod Jezus Kristus v slavi Boga Očeta.“ (Filip. 2, 8—11.)

Drugi del.

Zgodbe apostolov.

97. Matija izvolijo za apostola.

Apostoli so se z Oljske gore vrnili v Jeruzalem v hišo, ki so v njej navadno prebivali. Tudi Marija, Jezusova mati, druge žene in učenci so bili tamkaj zbrani, vsi ene misli in stanovitni v molitvi so pričakovali prihod svetega Duha, kakor jim je bil Jezus zapovedal pred svojim vnebohodom.

Enega tistih dni vstane Peter sredi bratov in reče: „Bratje! Dopolniti se mora beseda pisma, ki jo je sveti Duh napovedal po ustih Davidovih o Judežu, ki je bil vodnik tem, ki so ujeli Jezusa. Nam je bil prištet in je prejel del naše službe. Obesil se je in je umrl. Pisano pa je: Njegovo škofijstvo naj prejme drugi. Zato je potrebno, da od teh mož, ki so bili z nami ves čas, dokler je Gospod Jezus prebival med nami, od Janezovega krsta do dne, ko je bil od nas vzet v nebo, teh mož eden mora z nami biti priča njegovega vstajenja.“

In postavili so dva, Jožefa, ki je bil imenovan Pravični, in Matija. In so molili, rekoč: „Ti, Gospod! ki poznaš srca vseh, pokaži, katerega teh dveh si izvolil, da prejme mesto apostolstva, ki je od njega odpadel Judež!“ In so vadjali za njiju, in kocka je določila Matija, in je bil prištet enajsterim apostolom.

98. Prihod svetega Duha.

Deseti dan po vnebohodu Gospodovem je bil binkoštni praznik. Vsi učenci so bili zbrani v neki hiši v Jeruzalemu in so molili. Nagloma nastane šum z neba, kakor piš silnega viharja, ter napolni vso hišo, kjer so bili zbrani. Plameni v podobi ognjenih jezikov se prikažejo vsakemu nad glavo. In vsi so bili napolnjeni s svetim Duhom in so začeli govoriti v mnogoterih jezikih, kakor jim je sveti Duh dal izgovarjati.

Bili so takrat zaradi praznika v Jeruzalemu Judje iz raznih dežel. Ko se je zaslišal šum, je prihitelo veliko ljudi in so ostrmeli.

Vsi so se začudili, rekoč: „Ali niso vsi ti Galilejci? Kako jih torej slišimo govoriti vsak svoj jezik, ki smo v njem rojeni? Mi Parti, Medi, Elamiti in prebivalci Mezopotamije, Judeje, Kapadocije, Ponta in Azije, Frigije in Pamfilije, Egipta in Libije in prišleci iz Rima, Judje in izpreobrnjeni, Krečani in Arabci; slišimo jih oznanjevati v naših jezikih velika dela božja. Kaj neki to pomeni?“ Drugi pa so se posmehovali in govorili: „Sladkega vina so se napili.“

Zdaj vstane Peter z ostalimi enajsterimi apostoli in jim reče: „Možje iz Judeje in vsi, ki prebivate v Jeruzalemu! Poslušajte moje besede! Ti niso pijani, kakor vi menite, saj je še le tretja ura dneva; marveč to je, kar je rečeno po preroku Joelu: Izlil bom od svojega Duha nad vse človeštvo in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere. Dal bom čudežna znamenja, in vsak, ki bo klical ime Gospodovo, bo otet.“ Jezusa Nazareškega, ki mu je Bog med vami dal pričati s čudeži in znamenji, ki jih je po njem delal v vaši sredini, kakor tudi sami veste, ste vi na križ pribili in umorili po rokah brezbožnikov. Bog pa ga je obudil; tega smo mi vsi prič. Ko pa je bil povišan na desnico božjo, je izlil nad

nas svetega Duha, kakor vidite in slišite. Prav gotovo vedi torej vsa hiša Izraelova, da ga je Bog storil Gospoda in Kristusa, tega Jezusa, ki ste ga vi križali.“

Ko so to slišali, so bili vsi v srce ginjeni in so rekli Petru in ostalim apostolom: „Bratje! Kaj nam je storiti?“ Peter pa jim odgovori: „Izpokorite se in dajte se krstiti sleherni izmed vas v imenu Jezusa Kristusa v odpuščenje grehov; in prejeli boste dar svetega Duha; zakaj vam je dana obljuba in vašim otrokom in vsem, ki so daleč!“ In dalo se jih je krstiti do tri tisoč. Bili so stanovitni v nauku apostolov, združeni v lomljenju kruha in v molitvah in so hvalili Boga; in vse ljudstvo jim je bilo naklonjeno. Gospod pa je od dne do dne množil njih število.

Judovski binkoštni praznik (tudi praznik postave) je spominjal Izraelce, kako je Bog med bliskom in gromom dal deset zapovedi na gori Sinaj; ljudstvo se je balo in treslo strahu. Krščanski binkoštni praznik spominja nas kristjane na postavo milosti, ki se je udeležujemo po svetem Duhu; in apostoli so bili polni veselja in radosti. Po judovskem binkoštnem prazniku je Bog sklenil staro zavezo; po krščanskem je bila nova zaveza potrjena in katoliška cerkev ustanovljena.

99. Peter ozdravi hromea.

Bog je storil veliko čudežev po apostolih, da bi pokazal njih božje poslanstvo. Tiste dni sta šla Peter in Janez ob uri molitve gori v tempelj. Prinesejo moža, ki je bil hrom od rojstva. Vsak dan so ga nosili pred takozvana „lepa tempeljska vrata.“ Ondi je mimoidoče prosil miloščine. Ko prideta Peter in Janez, ju tudi prosi za dar. Peter mu reče: „Srebra in zlata nimam; kar pa imam, to ti dam: V imenu Jezusa Kristusa Nazareškega vstani in hodi!“ In prime hromea za roko ter ga vzdigne. In precej se mu utrdijo noge, poskoči, gre z apostoloma v tempelj in hvali Boga.

Vse ljudstvo ga je videlo hoditi in je strmelo nad tem, kar se je ž njim zgodilo. Peter pa pravi ljudstvu: „Možje Izraelci! Kaj se čudite temu, ali kaj gledate naju, kakor da bi bila iz svoje moči ali oblasti storila, da ta hodi? Bog naših očetov je poveljčal svojega Sina Jezusa, ki ste ga vi izdali in zatajili pred Pilatom, ko je on sodil, naj se izpusti. Vi ste svetega in pravičnega zatajili

in ste zahtevali, naj vam da moža ubijalca; začetnika življenja pa ste umorili. Toda Bog ga je obudil od mrtvih, česar smo mi pričeli. Po veri v njegovo ime je tega, ki ga vidite in poznate, utrdil, in vera, ki je po njem, je dala temu popolno zdravje, kakor vidite vsi. In zdaj, bratje! Vem, da ste storili iz nevednosti; Bog pa je tako dopolnil to, kar je napovedal po ustih vseh prerokov, da bo namreč njegov Maziljenec trpel. Izpokorite se torej in izpreobrnite,

da se izbrišejo vaši grehi! Tako je govoril že Mojzes: Gospod, vaš Bog, vam bo obudil preroka izmed vaših bratov, kakor mene; njega poslušajte v vsem, karkoli vam bo govoril. Zgodilo se pa bo: Vsaka duša, ki ne bo poslušala tega preroka, bo iztrebljena iz ljudstva.¹⁾ Istotako vsi preroki. Vam najprej je Bog obudil svojega Sina in ga poslal v vaše zveličanje, da se izpreobrne sleherni od svoje hudobije.“

Mnogi so verovali in se dali krstiti, in število njih, ki so verovali v Jezusa, je bilo okrog pet tisoč.

¹⁾ V. Mojz. 18, 15. 19. (glej str. 61.)

100. Peter in Janez pred velikim zborom.

Ko sta apostola po ozdravljenju hrome ga pridigala v templju, so prišli tudi veliki duhovni in so bili nevoljni, da sta oznanjevala vstajenje Jezusovo. Ukažejo templjevi straži, naj ujame Petra in Janeza in ju dene pod ključ. Drugo jutro se zbere veliki zbor. Veliki duhoven ju vpraša: „S kakšno močjo ali v čigavem imenu sta storila to?“ Peter odgovori: „Poglavarji ljudstva, poslušajte! Ako naju danes zaslišujete zaradi dobrote, izkazane onemu bolniku, bodi znano vam vsem in vsemu ljudstvu: V imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa Nazareškega, ki ste ga vi križali, ki pa ga je Bog obudil od mrtvih, v tem stoji ta zdrav pred vami. On je kamen, ki ste ga zavrgli vi, zidarji, a je postal vogelni kamen. In v nikomur drugem ni zveličanja; zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, ki bi se v njem mogli zveličati.“

Zbrani so strmeli nad tem, in ker so videli zraven njiju tudi ozdravljenega človeka, niso nič mogli ugovarjati. Veliki duhovni so apostoloma zapovedali oditi iz zbora in so se posvetovali med seboj, rekoč: „Kaj hočemo storiti s tem človekom? Zakaj čudež se je vendarle zgodil po njiju, ki je znan vsem prebivalcem v Jeruzalemu, in ne moremo tajiti. Da se pa ne razglasi dalje med ljudstvo, zapretimo jima, da ne govorita v tem imenu nobenemu človeku več.“ Nato pokličejo apostola zopet pred zbor ter jima ukažejo, naj v imenu Jezusovem nikakor več ne govorita in učita. Peter in Janez pa odgovorita neustrašeno: „Sodite, je-li prav pred Bogom, vas bolj slušati kakor Boga. Ne moreva namreč, da ne bi oznanjevala, kar sva videla in slišala.“ Nato jima veliki duhovni zopet pretijo ter ju izpusté.

101. Ananija in Safira.

Kristjani v Jeruzalemu so bili enega srca in enega duha. Ni ga bilo ubogega med njimi. Gospodarji so radi delili ubogim, kar so lahko pogrešali; vse so imeli skupno. Nekateri so prodali njive in hiše ter so denar prinesli k nogam apostolov; delilo se je od tega vsakemu, kolikor je potreboval. Bili so tudi vsi goreči v molitvi in priljubljeni in spoštovani pri ljudstvu.

Bil je pa tudi mož, po imenu Ananija; njegovi ženi je bilo ime Safira. Prodal je njivo in si je skrivaj pridržal del denarja, za kar je vedela tudi žena; ostalo pa je položil k nogam apostolov. Peter mu reče: „Ananija! Zakaj ie satan zapeljal tvoje srce, da si lagal svetemu Duhu in si zase pridržal del iz tega, kar si iztržil za njivo? Ali ne bi njiva ostala tvoja last, ko bi je ne bil prodal? In ko si jo prodal, ali ni bil denar v tvoji oblasti? Zakaj si tak čin sklenil v svojem srcu? Nisi lagal ljudem, ampak Bogu!“ Ko Ananija sliši te besede, pade na tla in izdihne svojo dušo. Mladenci ga odnesejo vun in ga pokopljejo.

Kake tri ure pozneje pride tudi Safira, ki ni vedela, kaj se je zgodilo. Peter ji reče: „Povej mi, žena, ali sta njivo prodala za to ceno?“ Odgovori: „Da, za toliko!“ Peter pa ji pravi: „Zakaj sta se dogovorila, izkušati duha Gospodovega? Glej, tisti, ki so pokopali tvojega moža, so pred durmi, in tudi tebe ponesejo vun.“ In pri priči mu pade pred noge in izdihne svojo dušo. Mladenci vstopijo, jo odnesejo vun ter jo pokopljejo poleg njenega moža. In velik strah je obšel vso občino vernih in vse, ki so to slišali.

Da bi se pokazala dobrotljiva, sta Ananija in Safira s premislekom nalagala poglavarja cerkve in sta bila zato tako hudo kaznovana.

„Grd madež na človeku je laž.“ (Sir. 20, 26.) Laže, kdor vedoma drugače govori, kakor misli.

102. Apostoli v ječi.

Apostoli so z vso gorečnostjo pridigovali, delali mnogo čudežev, in število vernikov se je množilo. Celo bolnike na posteljah in nosilih so devali na ceste, da bi jih obsenčila vsaj senca mimo-idočega Petra, in bi bili ozdravljeni. Tudi iz obližnjih krajev so v Jeruzalem prinašali bolnike in od nečistih duhov trpinčene, in vsi so bili ozdravljeni.

Tedaj je ukazal veliki duhoven ujeti apostole ter jih dejati v ječo. Angel Gospodov pa ponoči odpre vrata ječe in jih pelje iz nje, rekoč: „Pojdite, nastopite v templju in govorite ljudstvu vse besede tega življenja!“ Zjutraj gredo apostoli v tempelj in učijo. Veliki duhoven pa zbere veliki zbor in starejšine ljudstva in pošlje svoje služabnike v ječo, da pripeljejo apostole.

Ko služabniki pridejo tja, najdejo ječo skrbno zaprto, in stražo stati pred durmi. Ko pa jih odprejo, ni bilo nikogar notri. To sporočijo služabniki zbranemu zboru; vsi so v veliki zadregi. Kar pride nekdo in jim oznani: „Glejte, možje, ki ste jih dejali v ječo, so v templju in uče ljudstvo!“ Tedaj je šel poglavar templja s služabniki in je pripeljal apostole pred veliki zbor, toda ne s silo. Veliki duhoven jim reče: „Ali vam nismo kar najostreje prepovedali, učiti v tem imenu? In glejte, ves Jeruzalem ste napolnili s svojim naukom.“ Peter pa in ostali apostoli odgovore: „Boga je treba bolj poslušati kakor ljudi. Bog naših očetov je obudil Jezusa, ki ste ga vi križali in umorili. Tega je Bog na svoji desnici povišal za poglavarja in Zveličarja, da Izraelcem podeli pokoro in odpuščenje grehov. In mi smo priče teh reči in sveti Duh, ki ga je Bog dal vsem, ki so mu pokorni.“ Ko so veliki duhovni to slišali, so se razsrdili in so jih mislili umoriti.

Vstal je pa v velikem zboru učenik postave, po imenu Gamaliel, ki je užival velik ugled pri ljudstvu. Ukaže apostolom malo odstopiti ter govori zbranim: „Možje Izraelci! Odstopite od teh ljudi in pustite jih! Zakaj, če je ta naklep ali to delo od ljudi, se bo razdrlo; če pa je od Boga, ga ne morete razdreti; sicer utegnete veljati za nasprotnike božje?“ Pritrdijo mu, pokličejo apostole, jih dajo pretepsti, jim prepovejo govoriti v imenu Jezusovem ter jih izpuste.

Apostoli gredo veseli izpred zbora, ker so bili vredni spoznani, zaradi Jezusovega imena trpeti zasramovanje. Vendar ne nehajo odslej vsak dan učiti v templju in po hišah in oznanjevati veselo vest o Jezusu Kristusu.

Človeških zapovedi ne smemo izpolnjevati, če zapovedujejo kaj pregrešnega.

103. Apostoli izvolijo sedem diakonov. Štefan.

Število vernikov se je množilo. In prigodilo se je, da se je pri vsakdanji delitvi miloščine zanemarilo nekaj ubogih. Zato skličejo apostoli množico učencev in rečejo: „To ne gre, da bi mi opuščali besedo božjo in oskrbovali mizo. Izberite torej, bratje, sedem mož izmed sebe, ki imajo dobro izpričevanje in so polni svetega Duha in modrosti! Te postavimo za to opravilo; mi pa se bomo držali

molitve in služili besedi.“ Te besede so bile vsem všeč. Izvolili so sedem mož, med njimi Štefana in Filipa, in so jih predstavili apostolom. Ti so molili nad njimi ter položili roke na nje.

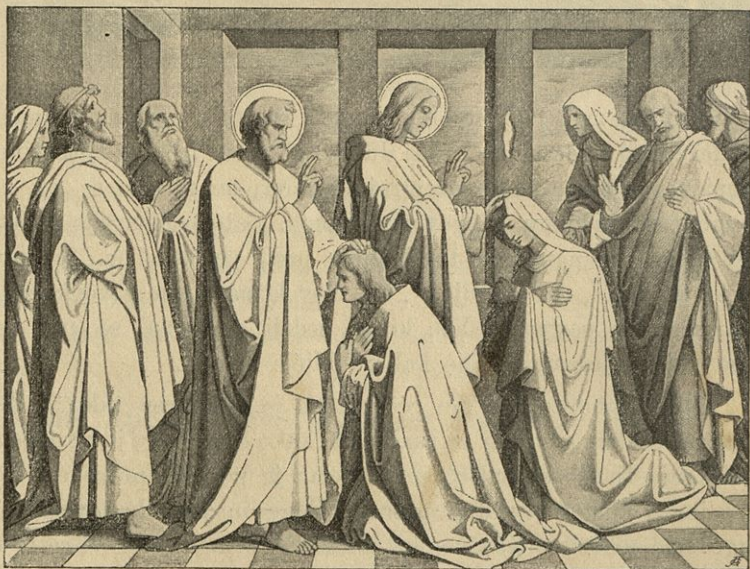
Štefan, mož poln milosti in moči, je delal velika znamenja in čudeže med ljudstvom. Nekaj Judov, zlasti iz ločinke Libertincev nastopi zoper njega in se prepirajo ž njim; ne morejo se pa upirati modrosti in duhu, ki govori iz njega. Zato podšuntajo ljudstvo zoper njega, ga napadejo ter peljejo pred veliki zbor. In postavijo krive priče, ki pravijo: „Ta človek ne neha govoriti zoper sveto mesto in postavo.“ Vsi, ki so sedeli v zboru, so zrlj vanj ter so videli njegovo obličje kakor obličje angela.

Veliki duhoven pa mu reče: „Ali je temu res tako?“ Zdaj pa začne Štefan govoriti in razlagati, kako dobronljiv je bil Gospod izraelskemu ljudstvu vsak čas, kako mu je pošiljal preroke; kako pa se je to ljudstvo vedno upiralo Bogu in preroke preganjalo, mnoge celo umorilo. Končno jim zakliče: „Trdovratni! Vi se vedno upirate svetemu Duhu; kakor vaši očetje, tako tudi vi. Pregarjali in morili so one, ki so napovedovali prihod Pravičnega, vi pa ste zdaj njega samega izdali in umorili.“

Ko so to slišali, so se togotili v svojih srcih in škripali z zobmi zoper njega. On pa, poln svetega Duha, se ozre v nebo in vidi veličastvo božje in Jezusa stati na desnici božji in reče: „Nebesa vidim odprta in Sina človekovega stati na desnici božji.“ In zavpili so z močnim glasom, si zatisnili ušesa in vsi složno planili nanj. Vlečejo ga iz mesta, slečejo svoja oblačila ter jih položijo k nogam mladeniča, ki mu je bilo ime Savel. Potem kamenjajo Štefana. On pa moli, rekoč: „Gospod Jezus! Sprejmi mojo dušo!“ Nato poklekne in moli z močnim glasom: „Gospod! Ne prištevaj jim tega greha!“ Ko je to izrekel, je zaspal v Gospodu, in bogaboječi možje so ga pokopali. (To se je zgodilo leta 35. po Kristusovem rojstvu.)

104. Nadaljno preganjanje kristjanov. Apostoli delijo zakrament svete birme.

Od tistega dne, ko je bil Štefan kamenjan, se je začelo veliko preganjanje kristjanov v Jeruzalemu. Veliko vernikov se je raz-

kropilo po vsej Judeji in Samariji; apostoli pa so ostali. Posebno hudo je divjal zoper kristjane mož, po imenu Savel. Vdiral je

v hiše, vlačil može in žene ter jih izdajal v ječo. Razkropljeni kristjani so povsod, kamor so prišli, oznanjali evangelij.

Filip, eden izmed sedmerih diakonov, je prišel v mesto Samarijo in je ondi pridigoval Jezusov nauk. Ljudstvo je verovalo njegovim besedam, ker je videlo čudeže, ki jih je delal, in mnogo se jih je dalo krstiti v imenu Jezusovem.

Ko so apostoli v Jeruzalemu zvedeli, da so prebivalci Samarije sprejeli besedo božjo, so poslali Petra in Janeza k njim. Ko prideta, molita nad njimi, da bi prejeli svetega Duha; zakaj nad nobenega izmed njih še ni bil prišel, ampak bili so samo krščeni v imenu Gospodovem. Nato pokladata roke na nje, in prejeli so svetega Duha.

|| Apostoli so delili zakrament svete birme tistim, ki so bili že krščeni. Ravno isto se godi tudi še zdaj pri nas, da namreč tiste, ki so krščeni v cerkvi, pripeljejo k škofom, da po molitvi in pokladanju rok prejmejo svetega Duha. (Sv. Ciprijan.)

105. Filip krsti dvornika iz Etijopije.

Angel Gospodov se je prikazal diakonu Filipu v Samariji in mu je rekel: „Vstani in pojdi po poti, ki vodi iz Jeruzalema v Gazo!“ Vstane in gre. In glej, mož iz Etijopije, dvornik in blagajnik etijopske kraljice Kandace, se pelje po cesti. Prišel je v Jeruzalem molit Boga, in se je vračal. Sedé na vozu je prebiral preroka Izaija. Filip stopi k vozu in sliši dvornika brati besede: „Kakor ovca je bil peljan na morišče; in kakor je jagnje brez glasu pred tistim, ki ga striže, tako tudi on ni odprl svojih ust.“ Filip ga vpraša: „Ali pač razumeš, kar bereš?“ Dvornik odgovori: „Kako bi mogel, če me nihče ne pouči?“ In prosi Filipa, naj stopi na voz in séde k njemu. Filip mu razloži to mesto, ki napoveduje Odrešenikovo trpljenje, in mu oznani veselo vest o Jezusu.

Spotoma prideta do vode, in dvornik pravi: „Glej, voda! Kaj ovira krstiti mene?“ Filip odgovori: „Če veruješ iz vsega srca, se lahko zgodi.“ In odgovori, rekoč: „Verujem, da je Jezus Kristus Sin božji.“ Nato ukaže ustaviti voz. Oba stopita v vodo, in Filip krsti dvornika. Ko sta izstopila iz vode, je Duh božji vzel Filipa, in dvornik ga ni videl več in je vesel nadaljeval svojo pot.

106. Savel se izpreobrne.

Savel, ki je ves besen preganjal kristjane v Jeruzalemu, si je od velikega duhovna izprosil pooblastilna pisma do shodnic v Damasku, da bi vse, ki verujejo v Jezusa, zvezane pripeljal v Jeruzalem.

Ko je bil na poti in se je že bližal Damasku, ga hipoma obsije luč z neba. Pade na zemljo in zasliši glas, ki mu pravi: „Savel, Savel! Zakaj me preganjaš?“ On pa vpraša: „Kdo si, Gospod?“ Ta mu odgovori: „Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš.“ Trepetaje in strmé reče Savel: „Gospod! Kaj hočeš, da naj storim?“ Gospod mu odgovori: „Vstani in pojdi v mesto; tam se ti bo povedalo, kaj ti je treba storiti!“

Možje, ki so potovali ž njim, so onemeli, ker so sicer slišali glas, toda nikogar niso videli. Savel se vzdigne od tal; ko pa odpre oči, nič ne vidi. Primejo ga torej za roke in ga pripeljejo v Damask. Ondi je bil tri dni, in ni ne videl, ne jedel, ne pil.

Bil je pa v Damasku učenec, Ananija po imenu. Temu se prikaže Gospod in mu reče: „Vstani in pojdi v ulico, ki se imenuje

ravna, in vprašaj v hiši Judovi po možu iz Tarza, ki se imenuje Savel; zakaj glej, moli!“ Ananija odvrne: „Gospod! Slišal sem od mnogih, koliko hudega je storil ta mož tvojim svetim v Jeruzalemu. In tukaj je pooblaščen od velikih duhovnov, zvezati vse, ki kličejo tvoje ime.“ Gospod pa mu pravi: „Pojdi! Zakaj ta mi je izvoljena posoda, da ponese moje ime pred pogane in kralje in Izraelove otroke. Pokazal mu bom, koliko mu je treba trpeti za moje ime.“

Tedaj je šel Ananija, položil roke na Savla in govoril: „Brat Savel! Gospod Jezus, ki se ti je prikazal na potu, me je poslal k tebi, da izpregledaš in da boš napolnjen s svetim Duhom.“ In pri priči so padle kakor luskinе od njegovih oči, izpregledal je in vstal in bil krščen. Potem je vzel jedi, se je okrepčal ter ostal nekaj dni pri učencih v Damasku. In takoj je pridigoval po shodnicah, da je Jezus Sin božji. Ostrmeli so pa vsi, ko so to slišali, ker so vedeli, da je prišel semkaj preganjat kristjane; in so ga izkušali umoriti. Savel pa, ki se je pozneje imenoval Pavel, je ušel zasledovalcem, ker so ga učenci ponoči v košu spustili po zidu doli. Prišel je v Jeruzalem in se je izkušal pridružiti učencem; Barnaba ga pripelje k apostolom. Pavel jim pripoveduje, kako se mu je na potu v Damask prikazal Gospod, in kaj se je v Damasku godilo.

107. Peter obiskuje krščanske občine. Kornelij.

Zdaj je imela sveta cerkev nekaj časa mir po vsi Judeji, Galileji in Samariji in se je utrdila. Vsi verniki so živeli v strahu Gospodovem in so zvesto izpolnjevali zapovedi božje.

Peter je potoval po deželi in je prišel tudi v krščansko občino v Lidi. Tu najde moža, Eneja po imenu. Bil je hrom in že osem let je ležal v postelji. Peter mu reče: „Eneja! Gospod Jezus Kristus te ozdravi; vstani in si postelji sam!“ In takoj vstane in vsi prebivalci v Lidi in sosednji ravnici so ga videli in se h Gospodu izpreobrili.

Ne daleč od Lide je bilo mesto Jope. Ondi je bila učenka, Tabita po imenu. Bila je polna dobrih del in je dajala mnogo miloščine. Ko je Peter bival v Lidi, pa je zbolela in umrla. Učenci

pošljejo dva moža k Petru in ga prosijo: „Ne odlašaj priti k nam!“ Peter vstane in gre ž njima. Ko pride tja, ga peljejo v izbo, kjer je ležal mrlič. Vse vdove ga obstopijo in jokaje mu kažejo oblačila, ki jim jih je naredila Tabita. Peter poklekne in moli. Potem se obrne k mrliču, rekoč: „Tabita, vstani!“ Ona izpregleda in, ko vidi Petra, se usede. Peter ji poda roko in jo vzdigne. To se je razglasilo po vsi Jopi, in mnogo jih je verovalo v Gospoda.

Peter se je v Jopi mudil veliko dni v hiši nekega strojarja Simona.

Tisti čas je živel v Cezareji rimski stotnik, Kornelij po imenu. Bil je pogan, vendar pa pobožen in bogaboječ z vso svojo hišo. Izpolnjeval je božje zapovedi, dajal ubogim veliko miloščine in je goreče molil k Bogu. Temu se prikaže angel, ki mu reče: „Kornelij! Tvoje molitve in miloščine so prišle pred Boga. Pošlji v Jopo može, da ti pripeljejo nekega Simona Petra, ki stanuje pri strojarju Simonu ob morju! On ti bo povedal, kaj ti je treba storiti.“ Nató izgine angel, in stotnik pošlje tri može v Jope. Drugi dan, ko se možje bližajo mestu, gre Peter opoldne na streho molit. Ondi je imel znamenito prikazen. Vidi nekako posodo, kakor velik prt, ki se spušča z neba. V njej so raznovrstne štirinožne in lazeče živali z zemlje in ptice izpod neba. Obenem zasliši glas, ki pravi: „Vstani, Peter, zakolji in jej!“ Peter odvrne: „Gospod! tega ne; zakaj nikoli nisem jedel nagnusnega in nečistega!“ Glas mu zopet reče: „Kar je Bog očistil, ne imenuj ti nagnusno.“ To se zgodi trikrat; in takoj se posoda zopet vzdigne v nebo.

Ko je Peter še premišljeval, kaj bi pomenila ta prikazen, so stali trije možje, ki jih je poslal Kornelij, pred durmi hiše in so povprašali po Petru. Duh božji reče Petru: „Glej, trije možje te iščejo. Stopi doli in brez pomišljanja pojdi z njimi; zakaj jaz sem jih poslal.“ Peter stopi doli. Možje mu pripovedujejo svoje naročilo in prikazen, ki jo je imel Kornelij. Drugi dan gre ž njimi, in nekaj učencev iz Jope ga spremlja. Kornelij ga pričakuje s svojimi sorodniki in iskrenimi prijatelji. Ko Peter sliši, kaj se je zgodilo, mu je jasna prikazen, da je Bog poklical tudi pogane, in reče: „V resnici izvem, da Bog ne gleda na osebo, marveč v vsakem narodu mu je ljub ta, ki ga ljubi in dela pravico. Vi veste, kaj se je zgodilo po vsej Judeji, počenši od Galileje, po krstu, ki ga

je oznanjeval Janez; kako je Bog Jezusa mazilil s svetim Duhom in z močjo, ki je hodil okrog, dobrote deleč, ker je ozdravljaj vse. Mi smo priče vsega, kar je storil v deželi Judov in v Jeruzalemu. Oni pa so ga križali in umorili. Tega je Bog obudil tretji dan, in se je nam prikazal in nam zapovedal, da naj oznanjujemo ljudstvu in pričamo, da je on odločen od Boga za sodnika živih in mrtvih. To izpričujejo vsi preroki, da v njegovem imenu dobivajo odpuščenje grehov vsi, ki vanj verujejo.“

Ko je Peter še govoril, pride sveti Duh na pogane, ki so poslušali besedo, in tudi oni začnejo govoriti v raznih jezikih in Boga poveličevati. Učenci, ki so prišli s Petrom, ostrmijo. Peter pa reče: „Ali more kdo braniti vodo, da ne bi bili krščeni ti, ki so prejeli svetega Duha kakor mi?“ In ukaže jih krstiti v imenu Jezusa Kristusa.

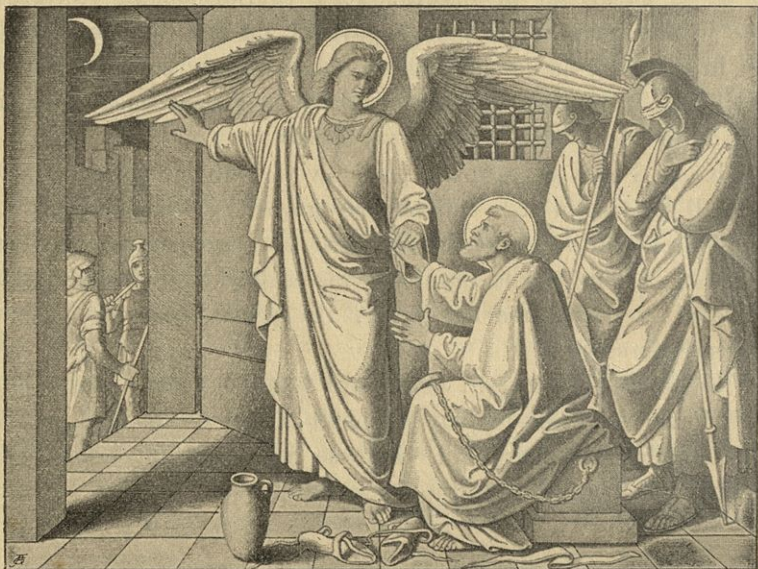
Odslej se je evangelij pridigoval tudi poganom. Zlasti je to storil Pavel, ki je med njimi ustanovil mnogo občin. Med njimi je bila tudi občina v Antijohiji. Ondi so verniki najprej dobili ime kristjani, ko so se prvotno imenovali bratje.

108. Peter v ječi.

Herod, s priimkom Agripa, je kraljeval vsej judovski deželi. Začel je preganjati tiste, ki so verovali v Jezusa. Tudi apostola Jakoba, Janezovega brata, v Jeruzalemu ukaže obglaviti. In ko vidi, da je to Judom všeč, nadaljuje in ukaže Petra ujeti in dejati v ječo. Čveterni straži, ki je imela vsaka po štiri vojake, ga izroči v varstvo. Sklenil je, ga po veliki noči postaviti pred ljudstvo in ga umoriti. Toda cerkev je neprenehoma prosila zanj Boga.

Tisto noč pred dnem, ko bi Peter imel biti umorjen, je spal med dvema vojakoma, vklenjen v dve verigi. In varihi pred vratmi so stražili ječo. Glej, angel Gospodov pristopi, in svetloba se zasveti v ječi. Angel zbudi Petra, rekoč: „Vstani hitro!“ In z rok so mu padle verige. Angel pravi dalje: „Opaši se in obuj svoje črevlje! Ogrni si plašč in pojdi za menoj!“ Peter stori tako. Gresta mimo prve in druge straže in prideta do železnih vrat, ki so držala v mesto. Odpro se jima sama od sebe. Gresta skozi nje in dalje po ulici. In zdajci izgine angel izpred njega. Zdaj šele se

Peter zave in pravi: „Zdaj vem resnično, da je Gospod poslal svojega angela in me otel iz roke Herodove in vseh nád judovskega ljudstva.“

V tem premišljevanju pride do hiše Marije, Markove matere, kjer je bilo v molitvi zbranih mnogo vernikov. Ko potrka na vežna vrata, pride dekla Roda poslušat. Ko spozna Petrov glas, od veselja ne odpre vrat, ampak hiti noter povedat, da Peter stoji pred vratmi. Zbrani pa ji rečejo: „Meša se ti, njegov angel je.“ Peter pa trka dalje. Tedaj odprejo, ga ugledajo in ostrmijo. Peter jim namigne z roko, naj molčijo, ter jim pripoveduje, kako ga je Gospod Bog pripeljal iz ječe, in reče: „Sporočite to Jakobu¹⁾ in bratom!“ Nato odide iz Jeruzalema, odpotuje v Antijohijo, kjer se je že prej bival, in odtod v Rim.²⁾ Ko se zdani, osupnejo vojaki. Kaj se je zgodilo s Petrom? Herod zasliši čuvaje ter jih da umoriti. Kmalu potem je Herod umrl bedne smrti. Ko je namreč bil nekega dne v Cezareji, je sedel, oblečen v kraljeva oblačila, na prestol, da bi sprejel poslanstvo. Nagovoril je poslanstvo.

¹⁾ Jakob mlajši, brat Tadeja (Glej str. 152.)

²⁾ Po izročilu leta 42.

In ljudstvo mu je vpilo: „Boga glas in ne človeka!“ Toda pri priči ga je udaril angel Gospodov, ker ni dal Bogu časti. Živega so se lotili črvi, in izdihnil je svojo dušo.¹⁾ Število vernikov pa je rastlo in se množilo.

Kakor so verniki molili za svetega Petra, tako moramo tudi mi moliti za poglavarja svete cerkve: Ohrani ga, Gospod, poživljaj in osrečuj ga na zemlji, in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov!

109. Prvo apostolsko potovanje svetega Pavla.

Pavel in Barnaba sta prišla v Antijohijo in sta pridigovala z vso gorečnostjo. In sveti Duh reče predstojnikom cerkvene občine: „Odločite mi Savla in Barnaba za delo, za katero sem ju poklical!“ Tedaj so se postili in molili, položili roke na njiju ter ju odposlali.

Pavel in Barnaba sta se prepeljala na otok Ciper in pridigujoč sta prešla ves otok. Tudi namestnik Sergij Pavel ju pokliče k sebi, da bi slišal besedo božjo. Neki Jud, vražar in kriv prerok, se jima ustavi in poizkuša namestnika odvrniti od vere. Pavel pa, napolnjen s svetim Duhom, upre vanj svoj pogled in reče: „O ti, sin hudobnega duha, poln vse prevare in zvijače, ti sovražnik vse pravičnosti! Ali ne boš nehal prevračati ravnih potov Gospodovih? Glej, roka Gospodova te zadene in slep boš in ne boš videl solnca nekaj časa.“ Takoj je oslepel, tipal okrog in iskal, da bi mu kdo podal roko. Ko je namestnik to videl, je veroval in se čudil nauku Gospodovemu.

S Cipra sta Pavel in Barnaba plula v Malo Azijo in sta prišla v Antijohijo v Pizidiji. Pavel pridiguje v shodnici in dokaže poslušalcem, kako so se vse napovedbe prerokov izpolnile v Jezusu, in končno reče: „Bratje! Bodi vam torej znano, da se vam po Jezusu oznanjuje odpuščenje grehov; v njem bo opravičen sleherni, ki veruje.“ Tudi poganski prebivalci mesta so prišli poslušat besedo apostolov. Ko Judje vidijo množico ljudstva, so bili polni jeze, in so ugovarjali Pavlu in ga preklinjali. Tedaj jim rečeta Pavel in Barnaba: „Vam se je morala najprej govoriti božja beseda. Ker jo pa zametujete in se kažete nevredne večnega življenja, glejte, obrneva se k poganom; zakaj tako nam je Gospod

¹⁾ Leta 43. po našem štetju.

zapovedal: Postavil sem te za luč poganov, da si v zveličanje do skrajnih mej zemlje.“¹⁾ Pogani so bili veseli teh besed, in beseda božja se je širila po vsej deželi. Judje pa našuntajo preganjanje zoper Pavla in Barnaba ter ju izženejo. Odšla sta in prišla v Listro.

Ko je Pavel tukaj pridigoval, je ugledal moža, ki je bil hrom od rojstva. Veroval je, in Pavel mu reče: „Stopi na svoje noge po koncu!“ Takoj poskoči in hodi okrog. Ko ljudstvo to vidi, ostrmi in kliče: „Bogova sta v človeški podobi prišla k nam!“ Poganski duhoven prižene vole in prinese vence in jima hoče darovati. Ko Pavel in Barnaba to vidita, planeta med ljudstvo in kličeta: „Možje! Kaj to počenjate? Tudi midva sva umrljiva človeka, kakor vi, in vam oznanjujema, da se od teh ničevih malikov izpreobrneta k živemu Bogu, ki je ustvaril nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njih.“ Komaj sta zabranila, da jima ljudstvo ni darovalo. Mnogi so se izpreobrnili. Prišlo je pa nekaj Judov iz Antijohije in so nadražili ljudstvo zoper apostola. Pavla so kamenjali in vlekli iz mesta, misleči, da je mrtev. Toda ko učenci žalostni stoje okrog njega, vstane in se vrne v mesto ž njimi.

Drugi dan odpotuje z Barnabom v Derbe in pridiguje tamkaj. Nato se vrneta domu skozi pokrajine, kjer sta poprej oznanjevala evangelij, vspodbujata vernike k stanovitnosti, in vsem občinam med postom in molitvijo postavita predstojnike in jih priporočita Gospodu. Ko prideta zopet v Antijohijo v Siriji, pripovedujeta, kolike reči je Bog storil ž njima, in da je poganom odprl vrata vere.

110. Cerkveni zbor v Jeruzalemu.

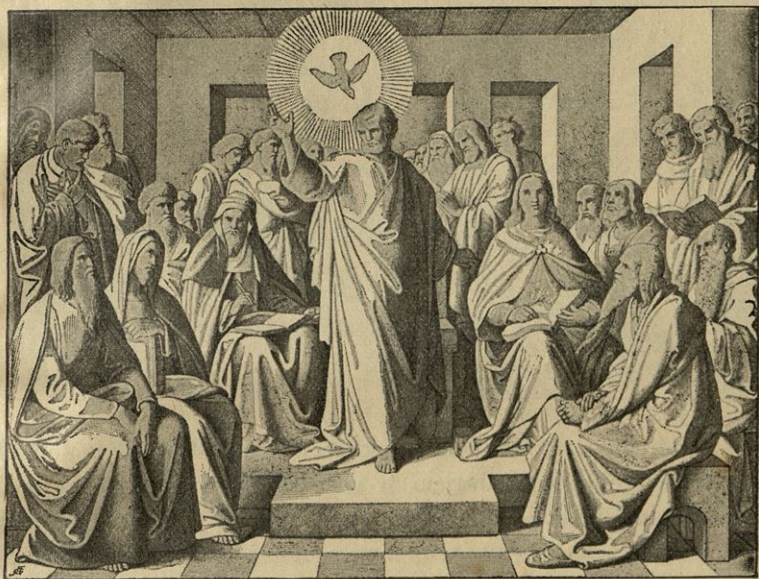
(Okrog leta 50. po Kristusovem rojstvu.)

Nekaj kristjanov v Antijohiji, ki so prišli iz Judeje, je trdilo, da izpreobrnjenci iz poganov morajo izpolnjevati tudi Mojzesovo postavo, da se zveličajo. Ker pa sta Pavel in Barnaba ugovarjala, se je sklenilo, nju in nekaj drugih poslati v Jeruzalem vprašat glede tega ostale apostole in predstojnike.

Apostoli in predstojniki se zberejo, da preiščejo zadevo. Ko se nadrobno razgovorijo med seboj, se vzdigne Peter in govori:

¹⁾ Izaija 49, 6.

„Možje, bratje! Vi veste, da je Bog že davno izvolil mene, da pogani iz mojih ust slišijo evangelij in verujejo. In Bog, ki pozna srca, ni storil razločka med nami in med njimi, ko je po veri očistil njih srca. Zakaj torej zdaj izkušate Boga, da nakladate učencem jarem, ki ga ne naši očetje, ne mi nismo mogli nositi? Marveč mi verujemo, da bomo zveličani po milosti Gospoda Jezusa Kristusa, kakor tudi oni.“ In vsa množica je molčala ter poslušala Pavla in Barnaba, ki sta pripovedovala, kako velika znamenja in čudeže je Bog po njiju storil med pogani.

Ko je še apostol Jakob govoril v istem zmislu kakor Peter, sklene ves zbor, da kristjani niso dolžni izpolnjevati Mojzesove postave. Obenem se je o tem sklepu sestavilo pismo in poslalo kristjanom v Antijohiji, ki se v njem pravi: „Svetemu Duhu in nam je dopadlo, nobenega bremena več vam ne nakladati.“

111. Drugo apostolsko potovanje svetega Pavla.

Pavel je nastopil novo potovanje, da bi poganom oznanjeval evangelij. Sila, Lukež, Timotej, Tit in drugi so ga spremljali. Pavel

prepotuje mnogo mest Male Azije. Odtod potuje v Evropo in pridiguje na mnogih krajih. Pride tudi v Filipe, ki je mesto v Macedoniji. Mnogi so verovali njegovim besedam, ker so videli čudeže, ki jih je Bog delal po njem.

V Filipah je živela deklica, ki je bila obsedena od hudobnega duha in je svojim gospodarjem z vedeževanjem priskrbela veliko dobička. Pavel izžene hudobnega duha iz nje. Ko pa gospodarji vidijo, da je izginilo upanje njihovega dobička, zatožijo Pavla in njegovega tovariša Sila pri oblasti, rekoč: „Ta moža motita naše mesto, Juda sta, pa oznanjujeta šege, ki jih ne smemo sprejeti, ker smo Rimljani.“ Pavla in njegovega spremljevalca so bičali in dejali v ječo. In glej, opolnoči, ko sta glasno molila in hvalila Boga, nastane hipoma velik potres. Vsa vrata ječe se odpro, in okovi odpadejo vsem jetnikom. Ko se jetničar zbudi in vidi, kaj se je zgodilo, izdere meč in se hoče umoriti; zakaj menil je, da so jetniki pobegnili. Pavel pa zavpije na ves glas: „Nič žalega si ne stori; zakaj vsi smo tukaj.“ Jetničar si da prinesti luč, stopi v ječo in se vrže Pavlu in Sili k nogam. Nato ju pelje vun in vpraša: „Kaj mi je storiti, da se zveličam?“ Odgovorita mu: „Veruj

v Gospoda Jezusa Kristusa, in boš zveličan ti in tvoja hiša!“ Potem oznanjujeta njemu in vsem njegovim Jezusov nauk, in še tisto uro se je dal krstiti z vso svojo hišo.

Ko zjutraj oblast zve, da sta Pavel in Sila rimska državljana, pridejo poglavarji mesta sami, ju peljejo iz ječe ter prosijo odpuščenja.

Iz Filip potuje Pavel dalje in pride v Tesalonike (Solun), kjer ustanovi krščansko občino. Odtod se poda v Atene, glavno mesto na Grškem. Prebivalci so bili malikovanju popolnoma vdani. Pavel oznanjuje na trgu Jezusov nauk. In pride tudi nekaj modrih, ki ga peljejo v posvetovalni zbor, ki se je imenoval Areopag. Pavel vstane sredi zbora in govori:

„Možje Atenci! Ko sem hodil mimo podob vaših bogov ter jih ogledoval, sem našel tudi oltar, ki je na njem zapisano: Neznanimu bogu. Kar torej častite, dasi vam je neznano, to vam oznanjujem jaz. Bog, ki je ustvaril svet in vse, kar je na njem, ki je Gospod nebes in zemlje, ne prebiva v templjih, ki so z rokami narejeni. Tudi se mu ne streže s človeškimi rokami, kakor da bi česa potreboval, ko sam daje življenje vsem. On je iz enega ustvaril ves človeški rod, da prebiva po vsi zemlji. On ni daleč od nobenega izmed nas, zakaj v njem živimo in se gibljemo in smo, kakor so tudi nekateri vaših pesnikov rekli: Njegovega rodu smo. Ker smo torej božjega rodu, ne smemo misliti, da je Bog enak zlatu ali srebru, tvorcu človeške umetnosti in iznajdbe. Bog je sicer čase te nevednosti izpregledal, zdaj pa oznanjuje ljudem, da naj vsi povsod delajo pokoro; zakaj sodil bo svet v pravičnosti po možu, ki ga je odločil za to, kar je vsem verjetno storil s tem, da ga je obudil od mrtvih.“

Ko pa so slišali o vstajenju mrtvih, so se nekateri posmehovali, drugi pa so rekli: „O tem te bomo drugokrat poslušali.“ Nekaj pa jih je verovalo in so se mu pridružili. Iz Aten se Pavel poda v Korint, kjer pridiguje Judom in poganom. Mnogi so verovali in se dali krstiti. Osemnajst mescev je Pavel ostal v Korintu. Potem se je vrnil v Antiohijo.

112. Tretje apostolsko potovanje svetega Pavla.

Pavel je pridigoval v Mali Aziji in je prišel tudi v Efez; mnogo poganov se je izpreobrnilo in dalo krstiti. V Efezu je Pavel

našel dvanajst učencev, ki so bili prejeli le Janezov krst pokore. Pavel jih vpraša: „Ali ste prejeli svetega Duha, ko ste postali verni?“ Odgovorijo mu: „Nismo; saj še slišali nismo, da je sveti Duh.“ Nato reče Pavel: „Na čigavo ime ste torej bili krščeni?“ Odgovorijo mu: „Z Janezovim krstom.“ Pavel pa odvrne: „Janez je krščeval ljudstvo s krstom pokore, govoreč, da naj verujejo v njega, ki pride za njim, to je v Jezusa.“ Ko to slišijo, se dajo krstiti v imenu Gospoda Jezusa. In ko Pavel položi roke nanje, pride sveti Duh nad nje, in govorijo v različnih jezikih in prerokujejo. Pavel je ostal dve leti v Efezu, tako da so se z Jezusovim naukom seznanili vsi prebivalci Azije, Judje in pogani. Tudi je Bog po Pavlu storil mnoge in velike čudeže. Celo njegove potne rute in pase so polagali na bolnike in so ozdraveli. Svet strah je obšel vse, ki so to videli, in mnogo vernikov je prihajalo in so se izpovedali, kaj so storili; drugi pa so prinesli svoje vražarske bukve in so jih sežgali vpričo vseh.

Tisti čas je nastal hud upor zoper Pavla in njegove tovariše. V Efezu je namreč bival srebrar, ki je izdeloval majhne tempeljčke in je umetnikom preskrbel ne majhen zaslužek. Te in njim enake delavce je sklical in jim rekel: „Možje, vi veste, da imamo od tega dela svoj zaslužek. Vidite tudi, da je ta Pavel veliko ljudi pregovoril, rekoč: Niso bogovi ne, ki so narejeni z rokami. Ne samo naš zaslužek je v nevarnosti, da se razvpije, marveč tudi veličastvo velike Diane bo izginilo sčasoma.“ In napravijo veliko zmešnjavo po mestu; oblast pa pomiri ljudstvo.

Nato je Pavel zapustil mesto ter se vrnil zopet v Macedonijo in na Grško. Obiskal je krščanske občine in pridigal v mnogih mestih. Ko se je vračal v Azijo, je zopet prišel v Troado, kjer je ostal teden dni. V nedeljo se zberejo tamkaj vsi verniki v veliki dvorani k službi božji. Pavel pridiguje ondi do polnoči. In prigodi se, da je mladenič Evtih, ki je sedel na oknu, zaspal in iz tretjega nadstropja padel na tla in obležal mrtev. Pavel gre k njemu doli in ga obudi k življenju. Potem se vrne gori v dvorano, opravi o prvem svitu sveto daritev in skonča pridigo. Vsi verniki so bili polni tolažbe.

Drugi dan odpotuje v Milet. Tja skliče predstojnike efeške cerkve, se poslovijo od njih ter jih opominja: „Pazite na se in na

vso čredo, v kateri vas je sveti Duh postavil za škofo, da vladate cerkev božjo, ki jo je pridobil s svojo krvjo!“ Potem jih priporoči milosti božji in odpotuje v Jeruzalem. Judje v Jeruzalemu ga izkušajo umoriti; rimski vojaški poglavar ukaže Pavla ujeti ter ga pošlje k namestniku Feliksu v Cezarejo. Tam je bil dve leti v ječi. Tudi tam je pridigoval vsem, ki so prišli k njemu. Odtod so ga kot rimskega državljana poslali v Rim, kakor je sam zahteval, da bi bil sojen od cesarja samega. V Rimu je dobil prostost in je z vso gorečnostjo oznanjeval evangelij na raznih krajih. Tamkaj se je sešel tudi s prvakom apostolov, s svetim Petrom.

113. Nadaljno delovanje apostolov; njih smrt.

Apostol Peter je pridigoval najprej v Jeruzalemu, potem v Judeji, Samariji in na raznih krajih Male Azije. Ko je na čudežen način bil otet iz ječe, je obiskal krščansko občino v Antiohiji. Odtod se je podal v Rim, v glavno mesto rimske države, je pridigoval na Laškem in vladal cerkev božjo.

Ko je pod cesarjem Neronom izbruhnilo preganjanje kristjanov, so ujeli tudi Petra, ga vrgli v ječo in v Rimu dne 29. junija leta 67.

križali zaradi vere. Ker se ni smatral vrednega, umreti kakor Gospod in Odrešenik, zato je prosil, naj ga križajo z navzdol obrnjeno glavo. To prošnjo so mu uslišali.

Pavel je isti dan kakor Peter istotako v Rimu umrl mučeniške smrti; kot rimskega meščana so ga obglavili. — Andrej, brat svetega Petra, je pridigoval v Scitiji in naposled na Grškem; bil je v Patrah križan zaradi vere. — Janez je pridigoval najprej v Jeruzalemu in Samariji. Ko je bila Marija, mati Jezusova, vzeta v nebo, se je podal v Malo Azijo ter je stanoval zlasti v Efezu. Odtod je obiskoval krščanske občine. Za cesarja Domicianja so ga ob času preganjanja kristjanov pripeljali v Rim in vrgli v kotel vrelega olja. Ker pa je na čudovit način ostal nepoškodovan, je bil pregnan na otok Patem. Po cesarjevi smrti se je vrnil v Efez v Mali Aziji in je tamkaj naravne smrti umrl leta 101. v visoki starosti. Ostali apostoli so se razkropili v razne dežele in so pridigovali; vsi so umrli mučeniške smrti za sveto vero.

114. Sklep.

Apostoli so z ustnim oznanjevanjem širili evangelij, ker jim je Jezus ukazal: „Pojdite po vsem svetu in učite vse narode!“ Samo dva, Matevž in Janez, sta spisala življenje in nauk Jezusov v dveh knjigah, ki se imenujeta evangelij, t. j. veselo oznanilo. Dva druga apostola sta dala tak evangelij pisati po svojih učencih, namreč Peter po svetem Marku in Pavel po svetem Lukežu. Ti štirje sveti možje, ki so spisali štiri evangelije, se imenujejo štirje evangelisti. V teh evangelijih se pripovedujejo najvažnejši dogodki iz Jezusovega življenja. Sveti Janez piše na koncu svojega evangelija: „Je pa še veliko drugih reči, ki jih je storil Jezus; in ko bi se to posamezno zapisalo, menim, da ves svet ne bi imel prostora za knjige, ki bi se napisale.“

Poleg štirih evangelijev Matevža, Marka, Lukeža in Janeza imamo še ta-le apostolska pisma: Dejanje apostolov svetega Lukeža; 2 lista svetega Petra; 1 list sv. Jakoba; 3 liste sv. Janeza; 1 list sv. Judeža Tadeja; 14 listov sv. Pavla. V teh listih so tudi nauki in opomini za vernike. Janez je pisal še knjigo, ki se imenuje skrivno razodenje. V tej knjigi je popisana

usoda katoliške cerkve, kakor je bila apostolu od Boga oznanjena. Vseh teh 27 knjig skupaj tvori: „Sveto pismo nove zaveze.“

Na čudežen način in silno hitro se je razširila katoliška cerkev. Mnogoštevilna in strašna preganjanja so ovirala razširjanje; toda vse te ovire so bile slavno premagane. Resnica, ki jo je Jezus prinesel iz nebes, je premagala judovstvo in poganstvo, kakor je Jezus obljubil, ko je govoril Petru: „Ti si Peter (skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklena vrata je ne bodo premagala.“ V tem se kaže božje poslanstvo cerkve. Povsod, kamorkoli je segel nauk zveličanja, so se ljudje posvečevali, in ljubezen je bila vez, ki je vezala vsa ljudstva.

Ker je Peter, ki ga je Kristus postavil za vidnega poglavarja svoje cerkve, umrl kot rimski škof, zato je vsakočasni rimski škof, kot njegov naslednik, vidni poglavar vse cerkve. Oblasti, ki jih je Jezus podelil apostolom, prehajajo v nepretrganem redu na njihove naslednike po zakramentu svetega mašniškega posvečenja. Po teh naslednikih apostolov se nadaljuje učeniška služba Jezusova in se zveličavna sredstva delé vsem, ki pripadajo tej cerkvi. Vsi ljudje brez izjeme so poklicani, da se udeležijo milosti zveličanja; vendar pa se je le oni resnično in živo udeležujejo, ki verujejo in se dajo krstiti.

Katoliška cerkev je vidna družba vseh pravovernih kristjanov, ki verujejo iste nauke, prejemajo iste zakramente in imajo rimskega papeža za svojega vidnega poglavarja. Blagor njim, ki ji pripadajo in se po zvestem izpolnjevanju zapovedi izkažejo kot živi njeni udje; ti imajo obljubo večnega življenja.

Kazalo.

Zgodbe stare zaveze.

Prva doba.

Prazgodovina človeštva.

Zgodba	Stran	Zgodba	Stran
1. Ustvarjenje sveta	1	6. Namnoženje in popačenje ljudi .	7
2. Ustvarjenje in izkušanje angelov	2	7. Vesoljni potop	8
3. Ustvarjenje človeka. Raj	3	8. Noe gre iz ladje in daruje . . .	9
4. Greh in kazen. Obljubljeni Odre-		9. Noetovi sinovi. Njegova smrt . .	10
šenik	4	10. Babilonski stolp. Začetek maliko-	
5. Kajn in Abel	6	vanja	11

Druga doba.

Izvolitev izraelskega ljudstva.

a) Očaki.

11. Abrahamova izvolitev	12	20. Jakobovi sinovi. Bratje prodajo	
12. Abrahamova miroljubnost. Abra-		Jožefa	24
ham osvobodi Lota. Melkizedek	13	21. Jožef v Putifarjevi hiši	26
13. Abrahamova vera in gostoljub-		22. Jožef v ječi	27
nost. Bog mu obljubi sina	14	23. Jožef povišan	28
14. Bog kaznuje Sodomo in Gomoro	15	24. Jožefovi bratje pridejo v Egipt	29
15. Izak rojen in darovan	17	25. Benjamin gre z brati v Egipt	31
16. Izak se oženi z Rebeko. Abraham		26. Jožef izkuša svoje brate	32
umrje	18	27. Jožef se da spoznati. Bratje se	
17. Izakova sinova	20	vrnejo	32
18. Jakob beži in prebiva pri		28. Jakob gre v Egipt	33
Labanu	21	29. Jakobova in Jožefova smrt . . .	34
19. Jakob se vrne. Izak umrje . . .	23	30. Jobova potrpežljivost	36

b) Mojzes.

31. Mojzesovo rojstvo	38	34. Desetere stiske v Egiptu	42
32. Mojzes na kraljevem dvoru. Moj-		35. Velikonočno jagnje. Izhod iz	
zes beži	39	Egipta	44
33. Bog pokliče Mojzesa. Goreči grm	40	36. Prehod skozi Rdeče morje . . .	45

Zgodba	Stran	Zgodba	Stran
37. Izraelci v puščavi	47	42. Ogledniki	56
38. Bog da deset zapovedi na gori Sinaj	48	43. Skrunitelj sobote. Nov upor .	57
39. Zlato tele	50	44. Mojzes dvomi. Bronasta kača .	58
40. Sveti šotor	52	45. Balaamovo prerokovanje. Mojze-	
41. Sveti časi, prazniki, daritve, du-		sovi poslednji opomini in smrt	60
hovniki	54		

c) Jozue in sodniki.

46. Izraelci gredó v obljubljeno		49. Samson	65
deželo. Jozue	61	50. Ruta	66
47. Sodniki	63	51. Heli, veliki duhoven in sodnik .	67
48. Gedeon	63	52. Samuel sodnik	68

č) Kralji.

53. Savel prvi kralj	69	61. Davidovi poslednji opomini in	
54. David maziljen za kralja . . .	70	njegova smrt	80
55. David se bojuje z velikanom		62. Salamonova molitev. Njegova mo-	
Goljatom	71	drost	81
56. Savel preganja Davida	73	63. Pregovori Salamonove modrosti	81
57. Savlova smrt	74	64. Salamonova modra razsodba . .	85
58. David kralj in prerok	75	65. Zidanje in posvečevanje templja	85
59. Davidova pregreha in pokora .	77	66. Salamonovo veličastvo in njegova	
60. Absalomov upor in njegova		smrt	87
kazen	78		

Tretja doba.

Kraljestvo propada.

a) Od razdelitve države do asirske suznosti.

67. Razdelitev kraljestva	88	73. Prerok Jona	97
68. Prerok Elija	89	74. Kraljestvo Izrael razpade . . .	99
69. Elijeva daritev. Konec lakote .	91	75. Tobija	100
70. Nabota po krivici kamenjajo .	93	76. Tobija opominja svojega sina .	101
71. Bog se prikaže Eliji. Elija v nebo		77. Mladi Tobija gre na pot . . .	101
vzet	93	78. Mladi Tobija se vrne	103
72. Prerok Elizej	95		

b) Kraljestvo Juda do babilonske suznosti.

79. Najznamenitejši kralji za Robo-		80. Judita	106
amom	105	81. Preroki. Napovedbe o Odrešeniku	107

c) Babilonska sužnost.

Zgodba	Stran	Zgodba	Stran
82. Kraljestvo Juda razpade. Prerok Jeremija	109	86. Baltazarjev greh in njegova kazen	114
83. Usoda Judov v babilonski sužnosti	110	87. Daniel in malik Bel	115
84. Daniel reši čisto Suzano	111	88. Daniel v levnjaku	116
85. Trije mladeniči v ognjeni peči	112	89. Daniel prerok. Poslednji preroki	117

č) Od babilonske sužnosti do Kristusa.

90. Judje se vrnejo iz babilonske sužnosti	118	94. Junaški Makabejci	124
91. Estera	119	95. Dopolnitev časa	126
92. Antijoh preganja Jude. Eleazar	121	Dodatek. Knjige svetega pisma stare zaveze	127
93. Makabejska mati sedmerimisinovi	122		

Zgodbe nove zaveze.

Prvi del.

Evangelij Jezusa Kristusa.

Jezus Kristus je Sin božji od vekomaj. Začetek evangelija svetega Janeza 129

I. Jezusov prihod in njegova mladost.

1. Oznanjenje Janezovega rojstva	130	6. Obrezovanje in darovanje Jezusa v templju	135
2. Oznanjenje Jezusovega rojstva	130	7. Modri iz jutrove dežele molijo Jezusa	136
3. Marija obišče Elizabeto	132	8. Jezus beži v Egipt in se vrne	138
4. Janezovo rojstvo	133	9. Dvanajstletni Jezus v templju	139
5. Jezusovo rojstvo	134		

II. Jezusova učeniška služba.

10. Janez oznanjuje pokoro	140	12. Jezusovi prvi učenci	143
11. Janez krsti Jezusa. Hudobni duh ga izkuša	141	13. Jezus stori prvi čudež v Kani	144

Prvo leto Jezusove učeniške službe.

14. Jezus izžene sejmarje iz templja	145	19. Jezus ozdravi sina kraljevega služabnika	150
15. Jezus pouči Nikodema	146	20. Obilni ribji lov	150
16. Jezus pouči Samarijanko	147	21. Jezus ozdravi mrtvoudnega	151
17. Jezus uči v nazareški shodnici	148	22. Izvolitev dvanajsternih apostolov	152
18. Jezus pridiguje v Kafarnaumu in dela čudeže	149	23. Gorska pridiga	152

Zgodba	Stran	Zgodba	Stran
24. Jezus ozdravi gobavca in stotnikovega hlapca	157	26. Janez v ječi. Njegova smrt . . .	159
25. Jezus obudi mrtvega mladeniča	158	27. Magdalena izpokornica	160

Drugo leto Jezusove učeniške službe.

28. Jezus ozdravi osemtrideset let bolnega moža	161	33. Jezus prvič razpošlje svoje apostole	168
29. Grehi zoper svetega Duha . .	163	34. Jezus razpošlje 72 učencev . .	170
30. Prilike o nebeškem kraljestvu .	164	35. Jezus nasiti 5000 mož	170
31. Vihar na morju	166	36. Jezus ponoči na morju	172
32. Jezus obudi Jairovo hčer . . .	167	37. Jezus obljubi zakrament sv. Reš- njega Telesa	172

Tretje leto Jezusove učeniške službe.

38. Kananejska žena	173	56. Jezus se brani zoper svoje sovraž- nike	189
39. Jezus ozdravi gluhonemega . .	174	57. Jezus ozdravi od rojstva slepega	190
40. Jezus postavi Petra za vidnega poglavarja svete cerkve	174	58. Cestinar in farizej molita . . .	192
41. Davek za tempelj	175	59. Evangelijski sveti	192
42. Jezus se izpremeni	176	60. Prilika o delavcih v vinogradu .	193
43. Jezus svari pohujšljivce	177	61. Jezus o prazniku templjevega po- svečevanja	194
44. Jezus prijatelj otrok	178	62. Jezus obudi Lazarja	195
45. Jezus podeli apostolom oblast zavezovati in razvezovati. Prilika o neusmiljenem hlapcu	179	63. Jezus napoveduje svoje trpljenje in ozdravi slepca	197
46. Usmiljeni Samarijan	180	64. Jezus pokliče Zaheja	197
47. Marta in Marija	182	65. Prilika o desetih minah ali funtih	198
48. Jezus uči svoje učence moliti ter jih opominja k stanovitni molitvi	182	66. Marija Magdalena mazili Jezusa	199
49. Jezus ozdravi vodeničnega . .	183	67. Jezus slovesno jezdi v Jeruzalem	200
50. Jezus dobri pastir	184	68. Prilika o kraljevi ženitnini . .	201
51. Prilika o izgubljeni ovci in drahmi	184	69. Davčni denar. Vdovin dar . . .	202
52. Izgubljeni sin	185	70. Dve poveljni zapovedi. Gorje farizejem	203
53. Bogatin in ubogi Lazar	187	71. Jezus prerokuje razdejanje Jeru- zalema in konec sveta	203
54. Jezus ozdravi deset gobavcev .	188	72. Prilika o modrih in nespametnih devicah	205
55. Nevarnost bogastva. Prilika o smokvinem drevesu	189	73. Jezus prerokuje o vesoljni sodbi	206

III. Jezusovo trpljenje in njegova smrt.

Zgodba	Stran	Zgodba	Stran
74. Judež izda Jezusa	207	82. Jezus pred Anom in Kajfom	215
75. Zadnja večerja. Umivanje nog	208	83. Peter zataji Jezusa	216
76. Jezus postavi zakrament svetega Rešnjega Telesa	209	84. Jezusa zopet peljejo pred veliki zbor. Judež obupa	217
77. Jezus napove, da ga bo Judež izdal, da bodo apostoli pobegnili in da ga bo Peter zatajil	210	85. Jezus pred Pilatom in Herodom	218
78. Jezus gre na Oljisko goro. Veliko- duhovniška molitev	211	86. Jezusa bičajo in s trnjem kronajo	218
79. Jezus obljubi svetega Duha	212	87. Pilat obsodi Jezusa na smrt	220
80. Jezus na Oljiski gori	213	88. Jezusa križajo	221
81. Jezusa njamejo	214	89. Jezus umrje na križu. Njegove poslednje besede	223
		90. Jezusa polože v grob	224

IV. Jezusova slava.

91. Jezus vstane od mrtvih	226	stolom in postavi zakrament svete pokore	229
92. Jezus se prikaže Mariji Magda- leni	227	95. Jezus izroči Petru najvišjo pa- stirsko oblast in postavi zakra- ment svetega krsta	231
93. Jezus se prikaže učencema na potu v Emavs	228	96. Jezus gre v nebesa	232
94. Jezus se prikaže zbranim apo-			

Drugi del.

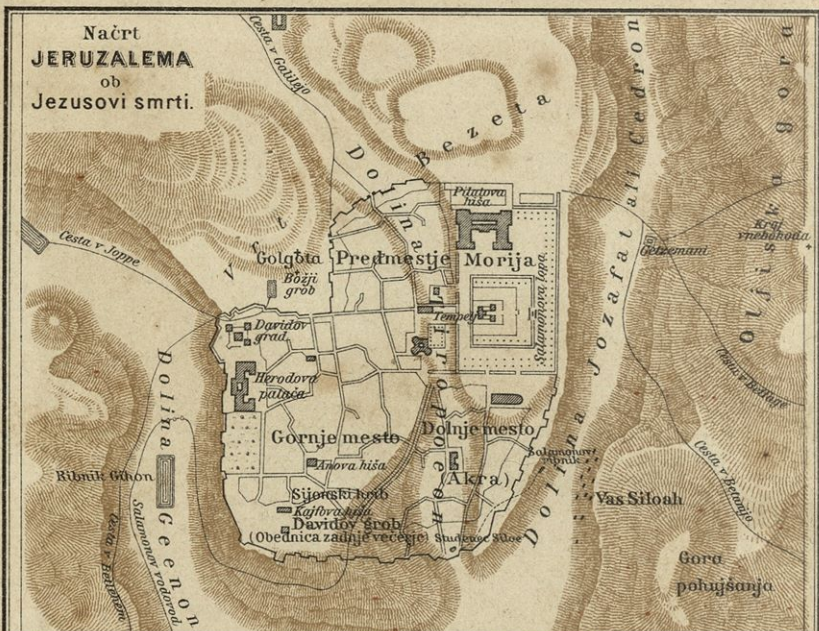
Zgodbe apostolov.

97. Matija izvolijo za apostola	234	107. Peter obiskuje krščanske občine. Kornelij	245
98. Prihod svetega Duha	234	108. Peter v ječi	247
99. Peter ozdravi hrome	236	109. Prvo apostolsko potovanje sve- tega Pavla	249
100. Peter in Janez pred velikim zborom	238	110. Cerkevni zbor v Jeruzalemu	250
101. Ananija in Safira	238	111. Drugo apostolsko potovanje svetega Pavla	251
102. Apostoli v ječi	239	112. Tréte apostolsko potovanje svetega Pavla	253
103. Apostoli izvolijo sedem dija- konov. Štefan	240	113. Nadaljno delovanje apostolov; njih smrt	255
104. Nadaljno preganjanje krist- janov. Apostoli delijo zakra- ment svete birme	242	114. Sklep	256
105. Filip krsti dvornika iz Etiopije	243		
106. Savel se izpreobrne	244		

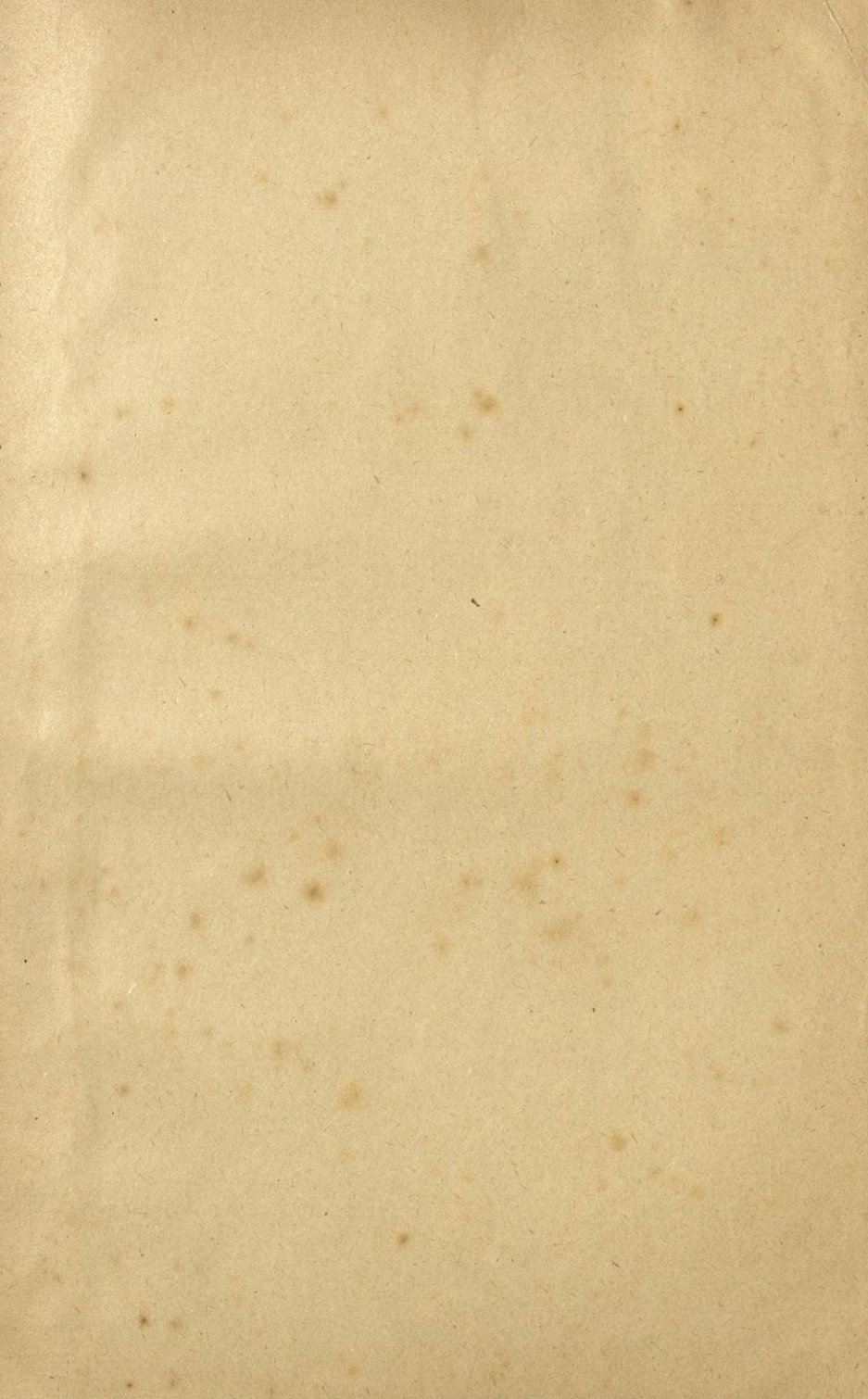
Načrt
JERUZALEMA
ob
Jezusovi smrti.

Načrt
sedanjega
JERUZALEMA.

- 1 Latinski samostan
- 2 Franciskanski samostan
- 3 Anova hiša
- 4 Kaffora hiša
- 5 Kraljica Judov
- 6 Pitalova hiša
- 7 Kapela bicanja
- 8 Oblok (Kce homo)
- 9 Mesto kjer je Simon
- 10 Veronikina hiša
- 11 Avstrijska romarska hiša
- 12 Cerkev sv. Ane
- 13 Cerkev sv. Marije Magdalene

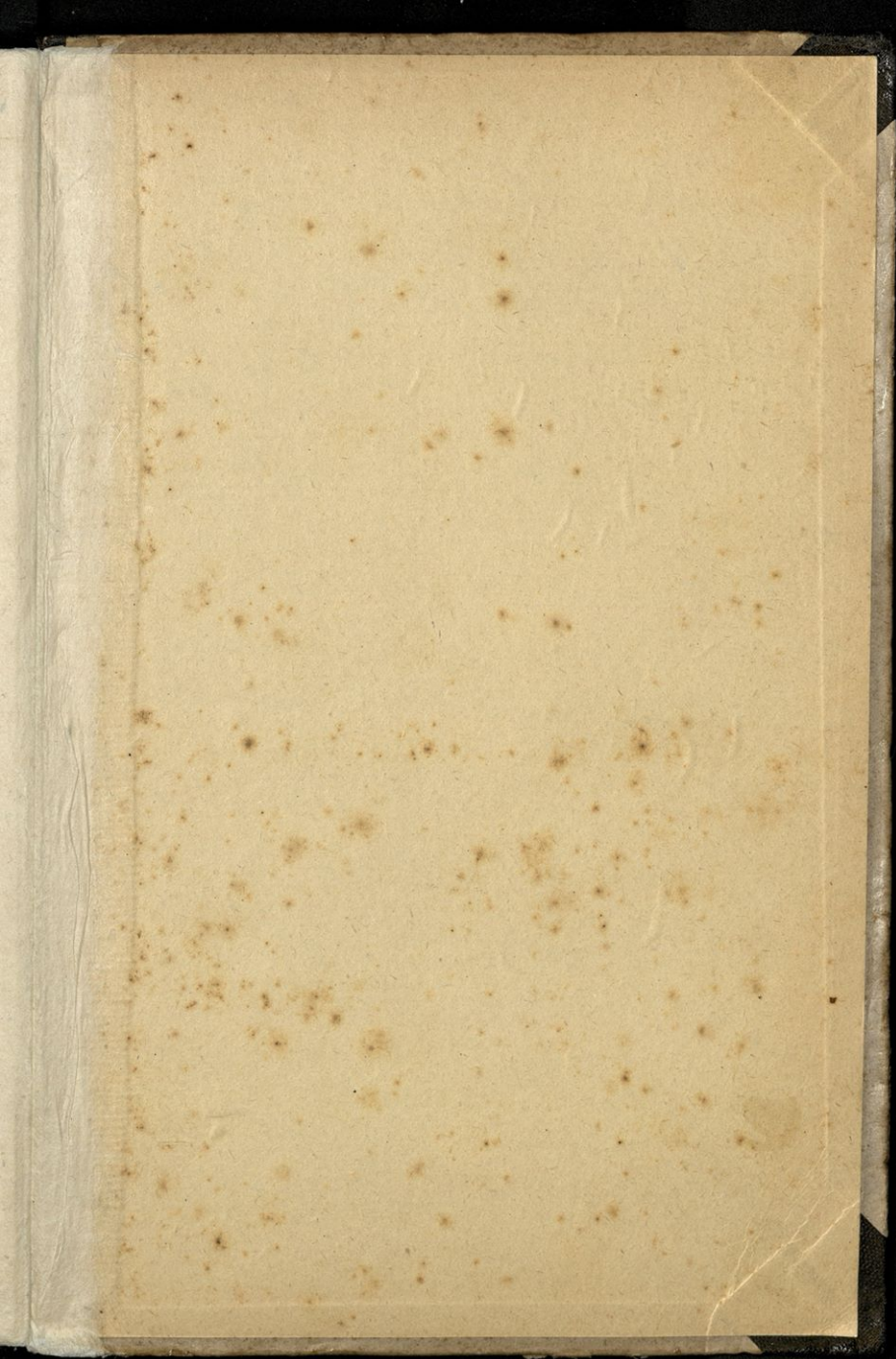

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000393878

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

GS

I 712 611

200919441

COBISS